

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. XII

1980

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/0d7b13a9-3edc-4919-96e3-1ad684a65332>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1979. godinu

KNJIGA XII

SARAJEVO
1980.

L J E T O P I S

**AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE**

ZA 1979.GODINU

KNJIGA XII

SARAJEVO

1980.

Pripremio i uredio,
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ

Članovi redakcije:
ENES EKIĆ i RAJKO DURSUN

I z d a l a
AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

SADRŽAJ

Strana

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. Sastav organa Akademije	7
a) Predsjedništvo Akademije	7
b) Izvršni odbor Predsjedništva Akademije	7
c) Počasni članovi Akademije	7
d) Članovi Akademije po odjeljenjima	8
e) Sastav odbora, komisija i drugih tijela Akademije	12
f) Odbori i komisije Predsjedništva Akademije	13
g) Odjeljenski centri, odbori i komisije	15
h) Međuodjeljenski odbori i komisije	18
2. Organizacija i sastav Radne zajednice Sekretarijata i naučnih službi u Akademiji	24

II. RAD AKADEMIJE

1. Uvod	29
2. Skupština Akademije	30
3. Predsjedništvo	31
4. Izvršni odbor Predsjedništva	31
5. Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije	32
6. Komisija za istoriju naroda BiH	32
7. Izdavačka djelatnost	34
8. Biblioteka	36
9. Izvještaj o radu Sekretarijata i naučnih službi za 1979. godinu	37
10. Pregled izvršenja finansijskog plana Akademije za 1979. g.	45
11. Pregled stanja i kretanja sredstava fonda za naučnoistraživački rad Akademije za 1979. godinu	46
12. Pregled stanja i kretanja vlastitih sredstava Fonda za naučnoistraživački rad za 1979. godinu	47

III. RAD ODJELJENJA AKADEMIJE

1. Izvještaji odjeljenja i organizacionih jedinica	49
2. Izvještaji međuodjeljenskih odbora i komisija	88
3. Izvještaji članova Akademije o učešću na naučnim skupovima	95
4. Izvještaj o radu Instituta kojih je Akademija suosnivač	99

IV. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1979.

1. Aktivnosti van Akademije	107
-----------------------------------	-----

V. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1980. GODINU

1. Plan rada	143
2. Prijedlog finansijskog plana	171
3. Plan rada Instituta čiji je suosnivač Akademija	172

VI. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE U 1979. GODINI

1. Edvard Kardelj	175
2. Juraj Neidhardt	177
3. Dragomir Malić	179
4. Jovan Vuković	181
5. Antun Augustinčić	185

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. SASTAV ORGANA AKADEMIJE

a) PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

akademik Alojz Benac, predsjednik
akademik Kemal Kapetanović, potpredsjednik
akademik Midhat Šamić, potpredsjednik
akademik Milivoje Ćirić, generalni sekretar
akademik Nedim Filipović, sekretar ODN
akademik Miroslav Varadin, sekretar OPMN
akademik Seid Huković, sekretar OMN
akademik Svetozar Zimonjić, sekretar OTN
dopis. čl. Derviš Sušić, sekretar OKU
akademik Vojo Dimitrijević, član
akademik Hajrudin Hadžiselimović, član
akademik Vojislav Spaić, član
akademik Aleksander Trumić, član
dopis. čl. Tihomir Vuković, član

b) IZVRŠNI ODBOR PREDSJEDNIŠTVA AKADEMIJE

akademik Alojz Benac, predsjednik
akademik Kemal Kapetanović, potpredsjednik
akademik Midhat Šamić, potpredsjednik
akademik Milivoje Ćirić, generalni sekretar

c) POČASNI ČLANOVI AKADEMIJE

Josip Broz – Tito
Edvard Kardelj*
Vladimir Bakarić
Rodoljub Čolaković

* Umro 10. II 1979. god.

Odjeljenje društvenih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Alojz Benac
Hamdija Čemerlić
Branislav Đurđev
Nedim Filipović
Cvjetko Rihtman
Vojislav Spaić
Jovan Vuković***

Dopisni članovi:

**Borivoje Čović
Milorad Ekmečić
Muhamed Filipović
Hasan Hadžiomerović
Desanka Kovačević-Kojić
Stjepan Lovrenović
Enver Redžić
Arif Tanović
Rade Uhlik**

Članovi Akademije:

Domaći:

**Mihailo Apostolski
Mehmed Begović
France Bezljaj
Vaso Čubriloović
Sima Ćirković
Ivan Foht
Milutin Garašanin
Bogo Grafenauer
Branko Pavićević
Asim Peco
Mihail Petruševski
Duje Rendić-Miočević
Jakov Sirotković**

Inostrani:

**Emil Kondurachi
Paolo Graciozi
Zdislav Stieber**

*** Umro 18. III 1979. god.**

U okviru Odjeljenja društvenih nauka kao stalne organizacione jedinice djeluju:

a) *Centar za balkanološka ispitivanja* – direktor akademik Alojz Benac i

b) *Komisija za lingvistička ispitivanja* – predsjednik dr Asim Peco.

Odjeljenje medicinskih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Ibro Brkić
Marko Ciglar
Jakob Gaon
Hajrudin Hadžiselimović
Seid Huković
Josip Ježić
Grujica Žarković**

Dopisni članovi:

**Aleksandar Nikulić
Ladislav Ožegović
Džemal Rezaković
Ešref Sarajlić
Hišam Serdarević**

Članovi Akademije:

Domaći:

**Bogdan Breclj
Vladimir Čavka
Franc Kogoj
Radivoje Milin
Janez Milčinski
Isidor Papo**

Inostrani:

**Ulf Svante fon Ojler
Gerhard-Volf Hajdeger**

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Redovni članovi (akademici):

Mahmut Bajraktarević
Edhem Čamo
Milivoje Ćirić
Pavle Fukarek
Krunoslav Ljolje
Tonko Šoljan
Miroslav Varadin

Dopisni članovi:

Ljubomir Berberović
Miralem Džinić
Avdo Hadžibeganović
Tihomir Vuković

Članovi Akademije

Domaći:

Branko Bajčetić
Mladen Deželić
Georgi Filipovski
Drago Grdenić
Dušan Kanazir
Branislav Martić
Pavle Savić

Inostrani:

Vladimir Prelog

Saradnici:

Fikret Vajzović
Veselin Perić

Odjeljenje tehničkih nauka

Redovni članovi (akademici):

Josip Bać
Julije Hahamović

Radoslav Jovanović
Muhamed Kadić
Kemal Kapetanović
Manojlo Maravić
Juraj Najdhart*

Ivan Soklić
Aleksander Trumić
Svetozar Zimonjić

D o p i s n i č l a n o v i :

Dragomir Malić**
Tihomil Marković
Husref Redžić
Muhamed Riđanović

Č l a n o v i A k a d e m i j e :

D o m a ć i :

Ivan Jurković
Anton Kuhelj
Đorđe Lazarević
Petar Stevanović
Branko Žeželj

I n o s t r a n i :

Stanislav Jemeljanov
Boris Paton

Odjeljenje za književnost i umjetnost

R e d o v n i č l a n o v i (a k a d e m i c i) :

Midhat Begić
Vojo Dimitrijević
Vlado Milošević
Ismet Mujezinović
Čamil Sijarić
Midhat Šamić
Ivo Šeremet
Mica Todorović

*Umro 13. VII 1979.

**Umro 8. VI 1979. god.

Dopisni članovi:

Dušan Đurović
Vojin Komadina
Boško Kućanski
Mladen Oljača
Derviš Sušić

Članovi Akademije:

Domaći:

Antun Augustinčić*
Branko Čopić
Eli Finci
Nedeljko Gvozdenović
Božidar Jakac
Blaže Koneski
Miroslav Krleža
Esad Mekulji
Haralampije Polenaković
Mehmed Selimović
Josip Vidmar

Inostrani:

Konrad Volf

e) SASTAV ODBORA, KOMISIJA I DRUGIH TIJELA AKADEMIJE

1. Odbor za koordinaciju naučnog rada:

akademik Kemal Kapetanović, predsjednik
akademik Nedim Filipović
akademik Hajrudin Hadžiselimović
akademik Muhamed Kadić
akademik Krunoslav Ljolje
dopis. čl. Boško Kućanski

2. Odbor za izdavačku djelatnost

akademik Milivoje Ćirić, predsjednik
akademik Mahmut Bajraktarević
dopis. čl. Milorad Ekmečić
dopis. čl. Mladen Oljača
dopis. čl. Husref Redžić
dopis. čl. Džemal Rezaković

* Umro 11. maja 1979. god.

1. Odbor za biblioteku i dokumentaciju

akademik Manojlo Maravić, predsjednik
akademik Josip Ježić
akademik Krunoslav Ljolje
dopis. čl. Milorad Ekmečić
akademik Ćamil Sijarić

2. Odbor za finansije

akademik Marko Ciglar
akademik Hamdija Čemerlić
akademik Ćamil Sijarić

3. Komisija za nagrade i odlikovanja

akademik Midhat Šamić, predsjednik
akademik Ibro Brkić
akademik Julije Hahamović
akademik Krunoslav Ljolje
akademik Vojislav Spaić
dopis. čl. Derviš Sušić

4. Komisija za izradu Istorije naroda Bosne i Hercegovine

O r g a n i z a c i o n i o d b o r :

akademik Nedim Filipović, predsjednik
dopis. čl. Desanka Kovačević-Kojić
dopis. čl. Enver Redžić

I – Potkomisija za srednji vijek:

dopis. čl. Desanka Kovačević-Kojić, rukovodilac
prof. dr Sima Ćirković
prof. dr Marko Šunjić

II – Potkomisija za turski period do kraja XVII vijeka:

akademik Nedim Filipović, rukovodilac
akademik Branislav Đurđev
ing. Alija Bejtić
prof. Hamid Hadžibegić
dr. Adem Handžić
prof. dr Milan Vasić

Saradnik na izradi teksta:

prof. dr Vančo Boškov

III – Potkomisija za turski period od XVII vijeka do 1878. godine:

ing. Alija Bejtić, rukovodilac
mr Ahmed Aličić
akademik Branislav Đurđev
dr Muhamed Hadžijahić
prof. dr Mustafa Imamović

Saradnici na izradi tekstova:

Mitar Papić, profesor
Seid Traljić, profesor
prof. dr Vančo Boškov

IV – Potkomisija za period austrougarske uprave:

dr Dževad Juzbašić, rukovodilac
Risto Besarović
mr Ilija Hadžibegović, asistent
prof. dr Mustafa Imamović

Konsultant i saradnik:

prof. dr Ferdo Hauptman

Saradnici:

prof. dr Branislav Begović
ing. Alija Bejtić
dr. Luka Đaković
dr Tomislav Kraljačić
dr Božo Madžar
Mitar Papić, profesor
dr Nusret Šehić

V – Potkomisija za period između dva rata:

dr Ahmed Hadžirović
dr Nedim Šarac

Saradnik na izradi teksta:

prof. dr Vojo Maksimović

VI – Potkomisija za period narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije:

dr Zdravko Antonić

dr Rafael Brčić

dr Rasim Hurem

Jovo Vujošević, pukovnik

g) ODJELJENJSKI CENTRI, ODBORI I KOMISIJE

Odjeljenje društvenih nauka

1. Centar za balkanološka ispitivanja:

Akademik Alojz Benac, direktor Centra

Članovi Centra:

akademik Alojz Benac

akademik Idriz Ajeti

prof. dr Franjo Barišić

prof. dr Branimir Bratanić

dopis. čl. Borivoj Čović

akademik Branislav Đurđev

akademik Nedim Filipović

prof. dr Stane Gabrovec

akademik Milutin Garašanin

akademik Radoslav Katičić

Špiro Kulišić, prof.

prof. dr Fanula Papazoglu

akademik Mihailo Petruševski

akademik Duje Rendić-Miočević

prof. dr Mate Suić

2. Komisija za lingvistička ispitivanja:

prof. dr Asim Peco, predsjednik

Stalni spoljni saradnici:

mr Josip Baotić
dr Vera Jerković
Hrvoje Križić, profesor
prof. dr Ksenija Milošević
prof. dr Milivoje Mlinović
prof. dr Velimir Mihajlović
prof. dr Malik Mulić
prof. dr Novica Petković
prof. dr Radoje Simić
Nadžija Taso, profesor

Povremeni spoljni saradnik:

doc. Nedžad Hadžidedić

3. Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju:

dopis. čl. Arif Tanović, predsjednik
akademik Branislav Đurđev
dopis. čl. Muhamed Filipović
prof. dr Besim Ibrahimpašić
prof. dr Franjo Kožul
prof. dr Stojan Tomić
prof. dr Abdulah Šarčević
prof. dr Zoran Vidaković
akademik Hamdija Čemerlić

4. Komisija za etnomuzikologiju:

akademik Cvjetko Rihtman, predsjednik
akademik Alojz Benac
akademik Vlado Milošević
dr Dženana Buturović
mr Mira Fulanović
doc. Nedžad Hadžidedić
doc. mr Vinko Krajtnajder
Munib Maglajlić
dr Ankica Petrović
prof. Đurđica Rajčević-Majić
mr Dunja Rihtman
Ljuba Simić
mr Jasna Spaić
dr Dragomir Vujičić

Odjeljenje medicinskih nauka

1. Odbor za rak

dopis. čl. Hlšam Serdarević, predsjednik
dr Mirjana Bokonjić
prof. dr Vesna Hadžiomerović
akademik Seid Huković
prof. dr Dragan Kosorić
dr Abdulah Konjicija
dopis. čl. Aleksandar Nikulin
dopis. čl. Ladislav Ožegović
prof. dr Slobodan Obradov
prof. dr Midhat Precić
dopis. čl. Džemal Rezaković
prof. dr Ešref Sarajlić
prof. dr Dževad Softić
prof. dr Srećko Šimić

2. Komisija za kardiovaskularni sistem:

akademik Ibro Brkić, predsjednik
akademik Hajrudin Hadžiselimović
dopis. čl. Aleksandar Nikulin
doc. dr Nurudin Numić
doc. dr Miodrag Popadić
dopis. čl. Džemal Rezaković
prof. dr Đorđe Radojević
dopis. čl. Ešref Sarajlić
dr Milorad Tomašević
prof. dr Sead Brkić

3. Odbor za nefropatiju:

akademik Jakob Gaon, predsjednik
dr Irfan Aganović
dr Ismet Dedić
akademik Josip Ježić
prof. dr Hamid Pašić
dr Boriša Telebak, asistent

4. Odbor za virusni hepatitis:

akademik Jakob Gaon, predsjednik
dr Arif Arnautović
dr Irfan Aganović
prof. dr Dragan Đorđević
dr Adila Filipović
doc. dr Mirko Karlovac

prof. dr Miha Likar
dr Albert Musafija
dr Zlatko Puvačić
dr Nikola Rukavina
dr Savo Šibalić
prof. dr Muhamed Teftedarija

Odjeljenje tehničkih nauka

1. Komisija za vodoprivredu:

akademik Aleksander Trumić, predsjednik
akademik Josip Bać
dopis. čl. Muhamed Riđanović

h) MEĐUODJELJENSKI ODBORI I KOMISIJE:

1. Odbor za prirodne resurse:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
akademik Milivoje Ćirić
akademik Pavle Fukarek
akademik Kemal Kapetanović
dopis. čl. Tihomil Marković
dopis. čl. Muhamed Riđanović
akademik Ivan Soklić
dopis. čl. Tihomir Vuković

U okviru Odbora za prirodne resurse djeluju:

a) Komisija za zemljište:

akademik Milivoje Ćirić, predsjednik
mg. Mevludin Hanić
dr Vojna Jakšić
dr Dževad Jarebica
dr Jusuf Kurtović
dr Loti Manuševa
dr Husnija Resulović

b) Komisija za životinjski svijet:

dopis. čl. Tihomir Vuković, predsjednik
prof. dr Smilja Mučibabić
mr Slavko Obratil
mr Živorad Rapačić

mr Oskar Senk
akademik Tonko Šoljan

c) Komisija za biljni svijet:

akademik Pavle Fukarek, predsjednik
prof. dr Mitar Bašović
prof. dr Dane Batinica
dr Željka Bjelčić
prof. dr Lazar Jerković
prof. dr Nada Kapetanović
prof. dr Radomir Lakusić
prof. dr Radomir Pintarić
dr Živorad Radovanović
prof. dr Osman Sarić
prof. dr Vitomir Stefanović

d) Komisija za kaustobiolite:

akademik Ivan Soklić, predsjednik
prof. dr Safet Čičić
dr Radiša Milojević
dr Savka Miletović, doc.
mr Slobodan Pavlović
prof. mr Ante Raos
dr Tomislav Arsenijević
mr Mijo Krešić
mr Ljuban Čekić
dr Murat Redžepagić
prof. ing. Nenad Grujić

e) Komisija za metale:

akademik Kemal Kapetanović, predsjednik
ing. Ranko Vičić
ing. Miloš Vukovojac
ing. Tihomir Živaljević
prof. dr Fabijan Trubelja
prof. dr Mehmed Ramović
ing. Roman Bitenc

f) Komisija za nemetale i prirodni kamen:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
prof. dr Fabijan Trubelja
dr Ljubomir Rokić
prof. dr Nada Knežević-Vuksanović
mr dipl. ing. Živorad Tasić
prof. dr Vukašin Terzić

g) Komisija za geološku kartu:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
akademik Ivan Soklić
prof. dr Fabijan Trubelja
prof. dr Miodrag Vidović
dr Mladen Mojićević
ing. Svetozar Tokić
dr Ljubomir Rokić, doc.
ing. Ružica Kajmaković-Srdić
ing. Esad Kulenović
mr. dipl. ing. Milenko Šarac

2. Odbor za prostorno planiranje:

akademik Muhamed Kadić, predsjednik
dr Midhat Aganović
dr Ilija Bošnjović
dopis. čl. Hasan Hadžomerović
dopis. čl. Ladislav Ožegović
dopis. čl. Husref Redžić
dopis. čl. Hišam Serdarević
akademik Vojislav Spaić
mr Aleksander Trumić
dopis. čl. Tihomir Vuković
akademik Grujica Žarković

U okviru Odbora za poslovno planiranje djeluju:

a) Komisija za urbanizam:

akademik Muhamed Kadić
dr Midhat Aganović
inž Sakib Hadžihalilović
mr Aleksander Trumić

b) Komisija za ekonomiju:

dop. čl. Hasan Hadžomerović
dr Ilija Bošnjović
Sulejman Kamenica
Slavko Škrebić
Boro Poznanović
Husein Hadžialić
Miloš Blažić
dr Krešimir Papić
dr Ante Marković
dr Fahrudin Šebić

c) Komisija za arhitekturu i zaštitu spomenika:

dop. čl. **Husref Radžić**
dr **Zdravko Kajmaković**
mr **Nedžad Kurto**
prof. dr **Džemal Čelić**
mr **Ibrahim Krzović**
inž. **Alija Bejtić**
dr **Đuro Basler**
inž. **Aleksandar Ninković**

d) Komisija za pravo:

akademik **Vojislav Spaić**
dr **Drago Bago**
dr **Zvonko Stenek**
dr **Ibro Festić**
dr **Slavica Krneta**
prof. dr **Mišo Velimirović**

e) Komisija za zaštitu prirode:

dop. čl. **Tihomir Vuković**
inž. **Branibor Fabijanić**
dop. čl. **Ljubomir Berberović**
akademik **Pavle Fukarek**
prof. dr **Husnija Resulović**
prof. **Halid Peklić**
prof. dr **Muso Dizdarević**

f) Komisija za zaštitu zdravlja:

dop. čl. **Ladislav Ožegović**
prof. dr **Dragan Stanković**
prof. dr **Mirjana Džumhur**
dr **Zdravko Milošević**
prof. dr **Dmitar Varenika**

3. Odbor za kibernetiku i sistemne analize:

akademik **Svetozar Zimonjić**, predsjednik
akademik **Mahmut Bajraktarević**
akademik **Marko Ciglar**
dopisni član **Hasan Hadžiomerović**
akademik **Milivoje Ćirić**
dopis. čl. **Ešref Sarajlić**

U okviru ovog Odbora djeluju:

a) Komisija za teoretske i tehničke probleme sistemnih istraživanja:

akademik Svetozar Zimonjić
dr Božidar Matić
dr Vladimir Gligić
dr Ahmed Mandžić
dr Branislav Peruničić
dr Vladimir Sivjakov
dr Aleksandar Popović
dr Draško Suvajdžić
dr Petar Kesić
dr Asif Šabanović
dr Ljubiša Draganović
dr Muhamed Aganagić

b) Komisija za sistemne analize ekonomskih kretanja:

dop. član Hasan Hadžiomerović
dr Želimir Vučković
dr Stjepo Andrić
dr Miodrag Jovičević
dr Dezider Jurišić

c) Komisija za biokibernetiku:

akademik Marko Ciglar
akademik Seid Huković
dopisni član Ešref Sarajlić
dr Dželaludin Kantardžić
dr Muhamed Nakaš
dr Rajko Bokonjić
dr Ante Blažević
dr Đorđe Radojević

4. Komisija za izradu Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine:

dopis. čl. Husref Redžić, predsjednik
mr Azra Begić
prof. Džemal Čelić
dopis. član Borivoje Čović
akademik Muhamed Kadić
prof. Ivan Taubman
dr Smail Tihčić
akademik Ivo Šeremet

I – Potkomisija za praistoriju i antičko doba:

dopis. čl. Borivoje Čović, rukovodilac
akademik Alojz Benac
dr Đuro Basler
dr Irma Čremošnik
dr Zdravko Marić

II – Potkomisija za srednji vijek:

dr Smail Tihčić, rukovodilac
dr Pavao Anđelić
Šefik Bešlić, profesor
dr Zdravko Kajmaković*
dr Nada Miletić
dopis. čl. Husref Redžić
prof. dr Muhamed Karamehmedović

III – Potkomisija za period turske uprave:

prof. dr Džemal Čelić, rukovodilac
dr Zdravko Kajmaković
prof. dr Muhamed Karamehmedović
prof. Esad Kapetanović
dopis. čl. Husref Redžić
dr Smail Tihčić
Mehmed Mujezinović

IV – Potkomisija za austrougarski period:

Ivan Taubman, rukovodilac
mr Azra Begić
dr Ljubica Mladenović
Miloš Radić

V – Potkomisija za savremenu istoriju:

mr Azra Begić, rukovodilac
prof. dr Džemal Čelić
dr Ibrahim Krzović
ing. Nedžad Kurto
Miloš Radić
dopis. čl. Husref Redžić
prof. Ivan Taubman
dr Smail Tihčić
prof. Živorad Janković

* Istupio iz Potkomisije u junu 1979.

I) MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA ISPITIVANJE NARODNE RELIGIOZNE OBREDNE MUZIKE U JUGOSLAVIJI

akademik Cvjetko Rihtman, predsjednik
prof. Lorenc Antoni, predstavnik ANUK
dr Jerko Bezić, predstavnik JAZU
dr Zmaga Kumer, predstavnik SAZU
akademik Vlado Milošević, predstavnik ANUBiH
dr Miloš Milošević, predstavnik CANU
mr Dragoslav Ortakov, predstavnik MANU
mr Miroslava Fulanović-Šošić
mr Vinko Krajtmajer, docent
dr Ankica Petrović
mr Dunja Rihtman-Šotrić
mr Jasna Spaić

J) MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE ZEMLJIŠTA

akademik Milivoje Ćirić, predsjednik
akademik Živojin Tešić
akademik Georgi Filipovski
akademik Ljubo Pavičević
ing. Grujica Đuretić
prof. dr Zoltan Racz
dr Vojna Jakšić
prof. dr Nikola Miljković
dr Mustafa Dauti

**2. ORGANIZACIJA I SASTAV SEKRETARIJATA I
NAUČNIH SLUŽBI U AKADEMIJI**

I. Sekretarijat

MUHIDIN SULEJMANPAŠIĆ, sekretar Sekretarijata i naučnih službi

Služba za koordinaciju naučnih i umjetničkih djelatnosti

NEDA BOGIČEVIĆ, samostalni referent
RADMILA STOJADINOVIĆ, samostalni referent
UBAVKA JAKŠIĆ, samostalni referent

Služba za izdavačku djelatnost

ENES EKIĆ, rukovodilac službe
NATAŠA KECMANOVIĆ, lektor – korektor

Služba za upravno-pravne i opšte poslove

RAJKO DURSUN, rukovodilac Službe i pomoćnih sekretara Sekretarijata
MUNEVERA VOLODER – TUZLAK, arhivar
MIRSADA AHMETAŠEVIĆ, daktilograf
IVICA AZINOVIĆ, ekonom
RANKO GUNJAK, kurir
ISMET HASANBEGOVIĆ, vozač putničkih kola
RANKO TADIĆ, vozač putničkih kola
*ALEMA GRČIĆ, domar i rukovalac priručnog bivea
MARIJA PLEŠA, rukovodilac poslova za održavanje čistoće
IVA KUBI, radnica za održavanje čistoće

Kabinet Predsjedništva

KADDOJKA ČOROVIĆ, tehnički sekretar u Kabinetu Predsjedništva

Računovodstvo

MUNIRA DŽAMASTAGIĆ, rukovodilac Računovodstva
MUBERA RIZVIĆ, knjigovodstveni referent
NADŽIJA FEJZAGIĆ, knjigovodstveni referent

Biblioteka

MIRJANA BILEK, rukovodilac Biblioteke
EMINA STANEK, bibliotekar

II. Naučne službe

Komisija za lingvistička ispitivanja

dr DRAGOMIR VUJIČIĆ, viši stručni saradnik
NEVENKA GOŠIĆ, viši stručni saradnik
SNEŽANA ČERIĆ, stručni saradnik

Centar za balkanološka ispitivanja

Mr EDINA ALIREJSOVIĆ, viši stručni saradnik
Mr ŽIVKO MIKIĆ, viši stručni saradnik, antropolog
BLAGOJE GOVEDARICA, stručni saradnik, arheolog
SEAD ČERKEZ, arheološki ilustrator

II. RAD. AKADEMIJE

1. U V O D

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u 1979. godini nastavila je rad na realizaciji velikih i dugoročnih p r o j e k a t a , kao što su:

- Istorija naroda BiH,
- Istorija književnosti BiH,
- Istorija umjetnosti BiH,
- Praistorija jugoslavenskih zemalja,
- Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH,
- Pravci razvoja privrede brdsko-planinskog područja BiH,
- Hvalov zbornik i
- Rječnik općeslovenskog (crkvenoslovenskog) jezika.

Akademija je završila veći dio projekta „Praistorija jugoslavenskih zemalja” i prva tri toma ovog djela izašla su iz štampe.

U organizaciji Akademije u 1979. godini održani su sljedeći n a u č n i s k u p o v i:

- Položaj i uloga Akademije u socijalističkom samoupravnom društvu,
- Položaj fundamentalnih nauka u BiH,
- Hidrodinamička problematika zaštite otvorenih voda i vodoтока,
- Simpozijum o virusnim hepatitisima,
- Hipokampus i amigdaloidni kompleks,
- Problem reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja,
- Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH,
- Savjetovanje o problemima uzdizanju naučnog kadra u BiH,
- Savjetovanje o koncepcijskim osnovama Istorije umjetnosti BiH i
- Simpozijum o mikrotoksinima u hrani.

Pored navedenog, Akademija je bila suorganizator naučnog skupa na temu „Analiza nacionalnih sistema zaštite zdravlja sa posebnim osvrtom na odnose korisnika i davalaca zdravstvenih usluga”.

Na međunarodnom planu Akademija je u zajednici sa akademijama nauka ostalih slovenskih zemalja nastavila rad na: izradi Općeslovenskog lingvističkog atlasa, Karpat-skog i Evropskog lingvističkog atlasa, u saradnji sa Akademijom nauka SSSR-a rad na pripremi izdavanja zajedničkog zbornika arhivske građe vezane za oslobodilačku borbu naroda BiH (1850–1878) i politiku carske Rusije u tom pogledu, a u saradnji sa Poljskom akademijom nauka organizovala je Okrugli sto u Krakovu o problemu procesa neolitizacije u nekim dijelovima Evrope.

I u 1979. godini Akademija je nastavila intenzivnu međunarodnu naučnu saradnju. Ta saradnja omogućila je planirane naučne kontakte sa:

- Akademijom nauka SSSR-a,
- Nacionalnom akademijom nauka SAD-a,
- Britanskom akademijom nauka,
- Kraljevskim naučnim društvom u Londonu,
- Akademijom nauka DDR-a,
- Akademijom umjetnosti DDR-a,
- Mađarskom akademijom nauka,
- Poljskom akademijom nauka,
- Čehoslovačkom akademijom nauka,
- Rumunskom akademijom nauka i
- Kineskom akademijom nauka.

Potpisan je ugovor i o naučnoj saradnji sa Bugarskom akademijom nauka, a razgovori o naučnoj saradnji sa Austrijskom akademijom nauka i odgovarajućom organizacijom SR Njemačke nalaze se u završnoj fazi. Upućen je prijedlog Tūrktarih kuruma da se uspostave naučni kontakti u cilju ostvarivanja saradnje na području istorije.

Saradnja sa Akademijom nauka SSSR-a, Akademijom nauka DDR-a i Poljskom akademijom nauka odvija se na bazi realizacije utvrđenih tema, odnosno projekata, a sa ostalim akademijama na bazi individualne razmjene naučnih radnika. Akademija u međunarodnu naučnu saradnju uključuje one naučne institute prema kojima je preuzela pravo suosnivača i sa kojima usko sarađuje („Energoinvestovi” naučni instituti, Biološki institut i dr.).

Akademija je i ove godine nastavila sa procesom svog otvaranja, odnosno saradnje. Tako je zaključila Samoupravni sporazum o naučnoj saradnji sa Institutom za istoriju u Sarajevu i Orijentalnim institutom u Sarajevu.

I u 1979. godini Akademija je nastavila saradnju sa ostalim jugoslovenskim akademijama. Ta saradnja naročito dolazi do izražaja u međuakademijskim odborima koji rade na realizaciji jugoslovenskih projekata u oblasti istorije, balkanologije, arheologije, lingvistike, fizike, hemije, biohemije, energetike, hidrodinamike, medicine, etnomuzikologije, savremenih naučnih tendencija u humanitarnim naukama i sl.

2. – SKUPŠTINA AKADEMIJE

U 1979. godini održana je samo jedna, i to Redovna godišnja skupština Akademije. Na ovoj skupštini Akademija je razmatrala svoj rad u 1978. godini, donijela Finansijski

plan za 1979. godinu, Plan rada za 1979. godinu, Završni račun za 1978. godinu i Odluku o visini akademjskih nagrada.

3. – PREDSEDNIŠTVO AKADEMIJE

Na osam održanih sjednica Predsjedništvo je razmatralo pitanja koja se odnose na:

- tokove primarne djelatnosti Akademije u finansiranje ovih djelatnosti,
- pripreme naučnih skupova koje organizuje Akademija,
- analizu zaključaka sa održanih skupova,
- zaključivanje samoupravnih sporazuma o naučnoj saradnji sa Institutom za istoriju i Orijentalnim institutom,
- utvrđivanje opštih principa naučne saradnje sa institutima čiji je suosnivač Akademija,
- saradnju sa Republičkom zajednicom za naučni rad,
- metode rada Akademije,
- saradnju sa međuakademijskim odborima,
- utvrđivanje kriterija za izbor novih članova Akademije,
- obrazovanje novih odbora i komisija, odnosno naučnih jedinica Akademije,
- probleme vezane za izradu Istorije naroda BiH,
- probleme izrade projekata čiji je nosilac Akademija,
- pitanja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite i
- pitanja izdavačke djelatnosti Akademije.

4. – IZVRŠNI ODBOR PREDSEDNIŠTVA

Na sedamnaest sjednica Izvršni odbor Predsjedništva je razmatrao pitanja koja se odnose na:

- izvršenje zaključaka Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ,
- saradnju sa naučnim institutima,
- raspodjelu deviznih sredstava,
- pripreme naučnih skupova,
- analizu rezultata sa održanih naučnih skupova,
- opšte principe saradnje sa institutima čiji je suosnivač Akademija,
- kriterije za izbor novih članova Akademije,
- metode rada Akademije,
- razmatranje samoupravnih sporazuma o saradnji sa Institutom za istoriju i Orijentalnim institutom,
- publikovanje materijala sa održanih naučnih skupova,
- visinu autorskih honorara,
- novi srednjoročni plan rada Akademije,
- kolektivno rukovođenje,
- rad međuakademijskih odbora,
- međunarodnu naučnu saradnju,
- izdavačku djelatnost,
- rad Komisije za istoriju naroda BiH,
- saradnju sa Univerzitetom i
- saradnju sa Republičkom zajednicom za naučni rad.

5. – ODBOR ZA KOORDINACIJU NAUČNOG RADA

U toku 1979. godine Odbor je održao 3 sjednice. Na sjednicama je izvršena analiza stanja sredstava Fonda za naučnoistraživački rad i prispjele tranše za projekte koji su u toku. Utvrđen je način finansiranja za naredni period i obezbijedena su sredstva za organizovanje naučnih skupova.

Odbor je na svojim sjednicama razmatrao problem priprema za izradu novog srednjoročnog plana. U tom smislu Odbor je izradio Podsjetnik za izradu srednjoročnog plana naučnoistraživačkog rada Akademije, koji su usvojili odjeljenja i Predsjedništvo i na osnovu kojeg se priprema izrada srednjoročnog plana za period 1980–1985. godine.

6. – KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BiH.

Ovaj izvještaj obuhvata period od održavanja posljednje skupštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u 1978. godini do danas.

Poslije odlaska akademika Branislava Đurdeva, predsjednika Komisije za istoriju naroda BiH, stvoren je Organizacioni odbor za rukovođenje poslovima oko izrade Istorije naroda BiH, u koji su ušli: akademik Nedim Filipović, dopisni član Desanka Kovačević-Kojić i dopis. član Enver Redžić. Zaključeno je da se Komisija sastaje po potrebi, a da Odbor kontinuirano rukovodi poslovima vezanim za izradu Istorije naroda BiH.

Početkom 1979. godine došlo je do znatnih promjena u sastavu pojedinih potkomisija. Odlaskom prof. dra Marka Šunjića na novu dužnost broj članova I potkomisije je sveden na svega dva lica. Smrću dra Nikole Babića V potkomisija ostala je bez rukovodioca, a odlaskom dra Zdravka Antonića u Beograd još je više okrnjena. Odlaskom akademika Branislava Đurdeva i III potkomisija je ostala bez rukovodioca. Na njegovo mjesto izabran je član Potkomisije dipl. ing. Alija Bejtić.

U I potkomisiji su izradu teksta koji je trebalo da uradi prof. dr Marko Šunjić preuzeli dopisni član Desanka Kovačević-Kojić i akademik Sima Ćirković. U III potkomisiji je akademik Branislav Đurdev zadržao obavezu da obradi partije za koje je bio zadužen, a isto tako ostaju i njegove obaveze u II potkomisiji. U IV potkomisiji je, usljed smrti Kasima Isovića, ostala nepokrivena tema Kolonizacija stranog etničkog elementa u Bosni i Hercegovini za vrijeme austrougarske vladavine. Obradu ove teme preuzeli su prof. dr Tomislav Kraljačić i prof. dr Ilija Hadžibegović. Pošto je ostala nepokrivena i tema Iseljavanje stanovništva BiH za vrijeme austrougarske vlasti. Odbor je prihvatio prijedlog IV potkomisije da tu temu obradi dr Nusret Šehić. Isto tako, dosad nepokrivenu temu „Mlada Bosna” i sarajevski atentat preuzeo je da obradi dopisni član Enver Redžić. Rukovodstvo IV potkomisije je predložilo da, također nepokrivenu, temu Jugoslavensko pitanje u BiH u toku prvog svjetskog rata obradi dr Luka Đaković. U V potkomisiji dr Zdravko Antonić zadržava obavezu da obradi teme koje je preuzeo na sebe, osim dviju tema: Vojna dještva u 1944. godini i Oslobođenje Bosne i Hercegovine. Te teme će obraditi pukovnik Jovan Lola Vujošević, saradnik Vojnoistorijskog instituta u Beogradu, s kojim je sklopljen i ugovor o tom poslu. Odbor je utvrdio da pri klasifikaciji tematike V potkomisije nije obuhvaćena tema Rat i revolucija u životu naroda Bosne i Hercegovine, pa su poduzete mjere da se nađe autor za ovu temu.

Iako su već ranije završene nužne predradnje (prikupljanje arhivskog materijala jednog dijela turske arhivske građe), rad na obradi tematike u pojedinim potkomisijama je u stalnom zaostajanju još od početka posla na Istoriji naroda BiH. Smrt značajnih članova pojedinih potkomisija, kao i odlasci iz Sarajeva pojedinih obrađivača, znatno su uticali na ritam rada. Ali, do takvog zaostajanja je dolazilo i u radu na onim temama gdje nije bilo nikakvih promjena u angažovanom naučnom kadru.

Usljed ovakvog stanja poduzete su sve potrebne mjere da se rad na Istoriji ubrza i što prije privede kraju. U tom smislu je učinjeno i sljedeće: Predsjedništvo Akademije je zaključilo da krajnji rok za predaju svih rukopisa Istorije za I, III, IV, V i VI knjigu bude 30. juni 1979, a za II knjigu kraj decembra 1979. godine. S ovim zaključkom su kasnije upoznati i svi saradnici. U decembru 1978. godine u Republičkoj zajednici za naučni rad održan je poseban razgovor sa saradnicima i tom prilikom je donesen zaključak: da najnoviji trogodišnji ugovor za naučnoistraživački projekat Istorija naroda Bosne i Hercegovine (ugovor 1979–1981. g.) bude ujedno i završni, bez ikakvog daljeg prolongiranja (o tome su se složili i svi članovi potkomisija).

Početkom 1979. godine Predsjedništvo Akademije i Organizacioni odbor zatražili su od svih članova potkomisija i saradnika na izradi Istorije pismeni izvještaj o toku i stanju radova na ispunjavanju preuzetih obaveza. Izvjestan broj obrađivača je na to odgovorio, a s onima koji to nisu učinili obavljen je poseban razgovor. Iz svih tih izvještaja i razgovora se vidi da će radovi biti predati u toku 1979, a najkasnije do kraja godine, pa je na tako dogovorenoj osnovi izrađen pregled rokova predaje tekstova, na koje su saradnici u datom momentu i pismeno podsjećani. Sve je ovo, međutim, i dalje ostalo bez rezultata i nije došlo do predaje gotovih tekstova.

Organizacioni odbor je zadužio sekretara Komisije da utvrdi stanje arhivskog materijala i njegovo korišćenje od strane saradnika na izradi Istorije naroda BiH. Evidencijom je konstatovano da se svi članovi i saradnici potkomisija nisu u dovoljnoj mjeri koristili arhivskim materijalom, a neki to nisu učinili uopšte. U vezi s ovim je utvrđeno i da materijal nije dovoljno sreden i da je potrebno što prije utvrditi njegovo stvarno stanje. U tom cilju je od svih saradnika zatraženo da vrate pozajmljene dokumente ili da ih, ako su im potrebni za dalji rad, zamijene postojeće reverse. I ovaj poziv je, uglavnom, ostao bez odgovora, jer se odazvalo svega 4–5 saradnika. Tako se sređivanju materijala moglo pristupiti samo na osnovu nadenih dokumenata i zatečenih reversa, o čemu je Predsjedništvu Akademije upućen i poseban izvještaj.

U vezi sa ovom evidencijom utvrđeno je i da nedostaju pojedini arhivski materijali, pa su poduzete mjere da se vidi šta je s njima.

Ovaj izvještaj završavamo podacima o tome koje su teme dosad obrađene i njihov tekst predat Komisiji, odnosno Organizacionom odboru:

- 1) Dr Kemal Hrelja: Privreda Bosne i Hercegovine između dva svjetska rata,
- 2) Prof. Branislav Begović: Razvojni put šumske privrede u Bosni i Hercegovini u periodu austrougarske uprave (1878–1918) sa posebnim osvrtom na eksploataciju šuma i industrijsku preradu drveta,
- 3) Mitar Papić: Školstvo u BiH 1878–1918 godine,
Mitar Papić: Srpsko i hrvatsko školstvo u BiH do 1878,

- 4) Risto Besarović: Kulturni razvitak Bosne i Hercegovine 1878–1918,
 5) Prof. dr Vančo Boškov: Književnost u Bosni i Hercegovini na orijentalnim jezicima (18. i 19. vijek),
 6) Dr Muhamed Hadžijahić: Bunc i ustanak u 18 vijeku,
 Dr Muhamed Hadžijahić: Rudarstvo i metalurgija u 18. i 19. v. (do 1878),
 Dr Muhamed Hadžijahić: U prvim godinama nakon karlovačkog mira,
 Dr Muhamed Hadžijahić: Rat s Mlecima 1714–1717,
 Muhamed Hadžijahić: Rat s Austrijom 1716–1717,
 Muhamed Hadžijahić: Banjalučki boj i njegove posljedice,
 Muhamed Hadžijahić: Dubički rat,
 Muhamed Hadžijahić: Odnosi bosanskog ejaleta s Crnom Gorom,
 Muhamed Hadžijahić: Sudjelovanje u ratovima izvan domovine,
 Muhamed Hadžijahić: Opći pogled na položaj gradova i stanovništva u njima,
 Muhamed Hadžijahić: Obrazovanje kod Muslimana.

Kako se iz svega ovoga vidi, obrađen je vrlo mali dio opširne tematike (šest tomova) Istorije naroda Bosne i Hercegovine.

7. – IZDAVAČKA DJELATNOST

Pregled izdavačke djelatnosti Akademije daje se u sljedećoj tabeli:

N a z i v		Vrsta edicije	Organizaciona jedinica
<i>A – IZIŠLO IZ ŠTAMPE</i> (po redoslijedu izlaženja):			
1.	Posebna izdanja XXXVIII/8	Naučni skup o djelu Vese- lina Masleše	Odjeljenje društ. nauka
2.	Godišnjak – XVII/15	Prilozi za 1978.	Centar za balkanološka ispi- tivanja
3.	Radovi – LXV/5	Prilozi za 1978.	Odjeljenje tehn. nauka
4.	Radovi – LXIII/18	Sveska biologije	Odjeljenje prirodnih i mate- matičkih nauka
5.	Posebna izdanja – XLII/8	Aleksandar Stipčević: Bi- bliographia Illyrica (Supp- lementum 1973–1977)	Centar za balkanološka is- pitanja
6.	Posebna izdanja – XLV–	Položaj i uloga Akademi- je u Socijalističkom sa- moupravnom društvu	Predsjedništvo
7.	Posebna izdanja – XLVI/7	Savjetovanje o naučnom radu u oblasti matemati- ke	Odjeljenje prirodnih i ma- tematičkih nauka
8.	Radovi – LXIV/20	Prilozi za 1978.	Odjeljenje društvenih nau- ka
9.	Posebna izdanja – XLI/6	Munib Maglajić: Biblio- grafija radova o narod- noj književnosti (V)	Odjeljenje za knjiž. i umjet- nost
10.	Posebna izdanja – LXIV/8	Savjetovanje o pitanjima prostornog razvoja BiH	Odjeljenje tehn. nauka

N a z i v		Vrsta edicije	Organizaciona jedinica
11.	Djela – LV/8	M. Maravić: Sumabilnost razvitka po sopstvenim funkcijama...	Odjeljenje tehn. nauka
12.	Posebna izdanja – XL/7	II simpozij Međuakademij-skog koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja	Odjeljenje medicinskih nauka
13.	Građa – XXIII/19	L. Đaković: Prilozi za demografiju i onomastiku BiH	Odjeljenje društ. nauka
14.	Posebna izdanja – XLIII/8	Simpozij o otporu austrougarskoj okupaciji 1878. u BiH	Odjeljenje društ. nauka
15.	Djela – LVI/3	Š. Kulišić: Stara slovenska religija ...	Centar za balkanološka ispitivanja
16.	Posebna izdanja – XXXIV/6	Zbornik radova posvećenih 70-godišnjici života akad. J. Vukovića	Odjeljenje društ. nauka
17.	Posebna izdanja – XLIX/9	Savjetovanje o stanju i pravcima razvoja rudarskih i geoloških nauka u BiH (1976–1985)	Odjeljenje tehničkih nauka
<i>B – U ŠTAMPI:</i>			
1.	Radovi – LXVI/19	Prilozi za 1979.	Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka
2.	Godišnjak – XVIII/16	Prilozi za 1979.	Centar za balkan. ispitivanja
<i>C – U PRIPREMI ZA ŠTAMPU:</i>			
1.	Posebna izdanja –	Simpozij o virusnim hepatitisima (Mostar – 1979)	
2.	Posebna izdanja –	Simpozij o hidrodinamičkim problemima zaštite voda (Sarajevo – 1979)	
3.	Posebna izdanja –	Savjetovanje o problemima inventarizacije životinjskog svijeta BiH – stanje i perspektive (Sarajevo 1978)	
4.	Posebna izdanja –	Savjetovanje o fundamentalnim i primijenjenim istraživanjima u nauci ... (Sarajevo – 1979)	

U toku je prikupljanje rukopisa za redovne sveske edicije **RADOVI** pojedinih odjeljenja (osim Odjeljenja za književnost i umjetnost).

8. – BIBLIOTEKA

U toku 1979. godine nabavljeno je 1059 knjiga i 483 godišta – naslova periodike, i to:

Knjige:

Kupovinom	382 knjige
Poklonom	31 knjiga
Razmjenom	604 knjiga
Naša izdanja	42 knjige
Ukupno:	1.059 knjiga

Časopisi:

Kupovinom	67 godišta-naslova periodike
Poklonom	7 godišta-naslova periodike
Razmjenom	399 godišta-naslova periodike
Naša izdanja	10 godišta-naslova periodike
Ukupno:	483 godišta-naslova periodike

Biblioteka je na dan 31. XII 1979. godine imala 11.374 svezaka knjiga i 6.177 godišta – naslova periodike.

Inventarisanje i signiranje knjiga i časopisa:

Inventarisano i signirano knjiga	729 primjeraka
Inventarisano i signirano časopisa	483 primjeraka
Ukupno:	1.212 primjeraka

Izrada knjiga i časopisa

Abecedni-imenski katalog (knjiga) i časopisa	786 kat. listića
Predmetni katalog (knjiga i časopisa)	699 kat. listića
Mjesni-topografski katalog (knjiga i časopisa)	1.460 kat. listića
Stručni katalog (UDK) knjiga	1.460 kat. listića
Ukupno:	4.044 kat. listića

Razmjena publikacija:

U 1979. godini uspostavljen su tri nove razmjene publikacija, tako da se razmjena vrši sa 260 institucija, od toga 118 u inostranstvu, a 142 u zemlji. U razmjenju je poslato 826, na poklon članovima akademija, rukovodiocima i pojedinim ustanovama 1630, a na recenziju 30 primjeraka Akademijinih izdanja.

Rad sa čitaocima:

Putem bibliotečke pozajmice iz Biblioteke je pozajmljeno 39 knjiga i 130 naslova – časopisa. Posredstvom međubibliotečke pozajmice iz Narodne i univerzitetske biblioteke BiH pozajmljene su 74 knjige i 13 naslova – časopisa. Pruženo je 306 informacija korisnicima – čitaocima Biblioteke.

Magacini i katalozi:

Ulaganje knjiga i časopisa u magacine ukupno 3912 primjeraka.

Ulaganje kataloških listića u kataloge ukupno 4.044 kataloških listića.

Napomena: U sklopu nabavke knjiga Biblioteka je u toku 1979. godine otkupila privatnu biblioteku pok. akad. Ilije Kecmanovića iz Sarajeva. Ova biblioteka broji 330 knjiga i sadrži veoma bogatu i vrijednu stručnu literaturu iz područja kulturne istorije Bosne i Hercegovine.

9. – IZVJEŠTAJ O RADU SEKRETARIJATA I NAUČNIH SLUŽBI AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE ZA 1979. GODINU

Obim poslova, odnosno radnih zadataka Sekretarijata i naučnih službi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sekretarijat) proizlazi iz obima primarne djelatnosti Akademije. Naime, svi zadaci koje planira Sekretarijat vezani su za izvršenje planova rada Akademije. Iz toga proizlazi da Sekretarijat nije sam sebi cilj, da ne predstavlja prejudicijelni punkt, nego službu koja vršeći određene stručne poslove (naučne, upravno-pravne, materijalno-finansijske) omogućava ostvarivanje osnovnih djelatnosti Akademije. Prema tome, značaj zadataka Sekretarijata uslovljen je značajem i karakterom osnovnih djelatnosti primarne strukture Akademije.

U 1979. godini službe koje rade u okviru Sekretarijata izvršavale su sve pripremne i druge radnje vezane za održavanje sjednica Skupštine Akademije, Predsjedništva i Izvršnog odbora, odjeljenja, odbora, komisija i drugih naučnih i stručnih tijela Akademije, za održavanje naučnih skupova, međunarodnu naučnu saradnju, za makro i mikroprojekte, politiku izdavačke djelatnosti i sl. Ove službe su radile i na izvršavanju zaključaka organa upravljanja Akademije, njenih naučnih i radnih tijela, na izvršavanju zadataka vezanih za realizaciju projekata, naučnih skupova, međunarodne i međuakademijske saradnje, izdavačke djelatnosti, prerastajući na taj način u transmisiju preko koje Akademija ostvaruje svoje primarne zadatke.

O obimu i složenosti primarnih djelatnosti Akademije, odnosno o radu njenih odjeljenja i drugih tijela, o proširenju međunarodne naučne i međuakademijske saradnje, o broju i vrsti izdatih edicija, o broju i karakteru održanih naučnih skupova, o stepenu realizacije mikro i makroprojekata dati su podaci u Izvještaju o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za 1979. godinu i nema potreba da se u ovom dijelu izvještaja ponavljaju.

Primarna djelatnost Akademije je u stalnom porastu. Naime, proširuje se krug institucija sa kojima Akademija saraduje, međunarodna naučna saradnja je u usponu, sve je veći broj projekata čiji je nosilac Akademija, raste broj edicija koje izdaje Akademija, naučni skupovi su u porastu, proširuje se krug međuakademijskih odbora i sl. Sve to ukazuje na potrebu mijenjanja organizacione strukture kako Akademije tako i njenog Sekretarijata. U današnjim uslovima smještaja ovu organizaciju je nemoguće ostvariti i zbog toga se to pitanje povezuje sa preseljenjem u nove prostorije.

Saradnja između Sekretarijata i Izvršnog odbora Predsjedništva Akademije ostvarivala se uspješno. Naime, Izvršni odbor je, razmatrajući i analizirajući rad Sekretarijata, ukazivao na njegove uspješne akcije, ali i na nedostatke, i pružao punu podršku da se nedostaci otklone. Generalni sekretar je prisustvovao zborovima radnika Sekretarijata i učestvovao u rješavanju problema koji su bili vezani za ostvarivanje primarnih djelatnosti Akademije.

U 1979. godini radnici Sekretarijata su na 18 zborova radnika razmatrali rad službi, ažurnost poslovanja, predlagali mjere za blagovremeno izvršavanje poslova vezanih za primarnu djelatnost Akademije (finansijski plan, završni račun, međunarodna naučna saradnja, naučni skupovi, izdavačka djelatnost), zatim su diskutovali o prijedlozima samoupravnih opštih akata, tekućim organizacionim pitanjima, odlučivali o prijemu na rad novih radnika, o izvršavanju radnih zadataka radnika koji su duže odsustvovali sa radnog mjesta zbog bolesti ili studentskog boravka u inostranstvu.

Legislativna djelatnost Radne zajednice Sekretarijata bila je obimna i raznovrsna. Naime, u protekloj godini novelirani su Pravilnik o radnim odnosima i Pravilnik o osnovama i mjerilima za raspodjelu sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju; doneseni su Pravilnik o opštenarodnoj odbrani, Pravilnik o društvenoj samozaštiti, Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i Pravilnik o stambenim odnosima. Sa Akademijom je zaključen Samoupravni sporazum o obrazovanju Koordinacionog odbora za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu. Donesen je i plan odbrane Akademije.

Radna zajednica Sekretarijata konstituirana je kao jedinstvena delegacija. No, i pored toga ona je obrazovala četiri posebne delegacije, i to delegaciju za DPZ, delegaciju za SIZ Kulturu, nauku, informisanje i obrazovanje, za SIZ socijalne zaštite, invalidskog i penzionog osiguranja i zapošljavanje te za SIZ komunalno-stambenih djelatnosti i protivpožarnu zaštitu.

Na osnovu Statuta Sekretarijata i naučnih službi Akademije formirane su: Komisija za internu samoupravnu radničku kontrolu, Disciplinska komisija, Komisija za stambena pitanja, Konkursna komisija i Komisija za nagrade i odlikovanja. Treba istaći da neke od navedenih komisija nisu bile aktivne.

Uporedni pregled ostvarenog i planiranog dohotka i čistog dohotka za period I–XII 1979. godine

OPIS	Ostvareno		Planirano	Razlika	
	1978.g.	1979.g.	za 1979. god.		
I Prihod-dohodak					
1. Po finans. planu	3,353.300,—	4,115.000,—	4,115.000,—	—	
2. Po odluci Predsjed- ništva Akademije	350.000,—	533.305,—	—	533.305,—	
3. Ostali prihodi	124.272,—	40.407,—	—	40.407,—	
Ukupno prihod	3,827.572,—	4,688.712,—	4,115.000,—	573.712,—	
II Raspored dohotka po namjeni					
1. Doprinos SIZ obrazov.	112.600,—	114.293,—			
2. Doprinos SIZ nauke i kulture	15.583,—	16.621,—			
3. Doprinos SIZ zdrav- stva	15.277,—	32.377,—			
4. Doprinos SIZ penz. i inval.	29.964,—	36.750,—			
5. Doprinos SIZ za za- posljavanje	12.211,—	10.691,—			
6. Doprinos SIZ za op- šten. odbranu	—	38.704,—			
7. Doprinos SIZ za vo- doprivredu	15.170,—	18.071,—			
Ukupno dopr. iz doh.	200.805,—	267.507,—	258.526,—	+	8.981,—
III Čist dohodak					
	3,626.767,—	4,421.205,—	3.856.474,—		
IV Raspored čistog do- hotka					
1. Za isplaćene akon- tacije ličnih doho- daka	2,921.725,40	3,528.911,—	3,604.182,—	— 75.271,—	
2. Za isplatu po ko- načnom obračunu LD	70.000,—	24.690,—	—	+ 24.690,—	
3. Za stambenu izgrad- nju prema ličnim dohocima					
— SIZ stanovanja	99.639,—	125.542,—	126.146,—	— 604,—	
— Radnoj zajednici	99.640,—	125.537,—	126.146,—	— 609,—	

4. Za stambenu izgradnju iz namjenskih sredst.	200.000,—	330.000,—	—	+ 330.000,—
5. Za ostale namjene u zajedničkoj potrošnji	235.762,—	286.525,—	—	+ 286.525,—

P R E G L E D
STANJA I KRETANJA NOVČANIH SREDSTAVA ZAJEDNIČKE POTROŠNJE

OPIS	Prihodi	Rashodi
<i>Za opšte namjene</i>		
— Početno stanje 1.I—1979. g.	45.879,35	
— Po završnom računu 1978. g.	235.762,60	
— Regres za god. odmor — neto		75.000,—
— Doprinosi na regres		10.556,—
— Bonovi za ishranu		94.770,—
— Pomoći bolesnim radnicima — neto		6.000,—
— Doprinosi na isplaćene pomoći		835,—
— Dotacije Sindik. podružnici		20.000,—
— Učenje stranih jezika		2.400,—
U k u p n o:	281.641,95	209.561,—
Stanje novčanih sredstava 31.XII 1979. god.		
		72.080,95
<i>Za stambenu izgradnju</i>		
— Početno stanje 1.I—1979.g.	398.010,—	
— Po završnom računu 1978. g.	200.000,—	
— Naplaćeni anuiteti po kreditima datim članovima Radne zajednice	61.900,—	
— Doprinos po osnovu ličnih dohodaka	128.559,—	
— Primljena sredstva za stan R. Ćorović	600.000,—	
— Participacija Fondu solidarnosti za stan		195.000,—
— Dati krediti radnicima		40.000,—
U k u p n o:	1.388.469,—	235.000,—
Stanje novčanih sredstava 31. XII 1979. god.		
		1.153.469,—

Struktura isplaćenih akontacija neto ličnih dohodaka

	I z n o s	
	1978. g.	1979. g.
1. Prema rezultatima rada	2,039.188,—	2,447.001,—
2. Naknada za vrijeme bolovanja do 30 dana	37.979,—	34.345,—
3. Minuli rad	140.277,—	179.592,—
4. Po završnom računu	52.339,—	—
U k u p n o:	2,269.783,—	2,660.938,—

Neto LD po radniku

u 1978. g.	84.066,—
u 1979. g.	98.553,—
index	117

Prosječni mjesečni
neto LD po radniku

u 1978. g.	7.005,—
u 1979. g.	8.213,—

Prosječan broj zaposlenih
na bazi ukalkuliranih
časova

u 1978. g.	27
u 1979. g.	27

10. — SKUPOVI ODRŽANI U ORGANIZACIJI AKADEMIJE

1) Savjetovanje „Položaj i uloga Akademije nauka i umjetnosti u našem samoupravnom socijalističkom društvu” održano je 28. marta 1979. godine. Na skupu je, pored najviših rukovodilaca Republike, bilo oko 60 učesnika. Podnesena su dva uvodna referata: akademik Alojz Benac: „*Položaj i uloga Akademije nauka i umjetnosti u našem samoupravnom socijalističkom društvu*” i akademik Kemal Kapetanović: „*Pravci djelovanja Akademije nauka i umjetnosti u samoupravnom društvu*”.

U diskusiji je dato 13 priloga, a materijal je objavljen u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja”.

U zaključnoj riječi predsjednika Akademije istaknuto je naročito sljedeće:

– Potrebno je da Akademija realno planira svoj rad na duži rok, imajući u vidu perspektivu svoga razvoja, a oslanjajući se i na iskustva drugih akademija.

– Akademija u saradnji sa Republičkom zajednicom za nauku treba da podrži strategijsko usmjeravanje naučnog rada na one pravce koji se mogu smatrati primarnim za Republiku Bosnu i Hercegovinu.

– Akademija treba da se bori za pravilan tretman nauke i da se suprotstavlja svim vidovima vulgarizacije, po kojoj se samo pozitivni rezultati smatraju naučnim.

– U svojim nastojanjima da se samoupravno povezuje sa drugim institucijama Akademija se mora držati principa da takve veze ostvaruje samo kada se realno mogu sagledati obostrane koristi.

– Akademija će podržati osnivanje jednog referalnog i informativnog centra, što će doprinijeti organizovanosti i efikasnosti nauke u Republici.

– Pri izboru novih članova Akademija će primjenjivati određene kriterijume, oslanjajući se u većoj mjeri na saradnju naučnih institucija u Republici.

– Akademija ima stalan zadatak da se bavi problemom uzdizanja mladog naučnog kadra.

2) Savjetovanje: „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini” održano je 26. aprila 1979. godine u prostorijama Akademije. Na skupu je bilo 54 učesnika. Podnijeti su sljedeći referati:

– Dopis, član Muhamed Filipović: „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini”,

– Prof. dr Zdravko Pujić: „Doktorske disertacije branjene na Univerzitetu u Sarajevu u periodu 1947–1979. iz aspekta odnosa fundamentalnih i primijenjenih nauka”,

– Dr Muris Osmanagić: „Tematski plan istraživanja koje je finansirala Zajednica za nauku sa stanovišta odnosa fundamentalnih i primijenjenih nauka”,

– Akademik Mahmut Bajraktarević: „Problemi razvoja matematičkih nauka u BiH i pitanja njihove primjene u praksi”,

– Dopis, član Tihomir Vuković i dopis, član Lj. Berberović: „Biologija i odnos fundamentalnih i primijenjenih istraživanja u njoj”,

– Dipl. ing. Adnan Saračević: „Položaj fundamentalnih istraživanja u istraživačkom programu Metalurškog instituta „Hasan Brkić” u Zenici,

– Mr Šefika Mulabegović i mr Vaskrsije Savičić: „Samoupravno organizovanje visokoškolskih i naučnoistraživačkih organizacija udruženog rada na univerzitetu i modeli povezivanja neposredne razmjene rada sa organizacijama privrednih i društvenih djelatnosti”,

– Božidar Matić: „Osnovna i usmjerena istraživanja nedjeljiva su dva segmenta naučnog procesa spoznaje nepoznatog”,

– Prof. dr Rudi Stojak: „Sociologija u Bosni i Hercegovini sa stanovišta fundamentalnih i primijenjenih istraživanja u njoj”,

– Prof. dr Muhamed Muratbegović: „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u oblasti pedagogije u Bosni i Hercegovini za posljednjih 20 godina”,

– Prof. dr Ismet Dizdarević: „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u

psihološkoj nauci u Bosni i Hercegovini” i

– Dr Hasan Sušić: „Neki aspekti razvoja sociologije i socioloških istraživanja u BiH”.

3) Savjetovanje: „Problemi uzdizanja naučnih kadrova u Bosni i Hercegovini”, održano je u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 17. decembra 1979. uz prisustvo 40 učesnika. Referate su održali:

– Akademik Hajrudin Hadžiselimović: „Problemi uzdizanja naučnih kadrova u Bosni i Hercegovini”;

– Dopisni član Avdo Hadžibeganović: „Postdiplomsko obrazovanje kadrova za naučnoistraživački rad”;

– Ing. Borislav Komljenović: „Problemi uzdizanja naučnih kadrova u velikim privrednim sistemima i samostalnim naučnim institutima van univerziteta”.

U podnesenim referatima i u veoma bogatoj i sadržajnoj diskusiji istaknuto je da su kadrovi u nauci, umjetnosti i obrazovanju temeljne produktivne snage društva u materijalnoj i duhovnoj proizvodnji i da je čovjek najvažniji faktor u kreiranju i produkovanju naučnih i umjetničkih dostignuća. Na skupu su usvojeni sljedeći zaključci:

a) Bilo bi korisno obrazovati jednu kadrovsku komisiju na nivou Republike čiji bi zadaci bili:

- sistematsko praćenje razvoja naučnih kadrova i pomoć u njihovom permanentnom obrazovanju,
- zacrtavanje globalne i dugoročne kadrovske politike,
- predlaganje i učešće u oblikovanju samoupravnih i zakonskih akata Republike u oblasti naučnoistraživačkog rada i kadrovske problematike,
- obezbjeđivanje uslova za pravilan razvoj naučnoistraživačkih kadrova,
- predlaganje forme, sadržaja i načina evidencije o naučnoistraživačkim kadrovima,
- osiguranje spona između pojedinih perioda izobrazbe naučnih kadrova,
- razmatranje politike nagrađivanja, priznanja i društvenog statusa naučnoistraživačkih kadrova,
- organizovanje izrade stalnih i povremenih biltena, izvještaja i publikacija o kadrovskim problemima,
- izrada programa i plana rada Republičke kadrovske komisije i
- saradnja i koordinacija aktivnosti sa profesionalnim stručnim udruženjima i društveno-političkim organizacijama.

b) Potrebno je još više razvijati „vanškolsku pedagogiju” naučnog podmladka. Cjelokupni proces otkrivanja i bavljenja mladima mora pravovremeno početi i ne smije biti samo stvar pojedinaca, entuzijasta, nego mora postati organizovana djelatnost društva. U ovom periodu razvoja potrebna je motivaciona stimulacija mladih. Rezultate postignute u pokretu „Nauka mladima” treba uzimati u obzir prilikom upisa na fakultete, pri dodjeli stipendija, studentskih domova i kredita.

c) Studentsko doba je veoma pogodno vrijeme za tzv. „lijepljenje za nauku”. Samo bi nastavni proces, a specijalno njegovu metodologiju, trebalo prilagođavati savremenim

principima i obogaćivati novim metodama koje se potvrđuju u primjeni na univerzitetima razvijenih zemalja. Paralelno sa reformom nastavnog procesa trebalo bi vršiti i reformu naučnog rada na univerzitetima.

d) Reformu poslijediplomske nastave trebalo bi izvršiti uključivanjem u nju humanističkih i općeobrazovnih disciplina što bi se izvodilo u organizaciji univerziteta dok bi se specijalni dio nastave vršio na matičnim fakultetima i u naučnim institutima van fakulteta. Poslijediplomska usavršavanja trebalo bi organizovati kao interdisciplinarnu nastavu.

e) Izradi magistarskih radova i doktorskih disertacija trebalo bi pokloniti punu pažnju. Bilo bi interesantno registrovati koliko doktora nauka, od svoje odbranjene disertacije do danas, nije objavilo nijedan rad, a koliko njih pored diplome kao jedini rad ima samo svoju disertaciju.

f) Kurseve za usavršavanje i specijalizacije trebalo bi da organizuju istorodne visokoškolske organizacije i da ih usklade sa potrebama udruženog rada.

g) Estetsko obrazovanje i obrazovanje umjetničkih kadrova trebalo bi izvoditi na principima savremene umjetnosti, koja je uključena u sve društvene tokove i bazirana na istinskom doživljavanju ljudskih vrijednosti i društvenih zbivanja.

h) Trebalo bi izraditi kriterije i mehanizme za selekciju kadrova i eliminaciju nesposobnih. Izradom kriterijuma o tome šta je istinski naučni rad, stručni rad, a koji rad nosi atribute pseudonauke, dobijaju se instrumenti za odabiranje kadrova i eliminaciju nesposobnih za nauku, kao i njihovo prevođenje na rutinski, odnosno stručni posao.

i) Ostvarujući uslove za pravilan razvoj naučnoistraživačkih kadrova, trebalo bi ići na izgradnju savremenog bibliotečkog centra u Republici, organizovanje INDOK službe i referalnog centra Univerziteta. U referalnom centru Univerziteta mogli bi se razmatrati neki od uslova za pravilan razvoj naučnih kadrova u Republici. To su: kriteriji za stručni i naučni rad, verifikacija časopisa, naučna kritika, materijalni i društveni položaj naučnika, stimulacija i društvena priznanja, organizacija naučnih skupova, valorizacija projekata, registracija naučnih ustanova i dr.

j) Sve navedene prijedloge trebalo bi da prate odgovarajuća materijalna ulaganja, jer pravilna ulaganja u kadrove predstavljaju dragocjenu investiciju, koja se višestruko vraća društvu.

P R E G L E D
IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA AKADEMIJE
ZA 1979. GODINU

O p i s	Izvršeno u 1979. god.
I. Prihodi	
Prenesena sredstva iz prethodne godine	295.434,85
Prihodi iz Budžeta SRBiH	10.920.000,00
Prihodi sopstvene djelatnosti	43.581,70
Ostali prihodi	287.547,40
Svega prihodi:	11.546.563,95
II. Rashodi	
Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	180.057,05
Troškovi prevoznih sredstava (gorivo i opravke)	157.027,10
Troškovi PTT usluga	125.662,20
Putni troškovi i dnevnice za služb. putovanja	246.692,60
Troškovi tekućeg održavanja sredstava za rad	42.225,75
Troškovi štampanja publikacija izdav. djelatn.	1.477.157,00
Ostale proizvodne usluge drugih	36.282,60
Sitni inventar i HTZ oprema	27.122,00
Troškovi reprezentacije	21.742,25
Ostali materijalni troškovi	11.500,00
Zakupnine za poslovne prostorije	112.971,10
Ugovori o djelu	19.842,00
Autorski honorari	600.334,95
Akademijeke nagrade	2.743.440,00
Naknada troškova radnicima za prevoz na posao i s posla	21.337,50
Sredstva za investicije	28.944,95
Knjige za biblioteku	100.671,50
Naučna saradnja s akademijama	215.100,00
<i>Troškovi naučnih jedinica</i>	
a) Centar za balkanološka ispitivanja	392.000,00
b) Komisija za lingvistička ispitivanja	179.814,35
c) Ostalo	—
Doprinos Savjetu akademija SFRJ	55.000,00
Ostale članarine	10200,00
Doprinos za opštenar, odbranu i društ. samozašt.	—
Doprinos SIŽ-ovima	—
Premije osiguranja	44.439,80
Troškovi platnog prometa	19.341,55
Doprinos za gradsko zemljište	25.920,00
Doprinos fondu solidarnosti na izdatke za reprezentaciju	3.432,00
Sredstva za Radnu zajednicu	4.648.305,70
Fond za naučnoistraživački rad	—
Tekuća rezerva	—
Svega rashodi:	11.546.563,95

P R E G L E D
STANJA I KRETANJA SREDSTAVA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD AKADEMIJE
ZA 1979. GODINU

Naziv projekta – teme	Prenesena sredstva iz 1978. g.	Primljena sredstva u 1979. g.	Ukupna sredstva	Utrošena sredstva u 1979. g.	Stanje sredstva 31.12.79.
<i>I Primljena sredstva</i>					
Istorija naroda BiH	221.992,–	400.000,–	621.992,–	107.210,05	514.781,95
Istorija književnosti BiH	–	160.000,–	160.000,–	80.000,–	80.000,–
Istorija umjetnosti	216.839,20	502.550,–	719.389,20	145.390,05	573.999,15
Praistorija Jugoslavije – bronzano doba	83.723,90	41.250,–	124.973,90	123.994,60	979,30
Vrijednosti socijal. društva i vredn. progr. misli	397.471,90	310.500,–	707.971,90	108.285,85	599.686,05
Hvalov zbornik	–	232.000,–	232.000,–	88.981,15	143.018,85
Istorijsko-geografski rječnik i atlas	43.901,05	60.000,–	103.901,05	31.851,50	72.049,55
Istraživanja praistorijskih gradina	6.134,40	65.300,–	71.434,40	55.830,70	15.603,70
Crkvenoslovenski rječnik	9.406,–	160.000,–	169.406,–	8.632,–	160.774,–
Problemi specifične preosjetljiv. org.	14.000,–	–	14.000,–	3.547,–	10.453,–
Simpozij o izoliranim organima	19.787,–	–	19.787,–	–	19.787,–
Simpozij o botulinusu	71.720,–	–	71.720,–	–	71.720,–
Naučni skup medicinskih odjeljenja	32.000,–	8.000,–	40.000,–	40.000,–	–
Naučni skupovi o pravcima razvoja u pojedinim oblastima nauke	–	350.000,–	350.000,–	136.964,20	213.035,80
Međunarodna naučna saradnja	–	300.000,–	300.000,–	–	300.000,–
Službena putovanja	–	10.547,–	10.547,–	10.547,–	–
Magistarski rad	4.000,–	–	4.000,–	4.000,–	–
Razrada informac. sistema u oblasti proučav. zemljišta	–	4.000,–	4.000,–	–	4.000,–
Za štampanje „Spomenice”	7.715,50	–	7.715,50	7.715,50	–
Onomastička ispitivanja	18.908,–	–	18.908,–	–	18.908,–
Studija o razvojnim tendencij. u haminst. naukama	12.482,–	–	12.482,–	–	12.482,–
Utvrdena naselja ilirskog plemena Delmata	52.525,–	–	52.525,–	–	52.525,–
S točarske migracije	6.000,–	–	6.000,–	–	6.000,–
Svega primljena sredstva:	1.218.605,95	2.604.147,00	3.822.752,95	952.949,60	2.869.803,35
<i>II Sredstva iz vlastitih ulaganja</i>	657.425,65	–	657.425,65	74.339,–	583.086,65
Ukupna sredstva Fonda za naučnoistraživački rad	1.876.031,60	2.604.147,00	4.480.178,60	1.027.288,60	3.452.890,00

P R E G L E D
STANJA I KRETANJA VLASTITIH SREDSTAVA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD
ZA 1979. GODINU

I. Prihodi

Prenesena sredstva iz prethodne godine	657.425,65
--	------------

II. Rashodi po temama

Utjecaj progesterona na ranu trudn. (E. Saračlić)	20.912,00
Odabrana poglavlja kompar. patologije (J. Ježić)	3.432,00
Promjenljivost morf. toks. oblika ribljih populacija (T. Vuković)	2.264,00
Naučni skup „Otpor austrougarskoj okupaciji u BiH 1878”	8.957,50
Naučni skup „Istraž. i obrazov. kadrova u fizici” (K. Ljolje)	14.910,00
Naučni skup „Inventarizacija životinjskog svijeta” (T. Vuković)	675,00
Naučni skup „Naučni rad u oblasti matematike” (M. Bajraktarević)	659,40
Naučni skup „Tradicionalna obredna muzika” (C. Rihtman)	1.488,10
Naučni skup „Regionalni razvoj BiH” (M. Kadić)	1.041,00
Naučni skup „Analiza nac. sistema zaštite zdravlja” (Univ. med. centar)	20.000,00
Svega rashodi:	74.339,00

III. Ostatak sredstava

583.086,65

III. RAD ODJELJENJA AKADEMIJE

1. IZVJEŠTAJI ODJELJENJA I ORGANIZACIONIH JEDINICA

OJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

1) Rad na naučnim projektima

Projekti u kojem Akademija ima ulogu nosioca

Projekt „*Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini između dva rata*“, koji je u programu aktivnosti Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju, protekle godine ušao je u fazu definisanja strukture i obima rada.

Projekt se sastoji iz dva dijela: prvi dio obuhvata problematiku vrijednosti socijalističkog društva a drugi dio se odnosi na vrednovanje napredne misli u Bosni i Hercegovini između dva rata, odnosno izradu monografskih radnji o pojedinim značajnim nosiocima te misli. U okviru prvog dijela projekta rad se u protekloj godini koncentrisao na razradu složenog i značajnog problema vrijednosti socijalističkog društva. U tom cilju izvršeno je nekoliko pripremnih radnji koje se odnose na osnovna pitanja samog pojma vrijednosti, vrste i odnosa vrijednosti (njihova hijerarhija i međusobna povezanost), te utvrđivanje empirijskih i teorijskih metoda istraživanja ovih problema. Drugi dio projekta definisan je kao skup pojedinačnih monografskih radova o najznačajnijim nosiocima i predstavnicima napredne društvene misli u Bosni i Hercegovini. U tom smislu su sklopljeni ugovori i pristupilo se realizaciji radova. Neki od ovih radova nalaze se u završnoj fazi, te se očekuje da u sljedećoj godini budu dovršeni i recenzirani.

Projekti u kojima Akademija ima ulogu koordinatora

Projekt „*Koncepcija dugoročnog privrednog razvoja Bosne i Hercegovine*“ ostvaruje se u saradnji s Ekonomskim institutom, pri čemu dopisni član H. Hadžiomerović, kao predstavnik Akademije, treba da izvrši sintezu istraživanja obavljenih u Ekonomskom institutu. U tom smislu završeno je osnovno projektovanje alternativnih stopa kretanja i rasta osnovnih agregata-društvenog proizvoda, njegove osnovne raspodjele na akumulaciju i potrošnju, generalnih strukturnih transformacija, zatim prvo identifikovanje mogućih promjena u standardima proizvodnje, potrošnji i osnovnim kvalitetima života. U drugom dijelu rada, koji se posebno odnosi na strukturne transformacije u ekonomskoj bazi, urađen je prvi model sa potrebnim obrazloženjem, u kome se osnovni koncept bazira na utvrđivanju ekspanzivnih u odnosu na ostale grane razvoja. I, napokon, treći važan dio u radu — regionalni aspekt — ima već gotova svoja konceptualna opredjeljenja i već prilično testirane i obrazložene osnovne modele u kojima se kreće. Uz ovo, urađene su i prve prateće demografske projekcije sa posmatranjem globalnih, a zatim ekonomskih transformacija stanovništva. Projekt će u novom roku na vrijeme biti završen.

Planirani kolokvijum o rezultatima istraživanja nije održan.

Za projekt „*Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije*“ odobrena su novčana sredstva, a ugovor o radu potpisao je nosilac projekta dopisni član Stjepan Lovrenović 20. februara 1979. godine u Ekonomskom institutu u Sarajevu, u čijoj se organizaciji, uz saglasnost Akademije, odvija ovaj posao.

Najprije se pristupilo izradi dosta opsežnog spiska problema koje bi trebalo obraditi u ovom projektu. s naznakom pojedinačnih tema, o čijoj bi obradi u svakom konkretnom slučaju trebalo voditi računa.

Na osnovu ovako izrađenog i razrađenog spiska problema prišlo se traženju i angažovanju saradnika koji bi preuzeli njihovu obradu. Taj posao, međutim, uprkos pomoći pruženoj od strane Ekonomskog instituta u Sarajevu, pokazao se težim nego što se pretpostavljalo. Naime, izvjestan broj potencijalnih saradnika, na čiju se saradnju računalo i koji su dali svoj načelni pristanak u toku oblikovanja predmeta istraživanja,

uskratili su svoj konačni pristanak zbog zauzetosti drugim poslovima, zbog raznih okolnosti lične prirode i sl. I pored ovih teškoća angažovano je 7 saradnika, koji će obraditi 10 tema. U rad su se aktivno uključili i akademik Hamdija Čemerlić i dopisni član Stjepan Lovrenović. Akademik H. Čemerlić je preuzeo temu „Nadležnosti Republike u sferi spoljne trgovine”, a dopisni član S. Lovrenović „Ekonomska problematika zemalja u razvoju”, koju će obraditi na bazi referata koji je podnio na savjetovanju „Jugoslavija i novi međunarodni ekonomski poredak”.

Izveštaji o radu na projektima *Centra za balkanološka ispitivanja* i *Komisije za lingvistička ispitivanja* podnose se kao dodatak izveštaju Odjeljenja društvenih nauka.

2) Naučni skupovi

1. **Savjetovanje** na temu „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini između dva rata” održano je u aprilu u prisustvu 20 naučnih radnika. Na ovom savjetovanju utvrđen je program rada, kao i zadaci pojedinih saradnika i metodologija pojedinačnog i timskog rada. Na sastanku je takode prihvaćen globalni projekt kao i projekti dviju radnih grupa.

2. **Okrugli sto** na temu „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini između dva rata” održan je 15. novembra. Na skupu je učestvovalo 25 naučnika. Cilj skupa je bio da se raspravi o teorijskim i metodološkim pitanjima istraživanja vrijednosti samoupravnog socijalističkog društva i vrednovanja progresivne misli u Bosni i Hercegovini. Na ovom skupu su izloženi određeni fundamentalni stavovi metodološke i idejne prirode uz široko sprovedenu naučnu konsultaciju i kolektivno utvrđivanje osnovnih pravaca daljeg rada na projektu.

3. **Skup etnomuzikologa** koji se bave ispitivanjem tradicionalne religiozne obredne muzike u Jugoslaviji održan je 22. novembra. Na Skupu je učestvovalo 6 referata. Skup je izvršio oba zadatka koja je postavio: prvo, konstituisan je *Međuakademijski odbor za ispitivanje narodne tradicionalne religiozne obredne muzike u Jugoslaviji*, i drugo, učesnici su podnijeli izvještaje o radu na temama koje su prihvatili na preliminarnom sastanku, održanom 21. septembra 1978. godine.

Planirano savjetovanje pravnika nije održano.

3) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Akademik A. B e n a c učestvovao je: na Savjetovanju o konceptijskim osnovama Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine (Sarajevo, 26. februara) i podnio referat: „Opći pogled na umjetnost i arhitekturu praistorijskog doba u Bosni i Hercegovini”;

– u radu Okruglog stola koji je organizovan u sklopu saradnje sa Poljskom akademijom nauka (Krakov, maj). Na ovom skupu podnio je referat: „Conditions géographiques du processus de néolithisation dans certaines régions de l'Europe”;

– na IV internacionalnom kongresu studija jugoistočne Evrope (Ankara, 13–18. avgusta), sa referatom: „Les Balkans a l'époque préhistorique entre l'Asie Mineure et la Méditerranée occidentale i

– na Međunarodnom simpozijumu o transformaciji evropske kulture od 4000 – 1000 godine p.n.e. Izložio je referat: „Some problems of the western Balkans”.

Akademik C. R i h t m a n učestvovao je: na XXVI kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije (Kragujevac, 24–29. septembra). Na kongresu je rukovodio etnomuzikološkom sekcijom;

– na Simpoziju posvećenom makedonskom etnologu Marku Cepenkovu (Prilep, 15–17. novembra). Podnio je referat: „O melografskom radu Lj. Kube u Bosni i Hercegovini”;

– na Stručno-naučnom skupu etnologa (Dojran, 1–2. oktobra). Na Skupu je učestvovao u diskusiji o novoj orijentaciji u etnologiji i etnomuzikologiji.

Dopisni član B. Č o v i ć učestvovao je u radu Savjetovanja o problemima uzdizanja naučnoistraživačkih kadrova u Bosni i Hercegovini (Sarajevo 17. decembra) i izložio koreferat: „Uzdizanje naučnoistraživačkih kadrova u kulturnoistorijskim naukama – stanje i problemi”.

Dopisni član M. E k m e č i ć učestvovao je u radu IV internacionalnog kongresa studija jugoistočne Evrope (Ankara, 13–18. avgusta). Podnio je referat: „The Serbo–Bulgarian Relations in the Middle of the XIXth Century”.

Dopisni član M. F i l i p o v i ć je na savjetovanju Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, 26. aprila) podnio uvodni referat.

Dopisni član Desanka K o v a č e v i ć - K o j i ć učestvovala je u radu IV internacionalnog kongresa studija jugoistočne Evrope (Ankara, 13–18. avgusta) i izložila referat: „L'economie naturelle et la production marchande aux XIIIe–XVme siecles dans les regions actuelles de la Yougoslavie”(koautor prof. dr Sima Ćirković).

Dopisni član S. L o v r e n o v i ć učestvovao je u radu simpozijuma na temu „Neravnomjerni regionalni razvoj u ekonomskoj teoriji i praksi” (Ohrid, 10–12. oktobra), sa referatom: „Regionalni aspekt u ekonomskoj politici Jugoslavije”.

Dopisni član E. R e d ž i ć učestvovalo je u radu naučnog skupa „Nacionalno pitanje u jugoslovenskoj teoriji i praksi — doprinos Edvarda Kardelja” (Banja Luka, 6. i 7. novembra) i podnio referat „Kardeljev doprinos nacionalnom programu SK”.

4) Rad Odjeljenja na tekućim zadacima

U periodu za koji se podnosi izvještaj Odjeljenje je uspjelo, zahvaljujući zajedničkom naporu članova, da u odnosu na ranije godine učini znatan korak naprijed u pogledu tematike svojih sjednica. Na sjednicama su dominirala sljedeća krupna pitanja od trajnog naučno-idejnog i društvenog značenja:

- stanje u ekonomskim naukama (dvije sjednice),
- razmatranje stanja i osnovnih pravaca razvoja lingvistike u Bosni i Hercegovini (dvije sjednice),
- razgovori i prijedlozi o mogućim oblicima saradnje sa inostranim akademijama nauka (dvije sjednice),
- razmatranje rada na naučnim projektima Odjeljenja i njegovih komisija,
- valorizacija rezultata skupa na temu: Položaj fundamentalnih nauka,
- diskusija o metodologiji izbora novih članova Akademije,
- razmatranje i pripremanje novog srednjoročnog plana Akademije (tri sjednice).

Novoizabrani članovi Odjeljenja društvenih nauka održali su svoja pristupna predavanja, i to:

— dopis. član B. Č o v i ć: „Počeci metalurgije željeza na sjeverozapadnom Balkanu”,

— dopis. član M. F i l i p o v i ć: „Pitanje lenjinizma u svjetlu odnosa u savremenom komunističkom i radničkom pokretu u Evropi”,

— dopisni član E. R e d ž i ć: „Istočna kriza u Marksovim i Engelsovim razmatranjima i ocjenama” i

— član Akademije A. P e c o: „O nekim specifičnostima zapadnobosanske toponimike”.

Na sjednicama Odjeljenja su razmatrana rutinska i tekuća pitanja, kao što su: primanje i ocjena naučnih radova, održavanje naučnih veza sa drugim institucijama putem korenspondiranja, donošenja odluka o učešću pojedinih članova na naučnim skupovima i u drugim djelatnostima, praćenja i usmjeravanja unutrašnjih organizacionih djelatnosti Odjeljenja, kao i njegovih spoljnih djelatnosti na relaciji Akademija — naše naučne institucije i rad međuakademijskih odbora.

Odjeljenje je u protekloj godini održalo osam sjednica.

5) Dužnosti članova Odjeljenja u tijelima Akademije

Akademik A. B e n a c:

- predsjednik ANUBiH,
- član Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ,
- direktor i član Centra za balkanološka ispitivanja,
- saradnik Komisije za Istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Akademik H. Č e m e r l i ć:

- član Odbora za finansije ANUBiH,
- član Redakcionog odbora Skupa pravika,
- član Redakcionog odbora naučnog skupa „Otpor austrougarskoj okupaciji 1878. godine u Bosni i Hercegovini”.

Akademik N. F i l i p o v i ć:

- sekretar Odjeljenja društvenih nauka,
- član Predsjedništva ANUBiH,
- član Odbora za koordinaciju naučnog rada ANUBiH,
- rukovodilac Organizacionog odbora Komisije za Istoriju naroda Bosne i Hercegovine (nakon odlaska u Novi Sad akademika B. Đurdeva),
- član Koordinacionog odbora za saradnju sa Institutom za istoriju.

Akademik C. R i h t m a n:

- predsjednik Komisije za etnomuzikološka ispitivanja,
- predsjednik Međuakademijskog odbora za ispitivanje narodne obredne religiozne muzike u Jugoslaviji.

Akademik V. S p a i ć: *

- član Predsjedništva ANUBiH,
- član Komisije za odlikovanja ANUBiH,
- član Međuodjeljskog odbora za prostorno planiranje:

Dopisni član B. Č o v i ć:

- član Centra za balkanološka ispitivanja,
- član Komisije za Istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine,
- član Organizacionog odbora Savjetovanja o problemima uzdizanja naučnoistraživačkih kadrova u Bosni i Hercegovini.

Dopisni član M. E k m e č i ć:

- član Odbora za izdavačku djelatnost ANUBiH,
- član Odbora za biblioteku i dokumentaciju ANUBiH,
- član Redakcije časopisa Bulletin scientifique,

– član Redakcije i glavni urednik (ispred ANUBiH) zbornika ruske grade o ustancima 1875–1878,

– član Redakcionog odbora (urednik) zbornika naučnog skupa „Otpor austro-ugarskoj okupaciji 1878. godine u BiH”.

Dopisni član M. Filipović:

– Predsjednik Organizacionog odbora Savjetovanja o položaju fundamentalnih nauka,

– član Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju.

Dopisni član H. Hadžomerović:

– predsjednik Komisije za sistematizaciju ekonomskih kretanja Međudjeljniskog odbora za kibernetiku.

Dopisni član Desanka Kovačević-Kojić:

– član Organizacionog odbora Komisije za Istoriju naroda Bosne i Hercegovine,

– član Potkomisije za srednji vijek,

– zamjenik sekretara Odjeljenja društvenih nauka,

– član Koordinacionog odbora za saradnju sa Institutom za istoriju.

Dopisni član E. Redžić:

– član Organizacionog odbora Komisije za Istoriju naroda Bosne i Hercegovine,

– član Koordinacionog odbora za saradnju sa Institutom za istoriju,

– član Redakcionog odbora Zbornika naučnog skupa „Otpor austrougarskoj okupaciji 1878. godine u BiH”.

Dopisni član A. Tanović:

– predsjednik Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju.

6) Izvještaj o radu Komisije za etnomuzikološka ispitivanja

Sve što je predviđeno planom rada za 1979. godinu uglavnom je izvršeno, i to u obimu koji su dozvoljavale otežane okolnosti rada bez arhiva i bez pomoći stalnih stručnih saradnika. Članovi Komisije su radili, prije svega, na izvršenju zadataka predviđenih Srednjoročnim planom Akademije i projekata uključenih u planove:

– Međuakademijskog koordinacionog odbora za proučavanje života i običaja naroda i narodnosti Jugoslavije (*v. izvještaj*);

– Međuakademijskog odbora za izučavanja jugoslovenskih narodnih umotvorina (*v. izvještaj*) i

– Međuakademijskog odbora za ispitivanje narodne obredne religiozne muzike Jugoslavije (*v. izvještaj*).

Članovi Komisije su učestvovali u radu:

- XXVI kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, koji je održan u Kragujevcu od 24. do 29. septembra 1979. godine i
- Simpozija posvećenog životu i radu Marka Cepenkova, održanog u Prilepu od 15. do 17. oktobra 1979. godine (*v.g. izvještaj*).

Komisija je razmotrila i pitanje saradnje sa grupom stručnjaka Međunarodnog savjeta za narodnu muziku, koja priprema Priručnik narodnih muzičkih instrumenata Evrope, kako bi se u toku iduće godine pristupilo sređivanju, dopuni i redigovanju postojeće građe za naš dio u Priručniku.

7) Rad u međuakademijskim odborima

Međuakademijski koordinacioni odbor za proučavanje života i običaja naroda i narodnosti Jugoslavije (MANU)

Predsjednik Odbora akademik M. A p o s t o l s k i;

Predstavnici ANUBiH akademik C. R i h t m a n i doc. N. H a d ž i d e d i ć.

Posljednje tri godine Odbor je koncentrisao svoj rad (u svojstvu glavne redakcije) na izradi *Etnografije Južnih Slovena* kao dijela tratomnika *Etnografija Slovena* u izdanju UNESCO-a. Ovaj rad je bio podijeljen po republikama. Naša republička redakcija (Rihtman, Hadžidedić i Fabijanić), uz angažovanje drugih saradnika, a prema određenim pozicijama (na 120 kucanih strana) i u utvrđenom roku, izradila je i potpuno kompletirala projekat 1978. godine. Ovaj dio projekta finansirala je Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Bilo je predviđeno da se u toku 1979. godine izvrši usaglašavanje (terminološko, tehničko i po obimu) tekstova po republikama, kao i da se izvrši glavna redakcija čitave knjige. U tu svrhu su i održana četiri sastanka Redakcije (Skoplje, Zagreb, Dojran i Ljubljana), na kojima su učestvovali i naši predstavnici. Međutim, kako pojedine republičke redakcije nisu na vrijeme obavile svoje poslove, a neke od njih se nisu držale dogovorenih pozicija u pogledu obima tekstova, to poslovi planirani za 1979. godinu nisu okončani.

Na posljednjem sastanku Redakcije u Ljubljani, u oktobru 1979. godine dogovoreno je da se usaglašavanje tekstova izvrši po tematskim cjelinama sa svim autorima priloga, s tim da se svaki član Redakcije zaduži za pojedine teme ili tematske cjeline. Tako su naši predstavnici zaduženi da organizuju i vode rad u sljedećim autorskim radnim grupama: akademik C. Rihtman u grupi za folklor i muziku, a doc. N. Hadžidedić u grupi za saobraćaj, arhitekturu i naselja. Autorske grupe treba da do konca aprila 1980. godine završe svoj rad. Ove grupe će raditi u sjedištima rukovodioca radne grupe. Troškove će snositi pojedine redakcije, odnosno njihove akademije.

S obzirom da je u razgovorima sa dijelom bugarske redakcije III toma *Etnografije Južnih Slovena* konstatovano da su bugarski tekstovi prešli dogovoreni obim i da je tom prilikom dogovorena nova podjela prostora u ovom tratomniku, to je naša redakcija dobila na raspolaganje još 33 kucane strane. Iako smo mi već ranije u potpunosti, prema dogovoru, okončali naš dio projekta, biće potrebno proširenje (u okviru 33 stranice) i našeg dijela. Novonastala situacija nam je dobrodošla, jer nam se pružila mogućnost da

neke teme koje su ranije bile prezentirane u sasvim šturom obliku sada proširimo, čime bi naš rad dobio na cjelovitosti i koherenciji. To je neobično važno jer se ovim prvi put, bar što se tiče ove problematike, predstavljamo svjetskoj javnosti na engleskom i ruskom jeziku.

Ocjenjujući rad naših predstavnika u Odboru i Redakciji možemo biti zadovoljni, jer su blagovremeno izvršeni svi postavljeni zadaci, što se ne bi moglo reći i za ukupan rad Redakcije. Moraju se, međutim, uzeti u obzir i opravdani razlozi i teškoće koje proizlaze iz činjenice da je angažovan veliki broj autora, da se radi u više republičkih redakcija, kao i s obzirom na potrebe usaglašavanja sa bugarskim dijelom trotomnika, što tek predstoji.

Međukademijski odbor za izučavanje jugoslovenskih narodnih umotvorina (SANU)

Predsjednik Odbora akademik V. Đ u r i ć.

Predstavnici ANUBiH akad. C. R i h t m a n i dr Dženana B u t u r o v i ć, viši naučni saradnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu.

Osnovni zadatak Odbora je kritičko izdavanje jugoslovenskih narodnih umotvorina iz objavljenih zbirki, kao i zbirki iz rukopisa.

— U okviru ovih zadataka akad. C. Rihtman je radio sa grupom saradnika — članova Komisije za etnomuzikološka ispitivanja, na pripremi:

— kritičkog izdanja *Zbirka napjeva BiH L. Kube*.

Svrha ponovnog objavljivanja ove zbirke je prvenstveno u tome da se ona prikaže u p o t p u n o m obliku, oslobođena grešaka i nekorektnih intervencija redaktora, i sa sistemom indeksa koji treba da olakšaju njenu upotrebu za uporedna ispitivanja i

— na pripremi 2. svėske *Zbornika napjeva BiH*, C. Rihtmana (Svatovske pjesme).

Može se reći da se rad na oba ova projekta primiće kraju.

Odbor je usvojio prijavu projekta dr Dženane Buturović i njenje saradnice mr Đurđice Hunjak-Mučibabić:

— Epske pjesme Muslimana iz zapadne Bosne (pjesme Mehmeda Kolakovića iz rukopisne ostavštine Luke Marjanovića),

— Epske pjesme Muslimana iz zapadne Bosne (pjesme Bećira Islamovića iz rukopisne ostavštine Luke Marjanovića).

Rad na ovom projektu neće početi dok se Predsjedništvo Akademije ne saglasi sa podnesenim zahtjevom za finansiranje rada.

Smatrajući da Odbor nije postigao zadovoljavajuće rezultate, uglavnom zbog slabog odziva njegovih članova, dosadašnji predsjednik je podnio ostavku. Riješeno je da se Odbor sastane radi donošenja konačne odluke o daljnjem radu.

Međukademijski odbor za ispitivanje narodne obredne religiozne muzike Jugoslavije (ANUBiH)

Predsjednik Odbora: akademik Cvjetko Rihtman.

Članovi Odbora: dr Zmaga Kumer (SAZU), dr Miloš Milošević (CANU), doc. Dragoslav Ortačov (MANU), prof. Lorenc Antonij (ANUK), dr Jerko Bezić (JAZU), akad. Vl. Milošević (ANUBiH), te saradnici iz BiH: doc. Vinko Krajtmajer, dr Ankica Petrović, mr Mira Fulanović-Šošić, mr Dunja Rihtman-Šotrić, mr Jasna Spaić i prof. Gorana Doliner.

Odbor je formiran krajem 1979. godine, pošto je prethodno, krajem 1978. održan preliminaran sastanak, na kome je, na osnovu uvodnog izlaganja akad. C. Rihtmana, razmotrena potreba pokretanja rada i pošto je Savjet akademija odobrio prijedlog a većina jugoslovenskih akademija odredila svoje predstavnike. Održana su dva sastanka, na kojima je za predsjednika izabran akademik C. Rihtman. Zaključeno je da se Odbor sastaje dva puta godišnje, sredinom proljeća i jeseni, da sastanci budu radnog karaktera a da povremeno mogu da budu i javni.

Prihvaćene su teme na kojima će članovi da rade u narednoj godini i o kojima će izvještavati na radnim sastancima:

M. Milošević: *Narodno obredno pjevanje u Cmoj Gori – Perast, Bijela, Tuzi – fašinate u Perastu,*

Ankica Petrović: *Narodno obredno katoličko pjevanje u Boki Kotorskoj,*

Jasna Spaić: *Islamsko obredno pjevanje prema bosanskom mekanu,*

Dunja Rihtman-Šotrić: *Narodno obredno pojanje u porodičnim zadrugama Srba u BiH,*

J. Bezić: *Glagoljaško pjevanje na zadarskom području,*

C. Rihtman: *Pojanje glagoljaša na otoku Krku,*

V. Krajtmajer: *Missa quotidiana u BiH i*

Gorana Doliner: *Pjevanje glagoljaša u Novom Vinodolskom.*

Međukademijski odbor za izradu Atlasa i Rječnika jugoslavenskih zemalja u srednjem i XVI vijeku

Predstavnici ANUBiH: akad. N. Filipović, prof. dr R. Gašparević.

U toku 1979. godine izvršen je prevod sa turskog jezika toponima iz sljedećih deftera bosanskog sandžaka:

- Opširni defter bosanskog sandžaka iz 1528. godine,
- Sumarni defter bosanskog sandžaka iz 1580–1588. god.,
- Super sumarni defter bosanskog sandžaka iz sredine XVI vijeka,
- Defter bosanskog sandžaka iz druge polovine XVI vijeka i
- Sumarni defter bosanskog sandžaka iz 1516. godine.

Prva tri deftera bosanskog sandžaka obrađena su definitivno. Njihovi toponimi ispisani su na kartice sa potrebnim oznakama. Izvršena je njihova identifikacija i ubikacija na kartama razmjere 1:100.000. Svi ubicirani toponimi nanjeni su na transparentne listove sa karata razmjere 1:100.000, i to za svaku godinu zasebno. Preostala dva deftera su još u fazi izrade i biće završena do kraja februara 1980. godine kada po ugovoru sa Republičkom zajednicom za naučni rad treba da bude završen dio teme na izradi Rječnika i Atlasa za BiH.

Iz pregleda rada u toku 1979. godine pada u oči nešto sporiji ritam obrade deftera iz 1580–1588. i iz 1528. godine. Razlog za to leži u dvije činjenice. To su ogromni kompleksni defteri sa velikim brojem mikrotoponima. Drugo, njihov je tekst vanredno težak za razrješavanje. Defteri koji treba da budu razriješeni do kraja februara 1980. godine su lakši za čitanje i manjeg obima, pa će i rad na njima biti u roku završen.

Meduakademijski odbor za Arheološku kartu Jugoslavije (MANU)

Predstavnici ANUBiH: akademik A. B e n a c i dr Đ. B a s l e r

Tokom 1979. godine vršene su nadopune pojedinih područja novim podacima. To je osobito izvršeno na području Sarajeva, zatim Kladnja i Stoca. Nabavljeno je 2.000 primjeraka kartona za pojedina nalazišta, a teritorij Bosne i Hercegovine podijeljen je na 25 teritorijalnih jedinica koje će sačinjavati uže regione. Predstavnik Akademije prisustvovao je sastanku Odbora koji je održan 20. decembra 1979. godine u Zagrebu. Na sastanku je konstatovano da je poslije Slovenije, gdje je posao završen, Bosna i Hercegovina najdalje otišla u prikupljanju grade, tako da se ovdje može već pristupiti konačnoj pripremi tekstova za publikaciju. U tom smislu će se podnijeti zahtjev Samoupravnoj interesnoj zajednici za nauku Bosne i Hercegovine.

Meduakademijski odbor za izdavanje antičkih natpisa (JAZU)

Predstavnici ANUBiH: akademik A. B e n a c , i dr I. B o j a n o v s k i

U toku 1979. godine prikupljani su podaci o rimskim natpisima na području Bigeste (Ljubuški) koji do sada nisu prikupljeni, odnosno uneseni u skede. Takođe je prikupljeno oko 20 novih neobjavljenih natpisa sa Glamočkog polja. U štampi su tri nova zanimljiva natpisa: dva iz Hardomlja kod Ljubuškog i jedan sa Glamočkog polja.

Meduakademijski odbor se nije sastao u toku 1979. godine zbog smrti predsjednika Odbora akademika Grge Novaka. Za novog predsjednika izabran je (u novembru 1979. godine) akademik Duje Rendić.

Članovi Odjeljenja društvenih nauka uključeni su u rad i sljedećih meduakademijskih odbora:

Meduakademijski odbor za izdavanje Rječnika latiniteta (JAZU): dop. čl. Desanka K o v a č e v i ć - K o j i ć i dr Pavao A n d e l i ć,

Meduakademijski odbor za Repertorij srednjovjekovnih izvora (JAZU): dopisni član Desanka K o v a č e v i ć - K o j i ć,

Meduakademijski odbor za Zbornik srednjovjekovnih latinskih natpisa (JAZU): dop. član Desanka K o v a č e v i ć - K o j i ć i dr Pavao A n d e l i ć,

Meduakademijski odbor za istoriju kolonizacije jugoslovenskih zemalja (JAZU): dopisni član Milorad E k m e č i ć i prof. dr Milan V a s i ć,

Meduakademijski odbor za proučavanje uzroka i posljedica II svjetskog rata

(JAZU): akademik Hamdija Čemerlić,

Međuakademijski odbor za Corpus vasa (SANU): dr Irma Čremošnik,

Međuakademijski odbor za balkanologiju (SANU): akademik Alojz Benac i akademik Branislav Đurđević.

Međuakademijski odbor o balkanskim trgovcima u Ugarskoj u XVIII veku (SANU): dopisni član Milorad Ekmečić.

Međuakademijski odbor za proučavanje tendencija u humanističkim i društvenim naukama u Jugoslaviji (SAZU): akademik Hamdija Čemerlić i dr Branislav Đurđević

Međuakademijski odbor za proučavanje patrijarhalnog društva i razvoja plemenskih društvenih organizacija (CANU): akademik Cvjetko Rihتمان i akademik Branislav Đurđević.

RAD CENTRA ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

Centar za balkanološka ispitivanja je, kao i prethodnih godina, svoju djelatnost u 1979. godini organizovao na osnovu plana rada za tu godinu, kao i na osnovu svog petogodišnjeg programa rada. U tom planu glavno mjesto zauzimaju neki dugoročni projekti koji će biti nastavljeni i u narednom periodu, a neki od ranije započetih projekata su u ovoj godini potpuno završeni.

U tom okviru Centar je u 1979. godini obavio sljedeće poslove:

1. Prve tri sveske *Praistorije jugoslavenskih zemalja* su izašle iz štampe u novembru 1979. godine. Za vrijeme štampanja ovog izdanja saradnici Centra su stalno kontaktirali sa izdavačem i štamparijom, obavljali korekture i druge poslove i vodili stalnu brigu o kvalitetu štampe i održavanju rokova. U 1979. godini se intenzivno radilo i na IV tomu – bronzano doba. Na tim poslovima je naročito bio angažovan ilustrator Centra, koji je završio dobar dio posla u više arheoloških centara u Jugoslaviji. Autori su radili na pripremi tekstova, tako da će i ovaj tom biti spreman za štampanje 1980. godine.

2. U vezi sa obradom *ilirskih gradinskih naselja* obavljani su sljedeći poslovi:

a) Obavljen je posljednji terenski rad na teritoriji ilirskog plemena Delmata – u Glasinačkom polju. Time je terenski rad i završen. Prikupljena je sva dokumentacija, a inventarisan je dobar dio pokretnog materijala, sakupljenog prilikom sondažnih radova.

b) U okviru istraživanja gradinskih naselja na Glasincu, obavljena je terenska obrada I i II stupnja u južnom dijelu ovog područja. Izvršeno je rekognosciranje 10 gradina i sondažno ispitivanje na 4 gradine (Ilijak, Loznik, Kramer Selo, Vrlazije).

c) Završeno je pisanje teksta za monografiju ilirskih utvrđenih naselja na području Japoda. Pošto još nisu uradene sve ilustracije, ova sveska će ići u štampu 1980. godine.

d) U vezi sa obradom ilirskih utvrđenih naselja na drugim jugoslavenskim teritorijama, Centar je vršio konsultacije sa stručnjacima u Srbiji i Makedoniji.

3. U 1979. godini je završena izrada projekta *Stanje i problemi paleoantropoloških*

istraživanja u Jugoslaviji. Takode je obavljena terenska obrada antropoloških nalaza iz Viminaciuma i Vinče.

4. Centar je nastavio rad na prikupljanju materijala za *k a r t o t e k u z a t v o r e n i h grobnih nalaza sa ilirske teritorije u Jugoslaviji.* U 1979. godini obrađena su 52 grobna nalaza (cjeline) iz nekropola u okolini Prilepa, sa oko 300 crteža i sa odgovarajućom tekstualnom obradom.

5. Centar se i dalje angažovao na ostvarivanju zadataka koji su postavljeni u zaključcima *S a v j e t o v a n j a o stanju istraživanja antičkog doba u Jugoslaviji.* U 1971. godini poduzeo je dalje korake oko osnivanja jugoslavenske arheološke škole u Rimu, ali je postupak dosta komplikovan, pa će ova akcija zahtijevati još mnogo vremena i napora.

6. Nastavljen je rad na proučavanju *rimskih komunikacija i naselja u istočnoj Bosni*, a obavljeno je i istraživanje rimske ceste Siscia-Sirmium kroz Posavinu. Na osnovu ovog ispitivanja biće pripremljen i jedan rad za Godišnjak 1980. godine.

7. U oblasti *etnoloških ispitivanja* u 1979. godini objavljeni su sljedeći poslovi:

a) Potpuno je završen rad na temi „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dela južne Srbije” i pripremljen je i rad za Godišnjak 1979. pod naslovom „Tradicionalni elementi društvene organizacije u severnoistočnoj i delu centralne Srbije”.

b) Nastavljen je rad na prikupljanju bibliografskih jedinica za Etnološku bibliografiju Jugoslavije. Prikupljeno je preko 1000 novih jedinica, tako da će ovaj posao biti okončan u idućoj godini i čitav materijal će biti pripremljen za štampu.

8. a) Takode je nastavljeno prikupljanje materijala o romanskim jezičkim elementima, odnosno o romanskim elementima u hercegovačkim prezimenima, o čemu je napisan i jedan rad.

b) Iz okvira proučavanja jezika Roma pripremljen je rad za Godišnjak pod naslovom „Zapažanja o romskim glasovima”.

9. Stručnjaci Centra su u 1979. godini učestvovali, sa referatima i koreferatima, na nekoliko naučnih skupova:

a) na IV kongresu balkanologa AIESEE, koji je održan u augustu 1979. godine u Ankari,

b) na Naučnom skupu o procesu neolitizacije u nekim dijelovima Evrope, koji je održan u maju 1979. godine u Krakovu,

c) na još nekoliko naučnih skupova koji su bili od interesa za Centar, kao što su: simpozij u Dubrovniku „Transformacija evropske kulture od IV do II milenija stare ere”, zatim simpozij u Novom Sadu „Gvozdeno doba Vojvodine”, kao i inomastička konferencija u Dubrovniku.

10. Centar je aktivno učestvovao u radu *Nacionalnog komiteta za balkanologiju, Međuakademijskog odbora* za proučavanje Balkana, Jugoslavensko-italijanskog komiteta za proučavanje praistorije i protoistorije Jadrana, imao je plodnu saradnju sa Balkanološkim institutom u Beogradu, sa Arheološkom komisijom Poljske akademije nauka iz Krakova, sa Centrom za proučavanje jugoistočne Evrope u Ateni, kao i sa nizom drugih srodnih institucija u zemlji i inostranstvu.

11. Centar je u 1979. godini pripremio i predao u štampu redovan broj Godišnjaka,

koji sadrži 8 naučnih radova i dva uobičajena priloga, a završeno je i štampanje djela Š. Kulišića „Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja“, kao i Suplementa Bibliographiae Illyricae autora A. Stipčevića.

12. Centar je u 1979. godini održao i redovno godišnje savjetovanje svojih članova, na kojem su razmotreni izvještaji o radu u 1978. i 1979. godini, zatim je bilo govora o pripremama za simpozij o duhovnoj kulturi Ilira, o jugoslavenskoj školi u Rimu, o Balkanološkom kongresu u Ankari, o nekim pitanjima u vezi sa metodom rada Centra, o planu rada za 1980. godinu, o pripremi plana rada za period 1981–1985. godina, kao i o nekim tekućim pitanjima. Poslije ovog sastanka održan je i sastanak Komisije za pripremu simpozija o duhovnoj kulturi Ilira, koji će biti održan 1982. godine.

13. U vezi sa obradom navedenih tema direktor i saradnici Centra obavili su studijska putovanja radi koordinacije rada i pregleda materijala u odgovarajućim institucijama u centrima van Sarajeva.

RAD KOMISIJE ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

Dva vrlo značajna momenta uticala su na cjelokupan rad Komisije u 1979. godini. P r v i: smrt predsjednika Komisije, akademika Jovana Vukovića, i – d r u g i: pokrenuta diskusija o integracionom povezivanju Komisije sa Institutom za jezik u Sarajevu.

Smrt osnivača i rukovodioca Komisije u toku više od 12 godina morala se odraziti na aktivnost Komisije, tim prije što ona još uvijek nije kadrovski i organizaciono izrasla i osposobljena naučna organizacija Akademije. Dobra je okolnost što je Akademija, makar i sa zakašnjenjem od nekoliko mjeseci, naimeenovala za predsjednika Komisije člana Akademije prof. Asima Pecu. Tim je na određen način obezbijeden kontinuitet u radu Komisije, odnosno njeno dalje ispunjavanje međuakademijskih i međunarodnih obaveza.

Drugi momenat – pokrenuto integraciono povezivanje Komisije sa Institutom za jezik u Sarajevu – takode se moralo odraziti na rad Komisije, i to u više pravaca. Jer, Komisija je dovedena u situaciju da se stalno koleba: do kada će i da li će uopšte postojati i djelovati na dosadašnji način, a onda i da li može da razvija svoje aktivnosti u planiranim smjerovima? Ta neizvjesnost kočila je u dobroj mjeri rad u smislu ostvarivanja osobito onih aktivnosti koje nisu međuakademijske i međunarodne.

I unatoč gore pomenutim teškoćama, rad Komisije u 1979. godini odvijao se prema planu rada koji je Odjeljenje društvenih nauka Akademije usvojilo za 1979. godinu.

1. Rad na naučnim projektima

1. Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)

Stalno zaposleni saradnici Komisije S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su na redovnom radnom zasjedanju OLA, koje je organizovala Međunarodna komisija OLA u Moskvi od 5. do 16. juna 1979. godine, i to S. Čerić u Fonetskoj a D. Vujičić u Leksičkoj sekciji međunarodne Radne grupe OLA. Cilj zasjedanja: konačna redakcija I fonetskog toma i priprema za štampu II leksičkog toma OLA. Takode su pomenuti saradnici Komisije

učestvovali od 5 do 10. XI 1979. god. u radu Radne grupe i Redakcionog kolegija OLA u Smolenicama u Čehoslovačkoj.

Saradnik Komisije D. Vujičić je na pomenutom proljetošnjem zasjedanju Međunarodne komisije OLA u Moskvi izabran za člana Međunarodne komisije i za člana Redakcionog kolegija OLA, a za predstavnika naše akademije u Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase imenovan je član Akademije prof. dr Asim Peco.

Pored učešća u radu međunarodnih tijela OLA, saradnici S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su i na svim radnim i drugim sastancima jugoslovenske Komisije OLA pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase, kao i na redovnim sjednicama tog međuakademijskog odbora.

U okviru kompleksnog i široko zasnovanog rada na OLA pomenućemo još neke važnije aktivnosti Komisije, odnosno njenih saradnika:

- Komisija je organizovala sastanak Redakcije fonoloških opisa jugoslovenskih punktova OLA krajem juna ove godine u Sarajevu i na Palama;

- D. Vujičić je učestvovao u radu 6-dnevnog redigovanja leksičkih karata što se rade u Jugoslaviji za II leksički tom OLA;

- S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su u sedmodnevnom radu Redakcije i autora fonoloških opisa u septembru na Kosmaju;

- izrađene su 2 fonetske (S. Čerić) i 3 leksičke karte (D. Vujičić) sa odgovarajućim komentarima, indeksima i sl.;

- pripremljeni su svi materijali sa područja Hercegovine u formi odgovarajućih indeksa za II fonetski i III leksički tom Atlasa. Materijale je pripremila i objedinjavala za srpskohrvatsko jezičko područje S. Čerić.

Može se konstatovati da je Komisija u 1979. godini ispunila sve obaveze i zahtjeve koje su pred nju postavili Međunarodna komisija OLA, Redakcijski kolegij i jugoslovenska Komisija OLA pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase. A te obaveze, kako se iz prethodnog može vidjeti, prilično su raznovrsne i velike.

2. Evropski lingvistički atlas (ALE)

Komisija za lingvistička ispitivanja bila je u obavezi da u 1979. godini pripremi u odgovarajućoj transkripciji i u formi odgovarajućih indeksa dio materijala (po 150 odgovora na određena pitanja) sa 7 bh. punktova. Predstavnik Komisije za lingvistička ispitivanja u Komisiji za ALE D. Vujičić učestvovao je na redovnim sjednicama te komisije.

3. Opštekarpatiski lingvistički atlas (OKDA)

Planirana tri bosanska punkta za ovaj atlas saradnici naše Komisije nisu uspjeli da obrade u 1979. godini, uglavnom iz objektivnih razloga: 1) zato što je kvestionar za ovaj atlas dostavljen tek početkom oktobra o.g. i 2) zato što poodmakli jesenji dani nisu pogodni za ispitivanje tih punktova (riječ je o naseljima lociranim na najvišim dijelovima Bjelašnice, Vlašića i Kupresa).

4. Srpskohrvatski dijalektološki atlas

Rad na ovom atlasu još je u fazi prikupljanja građe na utvrđenim punktovima na cijelom srpskohrvatskom području. U toku 1979. godine na bosanskom području prikupljena je građa sa 15 punktova. Predstoji unošenje te građe u odgovarajuće kvestionare Srpskohrvatskog dijalektološkog atlasa, jer je građa bilježena u kvestionar napravljen za

potrebe projekta „Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks...”

5. Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija

Ovaj projekat se ostvaruje u saradnji sa Institutom za jezik i književnost u Sarajevu. Članovi Redakcije projekta su prof. Peco i D. Vujičić, koji je i rukovodilac projekta. Pored učešća u radu Redakcije projekta, prof. Peco, S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su još i na sastanku terenskih saradnika na projektu krajem juna u Orašju, kao i u neposrednim terenskim dijalektološkim ispitivanjima, i obradili ukupno 4 punkta (prof. Peco 2, a S. Čerić i Vujičić po jedan). Iz sredstava Komisije finansirana je obrada 5 punktova za ovaj projekat. Osim toga, u saradnji sa Komisijom pripremljena je u 1979. godini i II knjiga Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika (prof. dr A. Peco je glavni i odgovorni urednik, a D. Vujičić član Redakcije). Najveći dio Zbornika čine radovi u kojima je obrađena građa prikupljena za ovaj projekat.

6. Onomastika

Rad na onomastici dosta je teško organizovati zbog nedostatka odgovarajućih kadrova. Ipak, možemo konstatovati da su predsjednik Komisije i tri njena saradnika učestvovali, sa referatima i riječi u diskusiji, na III jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji, koja je održana od 10. do 13. oktobra u Dubrovniku u organizaciji Međuakademijskog odbora za onomastiku i Republičkog odbora za onomastiku pri Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Svi referati iz Bosne i Hercegovine za tu konferenciju redigovani su u Komisiji.

Planirane poslove na prikupljanju toponimske građe sa područja Livanjskog polja nismo ostvarili, jer je sugerisano da se ne ulazi u takve poslove s obzirom na mogućnost integracionog povezivanja sa Institutom za jezik. To se isto odnosi i na planirano prikupljanje hidronimske građe u slivu rijeke Bosne.

7. Rječnik crkvenoslavenskog (općeslavenskog) literarnog jezika

Kako je ovo dugoročan projekat, za 1979. godinu bilo je planirano nekoliko stvari u vezi s njegovom realizacijom.

1. Nastavak komparativne ekscerpcije građe iz Nikoljskog, Kopitareva i Čajničkog evanđelja. Međutim, zbog šestomjesečnog odsustva Nevenke Gošić, (bila je lektor srpsko-hrvatskog jezika u NR Kini) u protekloj godini nisu izvršeni svi planirani poslovi na ovom zadatku. Izvršene su samo nužne pripreme za ekscerpciju tekstova evanđelja po Luki iz spomenutih rukopisa, tj. izvršena je paginacija listova i označen je sadržaj pojedinih strana. Takode je ekscerpirana prva glava Evanđelja po Luki, tj. oko 45 strana rukopisnog teksta iz Nikoljskog, Kopitareva i Čajničkog evanđelja upoređeno je sa već postojećom gradom iz Divoševa evanđelja, te je nova građa registrovana na propisani način.

2. U protekloj godini je trebalo izraditi novi elaborat za dvogodišnji period rada, na osnovu kojeg bi Akademija od Republičke zajednice tražila sredstva za rad na ovom projektu. Elaborat je urađen (izradila ga je Nevenka Gošić) i sredstva su dodijeljena.

3. Rukovodilac projekta prof. Malik Mulić je bio zadužen da radi na okupljanju kadrova koji bi se uključili u rad na Rječniku, kako bi se posao na ovom projektu

intenzivirao. Nevenka Gošić je bila zadužena da te nove ljude obuči i pripremi za rad na ekscerpciji grade. Od predviđenih saradnika jedino se javio Aleksandar Done, asistent na Filozofskom fakultetu, s kojim, kako je predviđeno, Nevenka Gošić obavlja instruktazu da bi se početkom naredne godine mogao uključiti u redovan rad na projektu.

8. Bibliografija stručne lingvističke literature

Ovaj posao se organizuje u Komisiji povremeno, u zavisnosti od mogućnosti angažovanja spoljnih saradnika. U 1979. godini na ovom poslu je kraće vrijeme radila samo prof. Zlata Rajak, pa je zato jedino i dopunjena i tematski uređena bibliografija časopisa „Književnost i jezik”.

II. Saradnja sa inostranim lingvističkim institucijama

Komisija već nekoliko godina u okvirima protokolom utvrđene saradnje ostvaruje razmjenu studijskih boravaka, kao i druge vidove saradnje (priprema zajedničkih publikacija i sl. sa Instytutom Słowianoznawstwa PAN i Instytutom Języka Polskiego PAN. Sa poljske strane u toku 1979. godine boravila je 6 dana u Jugoslaviji dr Anna Kowalska, saradnik Instytutu Słowianoznawstwa u Varšavi.

III. Učešće na naučnim skupovima

Predsjednik Komisije A. Peco učestvovao je kao predavač na ljetnjem seminaru za strane slaviste u Zadru i, sa referatom, na Kongresu slavističkih društava Jugoslavije, koji je održan u oktobru na Bledu.

Predsjednik Komisije A. Peco i saradnik D. Vujičić učestvovali su, sa referatima, na Međunarodnom skupu slavista što se održava u Vukove dane u Beogradu i Novom Sadu.

Predsjednik Komisije A. Peco i saradnici N. Gošić, S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su, sa referatima, na III jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji u Dubrovniku.

IV. Izdavačka djelatnost

Predsjednik Komisije i stalno zaposleni saradnici aktivno su radili na pripremi i objavljivanju Zbornika radova u čast akademika J. Vukovića. Pored toga, pripremljena je za objavljivanje i knjiga Radova Komisije. Saradnici S. Čerić i D. Vujičić aktivno su radili na pripremi knjige fonoloških opisa jugoslovenskih punktova OLA, koju će objaviti Akademija. U zajednici sa Institutom za jezik i književnost pripremljena je i predata za štampu II knjiga Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Rad na zadacima Akademije

Članovi Odjeljenja medicinskih nauka, kao i članovi odbora i komisija, u ovom periodu radili su na izvršavanju više zadataka Akademije, zadataka Odjeljenja i odbora zacrtanih u planu rada za 1979. i u Srednjoročnom planu rada Akademije 1976–1980. godine. Na sjednicama Odjeljenja vršene su analize, odnosno ocjenjivan je rad na realizaciji naučnih zadataka. Isto tako, na svim sjednicama je raspravljano o unapređenju naučno–istraživačkog rada u medicinskoj naučnoj oblasti. Organizacioni problemi Odjeljenja i informacije imali su sekundarni značaj.

Jedan od najvažnijih vidova aktivnosti Odjeljenja medicinskih nauka, što proizlazi iz usvojenog Plana rada Akademije, predstavlja analiza naučne medicinske oblasti u cilju njenog razvoja. U tom smislu su članovi Odjeljenja i Odbora u više navrata analizirali kadrovske, organizacione, prostorne, finansijske i druge preduslove uspješnog naučnog rada i razvoja. U skladu sa intencijama Akademije da odjeljenja budu inicijatori i koordinatori naučnih aktivnosti u odgovarajućim oblastima, Odjeljenje medicinskih nauka i njegovi odbori značajno su doprinijeli da se popune praznine koje danas postoje u sistemu naučnog rada u oblasti medicinskih nauka. Ocjena je da se radi manje projekata iz medicinske oblasti, a naročito iz kliničkih specijalnosti; projekti koji se rade usitnjeni su i veoma često imaju za tematiku regionalnu analizu.

Aktivnost Odjeljenja odvijala se i u stvaranju boljih uslova rada za medicinsku biblioteku, osnivanje centra za naučnoistraživački rad u medicini, obrazovanju radne grupe na Medicinskom, Farmaceutskom i Stomatološkom fakultetu, kao i u pravcu daljeg razvoja saradnje svih medicinskih odjeljenja u Jugoslaviji. Nekoliko članova Odjeljenja su delegati Akademije u skupštinama, forumima i odborima, pa su tako doprinijeli realizaciji projekata u kojima Akademija ima ulogu koordinatora i inicijatora.

1) Rad na naučnim projektima

U Odjeljenju medicinskih nauka se radilo na četiri projekta, koji ujedno predstavljaju sadržaj rada četiri odbora.

P r o j e k t „Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u BiH“ zacrtan je Srednjoročnim planom Akademije. Njegova realizacija se odvija prema planu iz 1979. godine. Radile su dvije grupe. Prva grupa je ispitivala hepatitis tipa B među raznim populacionim grupama stanovništva. Utvrđeno je da postoji velika incidencija i prevalencija obolijevanja, naročito među djecom. Ova grupa se bavila analizom epidemije virusnog hepatitisa tipa B u jedinici za hemodijalizu u Sarajevu. Kao rezultat pomenutog ispitivanja izradene su smjernice preventivnih mjera. Druga grupa se bavila ispitivanjem posljedica i sekvela virusnog hepatitisa, te kliničkom diferencijacijom hepatitisa tipa A od hepatitisa tipa B. Ustanovljene su veoma učestale štetne sekvele. Kao rezultat rada ovih grupa u Mostaru je od 8. do 10. novembra 1979. godine održan Simpozijum o virusnim hepatitisima.

Odbor za virusni hepatitis analizirao je izvršenje zadataka, koordinaciji i prevenciji zarazne žutice u vezi sa projektom „Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u Bosni i Hercegovini”.

P r o j e k t „Krvni sudovi srca i koronarna bolest” takode je predviđen Srednjoročnim planom Akademije, a realizuje se prema planu iz 1979. godine. Postoji namjera da se isti projekt produži i u narednom srednjoročnom planu. Na projektu je radilo šest istraživačkih grupa, koje su vršile anatomska, patoanatomska, klinička, farmakološka i pedijatrijska istraživanja, te konačno ispitivanje odnosa koagulopatija i koronarne bolesti. Kao rezultat rada grupe koja je ispitivala odnos koagulopatije i koronarne bolesti publikovano je sedam radova u jednoj cjelini u časopisu „Folia medica”.

Odbor za kardiovaskularni sistem analizirao je izvršenje zadataka u vezi sa projektom „Krvni sudovi srca i koronarna bolest”. Isto tako, raspravljalo se o mogućnosti da se projekt nastavi u narednom srednjoročnom periodu.

— U okviru p r o j e k t a „Etiologia, klinika i prevencija endemske nefropatije” u 1979. godini radilo se na četiri teme. To je ujedno sadržaj rada Odbora za endemsku nefropatiju, koji u Republičkoj komisiji za endemsku nefropatiju i usmjerava rad četiri tima.

Prva grupa je proučavala sastav zemljišta i vode u područjima koja su zahvaćena endemskom nefropatijom. — Dovode se u vezu endemska nefropatija i voda koja sadržava fenole na slabo alkalnom zemljištu (pH iznad 6). Pored fenola pomenute vode bogate su nitritima i kloridima.

Druga grupa ispitivala je biljnu i životinjsku floru u vodi za piće. — Posebno su ispitivane alge.

Treća grupa je ispitivala raširenost endemske nefropatije i nađeno je da je najveći broj oboljelih između 40 i 59 godina starosti (61%) i da žene znatno više obolijevaju nego muškarci (68%). Ovi podaci ukazuju na neke faktore spolne sredine, čije bi otklanjanje ili snižavanje moglo da dovede do smanjenja broja novih slučajeva incidencije.

Četvrta grupa se bavila ispitivanjem autoimunog mehanizma nastanka endemske nefropatije metodom imunofluorescencije.

— P r o j e k t i: „Unificirana hemoterapija raka” i „Ishrana i kontaminacija hrane kao posljedica zagađenja okoline” nisu realizovani u periodu za koji se podnosi izvještaj.

2) Naučni skupovi

U okviru rada Odjeljenja i njegovih odbora 1979. godine održani su sljedeći skupovi:

a) Međunarodna konferencija „Analiza nacionalnih sistema zaštite zdravlja sa posebnim osvrtom na odnose korisnika i davalaca zdravstvenih usluga” održana je pod pokroviteljstvom Akademije. Sastanak je održan u Sarajevu 23–25. maja 1979. u Kulturno-sportskom centru „Skenderija”. Ukupno je bilo 100 učesnika i 22 referenta.

Osnovni zadatak Konferencije je bio da se razmotri napredak u racionalizaciji sistema zaštite zdravlja u evropskoj regiji u posljednjih nekoliko decenija, te da se uporede pojedini evropski zdravstveni sistemi pomoću deskriptivnog modela koji naročito osvjetljava odnose između korisnika i davalaca zdravstvenih usluga; da se prikaže samoupravni sistem organizacije zdravstvene djelatnosti u SFRJ i uloga samoupravnih interesnih zajednica zdravstvenog osiguranja; da se razmotri aktuelno stanje primjene „analize sistema” na nacionalne sisteme zaštite zdravlja (metodološki problemi i primijenjene studije u pojedinim zemljama).

Ocijenjeno je da je skup veoma uspio i da je diskusija ukazala na potrebu analize nacionalnih sistema zdravstva i nauke. Kao nastavak rada predviđa se naučni skup o evaluacijskim istraživanjima u biomedicinskim naukama.

b) Jugoslovenski simpozijum „Hipokamp i amigdaloidni kompleks” (Sarajevo, 3. i 4.10.) takode je imao međunarodni karakter. Skup je održan u prisustvu učesnika iz 10 zemalja, a podneseno je 20 referata koji će biti štampani u posebnom zborniku. Posebno treba istaći autore iz poznatih škola: Brodal – Oslo, Kappers – Amsterdam, Szentagothai – Budimpešta, pored škola iz Sarajeva i Zagreba. Cilj skupa je bio da se prikažu rezultati istraživanja integralnog dijela limbičkog sistema. Prikazane su razne metodike istraživanja i omogućena je izrada zajedničkog projekta iz područja limbičkog sistema. Prema mišljenju prof. T. Blackstadta koji predstavlja vodeće ime u svjetskoj literaturi za istraživanje hipokampa i amigdaloidnog kompleksa među radovima bilo je slabijih, dobrih i vrlo dobrih, a radovi o limbičkom sistemu (osim jednoga) bili su odlični. Ocijenjeno je da je Simpozijum jedan između najboljih koji su organizovani u svijetu na ovu temu.

c) „Simpozijum o virusnim hepatitisima” održan je u Mostaru 8–10. novembra 1979. godine. Podnesen je 31 referat, uz učešće oko 130 učesnika. Prikazana su dva filma. Cilj skupa je bio da se osvježi znanje o velikom zdravstvenom problemu: virusnom hepatitisu i da se uz pomoć nauke pokuša smanjiti prevalencija i incidencija ove opasne bolesti. Iznesena materija je obuhvatila dostupne podatke o zaraznoj žutici ranije u svijetu, u našoj zemlji i u našoj republici. Razmatrana je takode dijagnostika i terapija hepatitisa tipa A, tipa B i hepatitisa tipa non A i non B, posebno s obzirom na njihovu kliniku, dijagnostiku, terapiju i rehabilitaciju. Prije Simpozijuma podijeljen je zbornik referata sa Simpozijuma o virusnim hepatitisima.

Po opštoj ocjeni Simpozijum je veoma uspio.

d) Naučni skup o mikotoksinima održan je 14. decembra 1979. godine u Akademiji. Skup je posvećen pokojnom akademiku Ernestu Grinu. Ukupno je održano 16 referata uz učešće 50 učesnika.

Skup je razmatrao problem plijesni i njihovih mikotoksina. Ispitivani su trihoteцени, aflatoksini, ohratoksin, citrinin i zearalenon. Mikotoksini predstavljaju veliki ekonomski i zdravstveni problem i smatraju se uzročnicima brojnih teških oboljenja o kojima se malo zna.

Skup je veoma uspio i pokazao je da se u našoj akademiji problem mikotoksina odavno pravilno shvata, istražuje i objašnjava.

3) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Članovi Odjeljenja učestvovali su na svim naučnim skupovima koje je finansirala Akademija.

— Na međunarodnoj konferenciji „Analiza nacionalnih sistema zaštite i zdravlja sa posebnim osvrtom na odnose korisnika i davalaca zdravstvenih usluga”, učestvovali su akademik G. Ž a r k o v i ć, sa referatom: „Konceptualni i metodološki pristup evaluaciji nacionalnih sistema zaštite zdravlja” i akademik S. H u k o v i ć, sa referatom: „Položaj i funkcije nauke i medicinskog školstva u samoupravnom sistemu zaštite zdravlja”.

— Na simpozijumu „Hipokamp i amigdaloidni kompleks” učestvovao je akademik H. H a d ž i s e l i m o v i ć, sa 2 referata: „Izgled i položaj hipokampa i amigdaloidnog kompleksa u čovjeka” i „Krvni sudovi srca vuka”.

— Na Trećem stručnom sastanku medicinskih odjeljenja akademija nauka i umjetnosti u Strugi učestvovali su: akademik H. H a d ž i s e l i m o v i ć, sa referatom: „Asimetrije mozga i lobanje čovjeka”, akademik S. H u k o v i ć, sa referatom: „Uticaj mikotoksina na neuromišićnu transmisiju”, akademik J. G a o n, sa referatom: „Laboratorijska i terenska ispitivanja efikasnosti vakcinacije u borbi protiv malih boginja u Bosni i Hercegovini” i dopisni član A. N i k u l i n, sa referatom: „Lezije pankreasa u šoku i njihov patogenetski značaj”.

— Na Simpozijumu o virusnim hepatitisima učestvovali su: akademik J. G a o n, sa referatom: „Prevencija virusnog hepatitisa u jedinicama za hemodijalizu” i akademik S. H u k o v i ć, sa referatom: „Savremena farmakoterapija virusnih infekcija sa posebnim osvrtom na ribavirin”.

— Na Naučnom skupu o mikotoksinima učestvovali su: dopisni član L. O ž e g o v i ć, sa referatom: „Mikroflora graha, pšenice i kukuruza u području endemske nefropatije i izvan tog područja” i akademik S. H u k o v i ć, sa dva referata: „Neuromišićna transmisija glatkih mišića i uticaj mikotoksina” i „Uticaj mikotoksina na neuromuskularnu transmisiju u perinatalnom periodu”.

4) Rad Odjeljenja na tekućim zadacima

Odjeljenje medicinskih nauka održalo je devet sjednica, na kojima su razmatrana sljedeća pitanja: realizacija dva projekta iz Srednjoročnog plana, realizacija projekata Odjeljenja, rad odbora i komisija Odjeljenja, te nekih međuodjeljenjskih odbora i komisija, ocjena organizacije i stvaranje uslova za daljni razvoj medicinske naučne oblasti, te stvaranje centra za medicinske nauke, uloga i mjesto članova Odjeljenja u naučnim radnim organizacijama u kojima rade ili su radili, međunarodna saradnja, priprema i ocjena rada simpozijuma, naučnih skupova i kongresa, izdvačka djelatnost i kriteriji za izbor novih članova.

Novoizabrani članovi Odjeljenja održali su svoja pristupna predavanja, i to:

- L. Ožegović: „Istraživanje prirodnog toka endemskih dermatofitija”;
- Dž. Rezaković: „Moguće promjene u primarnoj i sekundarnoj hemastazi kod bolesnika sa hiperlipemijom i koronarnom bolesti” i
- E. Sarajlić: „Imunološke implikacije u reumatskim oboljenjima”.

Gost Akademije prof. dr Aleks Miller, član Švajcarske akademije nauka, održao je predavanje: „Metabolizam kalijuma”.

Osim toga, Odjeljenje je organizovalo sastanke u Akademiji i van nje u cilju unapređenja medicinske naučne oblasti. Tako su organizovana dva sastanka sa predstavnicima Medicinskog, Stomatološkog i Farmaceutskog fakulteta.

5) Dužnosti članova Odjeljenja u tijelima Akademije

Akademik I. Brkić:

- član Komisije za nagrade i odlikovanja ANUBiH i – predsjednik Odbora za kardiovaskularni sistem.

Akademik M. Ciglar:

- član Komisije za biokibernetiku Međuodjeljenjskog odbora za kibernetiku i sistemske analize i
- član Odbora za finansije ANUBiH.

Akademik J. Gaon:

- član Odbora za finansije ANUBiH,
- predsjednik Odbora za nefropatiju,
- predsjednik Odbora za virusni hepatitis,
- predsjednik Organizacionog odbora Simpozijuma o virusnim hepatitisima i
- član Komisije za zaštitu zdravlja ljudi Međuodjeljenjskog odbora za prostorno planiranje.

Akademik H. Hadžiselimović:

- član Predsjedništva ANUBiH,
- predsjednik Organizacionog odbora simpozijuma „Hipokamp i amigdaloidni kompleks”,
- predsjednik Organizacionog odbora Savjetovanja o uzdizanju naučnih kadrova u Bosni i Hercegovini,
- član Odbora za koordinaciju naučnog rada ANUBiH i
- član Odbora za kardiovaskularni sistem.

Akademik S. H u k o v i ć:

- sekretar Odjeljenja medicinskih nauka,
- član Predsjedništva ANUBiH,
- član Odbora za kardiovaskularni sistem,
- član Odbora za virusni hepatitis,
- član Odbora za nefropatiju,
- član Odbora za rak i
- član Komisije za biokibernetiku Međuodjeljenjskog odbora za kibernetiku i sisteme analize.

Akademik J. J e ž i ć:

- član Odbora za nefropatiju.

Akademik G. Ž a r k o v i ć:

- član Komisije za zaštitu zdravlja ljudi Međuodjeljenjskog odbora za prostorno planiranje i
- predsjednik Organizacionog odbora međunarodne naučne konferencije „Analiza nacionalnih sistema zaštite zdravlja”.

Dopisni član A. N i k u l i n:

- član Odbora za izdavačku djelatnost ANUBiH,
- član Odbora za kardiovaskularni sistem i
- član Odbora za rak.

Dopisni član L. O ž e g o v i ć:

- predsjednik Komisije za zaštitu zdravlja ljudi Međuodjeljenjskog odbora za prostorno planiranje,
- član Odbora za rak i
- predsjednik Organizacionog odbora Simpozijuma o mikotoksinima.

Dopisni član Dž. R e z a k o v i ć:

- član Odbora za kardiovaskularni sistem,
- član Odbora za nefropatiju,
- član Odbora za rak i
- član Odbora za izdavačku djelatnost.

Dopisni član E. S a r a j l i ć:

- član Odbora za kardiovaskularni sistem i
- član Komisije za biokibernetiku Međuodjeljenjskog odbora za kibernetiku i sisteme analize.

Dopisni član H. S e r d a r e v i ć:

– predsjednik Odbora za rak.

6) Rad u međuakademijskim odborima

Međuakademijski odbor za maligne tumore glave i vrata (JAZU): dopisni član A. Nikulin i prof. dr Vesna Hadžiomerović - Rezaković

Osnovni zadatak Odbora je usklađivanje, uzajamno informisanje i saradnja između grupa stručnjaka iz raznih centara koji se bave kliničkim i morfološkim problemima tumora u predjelu glave i vrata. Naša akademija nema svog vlastitog odbora za tumore glave i vrata kao što to imaju neke druge akademije čiji predstavnici ulaze u sastav Međuakademijskog odbora za maligne tumore glave i vrata. U 1979. godini Odbor je bio nešto manje aktivan nego u prethodnom periodu. Njegov rad se sastojao uglavnom u razmjeni informacija putem korespondencije.

U 1979. godini Odbor se nije sastajao.

Međuakademijski odbor za biomedicinska istraživanja (SANU): akademik H. Hadžiselimović i dopis. član A. Nikulin

U protekloj godini Odbor je održao svoj prvi konstituirajućisastanak Tom prilikom u plodnoj diskusiji iskristalisani su osnovni zadaci ovog odbora. Oni će se sastojati u koordinaciji rada, naročito u području fundamentalnih istraživanja u okviru bioloških i medicinskih nauka, kao i u planiranju i programiranju eventualnih zajedničkih projekata, te u održavanju naučnih skupova posvećenih ovoj problematici. S obzirom na aktuelnost ove problematike u današnjem trenutku, svi su se učesnici konstituirajućeg sastanka saglasili da ovaj odbor ima pred sobom veliku perspektivu.

Članovi Odjeljenja medicinskih nauka uključeni su u rad i sljedećih međuakademijskih odbora:

Međuakademijskog odbora za specifičnu preosjetljivost organizma (SANU): akademik M. Ciglar i akademik S. Huković,

Međuakademijski odbor za endemsku nefropatiju (SANU): akademik J. Gaon i doc. dr M. Macanović,

Međuakademijski odbor za kardiovaskularnu patologiju (SANU): akademik H. Hadžiselimović i akademik I. Brkić,

Međuakademijski odbor za ekofiziologiju (CANU): akademik S. Huković i dopis. član L. Ožegović.

Izvjestaji o radu navedenih međuakademijskih odbora nisu dostavljeni.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Rad na zadacima Akademije

1) Rad na naučnim projektima

Projekt u kojem Akademija ima ulogu nosioca

Akademija je bila nosilac projekta pod naslovom: *Raspodjela prenapona na željeznoj miješanoj elektrodi*. Tema je završena i izvještaj je prihvaćen na sjednici Odjeljenja tehničkih nauka održanoj 11. oktobra 1979. godine. Preliminarni rad štampan je u Zborniku Radova VI jugoslovenskog simpozija o elektrohemiji (Dubrovnik, juni 1979. godine), a završni rad je povoljno recenziran i pod naslovom: „Individual Contributions of Over potentials at an Iron Mixed Electrode”, primljen za objavljivanje u časopisu „Corrosion Science” (Engleska).

Projekt u kojem Akademija ima ulogu koordinatora

Što se tiče opšte problematike projekta *Evolucioni sistemi i procesi odlučivanja u takvim strukturama* obrađeno je područje osnovnih sistemnih kategorija, iz čega je objavljen jedan rad, a drugi je u pripremi.

U specifičnim područjima ovog projekta istraživanja su bila okrenuta modelnim aspektima. Tako je za potrebe Instituta za automatiku i računarske nauke izrađen „Imitacioni model izgradnje kompleksnih objekata” na bazi prirodnog jezika i grafike. Zatim, u okviru studije „Osnovni aspekti upravljanja elektroprivrednim sistemom”, koja ulazi u pomenuti projekat, završen je rad „Sistemni aspekti samoupravnog odlučivanja”, a u razradi se nalazi „Imitacioni model optimalne raspodjele dohotka” čiji se završetak očekuje u narednoj godini.

O projektu „Vodno bogatstvo i hidrologija krša” (vidjeti ovdje izvještaj Komisije za vodoprivredu).

2) Naučni skupovi

Odjeljenje tehničkih nauka bilo je suorganizator VI jugoslovenskog simpozija o elektrohemiji sa Unijom hemijskih društava Jugoslavije, Međuakademijским koordinacionim odborom za hemijske i primijenjene hemijske nauke pri JAZU i univerzitetima u Tuzli i Banjoj Luci. Na skupu je bilo prisutno 130 učesnika. Svrha Simpozija je bila da se da pregled naučnog rada jugoslovenskih naučnika na području teorijske i primijenjene elektrohemije. Bilo je prijavljeno 96 referata, a podnijeta su 82 referata.

3) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

— Na Savjetovanju o položaju i ulozi Akademije u samoupravnom socijalističkom društvu učestvovali su:

— K. K a p e t a n o v i ć, sa referatom, i J. H a h a m o v i ć i S. Z i m o n j i ć, u diskusiji Materijali sa skupa štampani su u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja”.

— Akademici M. K a d i ć i R. J o v a n o v i ć su učestvovali, sa diskusijom, na Savjetovanju o problemima uzdizanja naučnih kadrova.

— Akademik K. K a p e t a n o v i ć je učestvovao na skupu Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini.

— Akademik A. T r u m i ć je učestvovao na simpozijumu Hidrodinamička problematika zaštite voda.

— Dop. član T. M a r k o v i ć je bio predsjednik Naučnog odbora VI jugoslovenskog simpozija o elektrohemiji.

— Dop. član H. R e d ž i ć je učestvovao, sa referatom, na savjetovanju Konceptijske osnove istorije umjetnosti u Bosni i Hercegovini.

— Akademik J. B a ć je učestvovao na simpozijumu Hidrodinamička problematika zaštite voda.

— Dop. član M. R i d a n o v i ć je podnio dva referata na simpozijumu Hidrodinamička problematika zaštite voda.

4) Rad Odjeljenja na tekućim zadacima

U toku 1979. godine Odjeljenje je održalo 6 sjednica, na kojima su, pored tekućih pitanja (prijem radova, razmatranje projekata RZNR, izvještaja i sl.), vođene diskusije o kriterijima za izbor novih članova, vršene pripreme za donošenje srednjoročnog plana Odjeljenja, a organizovane su i posebne tematske rasprave o sljedećim pitanjima:

— Neposredni oblici i način saradnje Odjeljenja tehničkih nauka sa Republičkom zajednicom za naučni rad (kraj februara) — teze pripremili M. Ridanović i S. Zimonjić;

— Analiza i problematika rada odbora i komisija Odjeljenja, sa posebnim osvrtom na tematsko-sadržajnu i organizaciono-kadrovsku problematiku (početak aprila) — teze pripremili R. Jovanović, A. Trumić i H. Redžić;

— Način i forme saradnje Odjeljenja sa organizacijama sa kojima je Akademija sklopila samoupravne sporazume o saradnji (početak maja) — teze pripremili M. Ridanović i S. Zimonjić;

— Koncept i sadržaj izdavačke djelatnosti Odjeljenja (kraj juna) — teze pripremili H. Redžić i M. Maravić;

— Planirane teme: stanje i problemi naučnih istraživanja u naukama hemijsko-metalurške tehnologije i njihova uloga u razvoju potencijala Republike i Energetika i energetski resursi, nisu mogle da se realizuju pa će ući u plan za 1980. godinu.

5) Dužnosti članova Odjeljenja u tijelima Akademije

Akademik Julije H a h a m o v i ć

- član Komisije za nagrade i odlikovanja.

Akademik Radoslav J o v a n o v i ć:

- predsjednik Odbora za prirodne resurse
- predsjednik Komisije za geološku kartu i
- predsjednik Komisije za nemetale i prirodni kamen.

Akademik Josip B a ć:

- član Komisije za vodoprivredu.

Akademik Muhamed K a d i ć:

- predsjednik Odbora za prostorno planiranje,
- predsjednik Komisije za urbanizam Odbora za prostorno planiranje,
- član Odbora za koordinaciju naučnog rada,
- član Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH i
- član Organizacionog odbora Savjetovanja o uzdizanju naučnih kadrova.

Akademik Kemal K a p e t a n o v i ć

- potpredsjednik Akademije i član Izvršnog odbora,
- predsjednik Odbora za koordinaciju naučnog rada,
- član Odbora za prirodne resurse,
- predsjednik Komisije za metale Odbora za prirodne resurse,
- član Organizacionog odbora Savjetovanja u ulozi i položaju Akademije u samoupravnom socijalističkom društvu i
- član Organizacionog odbora Savjetovanja o fundamentalnim i primijenjenim istraživanjima u nauci BiH.

Akademik Manojlo M a r a v i ć:

- predsjednik Odbora za biblioteku i dokumentaciju.

Akademik Ivan S o k l i ć:

- član Odbora za prirodne resurse,
- član Komisije za geološku kartu Odbora za prirodne resurse i
- predsjednik Komisije za kaustobiolite Odbora za prirodne resurse.

Akademik Aleksander T r u m i ć:

- predsjednik Komisije za vodoprivredu i
- član Predsjedništva Akademije.

Akademik Svetozar Z i m o n j i ć:

- sekretar Odjeljenja tehničkih nauka,
- član Predsjedništva Akademije,
- predsjednik Odbora za kibernetiku i sistemne analize,
- predsjednik Komisije za teoretske i tehničke probleme sistemnih istraživanja i
- član Koordinacionog odbora za pitanja saradnje ANUBiH i Energoinvesta.

Dopisni član Tihomil M a r k o v i ć:

- član Odbora za prirodne resurse,
- član Međuakademijskog koordinacionog odbora za hemijske i primijenjene hemijske nauke.

Dopisni član Husref R e d ž i ć:

- predsjednik Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH,
- član Odbora za prostorno planiranje,
- član Odbora za izdavačku djelatnost i
- zamjenik sekretara Odjeljenja tehničkih nauka.

Dopisni član Muhamed R i d a n o v i ć:

- sekretar Komisije za vodoprivredu,
- član Odbora za prirodne resurse,
- član koordinacionog odbora za pitanje saradnje ANUBiH i Energoinvesta i
- predsjednik Organizacionog odbora simpozija Hidrodinamički problemi zaštite voda.

Rad Komisije za vodoprivredu

a) Naučni projekti

– P r o j e k t pod naslovom „Vodno bogatstvo i hidrologija krša” koordinira Komisija za vodoprivredu Odjeljenja tehničkih nauka u saradnji sa Zajednicom udruženog rada za izučavanje krša .

U 1979. godini Komisija je radila na okončavanju realizacije istraživanja definisanih u zaključcima Savjetovanja o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH, održanom 1977. godine.

Kao rezultat realizacije jednog od zaključaka ovog Savjetovanja održan je simpozij Hidrodinamička problematika zaštite voda (vidjeti poglavlje o naučnim skupovima).

Vršena je valorizacija rezultata ovog projekta na osnovu čega je Komisija u saradnji sa nosiocem projekta radila na utvrđivanju pravaca i prioriteta za dalja istraživanja vodoprivredne problematike krša u okviru novog projekta pod naslovom „Voda kao faktor razvoja na kršu”.

b) Naučni skupovi

U okviru realizacije plana Komisije za vodoprivredu Odjeljenja tehničkih nauka za 1979. godinu, 11. maja 1979. godine održan je *Simpozijum – Hidrodinamički problemi zaštite voda*.

Na Simpozijumu je bilo 96 učesnika, od čega: 56 iz Bosne i Hercegovine, 26 iz Srbije, 8 iz Slovenije, 4 iz Makedonije, 1 iz Hrvatske, 1 iz Vojvodine i 2 gosta iz Mađarske. Podnesena su 3 uvoda i 11 radnih referata.

Skup predstavlja izvršenje jedne od aktivnosti predviđene zaključcima Savjetovanja o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH, održanog u organizaciji Komisije za vodoprivredu aprila 1977. godine. Cilj održavanja Simpozija je bio da se sagleda stepen našeg poznavanja hidrodinamičke problematike zaštite voda i da se ukaže na smjernice za dalja istraživanja na ovom području.

Prema jednodušnoj ocjeni svih učesnika, Simpozijum je ispunio očekivanja, jer je:

- po sadržaju obuhvatio veoma aktuelnu problematiku,
- omogućio razmjenu mišljenja stručnjaka iz oblasti hidrodinamike i zaštite voda na jugoslovenskom nivou,
- na njemu saopšteno više vrijednih doprinosa poznavanju problema i njihovog konkretnog rješavanja,
- ukazao na mogućnost kvantitativnog tretmana niza složenih hidrodinamičkih procesa od direktnog značaja za vodoprivredu.

Polazeći od ovih opštih stavova formulisani su prijedlozi za kompletne akcije u oblasti vodoprivrede i djelatnosti koje prate ovu oblast.

c) Učešće članova Komisije na naučnim skupovima

Članovi Komisije učestvovali su na sljedećim naučnim skupovima koje je organizovala Akademija:

- na *Simpozijumu Hidrodinamički problemi zaštite voda*, održanom 11. maja 1979. godine i
- na *Savjetovanju o pitanjima prostornog razvoja Bosne i Hercegovine* održanom 27. decembra 1978. godine. (Ovo učešće u Izvještaju za 1978. godinu nije prikazano, jer je Izvještaj podnesen prije održavanja skupa.)

d) Rad Komisije na tekućim zadacima

U proteklom periodu Komisija je održala 4 sjednice, na kojima su razmatrana sljedeća pitanja:

- aktivnosti Komisije, a u širem okviru i Odjeljenja tehničkih nauka, na području izučavanja problema vodoprivrede,
- pripreme za održavanje simpozija *Hidrodinamički problemi zaštite voda*,

- analiza rezultata skupa i priprema za objavljivanje zbornika,
- aktivnosti Odjeljenja tehničkih nauka kada se radi o problematici „Energoinvest-ovih” instituta kojih je suosnivač Akademija.

Razmotreni su i dati odgovarajući prijedlozi za projekte koji se realizuju u okviru djelatnosti Komisije.

Osim toga, razmotrena je i ocijenjena cjelokupna aktivnost Komisije u 1979. godini.

6) Rad u međuakademijskim odborima

Međuakademijski odbor za fizičke i hemijske osobine materijala (SANU)

Predstavnici ANUBiH: akademici Julije H a h a m o v i ć i Kemal K a p e t a n o - v i ć.

Odbor, čiji je predsjednik akademik Pavle S a v i ć, u toku 1979. godine nije bio naročito aktivan. Akademik Julije Hahamović izvršio je postavljene zadatke: izradio program rada i dao prijedlog za saradnike. Sa saradnicima je preuzeo rad „Uticaj mikrostrukture prirodnog kamena na njegove mehaničke i opšte fizičke osobine”. U Institutu za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu sproveo je odgovarajuće pripreme za utvrđivanje makroskopskih osobina ovog materijala sa teritorije Bosne i Hercegovine. Ovo će predstavljati produžetak rada koji je u tom smislu još ranije otpočet pod rukovodstvom akademika Julija Hahamovića, te je dobrim dijelom i završen.

Međuakademijski odbor za industrijalizaciju stambene izgradnje i unapređenje stanovanja (SANU)

Predstavnici ANUBiH: akademici Julije H a h a m o v i ć Muamed K a d i ć i inž. Bučar G o r a n.

Ovaj odbor, koji radi pod rukovodstvom akademika Branka Žeželja, bio je u protekloj godini vrlo aktivan. U Sarajevu je 22. marta održan sastanak Odbora, a 23. marta organizovana je posjeta gradilištu u Alipašinom polju. Sastanku je prisustvovalo 9 članova Odbora.

Prisutni su naprije bili upoznati sa radom Odbora za industrijalizaciju Privredne komore SFRJ, a zatim je usvojen Program aktivnosti i način sprovođenja odgovarajućih akcija na polju industrijalizacije stambene izgradnje. Na sastanku su oformljene sljedeće radne grupe:

- 1) Grupa za ekonomsko-demografske i socijalne probleme stanovanja,
- 2) Grupa za prostorno i urbano planiranje,
- 3) Grupa za tehnologiju i prefabrikaciju,
- 4) Grupa za projektovanje i
- 5) Grupa za eksploataciju (tehničko održavanje i korištenje).

Na prijedlog akademika Julija Hahamovića, akademik Muhamed Kadić izabran je za člana Odbora i predložen za predsjednika Grupe za prostorno i urbano planiranje.

Meduakademijski odbor za energetiku i energetske izvore (JAZU)

Predstavnik: prof. dr Aleksandar P o p o v i ć.

Odbor je u 1979. godini održao tri sastanka. Najvažnija pitanja koja su razmatrana bila su:

- studija razvoja kompleksne energetike Jugoslavije i
- određivanje prioriteta pojedinačnih studija.

Odbor je nosioca rada u Sekciji za ugalj odredio pok. akademika Dragomira Malića. Akademija je preko svog predstavnika postavila kao prioritarno pitanje toplifikacije.

Meduakademijski koordinacioni odbor za hemijske i primijenjene hemijske nauke (JAZU)

Predstavnik ANUBiH: dopisni član Tihomil M a r k o v i ć.

U protekloj godini Odbor je radio u skladu sa zaključcima Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ i Pravilnikom o organizaciji i radu. Pored ostalih aktivnosti, Odbor je učestvovao u organizaciji VI jugoslovenskog simpozija o elektrohemiji.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Rad na zadacima Akademije

1) Rad na naučnim projektima

Projekti u kojima akademija ima ulogu koordinatora

– M a k r o p r o j e k t *Pravci razvoja poljoprivrede brdskoplaninskog područja BiH* je u toku realizacije već četvrtu godinu. Projekte finansira SIZ nauke BiH i Komitet za poljoprivredu i šumarstvo SRBiH. Koordinaciju rada i valorizaciju rezultata vrši Komisija Savjeta makroprojekta pri Komitetu, u kojoj se nalaze članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka. Akademija je bila aktivna u koordinaciji i vrednovanju rezultata rada, kao i u organizovanju skupova na kojima su prezentirani naučni rezultati iz ove oblasti.

Iz područja makroprojekta završena je tema: „Istraživanje unapredenja tehnike dubokog zamrzavanja sperme domaćih životinja brdsko-planinskog područja – ovaca i konja” – temu je finansirao SIZ nauke BiH.

U proteklom periodu radilo se na još č e t i r i naučna p r o j e k t a.

To su:

- *Reprodukcija goveda kao faktor unapredenja govedarske proizvodnje;*

- *Reprodukcija ovaca kao faktor unapredenja ovčarske proizvodnje;*
- *Istraživanja optimalne tehnologije proizvodnje i proširenja asortimana proizvoda iz ovčijeg mesa;*
- *Ispitivanje bitnih deficita i disproporcija mineralnih i drugih materija u osnovnim krmivima ovaca brdsko-planinskog područja,*

Članovi Odjeljenja učestvovali su u realizaciji dva naučna projekta koji se rade u okviru Komisije za zemlište i Komisije za životinjski svijet Odbora za prirodne resurse (vidjeti izvještaj Odbora za prirodne resurse).

- U okviru saradnje Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu i Zoološkog instituta iz Lenjingrada (saradnja ANUBiH i ANSSR), u 1979. godini rad na t e m i „Sistematika balkanskih salmonida“ odvijao se prema planu. U oktobru 1979. godine, saradnik Zoološkog instituta ANSSR iz Lenjingrada kandidat bioloških nauka E.A. Dorofejeva, boravila je u Biološkom institutu Univerziteta u Sarajevu. Tom prilikom je izvršena razmjena materijala i publikacija, a precizirane su i forme i obim saradnje u 1980. godini. U 1979. godini neka istraživanja su završena i pripremljena za štampu (Korovina i Vuković: „Anatomska i histološka grada digestivnog trakta glavatice“), dok se druga nalaze u fazi obrade materijala.

Za izvršavanje plana rada na temi bilo bi neophodno da dva saradnika Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu u 1980. godini borave u Lenjingradu.

U 1980. godini će se nastaviti prikupljanje materijala i obrada ranije prikupljenih podataka.

2) Naučni skupovi

Savjetovanje „Problemi reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH“ održano je 20. novembra 1979. godine povodom 70-godišnjice života akademika Edhema Čame. Skupu je prisustvovalo 75 učesnika prilikom otvaranja, a u radnom dijelu je učestvovalo 60 stručnjaka.

Na Savjetovanju je raspravljeno o naučnoj problematici unapredenja reprodukcije i stočarstva domaćih životinja brdsko-planinskog područja. Podneseno je 13 referata iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske i Španije. U referatima su prezentirani rezultati novijih istraživanja iz područja govedarstva, ovčarstva, kozarstva i konjarstva koja su preduzeta u cilju uočavanja problematike uzgoja i njegovog unapredenja u brdsko-planinskom području.

3) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Akademik M. B a j r a k t a r e v i ć učestvovao je na savjetovanju „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini“. Podnio je referat o naučnom radu u oblasti matematičkih nauka u Bosni i Hercegovini.

Akademik M. Čirić je učestvovao na međunarodnom simpozijumu „Humus et planta”, održanom u Brnu (ČSR). Na skupu je podnio referat pod naslovom: „Dependence of Humus Content and C : N Ratio on Site Factors”. Osim toga, akademik M. Čirić obavio je i studijsko putovanje u NR Kinu na osnovu programa razmjene. Obišao je najvažnije pedološke institute u NR Kini, održao dva predavanja na zahtjev domaćina i vodio razgovore o mogućnostima saradnje između instituta Kineske akademije nauka i naše Akademije.

Akademik P. Fukarek je učestvovao na „Dendrološkom simpozijumu povodom proslave stogodišnjice Arboretuma”, održanom u Berlinu (DDR). Na Simpozijumu je podnio referat pod naslovom: „Dendrološki prilozi iz Ilirije”.

Akademik T. Šoljan je učestvovao na „Znanstvenom skupu o prirodi biokovskog područja (kopno i more)”, Makarska.

Akademik M. Varadin je učestvovao na savjetovanju „Problemi reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH”, sa sedam referata u saradnji. Akademik Varadin obavio je studijsko putovanje u SAD, koje je ostvareno na bazi razmjene sa Nacionalnom akademijom nauka, u vremenu od 4. juna do 4. jula 1979. godine. Obišao je pet univerziteta i jedan centar za osjemenjavanje. Vodio je razgovore o naučnoj problematici, upoznao se sa organizacijom rada i istraživačkim problemima i uspostavio kontakte sa američkim stručnjacima.

Dopisni član Lj. Berberović je učestvovao na savjetovanju „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini” kao koautor referata „Biološka fundamentalna istraživanja u BiH”.

Dopisni član M. Džinić je učestvovao na savjetovanju „Problemi reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH”. Podnio je referat „Mjesto i uloga nauke u rješavanju nekih osnovnih problema u procesu razvoja govedarstva u BiH” i jedan referat u koautorstvu.

Akademik E. Čamo učestvovao je na savjetovanju „Problemi reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH”, sa referatom: „Uticaj ekoloških faktora i smještaja na reproduktivna i proizvodna svojstva preživara”. Akademik E. Čamo bio je predsjednik Počasnog odbora jugoslovenskog naučnog skupa „Razvoj stočarstva brdsko-planinskog područja BiH” koji je održan u Mostaru.

Dopisni član A. Hadžibegović je učestvovao na „Savjetovanju o uzdizanju naučnih kadrova u SRBiH”, sa referatom: „Postdiplomsko obrazovanje kadrova za naučnoistraživački rad”.

Dopisni član T. Vuković je učestvovao na savjetovanju „Fundamentalna i primijenjena istraživanja u nauci i strategija naučnog razvoja u Bosni i Hercegovini” kao koautor referata „Biološka fundamentalna istraživanja u BiH”.

4) Rad Odjeljenja na tekućim zadacima

U proteklom periodu održano je 10 sjednica Odjeljenja, na kojima je razmatrana sljedeća problematika:

– na svim sastancima razmatrani su zaključci Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije i davani konkretni prijedlozi u vezi s njima, a članovi su aktivno radili na njihovom izvršavanju;

– primani su prilozi za sveske RADOVA Odjeljenja, utvrđivani su recenzenti i razmatrane prispjele recenzije;

– na tri sastanka razmatrani su organizacioni i stručni problemi savjetovanja koja su pripremali i organizovali članovi Odjeljenja;

– na četiri sastanka analizirano je izvršenje zadataka iz godišnjeg plana rada Odjeljenja i u tom smislu aktivirani su članovi Odjeljenja. Konstatovano je da je plan uglavnom izvršen osim dva savjetovanja koja su prebačena u plan rada za 1980. godinu;

– na tri sastanka Odjeljenja raspravljano je o međunarodnoj saradnji. Zaključeno je da se više iskoristi bezdevizna razmjena sa inostranim akademijama, te da se uspostave kontakti sa VASHNIL-om u Moskvi, sa Bugarskom akademijom nauka i Akademije ČSR. S tim u vezi poduzeti su i prvi koraci u cilju realizacije programa saradnje;

– razmatrani su projekti i data mišljenja o njima u vezi sa konkursom Republičke zajednice za naučni rad. Ukupno je razmatrano 37 projekata i dva makroprojekta. Članovi Odjeljenja ponovno ističu da treba revidirati način saradnje sa ovom zajednicom u vezi sa davanjem mišljenja o naučnim projektima;

– na tri sastanka razmatrani su kriteriji za izbor novih članova i raspravljalo se o pripremama za naredne izbore. Članovi Odjeljenja dali su svoje prijedloge i sugestije, kako u vezi sa pripremama tako i u vezi sa predloženim kriterijima,

– na nekoliko sastanaka raspravljano je o prijedlozima za nagrade članova Odjeljenja, kao i o proslavi jubileja članova. Zaključeno je da se povodom 70-godišnjice života akademika Mahmuta Bajraktarevića izda jedna sveska RADOVA (matematika), a da se u LJETOPISU daju biografski i bibliografski podaci. Povodom 70-godišnjice života akademika Edhema Čame zaključeno je da se savjetovanje „Problemi reprodukcije i proizvodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH” posveti akademiku Čami.

Na sjednicama Odjeljenja raspravljano je i o:

– izvještajima sa sastanaka međuakademijskih odbora u čijem radu učestvuju predstavnici Odjeljenja,

– priprema za donošenje plana rada za 1980. godinu i izvještaja o radu u 1979. godini,

– nabavci knjiga, časopisa i sl.

Dopisni član Odjeljenja Ljubomir Berberović održao je 26. decembra 1979. godine pristupno predavanje: „Reproduktivna izolovanost i genetička diferencijacija ljudskih populacija”.

5) Dužnosti članova Odjeljenja u tijelima Akademije

Akademik M. B a j r a k t a r e v i ć

– član Međuodjeljenjskog odbora za kibernetiku i sistemne analize,

– član Odbora za izdavačku djelatnost i

– član Organizacionog odbora Savjetovanja o položaju fundamentalnih nauka u BiH.

Akademik E. Č a m o:

- sekretar Aktiva SK Akademije i
- delegat Akademije u Predsjedništvu RK SSRN BiH.

Akademik M. Č i r i ć:

- generalni sekretar i član Predsjedništva Akademije,
- član Izvršnog odbora Akademije,
- predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost,
- član Koordinacionog odbora za saradnju sa institutima Energoinvesta,
- član Odbora za prirodne resurse,
- predsjednik Komisije za zemljište Odbora za prirodne resurse,
- član Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ i
- član Koordinacionog odbora za međuakademijsku saradnju.

Akademik P. F u k a r e k:

- predsjednik Komisije za biljni svijet Odbora za prirodne resurse,
- član Međuakademijskog odbora za zaštitu čovjekove okoline i
- član Međuakademijskog odbora za floru i faunu.

Akademik K. L j o l j e:

- član Odbora za koordinaciju naučnog rada,
- član Komisije za nagrade i odlikovanja,
- član Odbora za biblioteku i
- predsjednik Organizacionog odbora „Savjetovanja o istraživanjima i obrazovanju u fizici”.

Akademik M. V a r a d i n:

- sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka,
- član Predsjedništva Akademije,
- urednik edicije RADOVI (biologija),
- član Komisije Savjeta za praćenje rada na realizaciji makroprojekta „Unapređenje agrokompleska brdsko-planinskog područja BiH” (pri Sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo BiH) i
- delegat Akademije u Savjetu za makroprojekte SIZ-a za nauku SRBiH.

Akademik T. Š o l j a n:

- član Odbora za prirodne resurse (Komisija za životinjski svijet) i
- član Međuakademijskog odbora za floru i faunu.

Dopisni član Lj. B e r b e r o v i ć:

- član Odbora za prostorno planiranje i
- zamjenik predsjednika Komisije za zaštitu prirode i životne sredine.

Dopisni član T. V u k o v i ć:

- član Predsjedništva Akademije,
- zamjenik sekretara Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka,
- član Odbora za prirodne resurse,
- predsjednik Komisije za životinjski svijet Odbora za prirodne resurse,
- član Odbora za prostorno planiranje i
- predsjednik Komisije za zaštitu prirode i životne sredine i
- urednik časopisa „Bulletin scientifique”.

Dopisni član M. D ž i n i ć:

- član Međuakademijskog odbora za brdsko-planinsko područje i
- član Komisije Savjeta za praćenje rada na realizaciji makroprojekta „Unapređenje agrokompleksa brdsko-planinskog područja BiH”.

6) Rad u međuakademijskim odborima

Međuakademijski odbor za zaštitu prirode i životne okoline (JAZU)

Predstavnici ANUBiH: akademik Pavle F u k a r e k i dopisni član Tihomir V u - k o v i ć.

U decembru 1979. godine, održan je sastanak Odbora na kome se raspravljalo o planu rada. Predloženo je da naša akademija, odnosno odgovarajuće komisije, tokom 1980. i 1981. godine rade na pripremi naučnog skupa o zaštiti endema u živom svijetu Jugoslavije. Odbor je ranije planirao da Srpska akademija nauka i umetnosti organizuje naučni skup o zaštiti Dunava. Zaključeno je, međutim, da se tom naučnom skupu na čijoj se organizaciji još radi, da širi karakter i da se nazove „Voda i društvo”. Naša akademija će aktivno učestvovati u toj akciji. Planirana je i saradnja sa Međuakademijskim odborom za floru i faunu u organizaciji naučnog skupa „Zaštita flore i vegetacije”, čije se održavanje planira u 1981. godini.

Međuakademijski odbor za floru i faunu (JAZU)

Predstavnici ANUBiH: akademici Pavle F u k a r e k i Tonko Š o l j a n.

U protekloj godini ovaj odbor nije bio aktivan.

Međuakademijski odbor za proučavanje zemljišta (ANUBiH)

Predstavnik ANUBiH: akademik Milivoje Ć i r i ć.

U 1979. godini održan je jedan sastanak Odbora na kojem je usvojen koncept monografije o zemljištima republika, pokrajina i Jugoslavije.

Međuakademijski odbor za molekularne nauke (SAZU)

Predstavnik ANUBiH: akademik Krunoslav L j o l j e.

U okviru Odbora saradnja se odvija prema interesu pojedinaca i institucija koje su u njemu zastupljene. Iako ovaj odbor radi veoma dobro, predstavnik ANUBiH je samo formalno učestvovao u njegovom radu, jer su naučni problemi na kojim on radi izvan oblasti molekularnih nauka.

Meduakademijski odbor za nuklearne nauke (SANU)

Predstavnik ANUBiH: akademik Krunoslav Lj o l j e.

Odbor za nuklearne nauke nije održao ni jedan sastanak u protekloj godini.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Rad na zadacima Akademije

1) Rad na naučnim projektima

Projekt u kojem Akademija ima ulogu nosioca

Rad na p r o j e k t u *Istorija književnosti Bosne i Hercegovine* ušao je u 1979. godinu u novu fazu. Naime, ranija, prethodna faza bila je viša istraživačka, sakupljačka i, naročito, faza rasprava, a radom na projektu je rukovala jedna posebna komisija.

Ta prošla faza bila je plodna, bogata mnogostrukim iskustvima, i to: u pogledu formulisanja i preciziranja osnovne koncepcije djela; u pogledu obima i karaktera građe koja je sakupljena, u pogledu metoda rada koji treba da bude primijenjen u pisanju i, posebno, u pogledu sagledavanja stanja u kome se u sadašnjem trenutku nalaze istraživanja i studije posvećene istoriji književnosti Bosne i Hercegovine.

Rezultat rada u toj fazi jeste, pored ostalog, i jedno naučno djelo: Zbornik priloga i referata, podnesenih na naučnom skupu, koji je održan u Akademiji, o temi: „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija”. (Vidjeti: Posebna izdanja ANUBiH, knj. XXXV, 1977, 238 str.).

U novoj, drugoj fazi rada na ovome projektu, koja je počela 1979. godine i trajeće nekoliko godina, rad će se odvijati, uglavnom, u dva pravca: u prvom redu, privešće se uspješnom završetku ranije započeta istraživanja, a zatim će se preći na redigovanje teksta za pojedine tomove, kojih će u svemu biti pet.

U tu svrhu, u toku protekle godine Odjeljenje za književnost i umjetnost je predložilo autore tekstova za pojedine književne periode. Obavljeni su razgovori sa autorima i postignu'ta je saglasnost da se projekat *Istorija književnosti BiH* prijavi na konkurs Republičke zajednice za naučni rad. Na osnovu prijave, Republička zajednica za naučni rad je odobrila sredstva za rad na projektu.

Nakon toga, potpisani su ugovori sa autorima tekstova i to: za I tom, Srednjovjekovna bosanska književnost, sa prof. dr Hertom Kunom; za II tom, Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima sa alhamijado književnošću, sa Orijentalnim institutom;

za III tom, Istorija književnosti naroda BiH od sredine XIX vijeka do 1918, sa prof. drom Muhsinom Rizvićem; za IV tom, Književnost naroda BiH između dva rata, sa prof. drom Brankom Milanovićem i za V tom, Poslijeratna književnost naroda BiH, sa prof. drom Kasimom Prohićem.

Neki od pomenutih autora obrađivaće svoje književne periode sa saradnicima.

Razumije se, i u ovoj drugoj fazi neće izostati stručne i naučne rasprave koje će se voditi u raznim forumima, u prvom redu na sastancima sa autorima, zatim u okviru Redakcionog odbora, kao i u Odjeljenju za književnost i umjetnost, rasprave kojima će biti cilj: koordinacija rada i rješavanje problema koji budu iskršli u toku rada na ovom složenom i teškom poslu.

Projekt u kojem Akademija ima ulogu koordinatora

P e t a s v e s k a *Bibliografije radova o narodnoj književnosti* radena je, kao i četiri prethodne, u saradnji Odjeljenja za književnost i umjetnost Akademije i Instituta za jezik i književnost u Sarajevu i njen je autor Munib M a g l a j l i ć, saradnik Instituta.

Peta knjiga predstavlja nastavak četiri ranije knjige, koje su isto tako izradili saradnici Instituta i koje su štampane u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja”.

Peta knjiga sadrži 663 bibliografske jedinice. U njima su, kao i u ranijim knjigama, izneseni bibliografija i kratki sadržaji radova o narodnoj književnosti.

U ovoj knjizi su obrađeni sljedeći jugoslavenski časopisi: *Behar* (Sarajevo, 1900 do 1910), *Razvitak* (Banja Luka, 1910 do 1941) i *Prilozi proučavanju narodne poezije* (Beograd, 1934 do 1939). Na kraju su, kao i u prethodnim knjigama dodana tri indeksa: imena, geografskih naziva i stvari i pojmova. Sistematizacija i klasifikacija građe ostala je ista kao i u prethodnim knjigama.

2) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Akademik Midhat Š a m i ć, u svojstvu potpredsjednika Akademije, učestvovao je u sljedećim naučnim i kulturnim manifestacijama:

– otvorio izložbu (u prostorijama Umjetničke galerije u Sarajevu, 28. januara 1979.), posvećenu sovjetskom slikaru Petru Petroviču Končalovskom i govorio tom prilikom o ovom slikaru;

– održao oproštajni govor na sanrani preminulog dra Jovana Vukovića, redovnog člana Akademije (20. marta 1979);

– na skupu, posvećenom položaju i ulozi ANUBiH u našem samoupravnom socijalističkom društvu, održanom u Sarajevu (u prostorijama Skupštine SRBiH), uzeo učešća u diskusiji i govorio o ulozi Akademije u oblasti književnosti i umjetnosti (28. marta 1979.);

– prisustvovao skupu koji je organizovao Institut za jezik i književnost u Bihaću, 12. aprila 1979. godine, posvećenom pravopisnoj problematici srpskohrvatskog jezika, i na skupu održao pozdravni govor;

– prisustvovao (14. V 1979) Komemorativnoj sjednici, održanoj u Saboru SR Hrvatske, u Zagrebu, posvećenoj uspomeni na život, djelo i lik kipara Antuna Augustinčića, člana Akademije, kao i sahrani umjetnika u njegovom rodnom mjestu u okolini Zagreba;

– pozdravio naučni skup, održan u Dubrovniku 4. juna 1979. godine, posvećen elektrohemiji;

– u okviru kulturne manifestacije u Višegradu, posvećene Ivi Andriću, Višegradska staza, otvorio (24. juna 1979.), prigodnim govorom, izložbu knjiga „Kritičari o Andriću”;

– otvorio, prigodnim govorom, komemorativnu sjednicu posvećenu uspomeni, životu i djelu akademika Juraja Neidharta, održano u prostorijama Akademije (16. jula 1979);

– pozdravio (na francuskom jeziku) Treći simpozij predotomanskih i otomanskih studija, koji je održan 18. septembra 1979. godine u hotelu Terme na Ilidži;

– u ime društveno-političkih organizacija i organa Republike, kao i u ime Akademije, govorio u Travniku, 9. oktobra 1979, o Ivi Andriću, na kulturnoj manifestaciji „Andrićevi dani kulture”;

– prisustvovao naučnom skupu, održanom u Banjoj Luci od 4. do 6. novembra 1979. o temi „Nacionalno pitanje u jugoslavenskoj teoriji i praksi – doprinos Edvarda Kardelja”;

– povodom 15-godišnjice osnutka Biblioteke „Kulturno nasljeđe”, koju izdaju izdavačke kuće Veselin Masleša i Svjetlost, prigodnim govorom otvorio izložbu knjiga pomenute Biblioteke (11. decembra 1979. godine u prostorijama Doma JNA);

– prisustvovao, u ime Akademije, 14. decembra 1979. svečanoj sjednici posvećenoj konstituisanju Vojvodanske akademije nauka i umjetnosti u Novom Sadu. Tom prilikom pozdravio osnivanje pomenute Akademije;

– pozdravio, prigodnim govorom, Savjetovanje o problemima uzdizanja naučnoistraživačkih kadrova u Bosni i Hercegovini. (Savjetovanje je održano u prostorijama Akademije, 17. decembra 1979.).

Akademik Vojo Dimitrijević učestvovao je u radu skupa „Problemi uzdizanja naučnih kadrova”, sa referatom: „Nauka i umjetnost i neka zapažanja o nauci koja prati današnji razvoj likovne umjetnosti”.

3) Rad Odjeljenja na tekućim zadacima

U proteklom periodu Odjeljenje za književnost i umjetnost održalo je sedam sjednica, na kojima su, pored tekućih, razmatrana i neka druga pitanja vezana za Odjeljenje.

– Na jednoj od sjednica vođena je diskusija o rezultatima javne rasprave o nastavi književnosti naroda i narodnosti Jugoslavije na Filozofskom fakultetu.

– Dvije sjednice Odjeljenja bile su posvećene raspravi „Odjeljenje za književnost i umjetnost u svjetlu zaključaka Skupa o položaju i ulozi Akademije u samoupravnom socijalističkom društvu”.

– Odjeljenje je na jednoj od sjednica predložilo sastav Redakcionog odbora Istorije književnosti Bosne i Hercegovine. U Odbor su ušli: akademik Midhat Samić (predsjed-

nik), akademici Midhad Begić i Čamil Sijarić, dopisni članovi Derviš Sušić i Mladen Oljača, prof. dr Herta Kuna, prof. dr Branko Milanović, prof. dr Muhsin Rizvić, prof. dr Kasim Prohić i prof. dr Sulejman Grozdanić.

— Predstavnici Odjeljenja prisustvovali su sastancima predstavnika odjeljenja za književnost i umjetnost, održanim u Zagrebu i Titogradu.

— Odjeljenje je pokrenulo prijedlog za realizaciju projekta Istorije muzičke umjetnosti BiH. U diskusiji je ocijenjeno da je prijedlog prihvatljiv i da postoje mogućnosti za njegovu realizaciju.

— Na svojim sjednicama članovi Odjeljenja su takođe razmatrali:

- Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Akademije,
- akcije i projekte koji bi ušli u srednjoročni plan Odjeljenja za 1981 do 1985. i
- UNESCO-vu studiju o položaju umjetnika.

Akademici Midhat Begić i Čamil Sijarić, iz zdravstvenih razloga, u 1979. godini nisu mogli obaviti putovanja u DDR, predviđena Radnim protokolom o saradnji Akademije umjetnosti DDR i naše akademije.

4) Dužnosti članova Odjeljenja u tijelima Akademije

Akademik Vojo D i m i t r i j e v i ć:

- član Predsjedništva Akademije i
- zamjenik sekretara Odjeljenja za književnost i umjetnost.

Akademik Čamil S i j a r i ć:

- član Odbora za koordinaciju naučnog rada,
- član Odbora za biblioteku i dokumentaciju i
- član Odbora za finansije.

Akademik Midhat Š a m i ć:

- potpredsjednik Akademije,
- član Predsjedništva i Izvršnog odbora,
- predsjednik Komisije za nagrade i odlikovanja i
- predsjednik Redakcionog odbora za Istoriju književnosti BiH.

Akademik Ivo Š e r e m e t:

- član Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH i
- član Odbora za izdavačku djelatnost.

Dopisni član Mladen O l j a č a:

- član Odbora za izdavačku djelatnost.

Dopisni član Derviš S u š i ć:

- sekretar Odjeljenja za književnost i umjetnost,
- član Predsjedništva Akademije i
- član Komisije za nagrade i odlikovanja.

Dopisni član Boško K u ć a n s k i:

- član Odbora za koordinaciju naučnog rada.

2. IZVJEŠTAJI MEĐUODJELJENJSKIH ODBORA I KOMISIJA

Odbor za prirodne resurse

Rad ovog Odbora uglavnom se odvijao:

- u plenumu rukovodilaca komisije Odbora i
- u pojedinim komisijama kao operativnim jedinicama za realizaciju plana.

Rad Odbora u plenumu odvijao se i sastojao u sljedećem:

- održano je 5 radnih sastanaka;
- na sastancima je uglavnom vršena koordinacija rada pojedinih komisija, kao i realizacija izvršenja plana Odbora;
- doneseni su zajednički stavovi o pojedinim akcijama Odbora, o većim projektima, skupovima, savjetovanjima itd.;
- vršena je promjena plana rada;
- razmijenjena su iskustva o organizaciji rada pojedinih komisija;
- konstatovan je povećan broj saradnika u pojedinim komisijama;
- podnošeni su različiti prijedlozi o daljnjem radu Odbora za prirodne resurse;
- konstatovano je da pojedine komisije rade sa različitim uspjehom, prvenstveno zavisno od broja angažovanih saradnika na rješavanju planskih zadataka. U tom smislu treba podvući da neke oblasti još uvijek nisu pokrivene odgovarajućim stručnjacima.

Iako je u radu komisija u toku godine učestvovalo više od 50 naučnih radnika van Akademije, planski zadaci su se realizovali nešto sporije. Osnovni razlog, kako je podvučeno, bio je nedovoljan broj saradnika, što je posebno uticalo na razradu značajnijih makroprojekata u proučavanju široke oblasti prirodnih resursa.

U kontekstu prethodnih konstatacija, u toku 1979. godine neke komisije izvršile su reorganizaciju, uspjele su da okupe veći broj saradnika i predvidjele su u okviru Srednjoročnog plana realizaciju zadataka u toku 1980. godine.

Osim toga, na posljednjoj sjednici Odbora u 1979. godini zaključeno je da se u toku februara 1980. godine na plenumu Odbora detaljno razmotri daljnja aktivnost i organizacija i da se pronadu novi putevi uspješnijeg rada Odbora, kako u cjelini tako i u pojedinim komisijama. Pri tome se naročito ima u vidu izrada novog srednjoročnog

plana, izrada nekih važnijih makroprojekata, kao i tješnje povezivanje rada komisija, odnosno Odbora u cjelini, sa udruženim radom.

Iz prethodnog se vidi da se rad Odbora uglavnom odvijao preko komisija, naročito kada je riječ o realizaciji planskih zadataka, pa se zato u drugom dijelu izvještaja osvrćemo na rezultate rada pojedinih komisija.

U okviru Odbora za prirodne resurse radile su:

Komisija za metale – rukovodilac akademik Kemal K a p e t a n o v i ć (7 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a :

Komisija za sada nema projekata kojima je nosilac Akademija. Diskutovano je, međutim, o pripremama za izradu nekoliko makroprojekata i održavanju jednog okruglog stola, i to kako slijedi:

– M a k r o p r o j e k t „Istraživanja niklonosnih ruda gvožđa Vardišta“. U toku 1979. godine, a djelom i 1980. godine, pojedini članovi Grupe prikupljače materijal za organizovanje okruglog stola u cilju realizacije ovog makroprojekta.

Zadatak bi trebalo da se završi do izlaska konkursa Republičke zajednice za naučni rad BiH, kada bi ovaj projekat zajednički prijavili Metalurški institut „Hasan Brkić“ – Zenica i Geološki institut „Geoinženjeringa“ – Ilidža kao zadatak od posebnog interesa za Akademiju.

– M a k r o p r o j e k t „Otpadni materijali“, treba da bude posvećen problematiki njihovog korištenja. Za sada se uglavnom misli na izgoretine pirita, crveni mulj, troske iz željezara (SMiLD procesa) koje sadrže visok procenat mangana.

Pojedini članovi Grupe zaduženi su da prikupe potreban materijal do kraja godine za prijavu na konkurs Republičke zajednice za naučni rad BiH. Nosioci zadatka bi bile iste istraživačke ustanove kao i prethodnog zadatka.

b) I z d a v a č k a d j e l a t n o s t

Komisija će u toku 1980. godine izraditi konkretan prijedlog Predsjedništvu Akademije o izdavanju kapitalnih djela pojedinih mineralnih sirovina – metala.

Komisija za kaustobiolite – rukovodilac akademik Ivan S o k l i ć (10 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a :

Ova komisija nema naučnih projekata. Međutim u toku 1979. godine vršila je pripreme za održavanje simpozijuma „I s t r a ž i v a n j a i e k s p l o a t a c i j a u g l j a u B i H“.

U tom cilju Komisija je 1979. godine reorganizovana u 3 podgrupe, koje su obradivale izabranu materiju:

- geologiju ugljenih basena (3 člana),
- ispitivanje uglja kao goriva i sirovine (3 člana),
- racionalno korištenje ležišta (4 člana).

Komisija nije pristupila izradi ni jednog makroprojekta u kome bi Akademija imala ulogu nosioca ili koordinatora.

Komisija za nemetale i prirodni kamen – rukovodilac akademik Radoslav J o v a n o v i ć (8 članova).

Ova komisija je organizovana krajem 1979. godine i okupila je znatan broj saradnika.

Na prvim sastancima utvrđen je program rada za 1980. godinu u cilju realizacije zadataka Komisije, koji će ući u srednjoročni plan Odbora za prirodne resurse za period 1980–1985. godine.

Neki elementi biće prezentirani u planu rada za 1980. godinu.

Komisija za geološku kartu – rukovodilac akademik Radoslav J o v a n o v i ć (9 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a :

Ova komisija nema projekata kojima je nosilac Akademija, međutim, preko akademika R. Jovanovića i docenta M. Moičevića učestvuje u radu na temi „U p o r e d n a analiza urbanosti Dinarida i Kavkaza” između Akademije SSSR, naše akademije i Geološkog instituta Geoinženjeringa – Sarajevo.

U toku 1979. godine uglavnom su vršeni pripremni radovi za realizaciju ovog zadatka.

Inače ova komisija radila je na realizaciji Okruglog stola o stubu BiH i stanju geološke karte BiH. Ovaj zadatak, prema ranijem planu, trebalo je završiti krajem 1979. godine, ali zbog proširenog programa Okruglog stola, odnosno zadataka i broja obima referata, realizacija je prebačena u prvi kvartal 1980. godine, što će biti prikazano u planu za 1980. godinu.

b) Rad Komisije na t e k u ć i m z a d a c i m a :

- U izvještajnom periodu Komisija je održala 9 sjednica, na kojima su razmatrani:
- referat za Okrugli sto prve, a zatim druge redakcije,
- diskusija o sadržaju pojedinih referata,
- izvršena je kolektivna recenzija pojedinih referata,
- izrada plana rada za 1980. godinu,
- analiza dosadašnjeg rada i perspektivnih smjernica rada Komisije,
- štampanje kapitalnih djela (geološka bibliografija) i
- elementi novih Uputstava za geološku kartu itd.

Komisija za zemljište – rukovodilac akademik Milivoje Čirić (7 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a :

Glavni zadatak Komisije bio je rad na Jugoslovenskom pedološkom informacionom sistemu, koji se odvijao u dva pravca:

- usavršavanje modela Sistema i
- organizovanje prikupljanja podataka za Sistem koji je osposobljen za funkcionisanje.

Izrada novog modela relacionog Sistema za upravljanje bazom podataka povjerena je Računskom centru Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu. Centar je, uz podršku Akademije, dobio potrebna sredstva od Zajednice za naučni rad BiH i realizacija projekta je u toku.

Kada se završi prva faza rada u Akademiji će se organizovati rasprava o konceptu i rezultatima.

U radu na organizaciji korištenja Sistema zaključen je u toku 1979. godine sporazum sa 11 jugoslovenskih pedoloških instituta o pristupanju u članstvo Centra za pedološki informacioni sistem.

Komisija je u toku 1979. godine organizovala javnu raspravu o projektu „Pedološka karta BiH” – diskusiju o problemima koji se javljaju u primjeni klasifikacije zemljišta Jugoslavije.

Novo Savjetovanje će se realizovati u toku 1980. godine.

Komisija za životinjski svijet – rukovodilac dopisni član Tihomir Vuković (6 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a

U toku 1979. godine članovi Redakcione komisije pripremili su za štampu Zbornik radova sa s a v j e t o v a n j a „Problemi inventarizacije životinjskog svijeta, stanje i perspektive” koje je održano krajem 1978. godine. Pored toga Komisija je u toku 1979. godine vršila pripreme za izradu m a k r o p r o j e k t a „Fauna i flora BiH”, koji se već nalazi na razmatranju u Republičkoj zajednici za naučni rad BiH, pošto su ovaj projekat već određena tijela Akademije pregledala i prihvatila. Predviđa se da će ulogu organizatora makroprojekta preuzeti Komisija za životinjski i biljni svijet Odbora za prirodne resurse Akademije.

Komisija za biljni svijet – rukovodilac akademik Pavle Fučkar (7 članova).

U toku protekle godine Komisija je vršila pripreme za održavanje s i m p o z i j u - m a „Razvoj i stanje flore BiH”. U tom cilju održana su 4 radna sastanka.

Grupa za vodne resurse – predstavnik dopisni član Muhamed Riđanović (vidjeti rad Komisije za vodoprivredu).

Komisija za zemljište – rukovodilac akademik Milivoje Čirić (7 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a :

Glavni zadatak Komisije bio je rad na Jugoslovenskom pedološkom informacionom sistemu, koji se odvijao u dva pravca:

- usavršavanje modela Sistema i
- organizovanje prikupljanja podataka za Sistem koji je osposobljen za funkcionisanje.

Izrada novog modela relacionog Sistema za upravljanje bazom podataka povjerena je Računskom centru Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu. Centar je, uz podršku Akademije, dobio potrebna sredstva od Zajednice za naučni rad BiH i realizacija projekta je u toku.

Kada se završi prva faza rada u Akademiji će se organizovati rasprava o konceptu i rezultatima.

U radu na organizaciji korištenja Sistema zaključen je u toku 1979. godine sporazum sa 11 jugoslovenskih pedoloških instituta o pristupanju u članstvo Centra za pedološki informacioni sistem.

Komisija je u toku 1979. godine organizovala javnu raspravu o projektu „Pedološka karta BiH” – diskusiju o problemima koji se javljaju u primjeni klasifikacije zemljišta Jugoslavije.

Novo Savjetovanje će se realizovati u toku 1980. godine.

Komisija za životinjski svijet – rukovodilac dopisni član Tihomir Vuković (6 članova).

a) Rad na naučnim p r o j e k t i m a

U toku 1979. godine članovi Redakcione komisije pripremili su za štampu Zbornik radova sa s a v j e t o v a n j a „Problemi inventarizacije životinjskog svijeta, stanje i perspektive” koje je održano krajem 1978. godine. Pored toga Komisija je u toku 1979. godine vršila pripreme za izradu m a k r o p r o j e k t a „Fauna i flora BiH”, koji se već nalazi na razmatranju u Republičkoj zajednici za naučni rad BiH, pošto su ovaj projekat već određena tijela Akademije pregledala i prihvatila. Predviđa se da će ulogu organizatora makroprojekta preuzeti Komisija za životinjski i biljni svijet Odbora za prirodne resurse Akademije.

Komisija za biljni svijet – rukovodilac akademik Pavle Fučrek (7 članova).

U toku protekle godine Komisija je vršila pripreme za održavanje s i m p o z i j u m a „Razvoj i stanje flore BiH”. U tom cilju održana su 4 radna sastanka.

Grupa za vodne resurse – predstavnik dopisni član Muhamed Riđanović (vidjeti rad Komisije za vodoprivredu).

Odbor za prostorno planiranje i zaštitu okoline

U toku 1979. godine Odbor se definitivno konstituisao i organizovao šest sektorskih komisija, sa ukupno 33 člana izvan sastava Akademije. Na čelu svake komisije nalazi se po jedan član Akademije, dok su ostali djelomično članovi Akademije a djelomično naučni radnici izvan sastava Akademije.

Osnovane su sljedeće komisije:

1. *Komisija za urbanizam* – predsjednik akad. M. K a d i ć
2. *Komisija za arhitekturu i zaštitu spomenika* – predsjednik dopisni član H. R e - d ž i ć,
3. *Komisija za ekonomiku* – predsjednik akademik H. H a d ž i o m e r o v i ć,
- * 4. *Komisija za pravna pitanja* – predsjednik akademik V. S p a i ć,
5. *Komisija za zaštitu prirode* – predsjednik dopisni član T. V u k o v i ć i
6. *Komisija za zdravlje* – predsjednik dopisni član L. O ž e g o v i ć.

Odbor je održao dvije zajedničke sjednice sa članovima i predsjednicima svih komisija, dok su komisije održale ukupno sedam sjednica, na kojima su razmatrana pitanja koja spadaju u djelokrug njihovog rada.

Komisija za urbanizam je održala četiri sjednice. Sjednice su bile posvećene problemima izrade Plana prostornog razvoja grada i regiona Sarajevo.

Komisija za zaštitu životne sredine je održala dvije sjednice, od kojih je jedna bila posvećena organizovanju Komisije, a druga pripremama za organizaciju naučnog skupa 1980. god.

Komisija za zdravlje je održala konstitutivne sjednice.

Komisija za arhitekturu i zaštitu spomenika, uz saradnju predsjednika Odbora, održala je četiri sastanka, na kojima je razmatrano pitanje alternativnih mogućnosti trase auto-puta kroz Sarajevo, uz zaštitu ambijentalnih i arhitektonskih vrijednosti padinskih dijelova starog dijela grada.

Glavni planski zadatak koji je Odbor sebi postavio i na osnovu kojeg je aktivirao sve komisije, bila je akcija za izradu Plana prostornog razvoja grada i regiona Sarajevo. U tom cilju su održane sjednice Komisije za urbanizam u saradnji sa predsjednikom Komisije za ekonomiju, pri čemu su postavljene teze za realizaciju te akcije. Teze su u kratkom izvatku dostavljene Skupštini grada Sarajeva, ali kako nije došlo do sastanka na odgovarajućem nivou, akcija je odgođena za sljedeću godinu.

Odbor za kibernetiku i sistemne analize

Odbor je konstituisan krajem 1978. godine, kada je i donio dokument Programske osnove, kao dugoročnu programsku orijentaciju svog rada, zatim pravilnik o radu i plan rada za 1979. godinu.

Ovim planom je bilo predviđeno ostvarivanje četiri cilja, od čega je Odbor ostvario samo dva, i to:

a) Konstituisane su komisije kao radna tijela Odbora:

– *Komisija za sistemne analize u ekonomskim kretanjima* (predsjednik akademik H. H a d ž i o m e r o v i ć),

– *Komisija za biokibernetiku* (predsjednik akademik M. C i g l a r) i

– *Komisija za teoretsko-tehničke probleme sistemnih istraživanja* (predsjednik akademik S. Z i m o n j i ć)

Definisanje osnovnih programa dugoročnog rada komisija urađeno je samo djelomično.

Formirana je trajna naučna tribina za razmatranje problema sistemnih istraživanja. Ovaj zadatak je ostvaren otvaranjem posebne sekcije na simpoziju Informatika, čiju bi tematiku i organizaciju vodio Odbor. Zadatak je realizovala Komisija za teoretsko-tehničke probleme sistemnih istraživanja.

Rad na realizaciji ostalih ciljeva tek je započet u 1979. godini i odvija se u okviru odgovarajućih komisija Odbora.

Zbog zauzetosti članova komisija, rad u komisijama se odvijao sa dosta teškoća i neravnomjerno. Ovome je značajno doprinijela i činjenica da je rad ovih komisija u biti interdisciplinaran, tako da su početne teškoće u traženju sadržaja i programa rada, pa i savladavanje tradicionalizma, tražili duže vrijeme.

Nešto neposredniji rad mogla je da razvije Komisija za teoretsko-tehničke probleme sistemnih istraživanja, jer je sastavljena od 12 članova, među kojima su i poznati naučni radnici iz područja teorije i tehnike sistemne analize, pa je stepen koherencije bio veći. Ova komisija je donijela plan rada za 1979. godinu. U toku rada je dala mišljenja o nekim projektima upućenim Akademiji, zatim je pripremila održavanje okruglog stola o sistemnim aspektima energetskih resursa i njihovog korištenja u okviru simpozija Informatika – 1980. godine. Razmatrala je pitanje povezivanja sa Međunarodnim institutom za sistemna istraživanja u Beču i Institutom za sisteme analize u Moskvi.

Posjete ovim institutima ostvariće se u skoro vrijeme. Razmatrano je i pitanje jednog edukativnog programa rada Komisije na području sistemnih znanja, međutim ovaj program nije još sačinjen.

Komisija za istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine

a) N a u č n i p r o j e k t i

Rad na projektu *Istorija umjetnosti Bosne i Hercegovine* odvijao se prema planu:

- obavljen je dio studijskih putovanja autora saradnika.
- autori saradnici su radili na izradi bibliografije i na utvrđivanju drugih izvora za pisanje tekstova,
- autori saradnici su radili na pisanju teza i skica za ugovorene tekstove.
- potkomisije su radile na ujednačavanju kriterija i naučnog nivoa izrade tekstova.

Komisija je u proteklom periodu održala više sastanaka u cilju koordinacije rada pet potkomisija.

b) N a u č n i s k u p o v i

Komisija je 1979. godine održala s a v j e t o v a n j e *Koncepcijske osnove istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine*. Savjetovanju je prisustvovala većina autora saradnika (18) i neki članovi Komisije za književnost Bosne i Hercegovine, kao i drugi zainteresovani gosti (ukupno je bilo 35 prisutnih). Zadatak Savjetovanja je bio prezentiranje i ocjenjivanje uvodnih studija za svih pet tomova Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine. Opšta ocjena, izrečena u diskusiji na Savjetovanju, o pojedinim studijama je vrlo pozitivna.

Uvodne studije na ovom savjetovanju podnijeli su:

- za prvi period (praistorija i antika) akademik Alojz B e n a c: „Opći pogled na umjetnost i arhitekturu praistorijskog doba u Bosni i Hercegovini” i Đuro B a s t e r, savjetnik: „Umjetnost kasne antike u Bosni i Hercegovini”;

- za drugi period (srednji vijek) prof. Husref R e d ž i ć: „Društveno-ekonomske i političke osnove srednjovjekovne umjetnosti u Bosni i Hercegovini”;

- za treći period (turska uprava) prof. Džemal Č e l i ć: „Društveno-ekonomske i kulturne prilike kao baza umjetničkog stvaralaštva u Bosni i Hercegovini za vrijeme turske uprave”;

- za četvrti period (austroougarska uprava) prof. Ivan T a u b m a n: „Odras društveno-ekonomskih, kulturnih i političkih prilika na umjetničko stvaralaštvo u Bosni i Hercegovini u doba austroougarske uprave” i Ljubica M l a d e n o v i ć: „Slikarstvo u doba austroougarske uprave u Bosni i Hercegovini” i

- za peti period (savremena umjetnost) dr Smail T i h i ć: „Savremena umjetnost (1918–1980) – društvene, ekonomske i kulturne prilike”.

c) R a d n a t e k u ć i m z a d a c i m a

Komisija je u 1979. godini održala tri sjednice, a potkomisije su održale po dvije sjednice (ukupno 10 sjednica). Na ovim sjednicama je raspravljano o tekućim, organizacionim i stručno-naučnim pitanjima.

3. IZVJEŠTAJI ČLANOVA AKADEMIJE O UČEŠĆU NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Milivoje Č i r i ć

IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU NA VII INTERNACIONALNOM SIMPOZIJUMU „HUMUS ET PLANTA“

Simpozijum „Humus et Planta“ održava se svake četvrte godine i posvećen je problemima proučavanja humusa u zemljištu i njegovog odnosa prema biljkama.

VII Simpozijum održan je u Brnu od 20–24 avgusta 1979 godine uz učešće 145 naučnih radnika iz 20 zemalja i bio je posvećen sljedećim užim temama:

- *Hemija i fiziko-hemija humusnih materija*
- *Biotransformacija organskih materija u zemljištu*
- *Uticaj humusnih materija na biljke*
- *Odnos između zemljišta i humusa*
- *Metode istraživanja humusa*

Na Simpozijumu je prikazano 90 referata. U okviru programa Simpozijuma podnio sam (u koautorstvu s Miloš Boškom) referat: *Zavisnost količine humusa i odnosa C:N od stanišnih faktora*.

Simpozijum je potvrdio značaj humusa za plodnost zemljišta i normalan tok pedogenetskih procesa i to svim sistemima iskorišćavanja zemljišta. Karakteristično je bilo nastojanje da se uvedu nove metode u analizi humusa i interpretaciji podataka, pri čemu je bio vrlo izražen interdisciplinarni pristup i uvođenje matematičkih metoda i modeliranja pri istraživanju međuzavisnosti humusa i sa elementima plodnosti zemljišta i svojstvima staništa.

Svi referati štampani su prije početka Simpozijuma u dva toma, koji su uključeni u redovnu seriju „Humus et Planta“.

Akademik Seid H u k o v i ć

IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU NA 27. SJEDNICI I III. STRUČNOM SASTANKU MEDICINSKIH ODJELJENJA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI U SFRJ

Organizator skupa je Makedonska akademija nauka i umjetnosti. Sastanak je održan u Strugi 20. i 21. septembra 1979. godine.

Stručni sastanak Odjeljenja medicinskih nauka je imao dva dijela. U prvom dijelu se govorilo o nervnom sistemu. Drugi dio je bio posvećen najnovijim dostignućima članova odjeljenja.

U stručnom dijelu Skupa sudjelovala su četiri člana naše Akademije, sa referatima i to: akademik H. Hadžiselimović: *Asimetrija mozga i lobanje čovjeka*, akademik S. Huković *Utjecaj mikotoksina na neuromišićnu transmisiju*, akademik J. Gaon *Laboratorijska i terenska ispitivanja efikasnosti vakcinacije u borbi protiv malih boginja u SR Bosni i Hercegovini* i dopisni član A. Nikulin sa saradnicima *Lezije pankreasa u šoku i njihov patogenetski značaj*. Zbog bolesti nije mogao sudjelovati akademik J. Ježić. Osim priloga iz Sarajeva bili su prilozi iz svih drugih Akademija. Naučno-stručni dio programa je bio vrlo interesantan, savremen i odrazio je visoki standard naučno-istraživačkog rada u Akademijama. Ukupno su održana 23 referata.

Drugi dio rada je bio 27. sjednica Sekretara i članova Odjeljenja. Svi sekretari su prethodno predali pismene izvještaje, koji su uzajamno podijeljeni. Rasprava je vođena o dvije glavne teme i to: analiza dosadašnjeg rada, i budući rad sa posebnim osvrtom na kadrovsku situaciju. Preporučeno je da se uzajamni rad i posjete itenzificiraju. Isto tako je predloženo da se za članove van radnog sastava uzajamno više predlažemo i biramo. Skrenuta je pažnja da Odjeljenja medicinskih nauka koordiniraju rad pet struka i 40 disciplina i da treba kod prijema novih članova voditi računa o stomatolozima, farmaceutima, naučenjacima iz područja sporta, a ne samo o medicinarima i veterinarima. Isto tako je bilo rasprave o inaugurisanju „zaslužnog istraživača akademika“ u radnim organizacijama u kojima rade. Na sjednici Sekretara je bilo govora o statusu akademika, odnosu prema SIZ-u za nauku, mjestu medicinske nauke u zdravlju i brojnim drugim temama.

Naredna sjednica Sekretara Odjeljenja treba da se održi početkom 1980. godine. Sazivač će biti akademik Novak iz SAZU. Naučnostručni sastanak će biti u 1981. godini. Predložene su tri teme za stručni dio i dvije teme za organizacioni dio sastanka. Glavna tema u stručnom dijelu je „streptokokna agalacija“. Glavna tema u organizacionom dijelu je „Uloga i perspektive razvoja medicinske nauke“.

Akademik Cvjetko R i h t m a n

IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU NA SIMPOZIJUMU POSVEĆENOG ŽIVOTU I RADU MARKA CEPENKOVA (Povodom 150-te godišnjice njegovog rođenja)

Simpozij posvećen Marku Cepenkovu u vanrednoj organizaciji Makedonske akademije nauka i umjetnosti i Društva za nauku iz Prilepa, održan u Prilepu 15.–18. – novembra 1979. godine, rezultirao je zapaženim brojem originalnih priloga koji nesumnjivo predstavljaju novinu u osvjetljavanju ličnosti i rada M. Cepenkova, te priloga koji osvjetljaju aspekte sakupljačkog rada u oblasti folklora u XXXv, kod jugoslovenskih, pa i balkanskih naroda. Pisci ovih priloga su najeminentniji stručnjaci folkloristi iz zemlje i inostranstva.

Dvije tematske grupe referata – prilozi posvećeni M. Cepenkovu i prilozi posvećeni istraživanju aspekata sakupljačkog rada u oblasti folklora u XIV v. kod balkanskih naroda – doprinose uočavanju temeljnih teorijskih osnova određenja značajne teme: sakupljač i narodno stvaralaštvo. Upravo paralelno predočavanje rezultata rada istraživanja djela M.

Cepenkova i drugih sakupljača folkloru u XIX.v. pruža mogućnosti za uočavanje brojnih pojava koje su uvjetovale istraživanja folkloru u XIX v. i odnose prema njemu, kako u prošlosti tako i danas.

Treba odati priznanje Makedonskoj akademiji nauka i umjetnosti da je pokazala vanredno razumijevanje za značaj folkloristike u proučavanju istorije samog makedonskog naroda.

Na simpoziju su učestvovali naši predstavnici:
akad. C. Rihtman, sa referatom *O MELOGRAFSKOM RADU L. KUBE U BiH*, i
dr. Đ. Buturović, sa referatom *SAKUPLJANJE NARODNIH PJESAMA MUSLI-MANA* u XIX. v.

Akademik C. Rihtman je učestvovao:

— u radu 26. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije (Kragujevac, 24–29. septembra 1979.) na kome je mnogo pažnje bilo posvećeno kako specifičnim temama („Tragom najstarijeg folklornog nasljedā” „Narodno stvaralaštvo područja na kome se kongres održava”) tako i proučavanju odraza savremenih društvenih kretanja u narodnom stvaralaštvu. Posebnu je pažnju privukla obrada glavne kongresne teme: PARTIJA I DRUG TITO, BRATSTVO-JEDINSTVO I SAMOUPRAVLJANJE U NARODNOM STVARALAŠTVU, akademika dr. Dušana Nedeljkovića. Prilikom svečanog otvaranja Kongresa, C. Rihtman je, ispred ANUBiH, pozdravio prisutne, referente i koreferente, predstavnike svih naroda i narodnosti Jugoslavije, i mnogih stranih. Isti je, zatim, rukovodio etnomuzikološkom sekcijom, u kojoj su posebno razmatrana pitanja društvene uloge narodnih muzičkih instrumenata.

— Na stručno-naučnom skupu Saveza etnoloških udruženja Jugoslavije (Dojran, 1–2, oktobra 1979.), C. Rihtman je uzeo učešća u diskusiji o temi TEORETSKO-METODOLOŠKA ORIJENTACIJA JUGOSLOVENSKE ETNOLOGIJE. Nije se složio sa mišljenjem onih koji, u vidu osavremenjivanja etnološkog rada, insistiraju na potrebi intenzivnijeg posmatranja odraza savremenih kretanja i u narodnoj umjetničkoj praksi, pa u tu praksu uključuju i one tzv. novokomponovane pjesme u „narodnom duhu”, koje emituju naše radio-stanice, pravdajući svoje gledanje činjenicom da narod sluša takve emisije i kupuje takve ploče. Posmatranje odraza savremenih kretanja u narodnom stvaralaštvu ne predstavlja novinu u etnomuzikologiji, jer su melografi i do sada pažljivo pratili sve promjene i nove pojave u tradicionalnom stvaralaštvu. Ali, uključivanje u narodnu tradiciju i takvih tvorevina koje ne samo što nisu nastale u narodu već nemaju nijedno od karakterističnih obilježja njegove tradicije, znači gubiti svaku orijentaciju u oblasti ispitivanja tradicionalne narodne umjetnosti. Takvo gledanje može utoliko više da dezorijentira što se, pod pretekstom „nove orijentacije” ono zadovoljava prostim konstatovanjem stanovite prakse u određenoj sredini, bez obzira na njeno porijeklo, i odvraća pažnju sa osnovnog zadatka melografa da traga prvenstveno za tradicijom u kojoj se najizrazitije ogledaju opšta i posebna obilježja stvaralaštva najširih slojeva naroda, određenog područja i društvene sredine, obilježja koja svjedoče u STVARALAŠTVU, a ne o preuzimanju ili podražavanju tuđih tekovina.

IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU NA
SIMPOZIJUMU „NERAVNOMJERNI REGIONALNI RAZVOJ U
EKONOMSKOJ TEORIJI I PRAKSI“

Savjet Akademija nauka i umjetnosti SFRJ i Makedonska akademija nauka i umjetnosti organizirali su ovaj simpozijum u Ohridu, u vremenu od 10. do 12. oktobra 1979. godine.

Na ovom simpozijumu naučni radnici iz cijele Jugoslavije podnijeli su 40 referata u kojima su predmetnu problematiku osvijetljavali iz raznih uglova posmatranja. Pri tome posebna pažnja posvećena je problematici neravnomjernog regionalnog razvoja u Jugoslaviji. Na ovom skupu podnio sam referat pod naslovom *Regionalni aspekt u ekonomskoj politici Jugoslavije*.

U tom referatu konstatirano je da je problem teritorijalne odnosno granske nerazvijenosti prisutan i u jugoslavenskoj stvarnosti, pa su se već u prvim razvojnim planovima tražila za nj rješenja.

To se imperativno nametalo zbog negativnih posljedica proizašlih iz te nerazvijenosti, a koje su se manifestirale kako u ekonomskoj (nezaposlenost, nizak nivo životnog standarda i dr.) tako i u političkoj sferi života u zemlji (faktički neravnopravan položaj građana nerazvijenih u odnosu na razvijena područja).

Konkretizacija politike ubrzanijeg razvitka nerazvijenih republika i pokrajina (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija i Kosovo) sadržana je u rezolucijama Kongresa Saveza komunista Jugoslavije, a zatim i pravno formulirana u ustavima, zakonima i društvenim planovima.

Kao osnovni i trajni instrumenti provođenja u život ove politike ističu se: Fond Federacije za kreditiranje privredno nedovoljno razvijenih republika i pokrajina Kosovo i Dopunska sredstva iz saveznog budžeta za finansiranje onih službi o kojima po zakonu moraju voditi brigu nerazvijena područja na isti način kao i razvijena (prosvjetnih, naučnih, socijalno-zdravstvenih i dr.).

Kolikogod se ovim mjerama nisu postigli u cijelosti željeni rezultati ipak je napredak privredno nerazvijenih regiona evidentan: industrija je u njima postala osnovna privredna djelatnost, zaposlenost je u stalnom porastu, nivo životnog standarda stanovništva osjetno je porastao itd. Stoga te mjere treba i dalje koristiti za ove svrhe, a njima pridodati i druge, kao na primjer: privredno povezivanje organizacija udruženog rada iz razvijenih i nerazvijenih regiona, stimulatívna poreska, kreditna i dr. politika društveno-političkih zajednica (općina, pokrajina, republika), angažiranje stranih kreditnih sredstava itd.

4. IZVJEŠTAJ O RADU INSTITUTA KOJIH JE AKADEMIJA SUOSNIVAČ

1. – Institut za automatiku i računarske nauke

1.1. Istraživanje multioperatorskog sistema za distribuirane mikroprocesorske strukture

Multiprocesorske i multiračunarske konfiguracije, za razliku od ranijih rješenja sa analognom obradom i procesiranjem u lokalnim regulatorima i kontrolorima ili u varijanti digitalne obrade ali sa korištenjem centralnog mini ili midi računara, dozvoljavaju paralelno procesiranje (putem distribuirane arhitekture) povećavajući značajno kvalitet rada i pouzdanost cijelog sistema upravljanja.

Istraživanja koja se obavljaju u okviru nekoliko istraživačkih zadataka, od kojih je najznačajniji onaj ugovoren sa SIZ-om za naučnoistraživački rad BiH, pod naslovom: „Istraživanje u oblasti distribuiranog upravljanja tehničkim sistemima i koncept sistema kojim se ostvaruje takvo upravljanje”, usmjerena su u nekoliko pravaca:

- topologija distribuiranih sistema,
- nomenklatura i sastav modula multifunkcionalnog multiprocesorskog sistema,
- tipovi i vrste komunikacionih kanala i komunikacioni protokoli (data bus u Proway) i
- način raspodjele zadataka u multiprocesorskom ambijentu.

Dalja istraživanja će se usmjeriti i na aktivno uključivanje u rad međunarodnih radnih grupa i tehničkih komiteta IEC-a po standardizaciji sistema za komunikaciju između mikroračunarskih baziranih uređaja koji sačinjavaju distribuirani sistem upravljanja.

U 1979. godini sa SIZ-om za naučnoistraživački rad BiH sklopljena su dva ugovora čiji je sufinansijer JNA, i to:

- a) Istraživanje u oblasti upravljanja prostornim objektima i
- b) Istraživanje multifunkcionalnih teleinformacionih sistema i telekomunikacionih aspekata prenosa informacija.

1.2. Istraživanje tankoslojne tenzometarske fenomenologije

U toku 1979. godine obavljene su sljedeće aktivnosti u okviru projekta 1.2.:

1. Sa VP 8115 sklopljen je ugovor na temu aplikacije tankoslojne tenzometarske fenomenologije u sistemima za mjerenje pritiska i diferencijalnog pritiska.

2. Sa Energoinvest – Automatikininvestom sklopljen je ugovor na temu aplikacije tankoslojne tenzometarske fenomenologije u cilju mjerenja procesnih pritisaka.

3. U zajednici sa „Inštitutom za elektroniku in vakuumsko tehniku” iz Ljubljane, prijavljena je istraživačka tema „Študij uporabe tankih plasti za tenzometre” kod Republiške raziskovalne skupnosti Slovenije.

4. Sa CIR u RO „Zrak” dogovoreno je da se istraže električne osobine nekih dielektrika naparenih na metalne slojeve.

5. Sa Institutom za fiziku Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu dogovoreno je da se izvrše istraživanja uticaja temperature na električne karakteristike višeslojnih naparenih konfiguracija.

Aktivnosti obavljene unutar 1. i 2. teme obuhvataju studijski pristup elastičnosti materijala za supstrate na koje će se deponovati tankoslojne mreže.

Sadržaj rada 3. teme je izučavanje fenomena isparavanja i kondenzacije metala i dielektrika u vakuumu i određivanje optimalnih parametara rada depozicione aparature za postizanje željenog kvaliteta tankih slojeva.

1.3. Istraživanje fenomena vrtloženja usljed opstrujavanja zatupastih cilindričnih i obrtnih tijela

U skladu sa zaključkom sastanka Komisije za vodoprivredu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, održanog 18. novembra 1979. godine, obavljene su sljedeće aktivnosti:

1. Sa V.P. 8115 sklopljen je ugovor na temu „Mjerenje protoka mjerilima bez pokretnih dijelova”. – U okviru ove teme analizira se mogućnost korištenja frekvencije separacije vrtloga kao primarne indikacije o brzini fluida.

2. Republičkoj zajednici je podnesen zahtjev za finansiranje teme „Istraživanje fenomena vrtloženja usljed opstrujavanja zatupastih cilindričnih i obrtnih tijela”. – Potpisivanje ugovora se očekuje do kraja 1979. godine.

3. „Energoinvestovom” Inženjeringu za dalekovode predložena je istraživačka tema „Istraživanje efekata Komanovog vrtloženja na visoke stupove”. – Do sada se Inženjering nije izjasnio o prijedlogu.

4. Brodarskom institutu u Zagrebu podnesen je prijedlog za izradu tehničkog sredstva za mjerenje brzine plovniha objekata i vjetra na plovnim objektima korištenjem fenomena vrtloženja. – Institut je prihvatio temu i zatražio da mu se podnese prijedlog programa realizacije.

1.4. Studija u oblasti prepoznavanja i klasifikacije oblika i razvoj novih algoritama

Planirano je da naučnoistraživački rad na ovom projektu u početnom periodu obavljaju saradnici Instituta u okviru nastavnog procesa na redovnom i postdiplomskom studiju na Elektrotehničkom fakultetu u Sarajevu. – Istraživanje se uglavnom realizuje u obliku seminarskih radova, diplomskih i magistarskih radnji.

2. – Istraživačko-razvojni centar za elektroenergetiku

2.1. Teorijsko i eksperimentalno istraživanje ponašanja električnog luka u magnetskom polju i prostoru ispunjenom gasom SF₆

Planirano je da se tema radi uz sufinansiranje Republičke zajednice za naučni rad, koja je o tome donijela odgovarajuću odluku na sjednici održanoj 29. juna 1979. godine.

U međuvremenu su obavljani pripremni radovi i razradene su početne faze rada na ovoj temi.

2.2. Teorijsko, numeričko i eksperimentalno istraživanje metoda oblikovanja električnih polja složene višeravnanske konfiguracije

2.3. Teorijska i eksperimentalna studija metoda efikasnog hlađenja električnih postrojenja u kompaktnoj izvedbi

Finansiranje ovih tema obezbijedeno je polovinom 1979. godine, a potpisivanje ugovora je u toku. Do sada su obavljani pripremni radovi na obradi tema: prikupljanje domaće i strane literature, provođenje i sistematizacija, a završena je i radna verzija programa rada.

3. – Institut za termotehniku i nuklearnu tehniku

3.1. MHD – konverzija energije

U toku 1979. godine u oblasti MHD – konverzije energije predviđeno je sljedeće:

1. Odvijala se saradnja u okviru SEB-a i to:
 - definisan je program saradnje i
 - izgrađen je projekat i oprema za regulaciju komore za sagorijevanje za postrojenje U-25 u Moskvi.

2. Sa INKE – Institut nowich konverzii energii iz Krakova – Poljska NR, sklopljen je ugovor o međusobnoj saradnji. Saradnja obuhvata: ispitivanje našeg uglja u MHD-komori, rad na osvajanju superprovodnog magneta, osvajanje novih materijala za potrebe pojedinih komponenata MHD-postrojenja i rad na osvajanju sistema zaštite i upravljanja MHD – postrojenja.

U toku ove godine iz pomenutog programa biće realizovano sljedeće:

- izvršiće se obogaćivanje i spaljivanje izabranog uglja u MHD-komori u Krakovu i Vroclavu i
- izvršiće se obostrana razmjena stručnjaka sa ciljem definisanja osnovnog sadržaja i dinamike saradnje predviđenog po ostalim tačkama ugovora.

Ovaj izvještaj se odnosi na institute ITEN, IRCE, IRCA i IZE.

3.2. Gasifikacija uglja

Početak angažovanja ITEN-a u ovoj oblasti je novijeg datuma.

Do sada je urađena studijska analiza procesa gasifikacije uglja. Dat je pregled dostignuća u ovoj oblasti i izvršene su tehno-ekonomske procjene osvojenih i postupaka u razvoju.

3.3. Numeričke metode – matematsko modeliranje transportnih procesa u fluidu

U periodu od iniciranja ove teme do sada urađeno je sljedeće:

1. razrađen je detaljan sadržaj i program rada i
2. Republička zajednica za naučni rad prihvatila je da sufinansira projekat.

I pored toga što ugovor o finansiranju još nije potpisan, rad na temi je otpočeo. Pored prikupljanja literature, raspoloživih programa za računar, već su obavljene i preliminarne studije i proračuni nekoliko problema:

- Proračun taloženja suspendovanih čvrstih čestica u ravanskom kanalu sa i bez stepenika i na bazi rješavanja kompletnih transportnih jednačina kretanja, koncentracije i prostog dvojednačinskog modela turbulencija;
- Analiza uticaja nekih poboljšanja u modeliranju rotirajućih tokova (uvodenje dodatnih članova u jedinične turbulencije) i
- Preliminarna studija mogućnosti primjene metoda modeliranja za proračunavanje procesa gasifikacije u jednostavnoj cilindričnoj geometriji.

4. – Institut za zavarivanje

4.1. Istraživanja u oblasti fizičko-metalurških osnova razvoja metalnih materijala, namijenjenih za primjenu na visokim temperaturama (za MHD – postrojenja)

Rad na ovoj temi vezan je za projekat „Konverzija energije fosilnih goriva u električnu energiju putem MHD postupka”. – S obzirom da je cilj projekta izgradnja jugoslovenskog eksperimentalnog MHD – postrojenja, program rada na temi treba da omogući ostvarenje cilja projekta i obuhvata:

- pregled dostignutog stanja razvoja VT materijala za uslove rada u MHD – postrojenjima,
- fizičko-hemijske osnove visokotemperaturnog ponašanja ovih materijala,
- tehnološkičnost VT materijala,
- razradu metodike ispitivanja VT materijala i
- probleme obrade VT materijala u vezi sa primjenom ovih materijala u MHD – postrojenjima.

Ovako širok pristup problematici uslovljen je zahtjevima koje postavlja izgradnja jednog novog termoelektričnog objekta. Prema sadašnjim planovima, program treba da se realizuje u sljedećih pet godina.

4.3. Ispitivanje međusobne veze faktora koji karakterišu toplotni ciklus i ekvivalentnost toplotnih inputa u zavarivanju visokočvrstih čelika

Institut za zavarivanje do sada se bavio problematikom proizvodnje i ispitivanja eksploatacionih karakteristika zavarenih konstrukcija iz zavarljivih čelika povišene i visoke čvrstoće. Detaljnije su obrađivane sljedeće oblasti:

- razvoj i sistematizacija visokočvrstih čelika,
- zavarljivost, kriteriji i metode ispitivanja zavarljivosti u slučaju ovih čelika,
- primjena mehanizovanih postupaka zavarivanja i osobine zavarenih spojeva,
- uticaj termičkog rezanja,
- uticaj popravke grešaka zavarivanja na nosivost zavarenih spojeva i
- analitički proračun parametara režima zavarivanja.

Tokom rada došlo se do zaključka da kompleksna priroda problema vezanih za primjenu čelika ove klase iziskuje opsežnu fundamentalnu studiju karakteristika zavarljivosti i primjene analitičkih metoda u projektovanju zavarivačkih operacija. Program predviđenih ispitivanja sastoji se od pet cjelina:

1. Energetski i materijalni bilans procesa zavarivanja,
2. Istraživanje ekvivalentnosti toplotnih tokova u procesu zavarivanja,
3. Studija strukturnih promjena pri zavarivanju i izradi zavarivačkih KH–dijagrama,
4. Istraživanje funkcionalne zavisnosti brzine hlađenja, unosa toplote zavarivanja i ostalih faktora koji karakterišu toplotni ciklus u zavarivanju visokočvrstih čelika i
5. Programiranje i projektovanje procesa zavarivanja visokočvrstih čelika.

4.4. Mehanizam relaksacije zaostalih napona

Ova istraživačka tema odnosi se na područje nastajanja napona u materijalu u okolini zavarenog spoja, uticaj napona na karakteristike materijala i spoja i način uklanjanja napona. Uklanjanje napona uobičajenim termičkim putem često se ne može realizovati pa je potrebno izvršiti druge metode relaksacije. Izučava se proces relaksacije vibriranjem i eksplozijom. Ovi postupci su vezani za poznavanje fundamentalnih procesa nastajanja napona. Najviše su izučeni naponi prve vrste (makronaponi). Mikronaponi (naponi među zrnima metala i unutar zrna) manje su poznati. Osnovni problem u izučavanju nastajanja, uticaja i relaksacije napona predstavlja nerazvijena metodika mjerenja napona. Klasične metode su dugotrajne i skupe, a novije su ili nedovoljno razvijene ili nedovoljno isprobane. Na području istraživanja raspodjele temperature pri zavarivanju izrađen je program za računanje raspodjele temperature pri zavarivanju tankih čeličnih ploča i izučena su, eksperimentalno i računski, temperaturna polja pri sapajanju čelika i aluminijuma.

Uticaj zaostalih napona je izučavan u dva pravca: izmjena čvrstoće na zamor kod interakcije zaostalih napona i grešaka tipa šljake i neprovarenog korijena i sniženja korozione otpornosti čeličnih zavarenih spojeva u lužini. Ova istraživanja ukazuju na nepovoljno ponašanje materijala u takvim uslovima, te potrebu relaksacije napona.

U tom smislu je radeno na analizi efikasnosti raznih načina relaksacije materijala (termički, vibracijama, eksplozijom). U svim korektno provedenim eksperimentima postupak relaksacije vibriranjem pokazao je poboljšanje karakteristika materijala. Međutim, sama suština postupka je ostala nepoznata. Zbog toga se pristupilo teoretskom izučavanju mehanizma relaksacije napona. Osnovnu teškoću u istraživanjima uticaja napona i relaksacije predstavlja mjerenje. „Energoinvest” se posljednju godinu dana angažovao na pripremama za formiranje odgovarajuće laboratorije za mjerenje napona. U tom smislu je predložena platforma o radovima na području mjerenja, koja obuhvata metode mjerenja ultrazvukom, rendgenskom difrakcijom i mjernim trakama.

IV. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1979. GODINI

INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE
NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
U 1979. GODINI

AKTIVNOSTI VAN AKADEMIJE

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Akademik Alojz BENAC

Dužnosti van Akademije

- Član Centralnog komiteta SRBiH,
- delegat u Društveno-političkom vijeću Skupštine SRBiH,
- član Bosanskohercegovačke redakcije Enciklopedije Jugoslavije (II izdanje) za oblast arheologije,
- predsjednik Nacionalnog komiteta Jugoslavije za balkanologiju,
- član Komisije za Biblioteku „Kulturno nasljeđe BiH” i
- član odgovarajuće Redakcije u Izdavačkom preduzeću „Veselin Masleša”.

Učešće na naučnim skupovima

- Na savjetovanju „Kultura i narodna odbrana” (Sarajevo, 1979) podnio je glavni referat „Kultura i opštenarodna odbrana”.
- Podnio referat na svečanoj proslavi 15-godišnjice Biblioteke „Kulturno nasljeđe”.

Publikovani radovi

1. Benac, A. „Predgovor” za I tom Praistorije jugoslavenskih zemalja, Sarajevo, 1979, str. 9–12.
2. Benac, A., „Predgovor za II tom Praistorije jugoslavenskih zemalja, Sarajevo, 1979, str. 9–10.
3. Benac, A., Garašanin, M. i Srejević, D., „Uvod” u II tom Praistorije jugoslavenskih zemalja, Sarajevo, 1979, str. 11–31.
4. Benac, A., „Prelazna zona”, II tom Praistorije jugoslavenskih zemalja, Sarajevo, 1979, str. 363–470.
5. Benac, A., „Predgovor” za III tom Praistorije jugoslavenskih zemalja, Sarajevo, 1979, str. 9–10.
6. Benac, A., „Položaj i uloga Akademije u našem samoupravnom socijalističkom društvu”, Posebna izdanja ANUBiH XLV (Sarajevo, 1979), str. 5–14.
7. Benac, A., Uvodni tekst u ediciji Tito u djelima likovnih umjetnika, (Sarajevo, 1979), str. 5–14.
8. Benac, A., „Neki aspekti željeznog doba u sjeverozapadnom Balkanu”, rad za Festschrift posvećen pok. prof. V. Milojčiću, Mainz, 1979.
9. Benac, A., „Neke karakteristike neolitskih naselja u Bosni i Hercegovini”, Naseljavanje i naselja u praistoriji, X kongres arheologa Jugoslavije, Prilep, 1976, str. 15–27. (izašlo iz štampe 1979).

10. Benac, A., „Prediliri, Protoiliri, Prailiri-neki novi aspekti”. Balcanica VIII, str. 1–17, Belgrade 1977, (izašlo iz štampe 1979).
11. Benac, A., „Neki aspekti istraživanja tumula u našoj zemlji”, Sahranjivanje kod Ilira, Naučni skupovi SANU, knj. VIII, Odeljenje istorijskih nauka, knj. 2, (Beograd, 1979). str. 15–29.

Priznanja

Odlikovan od predsjednika Republike Italije ordenom „Al Merito della Repubblica Italiana”.

Akademik Hamdija ČEMERLIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član Savjeta i Uredivačkog odbora SSIP-a za objavljivanje dokumenata o spolnoj politici Kraljevine Srbije, Kraljevine Jugoslavije i SFRJ,
- član Komiteta za istoriju II svjetskog rata,
- član Skupštine Matice iseljenika BiH,
- predsjednik Udruženja za političke nauke BiH,
- član Odbora Saveza udruženja za političke nauke Jugoslavije.
- saradnik Instituta za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka u Sarajevu u okviru pojedinih istraživačkih projekata kao i obavljanje recenzija za završene radove,
- saradnik Kolarčevog univerziteta u Beogradu (predavač i recenzent radova iz oblasti pravnih i političkih nauka),
- član Izdavačkog savjeta časopisa „Pregled” i
- predsjednik Vrhovnog sabora Islamske zajednice SFRJ.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao u radu savjetovanja Valorizacija nastavnih planova i programa pravnih fakulteta u BiH, (Sarajevo, 31. januara 1979).

Akademik Cvjetko RIHTMAN

Dužnosti van Akademije

- Član Međunarodnog savjeta za narodnu muziku. Radio u grupi koja priprema Priručnik narodnih muzičkih instrumenata Evrope.

Publikovani radovi

1. Rihtman, C., „Pitanje razvrstavanja polifernih oblika”, XVI kongres SUFJ (Cetinje, 1978), str. 435–439, (izašlo iz štampe 1979).
2. Rihtman, C., „Die Gusle in Bosnien und der Hercegowina-Beziehungen zwischen Instrument, Spieltechnik und Musik”, Studia instrumentorum musicae popularis VI, Musik historiska museet, (Stockholm, 1979), str. 93–97.

Akademik Vojislav SPAIĆ

Dužnosti van Akademije

- Šef Katedre za građansko pravo (izvodi sve oblike nastave iz predmeta građansko pravo u Sarajevu i Zenici i vodi postdiplomski studij iz oblasti društvene svojine),
- član Upravnog odbora Jugoslovenskog udruženja za uporedno pravo,
- član Redakcije časopisa „Yugoslav Law”,
- član Redakcije časopisa „Pronalazač”,
- član administrativnog savjeta Međunarodnog udruženja za autorsko pravo,
- član Legislativne komisije Međunarodne konfederacije autora i kompozitora,
- potpredsjednik Međuvladinog komiteta za autorsko pravo Svjetske konvencije o autorskom pravu,
- član Republičke komisije za izradu zakona o evidenciji nepokretnina i
- član Predsjedništva Republičke konferencije pronalazača.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao na naučnom skupu Svojinsko-pravni odnosi u Jugoslaviji (Beograd, 20–22. marta 1979).
- Učestvovao na skupu Pravni položaj radne snage, s posebnim osvrtom na položaj jugoslovenskih radnika u inostranstvu, (Sarajevo, 20–21. decembra 1979).

Publikovani radovi

1. Spajić, V., „Pravo rada društvenim sredstvima”, Godišnjak Pravnog fakulteta, poseban tisak (Sarajevo, 1979).
2. Spajić, V., „L' evolution du droit d' auteur en Yougoslavie”, Jahrbuch Internationale Gesellschaft fur urheberrecht (Wien, 1979), Sonderdruck. (Isti rad je objavljen i u Il diritto di autore, Milano, 1979.)

Ostale aktivnosti

Držao predavanja iz oblasti društvene svojine na Univerzitetu u Manhajmu (26. novembra do 1. decembra 1979).

Dopisni član Borivoj ČOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Naučnog vijeća Zemaljskog muzeja BiH,
- predsjednik Izvršnog odbora Saveza arheoloških društava Jugoslavije i
- predsjednik Arheološkog društva BiH.

Publikovani radovi

Čović, B., „Velika gradina u Varvari”, I dio, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XXXI. (Sarajevo, 1979), str. 5–81.

Dopisni član Milorad EKMEČIĆ

Dužnosti van Akademije

- Šef Katedre za istoriju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovanje na naučnom skupu u Chantilly-u-Francuska (18–20. aprila 1979), sa referatom: „The Role of the Small Enterprise in the Emergence of the Industrial Revolution in Yugoslav Lands, from the End of the XVIII Century till 1941”.

Dopisni član Muhamed FILIPOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Glavni urednik Redakcije Enciklopedije Jugoslavije za BiH.

Publikovani radovi

- Filipović, M., „Monografija Lenjinu”, drugo dopunjeno izdanje, „Veselin Masleša”, Sarajevo, 1979.

Dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Dekan Ekonomskog fakulteta u Sarajevu,
- član Ekonomskog savjeta SRBiH,
- predsjednik Savjeta „Economist”,
- predsjednik Savjeta postdiplomskog studija „Marksizam i samoupravljanje” Univerziteta u Sarajevu i šef Katedre za razvoj u okviru istog studija,
- član Radne grupe OECD-a za planiranje i obrazovanje u Parizu i
- član Redakcije časopisa „Medunarodni problemi” Instituta za međunarodnu politiku i privredu, Beograd.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao u radu:
Simpozija „Novi međunarodni ekonomski poredak” (Dubrovnik, mart 1979),
- Međuakademijskog naučnog simpozijuma Problemi ravnomjernog ekonomskog razvoja, sa referatom: „Elementi ekonomske teorije regionalnog razvoja” (Ohrid, 1979),
- Naučnog skupa posvećenog godišnjici smrti Borisa Kidriča, sa referatom: „Rad i djelo Borisa Kidriča” (Beograd, juni 1979) i
- Skupa posvećenog pitanjima tekućih privrednih kretanja u Jugoslaviji (Opatija, novembra 1979).

Publikovani radovi

1. Hadžimerović, H., „Horizonti novog međunarodnog ekonomskog poredka”, Pregled, br 4 (Sarajevo, 1979).
2. Hadžimerović, H., „Les developpés et insuffisamment developpés dans le développement économique de la Yougoslavie”, zbornik Le socialisme dans la théorie et la pratique yougoslave, recueil des conférences, Međunarodnog univerzitetskog centra za društvene nauke (Beograd, 1979).
3. Hadžimerović, H., „Manje razvijena područja u globalnoj strategiji razvoja”, Ekonomski glasnik, br. 21–22 (Sarajevo, 1979).
4. Hadžimerović, H., „Ekonomске i društvene determinante prostornog razvoja BiH”, Posebna izdanja ANUBiH XLIV, knj. 8 (Sarajevo, 1979).
5. Hadžimerović, H., Kratak kurs političke ekonomije, IX prerađeno i dopunjeno izdanje (koautor M. Hadžić), izdanje „Veselin Masleša”, Sarajevo, 1979.

Dopisni član Stjepan LOVRENOVIĆ

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao na savjetovanju Jugoslavija i novi međunarodni ekonomski poredak (Dubrovnik, 26–28. februara 1979), sa referatom: „Ekonomski problemi zemalja u razvoju”.
- Na savjetovanju Aktuelni problemi privrednog kretanja i ekonomske politike Jugoslavije 1979/1980 (Opatija, 19–20. novembra 1979), učestvovao sa diskusijom „Investicije u sistemu samoupravnog planiranja”.

Dopisni član Enver REDŽIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član Projektnog savjeta za studije o razvoju naučno-istraživačke djelatnosti u BiH (kao predstavnik ANUBiH),
- član Naučnog vijeća Instituta za istoriju,
- član Savjeta SRBiH,
- član Komisije za izdavačku djelatnost Republičkog odbora SUBNOR-a i
- član Predsjedništva Saveza za zaštitu čovjekove okoline.

Učešće na naučnim skupovima

- Na naučnom skupu Stvaranje jugoslovenske države 1918. godine, (Ilok, maja 1979) podnio referat „Socijalistički pokret u Bosni i Hercegovini i stvaranje jugoslovenske države”.

Publikovani radovi

1. Redžić, E., „Slobodarske i socijalističke tradicije u narodu Potkozarja”, „Opredjeljenja”, br 1 (Sarajevo, 1979).

2. Redžić, E., „Socijalistički pokret u Bosni i Hercegovini i stvaranje jugoslovenske države”, „Pregled”, br 6 (Sarajevo, 1979).
3. Redžić, E., „Prodiranje marksizma u jugoslovenske zemlje”, Borba, 22. i 23. mart, 1979.

Ostale aktivnosti

Učestvovao u radu Okruglog stola Trećeg programa Radio-Sarajeva posvećenog jugoslovensko-bugarskim odnosima (8. marta 1979), sa prilogom: „Socijalistički aspekt srpsko-bugarskih, odnosno jugoslavensko-bugarskih odnosa tokom posljednjih sto godina”.

Učestvovao u radu Projektnog savjeta za studije o razvoju naučnoistraživačke djelatnosti u SRBiH (kao predstavnik ANUBiH).

Priznanja

Dobio Nagradu Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Bosne i Hercegovine.

Dopisni član Arif TANOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Rektor Univerziteta u Sarajevu,
- predsjednik Uređivačkog odbora Biblioteke „Etos” IGTKRO „Svjetlost”,
- predsjednik Projektnog savjeta „Titov doprinos naučnoj misli”,
- član Stalnog komiteta Evropske konferencije rektora (CREA) sa sjedištem u Ženevi i
- član Centralnog komiteta SKBiH.

Učešće na naučnim skupovima

Učestvovao na:

- Evropskoj konferenciji rektora (Helsinki, avgusta 1979),
- Seminaru „Univerzitet danas” (Dubrovnik, septembra 1979) i
- Hegelovom kongresu (Beograd, septembra 1979).

Publikovani radovi

1. Tanović, A., Humanizam i progres, izdanje „Veselin Masleša”, Sarajevo, 1979.
2. Objavio nekoliko tekstova na temu reforme Univerziteta i povodom 30-godišnjice Univerziteta u Sarajevu.

Dopisni član Rade UHLIK

Publikovani radovi

1. Uhlik, R., Romske pripovijetke, Halle-DDR, 1979.

2. Uhlik. R., Zbirka pripovjedaka „Siromašan Rom uzeo hindsku carevnu” (prevod sa romskog jezika), 1979.
3. Uhlik. R., „Kazivanje Roma”. (narodne priče), Udruženi izdavači Srbije i Kosova, 1979.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Akademik Ibro BRKIĆ

Dužnosti van Akademije

- Profesor emeritus Medicinskog fakulteta u Sarajevu,
- naučni saradnik Instituta za fiziologiju Medicinskog fakulteta u Sarajevu,
- naučni i stručni savjetnik Zavoda za sportsku medicinu u Sarajevu i
- predsjednik Odbora Fonda „Dr Bogdan Zimonjić” za nagrađivanje studenata medicine.

Publikovani radovi

1. Ibro Brkić, „Karakterističke kardijalne promjene u elektrokardiogramu sportista”, Radovi ANUBiH LXII, knjiga 20, (1978), str. 35–39.
2. Ibro Brkić, Nedžad Brkić, Ismet Arslanagić, Slobodan Vrčević, „Hipertrofija srca i inkompletni dektrokruralni blok kod sportista u elektrokardiogramu”, Medicinski arhiv 5, (1979), str. 271–274.
3. Ibro Brkić, Sead Brkić, Milorad Tomašević, Midhat Aganović i Husein Kulenović, „Funkcionalne i ishemične promjene po naporu kod bolesnika koji su preboljeli infarkt miokarda”, II simpozijum Meduakademijskog odbora medicinskih odjeljenja jugoslovenskih akademija. Posebna izdanja ANUBiH, XL, knj. 7, (1979), str. 71–76.

Akademik Jakob GAON

Učešće na naučnim skupovima

- Na V simpozijumu za endemsku nefropatiju (Niš, maj 1979) podnio referat „Neke preventivne mogućnosti sprečavanja i suzbijanja endemske nefropatije kod nas”.
- Na I kongresu nefrologa Jugoslavije podnio je referat „Epidemiologija endemske nefropatije u Jugoslaviji”, (Beograd, 1979).

Publikovani radovi

1. Gaon, J., Telebak, B., „Epidemiologija hepatitisa tipa B u jedinicama za hemodijalizu i mogućnosti prevencije”, III simpozij o intrahospitalnim infekcijama, Zbornik radova, (Dubrovnik, 1979).
2. Gaon, J., „Neke mogućnosti prevencije endemske nefropatije kod nas”, Abstr IV, Simpozij o endemskoj nefropatiji, (Niš, 1979).
3. Gaon, J., „Epidemiologija endemske nefropatije u Jugoslaviji”, I kongres nefrologa Jugoslavije, Abstr. (Beograd, 1979).
4. Gaon, J., Rukavina, N., Čagalj, S., Telebak, B., Doder, M., „Mogućnosti prevencije i suzbijanja hepatitisa tipa B u jedinicama za hemodijalizu”, Simpozij o virusnim hepatitisima, Posebna izdanja ANUBiH, XLVIII, knj. 8 (1979).
5. Jakob Gaon i saradnici, „Specijalna epidemiologija zaraznih bolesti” (udžbenik), Univerzitet u Sarajevu, 1979.

Ostale aktivnosti

Od 10.1. do 9.2. 1979. godine boravio je u Sjedinjenim Američkim Državama u okviru razmjene naučnika između Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ i Nacionalne akademije nauka SAD-a. Na univerzitetima i institutima u Njujorku, Baltimoru, Beteadi, Atlanti, Bostonu i Hamiltonu održao je niz predavanja, o rezultatima naučnih ispitivanja (na terenu i u laboratoriji) recidiva pječavca, epidemiologije virusnih hepatitisa i sprečavanja malih boginja – posebno primjenom žive atenuirane vakcine.

Akademik Hajrudin HADŽISEL IMOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti,
- počasni član Udruženja američkih medicinskih autora,
- počasni član Udruženja anatoma SSSR-a,
- počasni član Udruženja anatoma Demokratske Republike Njemačke,
- počasni član Udruženja anatoma Jugoslavije,
- regionalni direktor za reformu medicinske nastave (posebno anatomije),
- član Upravnog odbora Udruženja anatoma Jugoslavije,
- predsjednik Udruženja anatoma SR BiH,
- član Komisije za časopise, knjige i skupove Republičke zajednice za naučni rad i
- član Savjeta Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

Učešće na naučnim skupovima

- Na Memorijalnom sastanku posvećenom akademiku Dragi Peroviću (Zagreb, 1–10. januara 1979) podnio referat „Srčane arterije i njihova anastomoza (koronarografija i disekcija)”.
- Na V evropskom kongresu anatoma (Prag, 10–15. septembra 1979) podnio referat „Hipokamp i amigdaloidni kompleks novorođenčeta”.

Publikovani radovi

1. H. Hadžiselimović and D. Šećerov, „Superficial anastomoses of blood vessels in the human heart”, *Acta anatomica* 104: 268–278 (1979), S. Karger, Basel.
2. H. Hadžiselimović: „The hippocamp and the amygdaloid body in man”, *Journal fur Hirnoforschung* 20: 263–268 (1979).
3. H. Hadžiselimović: „Appearance of the hippocamp in relation to the configuration of middle skull fossa in man”, *Folia anatomica iugoslavica*, Vol. VIII: 39–49 (1978), (štampano u 1979).
4. H. Hadžiselimović, D. Šećerov and F. Dilberović: „Coronary arteries and their anastomoses in newborn”, *Folia anatomica iugoslavica*, Vol. VIII: 89–101 (1978), (štampano 1979).
5. H. Hadžiselimović and F. Dilberović: „Some limbic structures in rabbit and fox”, *Folia anatomica iugoslavica* Vol. VIII (1978), (štampano 1979).
6. H. Hadžiselimović, D. Šećerov and F. Dilberović: „Appearance of coronary blood vessels from the phylogenetic and ontogenetic aspect”, *Folia medica Facultatis medicinae Universitatis Sarajevensis*, Vol. XIII: 11–39 (1978), (štampano 1979).
7. H. Hadžiselimović, D. Šećerov, and F. Ovčina: „Third coronary artery”, *Folia medica*, Vol. XIII: 183–197 (1978), (štampano 1979).
8. H. Hadžiselimović, E. Hasečić and F. Ovčina: „The right type of arterial vascularization in the human heart”. *Folia medica*, Vol. XIII 197–212 (1978), (štampano 1979).
9. H. Hadžiselimović: „Prilog diskusija na savjetovanju Akademije nauka i umjetnosti „Položaj i uloga Akademije nauka i umjetnosti u samoupravnom socijalističkom društvu”, Posebna izdanja ANUBiH XLV, Sarajevo, 1979.

Akademik Seid HUKOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Rukovodilac Instituta za farmakologiju,
- vršilac dužnosti predsjednika Poslovnog odbora RO Instituta za zaštitu zdravlja,
- predsjedavajući Radničkog savjeta Medicinskog fakulteta,
- predsjednik Naučnog savjeta SOUR-a SBS-Bosnalijek, Sarajevo,
- glavni urednik Medicinskog arhiva,
- glavni urednik edicije Radovi Odjeljenja medicinskih nauka ANU BiH,
- član redakcionih odbora: *Acta pharmaceutica IUG*, *Physiol et pharmacol acta*, *Pharmaca* i *Folia medica* i
- član Projektnog savjeta SIZ-a za nauku BiH.

Dužnosti u stručnim organizacijama

- Rukovodilac tima za usmjereno obrazovanje i reformu školstva,
- član Komisije za registraciju lijekova pri Saveznom komitetu,
- član grupe eksperata pri Zdravstvenom centru i
- rukovodilac postdiplomske nastave „Osnovi medicinskih istraživanja”.

Dužnosti u društvenim i političkim organizacijama

- Predsjednik Opštinske konferencije SK Stari grad,
- član Predsjedništva Opštinske konferencije SSRN,
- član Društveno-političkog vijeća Opštine Stari grad,
- delegat OOSK Zajednice ANU BiH i Univerzitetske biblioteke u Opštinskoj konferenciji SK i
- predsjednik Društva farmakologa SRBiH.

Učešće na naučnim skupovima

- Na Savjetovanju PAIRC-a (Sarajevo, 15–16. marta 1979) podnio referat „Savremena edukacija zdravstvenih radnika”.
- Na zajedničkom sastanku Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Grand Valley iz SAD-a (Sarajevo, 19. marta 1979) podnio referat „Potreba za humanističkim obrazovanjem u savremenoj medicinskoj edukaciji”.
- Na Petom skupu istraživača farmaceutske industrije Jugoslavije (Sarajevo, 7–9 juna 1979) podnio referat „Istraživanja u funkciji unapređenja kvaliteta farmaceutskih proizvoda”.
- Učestvovao na Kongresu fiziologa Jugoslavije (Priština, 25–29. septembra 1979) sa referatom „Neuromišićna transmisija izoliranih inerviranih organa fetusa i uticaj teških metala na efekt stimulacije nerava”.
- Na Kongresu neurohirurga Jugoslavije učestvovao sa referatom „Preventivni i konzervativni terapijski prilaz apscesima mozga (Sarajevo, 4–6. oktobra 1979).
- Na Kongresu Društva farmakologa Jugoslavije (Zadar, 8–11. oktobra 1979) učestvovao sa referatima: „Efekti stimulacije izoliranih inerviranih organa životinja u perinatalnom periodu-razvoj neuromišićne transmisije”, „Diferenciranje adrenergičnih receptora na izoliranim inerviranim organima govečeta i štakora”, „Edukacija na području farmakologije” i „Određivanje prostaglandina u tkivu upaljenih gingiva”.

Publikovani radovi

1. Huković, S., „Metodologija kliničkih istraživanja”, Medicinski fakultet, Sarajevo 1979.
2. Huković, S., „Savremena farmakoterapija virusnih infekcija sa posebnim osvrtom na epidemički hepatitis i ribavirin”, Simpozij o virusnim hepatitisima, Radovi ANU BiH XLVIII, knj. 8, (1979).
3. Huković, S., Mijanović Mirjana i Mujić, M., „Uticaj egzogenih i endogenih nukleotida na neuromišićnu transmisiju”, Medicinski arhiv, 33, (1979), str. 27–30.
4. Zulić, I., Huković, S., i Mulabegović, N., „Profilaxys of hyperlipemias and atherosclerosis weth hypolipemic drugs”, Proc. Sévent. Inter. Congres. of Pharmacology, Abstracts, Pergamon Press (Oxford, Paris, 1979), str. 579, abst. 1488.
5. Huković, S., „Analiza aktuelnih efekata mikotoksina na pojedinim organima in vitro”, Posebna izdanja ANUBiH XL, knj. 7, (1979), str. 33–38, II simpozijum Meduakademijskog koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja jugoslovenskih akademija.

Ostale aktivnosti

Angažovan je kao predavač u postdiplomskoj nastavi koju organizuje Medicinski fakultet, i to na više smjerova: „Osnove medicinskih istraživanja”, „Socijalna medicina” i „Medicina rada”. Sudjelovao je kao mentor u izradi tri magistarska rada i dvije doktorske disertacije. Kao član stručnih komisija angažovan je u rješavanju brojnih problema iz područja farmakologije i toksikologije.

Održao je predavanja o cimetidinu (u Bihaću, 27. marta 1979) i o hroničnim toksičnim djelovanjima lijekova (u Sarajevu, 29. aprila 1979), te 14. decembra 1979 predavanje u Zavodu za javno zdravstvo o propisivanju lijekova.

Napisao je skripta za studente postdiplomske nastave o osnovama kliničkih i eksperimentalnih istraživanja i o pisanju projekta za magistarski rad.

Glavni je istraživač u tri projekta.

Akademik Grujica ŽARKOVIĆ

Dužnosti van Akademije

Aktivno je radio u Udruženju škola javnog zdravlja Evrope.

Učešće na naučnim skupovima

- Na Simpoziju Zbora liječnika Hrvatske (Glina, 24. februara 1979) podnio uvodni referat „Vojno-politička situacija uoči I kongresa liječnika NOV Hrvatske”.
- Učestvovao u radu međunarodnog kongresa o zdravstvenom odgoju (London, 1–5. septembra 1979), sa referatom: „Efekti zdravstvenog odgoja na znanje, stavove i praksu planiranja porodice” (koautor dr Mirjana Džumhur).
- Na Redovnoj skupštini Udruženja škola javnog zdravlja Evrope (London, 17–20. septembra 1979) podnio referat „Rezultati Međunarodne konferencije o analizi nacionalnih sistema zaštite zdravlja”.
- Predsjedavao na VII kongresu preventivne medicine Jugoslavije (Bled, 29–31. oktobra 1979). Podnio uvodni referat „O neiskorištenim mogućnostima za poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva SFRJ”.
- Na Naučnom skupu o iskustvima partizanskih bolnica Petrove gore za ONO i DSZ (Karlovac, 17–18. decembra 1979) podnio referat „Strategija zbrinjavanja ranjenika u toku NOR-a u Hrvatskoj”.

Akademik Marko CIGLAR

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Savjeta Univerziteta u Sarajevu i
- predsjednik Udruženja ljekara za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jugoslavije.

Učešće na naučnim skupovima

Učestvovao je na sljedećim skupovima:

- Naučnom skupu reumatologa segregacijske analize hapto i genotipova kod bolesnika sa ankilozirajućim spondilitisom (Zagreb, 9. maja 1979),
- Simpoziju o klinorilu tvornice „Lek” (Zagreb, 12. aprila 1979),
- II reumatskim danima Reumatološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske (Zadar, 31. maja do 3. juna 1979) i
- III kongresu ljekara za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jugoslavije (Sarajevo, 26–29. septembra 1979).

Publikovani radovi

1. „Rehabilitacija u Jugoslaviji i njena dostignuća, smjernice razvoja i važnost za društvo”, Zbornik radova III kongresa Udruženja ljekara za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jugoslavije, „Svjetlost” Sarajevo, 1979, str. 13–16.
2. „Ispitivanje radne sposobnosti osiguranika kod kojih je uzrok invalidnosti u vezi sa alkoholom, Zbornik radova III kongresa Udruženja ljekara za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jugoslavije, „Svjetlost” Sarajevo, 1979. str. 210–218.

Dopisni član Aleksandar NIKULIN

Dužnosti van Akademije

- Direktor Instituta za patologiju Medicinskog fakulteta u Sarajevu,
- član Savjeta Zdravstvenog centra SRBiH,
- član Redakcionog odbora Biblioteke „Nauka” IGKRO „Svjetlost”,
- član Upravnog odbora Udruženja patologa Jugoslavije i
- član Komisije za medicinske nauke u SIZ-u za nauku BiH.

Učešće na naučnim skupovima

- Na III kongresu hematologa i transfuziologa Jugoslavije podnio referat „Lymphadenopathia angio-immunoblastica dysproteinaemica”.
- Na III kongresu patologa Jugoslavije podnio referat „Lezije pankreasnog tkiva za vrijeme šoka”.
- Na I kongresu neurohirurga Jugoslavije podnio referat „Savremeni aspekti patogeneze i morfologije apcesa mozga”.

Publikovani radovi

1. Nikulin, A. and E. Gmaz-Nikulin, „Thrombotic changes in coronary blood vessels in infarction and coronary insufficiency”, Folia medica Fac. med. Saraiev., Vol. 13, (1978), str. 55–82, (štampano u 1979).
2. Gmaz-Nikulin, E. and A. Nikulin, „Microscopic changes in liver of individuals died in shock”, Folia medica Fac. med. Saraiev. Vol. 13, (1978), str. 165–182, (štampano 1979).

3. Rezaković, Dž., A. Nikulin. F. Ibrahimbegović, B. Akšamija i S. Obradov, „Lymphadenopathia angio immunoblastica dysproteinaemica“, III kongres hematologa i transfuziologa Jugoslavije (Sarajevo, 6. do 9. juna 1978), Zbornik str. 24(štampano 1979)
4. E. Gmaz-Nikulin, A. Nikulin, P. Plamenac and I. Tomić, „Erythrophagocytosis in experimental histamine shock“, Folia medica Fac. med. Sarajev., Vol. 14, (1979).
5. Plamenac, P., A. Nikulin, B. Križan and A. Kafedžić, „Cytology of the respiratory tract in young adult smokers“, Folia medica Fac. med. Sarajev. Vol. 14, (1979).
6. Topić, B. and A. Nikulin, „Free autotransplant of keratinized oral mucosa“, Folia medica Fac. med. Sarajev., Vol. 14, (1979).
7. Nikulin, A., G. Hegewald, E. Gmaz-Nikulin, P. Plamenac and G. Barenwald, „Electron microscopic findings in Kupffer cells of the liver after in experimental release of histamine“, Acta medica Jugosl., 33, (1979), str. 353–362.

Dopisni član Ladislav OŽEGOVIĆ

Dužnosti van Akademije

Član je Izvršnog odbora Skupštine Samoupravne interesne zajednice za nauku SRBiH.

Učešće na naučnim skupovima

- Na Kongresu dermatovenerologa Jugoslavije (Portorož, 13–16. 1979) podnio referat „Serologija mikoza u svjetlu imunobioloških zbivanja u organizmu“.
- Na Kongresu pneumoftiziologa Jugoslavije (Sarajevo, juni 1979) podnio referate: „Mikoflora pljesnivog sijena i slame“ (koautor dopis. član H. Serdarević) i „Rezultati testiranja životinja antigenima plijesni i nokardija dobivenih iz pljesniva sijena i slame“ (koautor dr F. Turalić).

Publikovani radovi

1. Ožegović L. i Serdarević, H., „Mikroflora pljesnivog sijena i slame“, Zbornik Kongresa pneumoftiziologa Jugoslavije, (Sarajevo, 1979), str. 121–125.
2. Ožegović, L. i Turalić, F., „Rezultati testiranja životinja antigenima plijesni i nokardija dobivenih iz pljesniva sijena i slame“, Zbornik Kongresa pneumoftiziologa Jugoslavije (Sarajevo, 1979), str. 125–127.

Dopisni član Džemal REZAKOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Sekcije za hemostazu i trombozu Jugoslavije i
- organizator II stručnog sastanka Sekcije za hemostazu i trombozu Jugoslavije.

Učesće na naučnim skupovima

- Na II stručnom sastanku Sekcije za hemostazu i trombozu Jugoslavije (Beograd, 15–16. novembra 1979) podnio uvodni referat „Stečeni poremećaji hemostaze u toku hronične ronalne insuficijencije”. Na istom skupu učestvovao u radu okruglog stola na temu: „O liječenju arterijskih tromboza”.

Dopisni član *Hišam SERDAREVIĆ*

Dužnosti van Akademije

Predsjednik je Udruženja pneumoftiziologa Jugoslavije.

Učesće na naučnim skupovima

- Učestvovao u organizaciji XVI kongresa pneumoftiziologa Jugoslavije i I kongresa pneumoftizioloških sestara i tehničara Jugoslavije (Sarajevo, juni 1979). Bio je redaktor Zbornika radova. Na Kongresu je podnio 7 referata:
 1. H. Serdarević i F. Čerkez; „Epidemiologija farmerskih pluća”,
 2. L. Ožegović i H. Serdarević: „Mikoflora pljesnivog sijena i slame”,
 3. D. Stanković, D. Ilić, H. Serdarević, P. Plamenac i J. Jokić: „Reakcije plućnog tkiva na dugotrajno udisanje prašine gipsa”,
 4. D. Stanković, J. Jokić, A. Mašić, H. Serdarević i D. Ilić: „Oštećenja disajnih organa u radnika izloženih azbestnoj prašini u mlinu i separaciji azbesta”,
 5. R. Hadžić, H. Serdarević, S. Serdarević i I. Petričević: „Ekološki rizik indirektno ekspozicije azbestu u području bosanskog Petrovog Sela,
 6. I. Petričević, H. Serdarević i M. Gojković: „Endemski pleuralni kalsifikati” i
 7. Z. Dizdarević, N. Cerić, H. Serdarević i A. Hadžić: „Imunoglobulini u serumu bolesnika u zavisnosti od vrste bronhopulmonalnog oboljenja”. Referati su objavljeni u Zborniku radova Kongresa.
- Na Simpozijumu Saveznog zavoda za zdravlje (Beograd, oktobra 1979) održao je predavanje „Gljivična plućna oboljenja”. (Predavanje je štampano).

Publikovani radovi

1. Serdarević, H., Dizdarević, Z., Cerić, N. i Hadžić, A., „Vrijednosti alfa 1 antitripsina kod plućnih oboljenja”, časopis „Plućne bolesti i tuberkuloza”, god. 30, br. 4 (1979).

Ostale aktivnosti

Aktivno djeluje u Saveznoj komisiji za plućne bolesti i tuberkulozu pri Saveznom zavodu za zdravstvenu zaštitu.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Akademik Mahmut BAJRAKTAREVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Šef Katedre za analizu na Odsjeku za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.
- organizacioni rukovodilac dvaju naučnih projekata iz oblasti matematike,
- predsjednik Komisije za naučni rad Odsjeka za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu i
- član Redakcije časopisa Publications de l'Institut mathématique, Beograd.

Publikovani radovi

1. „Istorijski osvrt na dosadašnji razvojni put naučnih istraživanja u matematici u Bosni i Hercegovini“, Posebna izdanja ANUBiH XLVI, knj. 7 (Sarajevo, 1979).

Akademik Edhem ČAMO

Dužnosti van Akademije

- Član Republičkog odbora SUBNOR-a BiH,
- predsjednik pokreta „Nauka mladima BiH“,
- podpredsjednik Jugoslovensko-norveškog društva i
- član Savjeta makroprojekta „Meso i mlijeko“ SIZ-a nauke BiH.

Priznanja

- Zlatna značka Nauka-tehnika BiH,
- Orden Republike sa zlatnim vijencem,
- Prva povelja Veterinarskog fakulteta u Sarajevu i
- Povelja sa plaketom Veterinarskog fakulteta u Beogradu.

Akademik Milivoje ĆIRIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član nacionalne delegacije u Komitetu za naučno-tehničku saradnju sa SEV-om,
- član Savjeta projekta Pedološka karta Jugoslavije,
- član Radne grupe za hidromorfna zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu,
- član Radne grupe CK SKBiH za pripremu materijala o problemima nauke,
- član Radne grupe Republičke konferencije SSRN BiH za izradu Srednjoročnog plana i
- član više radnih grupa u organizaciji SK na Šumarskom fakultetu.

Publikovani radovi

1. „Paleopedogeni znakovi u zemljištima Jugoslavije i njihov pedosistematski značaj”. Zemljište i biljka, Acta biologica iugoslavica – vol. 28, N° 1–2 (Beograd, 1979).
2. „Dependence of Humus Content and C:N Ratio on Site Factors”, Studies about Humus Transactions of the International Simpozium Humus et Planta, VII, Brno (koautor Miloš Boško).

Akademik Pavle FUKAREK

Dužnosti van Akademije

- Član Savjeta projekta „Karta vegetacije Jugoslavije” i rukovodilac za BiH,
- član Predsjedništva Istočnoalpsko-dinarskog društva za proučavanje vegetacije,
- član Odbora Republičkog saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline,
- član Republičke redakcije Enciklopedije Jugoslavije i
- član Redakcionog odbora drugog izdanja Šumarske enciklopedije.

Učešće na naučnim skupovima

- Na sjednici Savjeta vegetacione karte Jugoslavije (Skopje, 5–8. marta) podnio referat o završnim radovima na kompoziciji i sadržaju karte 1:1,000,000.
- Na Simpozijumu o izradi karte vegetacije Evrope (ČSSR, Praha – Liblice, 22–27. aprila) podnio referat „Izrada nove karte (potencijalne) vegetacije Jugoslavije u mjerilu 1:1,000,000.” (na njemačkom jeziku),
- Učestvovao na Simpoziju Istočnoalpsko-dinarskog društva za proučavanje vegetacije (Austrija, Klagenfurt, 10–15. septembra), koji je održan na temu Fitocenološka kartografija. Na Simpoziju podnio referat „Nova karta potencijalne vegetacije Jugoslavije – njen koncept i sadržaj” (na njemačkom jeziku).
- Na Drugom kongresu ekologa Jugoslavije (Zadar, 1–7. oktobra) podnio plenarni referat „Šumske biljne zajednice Jugoslavije”.
- Na Znanstvenom skupu o prirodi biokovskog područja (Makarska, 8–12. oktobra), koji je organizovao Institut „Planina i more”, podnio referat „Endemne i rijetke vrste drveća i gmlja dinarskih planina i njihova introdukcija na zaštićenom području Biokova”.
- Na Seminaru Speleološkog društva „Bosanskohercegovački krš” (Trebinje – Zavala, 23–24. novembra) učestvovao u diskusiji o karakteristikama vegetacije krša.
- Na Kolokvijum o zajednicama crnog graba Istočnoalpsko-dinarskog društva za proučavanje vegetacije (Trst, 24–25. maja) poslao referat „Areal i rasprostranjenost *Ostrya carpinifolia*” (na njemačkom jeziku) – rad se nalazi u štampi.
- Na Konferenciju o zaštiti Jadrana (Hvar, 11–13. maja) poslao saopštenje „Promjene nastale u odnosima čovjeka i prirodne okoline na Jadranskom području” – rad je objavljen u materijalima Konferencije.
- Na Kolokvijum o nacionalnim parkovima (Priština, 27–29. septembra) poslao saopštenje „O potrebi i značaju izdvajanja nacionalnih parkova na području dinarskih planina”.

Publikovani radovi

1. „Promjene nastale u odnosima čovjeka i prirodne okoline na jadranskom području Jugoslavije”, Konferencija o zaštiti Jadrana, (Zadar, 1979), str. 451–455.
2. „Rasprostranjenost i ekološka indikativnost srcolikog čopotca (*Listera cordata*/L./R. Brown) na Balkanskom poluotoku”, Glasnik zemaljskog muzeja, n.s. XVII – prirodne nauke (Sarajevo 1978), str. 153–168 (sa geografskom kartom).
3. „Šumske biljne zajednice Jugoslavije”, Drugi kongres ekologe Jugoslavije (Zagreb, 1979), str. 55–69 (sa geografskom kartom).
4. „Vorbereitungsgebiet einiger Charakterarten der Slowenischen und kroatischen Buchenwälder, Mitteilungen Ostalp.-dinar”, Gas, Vegetations, N. 14 (Ljubljana 1978) str. 147–159 (Spomen-sveska posvećena M. Wraberu).
5. „Die pflanzengeographische Abgrenzung des illyrischen von moezischen Gebiet”, Phytocenologie (Stuttgart, 1979), str. 434–438 (Spomen-sveska posvećena R. Tuxonu).
6. „Ekološka pripadnost našeg šumskog drveća i grmlja” (umnoženi manuskript).

Ostale aktivnosti

- U okviru akcije Planinarskog saveza BiH i Saveza za zaštitu čovjekove okoline BiH, održao dva popularno-tematska referata iz oblasti zaštite prirodne sredine:
 1. „Prirodne i druge karakteristike planine Treskavice i potreba njenog izdvajanja u nacionalni park” (Planinarski dom Kozja Luka – Treskavica, novembra 1978),
 2. „Dosadašnja nastojanja i zapreke oko izdvajanja rekreativnog područja planine Trebević u regionalni park prirode” (Planinarski dom Brus–Trebević, novembra 1979).
- Saraduje u izradi III toma edicije „Sarajevo u revoluciji”.

Priznanja

Dobio Zlatnu plaketu „Za izuzetni doprinos akciji zaštite i unapređenja čovjekove sredine” (Jugoslovenski savez za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine – Beograd, 1. juna 1979).

Akademik Krunoslav LJOLJE

Dužnosti van Akademije

- Član Izvršnog odbora SIZ-a nauke BiH,
- delegat u Skupštini SIZ-a nauke BiH i u Skupštini Zajednice za visoko obrazovanje,
- član Savjeta časopisa FIZIKA (Saveza društava matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije i Evropskog društva fizičara),
- predsjednik Komisije za naučni rad Saveza društava matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije,
- rukovodilac dva naučna projekta koje finansira SIZ nauke BiH,
- član Jugoslavenskog odbora za obilježavanje godišnjice rođenja M. Pupina (ispred Akademije) i predsjednik odgovarajućeg republičkog odbora.

Publikovani radovi

1. K. Ljolje and N. Marjanovi-Gabela, „Canonical Formulation of a Free Vector Field Satisfying the First Order Differential Equation“, FIZIKA. 11.4/1979/.
2. K. Ljolje and S. Vobornik, „Canonical Formulation of Fields Satisfying the d'Alambert's Equations“. FIZIKA 11, 4 (1979).

Akademik Tonko ŠOLJAN

Priznanja

Na III evropskom ihtiološkom kongresu, održanom u organizaciji Evropske ihtiološke unije (Varšava, 17–22. septembra 1979) izabran za stalnog počasnog člana Unije.

Akademik Miroslav VARADIN

Dužnosti van Akademije

- Član Naučno-nastavnog vijeća Veterinarskog fakulteta u Sarajevu, predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju Fakulteta i član više komisije organa upravljanja Fakulteta,
- Šef Klinike za porodiljstvo i suzbijanje neplodnosti Veterinarskog fakulteta u Sarajevu,
- član Savjeta Veterinarskog fakulteta u Sarajevu i član Upravnog odbora,
- delegat Univerziteta u Sarajevu u Zajednici univerziteta SRBiH,
- član Stalnog komiteta Svjetskog kongresa za reprodukciju domaćih životinja i umjetno osjemenjivanje,
- član Uredivačkog odbora časopisa „Veterinaria“, Sarajevo i časopisa „Veterinarstvo“, Zagreb,
- član uređivačkih odbora internacionalnih časopisa „Zootechnica“, Madrid i „Animal Reproduction Science“, Amsterdam,
- član Upravnog odbora i Savezne i Republičke sekcije za reprodukciju domaćih životinja DVVT,
- član Organizacionog odbora Skupa svinjogojaca Jugoslavije i predsjednik Priredivačkog odbora VI skupa svinjogojaca Jugoslavije i
- član Republičke komisije za konjarstvo.

Učešće na naučnim skupovima

- Bio podpredsjednik zasjedanja XIV internacionalnog zootehničkog simpozija (Milano, 15–17. aprila 1979). podnio referat po pozivu „Synchronisation de l'oestrus methode assurant une organisation efficace de l'insémination artificielle des vaches laitières“.
- na V jugoslovenskoj stočarskoj konferenciji (Ohrid, maja 1979) imao referat „Primjena prostaglandina u reprodukciji goveda“.

- Učestvovao na Savjetovanju o unapređenju govedarstva (UPI – Koran, septembra 1979), sa referatom po pozivu: „Isхрана i reprodukcija”.
- Predsjedavao jednoj sekciji V savjetovanja o dijagnostici, profilaksi i terapiji u savremenoj stočarskoj proizvodnji (Primošten, 16–19. oktobar 1979).
Podnio referat „Primjena hormona i prostaglandina u reprodukciji domaćih životinja”.

Publikovani radovi

1. Varadin, M., Mutevelić, A., Turalić, F., Korenić, I., Podžo, M., Tanevski, A., Jaušovec, A., Petrović, V., „Primjena sintetskog analoga prostaglandina F₂ alfa (Estrumate) u razmnožavanju goveda”, Veterinaria 27, 1/1978/59–67.
2. Varadin, M., Mutevelić, A., Antunović, I., „Principi i primjena indukcije estrusa u ovaca”, Savjetovanje o problemima stočarstva brdsko-planinskog područja Jugoslavije (Mostar, 1979) 297–303.
3. Varadin, M., Mutevelić, A., Turalić, F., Korenić, I., Tanevski, A., Jaušovec, A., „Primjena prostaglandina u reprodukciji goveda”, Zbornik na V jugoslovenska stočarska konferencija, knjiga I (Ohrid, 1979) 148–156.

Ostale aktivnosti

- Bio član Počasnog odbora Savjetovanja o problemu stočarstva brdsko-planinskog područja Jugoslavije (IRC–HEPOK, 21–22. novembra 1979). Na savjetovanju podnio referat „Principi i primjena indukcije ostrusa u ovaca”.
- Boravio u Engleskoj od 1–7 oktobra 1979. godine kao gost ICI. Obišao Farmaceutski odjel ICI, veterinarske fakultete u Bostonu i Londonu, više farmi goveda i svinja, kao i veterinarske bolnice.
- Rukovodi izradom dvije doktorske teze i nastavom dva kursa postdiplomskog studija iz područja fiziologije i patologije razmnožavanja životinja.
- Održao kurs u trajanju od pet dana o reprodukciji goveda za terenske veterinare.
- Bio rukovodilac četiri naučna projekta i saradivao na tri naučne teme koje su finansirali SIZ nauke BiH, Sekretarijat za privredu i šumarstvo BiH i SAD – kontrapart.
- Aktivno saraduje sa udruženim radom na unapređenju stočarske proizvodnje u BiH.

Dopisni član Ljubomir BERBEROVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Društva genetirača SRBiH,
- član Uprave Saveza genetičkih društava SFRJ,
- član Redakcije časopisa „Genetika” (Acta biologica Iugoslavica),
- načelnik Odjeljenja za genetiku i citotaksonomiju Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu,

- član Redakcije edicije „Nauka“, IGKRO „Svjetlost“, Sarajevo,
- član Savjeta časopisa „Dijalog“,
- član Savjeta Marksističkog centra CK SKBiH,
- član Savjeta revije „Odjek“,
- predsjednik Bosanskohercegovačke pagvaške grupe i
- član Komisije za kadrovska pitanja Univerziteta u Sarajevu.

Učešće na naučnim skupovima

- Na IV jugoslovenskom simpozijumu iz humane genetike (Beograd, 18–20. aprila 1979) podnio referat „Reproduktivna izolacija i genetička diferencijacija lokalnih populacija“ i predsjedavao jednoj sjednici.
- Na naučnom skupu Kultura u opštenarodnoj odbrani (Sarajevo, 24. aprila 1979) podnio referat „Nauka u opštenarodnoj odbrani“.
- Učestvovao na savjetovanju Briga o djeci u jugoslovenskom socijalističkom samoupravnom društvu (Cavtat, 17–18. maja 1979), sa referatom „Ekspanzija planiranja porodice – ciljevi i rezultati“.
- Na III European Ichthyologica Congress (Varšava, 18–25. septembra 1979) podnio referat „Karyologic properties and natural hybridization of Cyprinid fishes“ i predsjedavao jednoj sjednici.
- Na IX World Congress of Gynecology and Obstetrics (Tokio, 25–31. oktobra 1979) podnio referat „Previous offspring in a group of socially indicated artificial abortions“ (koautori: Z. Mijatović, S. Đuričić i I. Bukvić – nije lično prisustvovao ovom kongresu.)

Publikovani radovi

1. Sofradžija, A., Berberović, Lj., Hadžiselimović, R., „Hromosomske gamiture karaša (*Carassius sarassius*) i babuške (*Carassius auratus gibelie*)“, *Ichthyologia*, 10/1/:135–142 (1978).
2. Pavlović, B., Berberović, Lj., „Kariometrijski pristup proučavanju citotaksonomije nekih vrsta roda *Paraphoxinus* (Cyprinidae, Pisces)“, *Ichthyologia*, 10/1/:85–113 (1978).
3. Sofradžija, A. Berberović, Lj., „Diploidno-triploidni seksualni dimerfizam u vijuna (*Cobitis taenia taenia* L., Cobitidae, Pisces)“, *Genetika*, 10/3/:389–397 (1978).
4. Sofradžija, A., Berberović, Lj., Šahinović, N., „Hromosomi crvenperke (*Scardinius erythrophthalmus*/L“, *Radovi ANUBiH LXIII*, knj. 18 (1979), str. 131–142.
5. Berberović, Lj., Hadžiselimović, R., „Populaciona genetika sposobnosti osjećanja ukusa blagog rastvora feniltiokarbamida (PTC) u stanovništvu Bosne i Hercegovine“, *Genetika*, 11/1/:29–39 (1979).
6. Berberović, Lj., „Koncept slučajnosti i marksistička filozofija. Opredjeljenja, 10/5–6/:147–161 (1979).
7. Berberović, Lj., „O pojmu, oblicima i sredstvima ekocida“, *Vojno delo*, 21/4/:79–91 (1979).
8. Berberović, Lj., Hadžiselimović, R., Hadžić, A., „Distribucija praga nadražaja za ukus feniltiokarbamida (PTC) u uzorku stanovništva Banja Luke“, *Godišnjak BIUS*, 31:5–14 (1978).

9. Vuković, T., Berberović, Lj., „Prirodna sredina i prostorno uređenje”, Posebna izdanja ANUBiH XLIV, knj. 8 (1979), str. 85--90.

Ostale aktivnosti

U toku 1979. godine rukovodio ili saradivao na tri projekta koje finansira SIZ nauke BiH.

Dopisni član Miralem DŽINIĆ

Dužnosti van Akademije

- Šef Zavoda za ishranu domaćih životinja Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu,
- zamjenik predsjednika Savjeta Fakulteta i
- predsjednik Komisije za odlikovanja Fakulteta.

Učešće na naučnim skupovima

- Na Simpozijumu o proizvodnji mlijeka, koji su organizovali Privredna komora SRBiH i poljoprivredni zavodi Sarajeva i Banje Luke (Sarajevo, 15–17. maja 1979) podnio dva referata u koautorstvu:
 1. „Rješenje problema maksimalnog učešća kabastih krmiva u obroku preživara kao presudan faktor ekonomske i fiziološke proizvodnje mlijeka i mesa” i
 2. „Mogućnosti optimalizacije iskorištavanja NPN-spojeva u ishrani preživara”.
- Na Simpozijumu u organizaciji časopisa „Krmiva” iz Zagreba (Dubrovnik, 11–14. decembra 1979) podnio referat u koautorstvu, pod naslovom: „Opravljanost dehidracije voluminoznih krmiva u uslovima racionalizacije energije”.

Publikovani radovi

1. Nadaždim, M., Dinić, M., Turić, I., Korać, M., Pavlović, D., „Proizvodnja, nutritivna vrijednost i učešće sačmi uljarica u podmirenju potreba industrije stočne hrane SR BiH”, Zbornik radova V jugoslovenske zootehničke konferencije (Ohrid, 1979) str. 1051–1064.

Dopisni član Avdo HADŽIBEGANOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Spoljni član Komisije za razmatranje naučnih projekata u oblasti poljoprivrede SIZ-a nauke BiH,
- član Izvršnog odbora Društva za unapređenje ishrane naroda Jugoslavije i potpredsjednik istoimenog društva BiH,
- član Izvršnog odbora Sekcije za higijenu i tehnologiju namirnica Saveza društava veterinara Jugoslavije i
- član Izdavačkog savjeta časopisa „Tehnologija mesa”, Beograd i „Veterinaria”, Sarajevo.

Učešće na naučnim skupovima

- Na III simpozijumu „Veterinarsko-sanitarni zahtjevi u proizvodnji i prometu namirnica” (Herceg Novi, februara 1979) podnio referate:
 1. „Kontaminacija životne sredine i namirnica animalnog porijekla” (Milohnoja, M., Hadžibeganović, A., Živković, J., Rašeta J., Tadić, R.).
 2. „Bakteriološka ispitivanja proizvodne higijene u pogonima za proizvodnju namirnica u SR BiH” (Hadžibeganović, A., Milanović, A., Talić, Z., Saradžić, Z., Tafro, A.).
 3. „Uporedna ispitivanja metoda za utvrđivanje čistoće i lične higijene radnika u pogonima za proizvodnju namirnica” (Milanović, A., Hadžibeganović, A., Mamuzić, A.) i
 4. „Značenje laboratorijske kontrole u savremenim uslovima proizvodnje i prometa namirnica” (Hadžibeganović, A.).
- Učestvovao (po pozivu) na XII Lenfield's and Hökel's days (Čehoslovačka-Brno, februara 1979), sa referatom: „Antibiotic resistance of the strains E. coli isolated from Feed with nutritive quantities of OTC and from poultry and pigs feces, with a review of the OTC reasons in ment” (H. Beganović, A., Milanović, A., Hadžimuratović, M.).
- Na II simpozijumu prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista Hrvatske (Zagreb, juna 1979) podnio referat „Higijenska ispravnost i kvalitet namirnica u našim ispitivanjima od 1973–1978” (Hadžibeganović, A., Milanović, A., Čaklović, F., Hadžihalilović, F.).
- Na XXI naučnom sastanku mikrobiologa, epidemiologa i infektologa Jugoslavije (Pula, juna 1979) podnio sljedeće referate:
 1. „Sulfit red. klostridije kao higijenski problem u proizvodnji namirnica” (Hadžibeganović, A. i Milanović, A.).
 2. „Zastupljenost lecitinaza pozitivnih stafilokoka u pogonima za proizvodnju namirnica i u namirnicama iz prometa” (Milanović, A. i Hadžibeganović, A.) i
 3. „Prilog istraživanjima raširenosti salmonela na stočnim farmama i u klaonicama” (Hadžimuratović, A., Hadžibeganović, A. i Milanović, A.).
- Učestvovao na XII sastanku tehnologa konditorske industrije Jugoslavije (Rovinj, juna 1979), sa referatom: „Mikrobiološko ispitivanje proizvodne higijene, sirovina i nekih industrijskih proizvedenih konditorskih proizvoda” (Hadžibeganović, A., Milanović, A., Tafro, A. i Čaklović, F.).
- Na VII kongresu preventivne medicine Jugoslavije (Bled, oktobra 1979) podnio referat „Lisetriozna kao veterinarsko-zdravstveni problem u kontroli namirnica animalnog porijekla” (Hadžibeganović, A. i Milanović, A.).

Publikovani radovi

Svi referati (11) saopšteni na navedenim skupovima publikovani su u zbornicima i časopisima posvećenim tim skupovima.

Ostale aktivnosti

Rukovodio postdiplomskim studijem iz oblasti higijene i tehnologije namirnica na Veterinarskom fakultetu u Sarajevu i bio mentor šest magistarskih i pet specijalističkih radova, od kojih su dva odbranjena u 1979. godini.

Dužnosti van Akademije

(u naučnim organizacijama)

- Predsjednik Evropske ihtiološke unije,
- član Upravnog odbora Unije bioloških naučnih društava Jugoslavije,
- član Upravnog odbora Jugoslavenskog ihtiološkog društva,
- urednik časopisa *Ichthyologia* (*Acta biologica jugoslavica*),
- član Redakcionog odbora Godišnjaka Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu,
- član Nacionalnog komiteta za istraživanje Mediterana,
- član nekoliko naučnih društava (Društvo ekologa, Društvo genetičara, Jugoslovensko društvo biosistematičara, Jugoslovensko ihtiološko društvo itd.);

(u stručnim organizacijama)

- šef katedre za biosistematiku i morfologiju Prirodno-matematičkog fakulteta,
- podpredsjednik pokreta „Nauka mladima” Bosne i Hercegovine;

(u društveno-političkim organizacijama)

- član Sekretarijata Sekcije za zaštitu životne sredine Republičke konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda.

Učešće na naučnim skupovima

- Na III evropskom ihtiološkom kongresu (Varšava, septembra 1979) kao predsjednik Unije podnio plenarni referat, pod naslovom: „Current problems und future tasks of the European ichthyological union”.
Na kongresu je istupao i kao koautor sljedećih referata:
 1. „Investigations of the natural and artificial hybridization of the Cyprinidae in the Bosnia and Herzegovina”,
 2. „Imulological reactivity of same Cyprinidae to plant viruses”.
 3. „Current problems in the systematics of fishes”.
 4. „Morphological characters of *Leuciscus seuffia montenegrinus* from the Cijevna river, Montenegro”,
 5. „The influence of anthropogenous fasters on ichthyofauna of lake Skadar” i
 6. „The impertance of the serological invastigations of fish for the solution of the problem of systematic relations”.
- Na Ninth Annual Meeting of European Enviromental Mutagen Society, (Tučepi–Makarska, 30. septembra – 5. oktobra 1979) podnio je (u koautorstvu) referat pod naslovom: „Uticaj nekih pesticida, vještačkih dubriva i detrdženata na fromozomske aberacije u riba”.

Publikovani radovi

1. T. Vuković, Lj. Berberović, „Prirodna sredina i prostorno uređenje”, Posebna izdanja ANUBiH XLIV, knj. 8 (Sarajevo, 1979).
2. B. Knežević, T. Vuković, B. Ražnjatović, „Američki somić (*Ictalurus nebulosus* Le Sueur, 1819) i sivi tolstolobik (*Aristichthys nobilis* Rich.) dvije nove vrste

- za jugoslovenski dio Skadarskog jezera", Glasnik Republičkog zavoda za zaštitu prirode Prirodnjačkog muzeja Titograd. 11 (1978).
3. E. Đurević, T. Vuković, Z. Pocrnjić, „Vodozemci Bosne i Hercegovine“, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Odjeljenje za Prirodne nauke, Posebno izdanje (Sarajevo, 1979).
 4. T. Vuković, N. Guzina, N. Vuković, D. Seratlić, E. Đurović, A. Sofradžija, „Problem razvoja biosistematskih istraživanja slatkovodnih riba u Bosni i Hercegovini“, Godišnjak Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu. Vol. XXXI (Sarajevo, 1978).
 5. D. Seratlić, N. Guzina, N. Vuković, T. Vuković, „Opis nekih morfoloških karakteristika hibrida *Scardinius erythrophthalmus* (Linnaeus, 1758) x *Chondrostoma kneri* (Heckel, 1843). ibidem.
 6. N. Vuković, T. Vuković, „Spoljašnja morfologija mozga hibrida *Chondrostoma phoxinus* (Heckel) x *Paraphoxinus alepidotus* (Heckel) – Pisces, Cyprinidae, Radovi ANUBiH LXIII, knj. 18 (Sarajevo, 1979).
 7. T. Vuković, N. Guzina, D. Seratlić – Savić, „Vještačka hibridizacija nekih vrsta riba iz roda *Chondrostoma* sa vrstama iz podfamilije *Leuciscinae*“, ibidem.
 8. T. Vuković, D. Seratlić – Savić, N. Guzina, „Eksperimentalne hibridizacija riba *Phoxinus phoxinus* (Linnaeus, 1758) i *Barbus meridionalis petenyi* Heckel, 1847“, ibidem.
 9. T. Vuković, A. Sofradžija, N. Guzina, „Problemi razvoja naučno-istraživačkog rada u akvakulturi“, Ribarstvo Jugoslavije XXXIV, N° 1 (Zagreb, 1979).
 10. T. Vuković, N. Guzina, D. Seratlić, N. Kapetanović, „Tri nova hibrida iz familije Cyprinidae (podfamilija Leuciscinae)“ Ichthyologia. Vol. 11, N° 1 (Beograd, 1979).
 11. D. Seratlić, T. Vuković, „Morfološke karakteristike hibrida *Scardinius erythrophthalmus* (Linnaeus, 1758) x *Leuciscus turskyi* (Heckel, 1843)“, ibidem.
 12. A. Sofradžija, T. Vuković, „Hromozomi brkice *Hemachilus barbatulus* (Linnaeus, 1758) Cobitidae, Pisces“, ibidem.
 13. T. Vuković, J. Grbelja, N. Guzina, N. Juretić, „Imunološka reaktivnost babuške *Carassius auratus gibellicus* (Bloch, 1783) na virus žutog mozaika posne repe (turnip yellow mosaic virus) i virus šarenila velebilja (belladonna mottle virus)“, ibidem.

Ostale aktivnosti

- Rukovodio izradom ili učestvovao kao saradnik u obradi nekoliko stručnih elaborata za Skupštinu opštine Foča, Udruženje sportskih ribolovaca iz Bajine Bašte, Zvornika itd.
- Rukovodi istraživanjima srednjeg i gornjeg toka rijeke Vrbas, koja su u vezi sa izgradnjom HE „Bočac“.

Priznanja

- Šestoaprilska nagrada grada Sarajeva,
 - Orden rada sa srebrnim vijencem i
 - Diploma sa zlatnom značkom udruženja sportskih ribolovaca u Foči.
- Na III evropskom ihtiološkom kongresu (Varšava, septembra 1979) izabran je za počasnog člana Evropske ihtiološke unije.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Akademik Josip BAC

Rad van Akademije

- Istražni i kaptažni radovi II faze u Gradačcu radi zahvata dodatnih količina termalne vode za potrebe novog banjskog lječilišta u izgradnji;
- Istražni i kaptažni radovi II faze u Kozluku kod Zvornika radi zahvata dodatnih količina plinovite mineralne vode za novu fabriku;
- Istražni i kaptažni radovi u Kozluku kod Zvornika radi zahvata tehnološke vode za novu fabriku;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za dvije istražno-kaptažne bušotine u Dabrinama (Velika Kladuša) radi zahvata pitke vode za potrebe Velike Kladuše i okolnih mjesta;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za 3–4 istražno-kaptažne bušotine u Vrnograču (Velika Kladuša) radi zahvata pitke vode za potrebe naselja;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za 1–2 istražno-kaptažne bušotine u naselju Barake (Velika Kladuša) radi zahvata pitke vode za potrebe naselja Barake i Velike Kladuše;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za 2–3 istražno-kaptažne bušotine u naselju Barake (Velika Kladuša) radi zahvata termalne vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za 1–2 istražno-kaptažne bušotine u naselju M. Kladuša radi zahvata termalne vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za dvije istražno-kaptažne bušotine u naselju Šumatac (Velika Kladuša) radi zahvata termalne vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za dvije istražno-kaptažne bušotine u Kozluku kod Zvornika radi zahvata tehnološke vode za novu fabriku mineralne vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za istražno-kaptažnu bušotinu u Sočkovcu II (Gračanica) radi zahvata plinovito termomineralne vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za istražno-kaptažnu bušotinu u Boljaniću (Gračanica) radi zahvata plinovito-mineralne vode (kosele);
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za dvije istražno-kaptažne bušotine na lokalitetu Vjetrenica (Gračanica) radi zahvata pitke vode;
- Mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za dvije istražno-kaptažne bušotine na lokalitetu Skok (Gračanica) radi zahvata pitke vode.

Akademik Julije HAHAMović

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Naučnog vijeća Instituta za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu,
- glavni urednik Zbornika Instituta,
- urednik Tehničke enciklopedije SFRJ za građevinarstvo,
- član Izdavačkog savjeta časopisa „Tehnika”, Beograd i
- član Izdavačkog savjeta Jugoslovenskog građevinskog centra, Beograd.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao na Međunarodnom naučnom skupu (organizator SANU) „Život i delo Milutina Milankovića“, održanom od 10. do 12. oktobra 1979. godine u Beogradu. Na Skupu su učestvovali i gosti iz SAD, Engleske, SR Njemačke, Belgije i Rumunije. Tom prilikom podnio referat pod naslovom „Sjećanje na Milutina Milankovića, građevinskog inženjera“. Za aktivno učestvovanje u radu Naučnog skupa dobio pismenu zahvalnost.

Publikovani radovi

1. „Korozivni uticaji na armaturu cementnog betona u uslovima ojačane agresije“ (u saradnji sa Stojankom Stojadinović), Radovi ANUBiH XLV, knj. 5 (1979).

Ostale aktivnosti

Rukovodio je međunarodnim projektom „Istraživanja iz oblasti građevina otpornih na djelovanje zemljotresa“, u kojem su učestvovala naučne organizacije iz Beograda, Zagreba, Skoplja, Ljubljane i Sarajeva, te iz Univerziteta u Berkleyju, SAD. U toku 1979. godine okončan je sedmogodišnji kolektivni rad na ovom međunarodnom projektu.

Akademik Radoslav JOVANOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Naučni savjetnik u Zavodu za inženjersku geologiju i hidrologiju Građevinskog fakulteta u Sarajevu.

U tom svojstvu radio na dva projekta, i to:

1. „Hidrogeološka istraživanja Sarajevskog polja i njegovog oboda“ i
2. „Hidrogeološka istraživanja za vodovod u Herceg-Novom“.

Akademik Kemal KAPETANOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Šef Katedre za fizičku metalurgiju Metalurškog fakulteta u Zenici,
- savjetnik Metalurškog instituta „Hasan Brkić“ u Zenici,
- predsjednik Savjeta za naučni rad SIZ-a nauke BiH,
- predsjednik Komisije za naučnoistraživački rad u metalnom kompleksu SIZ-a nauke BiH,
- član Savjeta revije „Odjek“,
- predsjednik Sekcije za nauku RK SSRNBiH,
- savjetnik Rudarsko-metalurškog kombinata Zenica,
- član Komiteta za livenje i kristalizaciju Evropske zajednice za uglj i čelik u Briselu,
- član Uređivačkog odbora časopisa „Čelik“ Udruženja jugoslovenskih željezara, Beograd i

- član Redakcionog odbora časopisa „Rudarstvo, geologija i metalurgija” organa Saveza inženjera i tehničara rudarske, geološke i metalurške struke Jugoslavije, Beograd.

Učešće na naučnim skupovima

- Učestvovao na Savjetovanju za pripremu dokumenata za ministarsku konferenciju o problematici naučnoistraživačkog rada i njegove uloge u radu zemalja u razvoju, održanom avgusta 1979. godine u Beču.

Publikovani radovi

1. Završen projekat „Untersuchungen von Einschlusstypen in Scemideblöcken in Abhängigkeit von der Pfannenzustellung”, koji je referisan u časopisu „Čelik”.

Ostale aktivnosti

- U okviru Grupe za pripremu studije o stanju i problemima razvoja crne metalurgije Jugoslavije, izradio poglavlje o trendovima savremenog razvoja crne metalurgije u svijetu, kao i tekst koji obrađuje današnje stanje kapaciteta u našoj crnoj metalurgiji i pravce daljeg razvoja.
- Održao predavanje u Republičkoj privrednoj komori, pod naslovom: „Permanento inoviranje znanja, transfer znanja i tehnologije”.
- Održao predavanje za stručni kolegij Societé International de Sidérurgie u Željezari Anaba u Alžiru, o razvoju naučnoistraživačkog rada u crnoj metalurgiji Jugoslavije, kao i o problematici nemetalnih priključaka u teškim ingotima za kovanje.
- Bio mentor jednog magistarskog i jednog doktorskog rada, koji su odbranjeni na Metalurškom fakultetu u Zenici.

Akademik Manojlo MARA VIĆ

Dužnosti van Akademije

- Predstavnik Akademije u Savezu pronalazača, novatora i racionalizatora BiH.

Publikovani radovi

1. „O Rieszovoj sumabilnosti višestrukih Fourierovih redova”, *Radovi ANUBiH* LXV, knj. 5, srt. 5–13 (Sarajevo, 1979).
2. „Sumabilnost višestrukih Fourierovih redova”, *Naučni pregled Naučnog društva SR Srbije*, sv. 6, (Beograd, 1979) str. 233–240.
3. Monografija: *Sumabilnost razvika po sopstvenim funkcijama Laplaceova operatora u n-dimenzionalnom prostoru*, djela LV ANUBiH, knj. 8, strana 151, Sarajevo, 1979.

Akademik Ivan SOKLIĆ

Dužnosti van Akademije

(u naučnim organizacijama)

- Član Jugoslavenske radne grupe Međunarodnog programa za geološku korelaciju (projekt: Stratigrafska korelacija neogena Tetisa i Par tetisa).
- član Znanstvenog savjeta za naftu JAZU;

(u stručnim organizacijama)

- delegat u Naučno-nastavnom vijeću Rudarsko-geološkog fakulteta u Tuzli,
- član Kolegija postdiplomskog studija Rudarsko-geološkog fakulteta u Tuzli,
- član Savjeta za geološke nauke Instituta za rudarska istraživanja u Tuzli,
- predsjednik Komisije za dodjelu naučnih i stručnih zvanja iz oblasti geologije, hidrogeologije, geomehanike i geodezije Instituta za rudarska istraživanja, Tuzla,
- urednik geološkog dijela Zbornika „Stanje i pravci daljeg razvoja rudarske i geološke nauke u SRBiH” i
- član Grupe za izradu zajedničkih programskih osnova srednjeg usmjerenog obrazovanja pri Rudarskom školskom centru u Tuzli.

Učešće na naučnim skupovima

- Na X svjetskom rudarskom kongresu (Istanbul septembra 1979) prihvaćen je i objavljen referat „Mestorođenija uglja v karste Jugoslavii i ih razrabotka v energetičeskih celah”.
- Na V jugoslovenskom simpozijumu o istraživanju i eksploataciji boksita (Vlasenica 8–11. septembra 1979) učestvovao u radu Sekcije za geologiju.
- Na savjetovanju „Aktuelna situacija na sanaciji izvoznog okna rudnika soli Tušanj sa prijedlogom programa daljih radova” (Tuzla, 6–7. avgusta 1979) učestvovao u radu Sekcije za geologiju.

Publikovani radovi

1. „Stanje i pravci daljeg razvoja stratigrafije i paleontologije u Bosni i Hercegovini”; Posebna izdanja ANUBiH XLIX, knj 9 (Tuzla 1979).
2. „Potencijalne rezerve nafte i plina i perspektivni plan daljeg istraživanja u SRBiH” (koautor: S. Miholić), ibidem.
3. „Mestorođenija uglja v karste Jugoslavii i ih razrabotka v energetičeskih celah” (koautori: N. Popović, Lj. Čekić i F. Pudeljko”, X međunarodni vsemirni gėrni kongres (Istanbul, 1979).

Akademik Aleksander TRUMIĆ

Dužnosti van Akademije

- Naučni savjetnik Zavoda za hidrotehniku,
- član Odbora Zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša,
- član Jugoslavenskog komiteta za Međunarodni hidrološki program,
- član izdavačkih savjeta časopisa „Vodoprivreda” i „Čovjek i sredina”,

- član Savjeta Republike,
- član Sekcije za zaštitu sredine Republičke konferencije SSRNBiH i
- član Komiteta za vodoprivredu Republičkog izvršnog vijeća.

Akademik Svetožar ZIMONJIĆ

Dužnosti van Akademije

- Naučni savjetnik u Institutu za automatiku i računarske nauke.
- dekan Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu.
- predsjednik Stručnog savjeta za automatiku Energoinvesta.
- delegat Društveno-političkog vijeća Skupštine SRBiH.
- član Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu i
- član Sekretarijata Sekcije za obrazovanje RK SSRNBiH.

Publikovani radovi

1. „Neka pitanja sistema mišljenja“, Dijalog, br. 7–8 (1978).
- 2s „Gradijentni osnov simpleksne metode (II)“, Radovi ANUBiH LXV, knj. 5 (Sarajevo, 1979).
3. „Imitacioni model izgradnje kompleksnih objekata“, rad primljen na sjednici Naučno-tehničkog savjeta Instituta za automatiku i računarske nauke od 10. decembra 1979. godine i dat na praktičnu upotrebu.

Ostale aktivnosti

Pokrenuo inicijativu i neposredno učestvovao u pripremama za analizu problematike u naučnoistraživačkom radu u BiH u okviru radnog programa Skupštine SRBiH.

Dopisni član Tihomil MARKOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- član Radne grupe za korozione inhibitore Evropske federacije za koroziju.
- član Internacionalnog društva elektrohemijske (ISE),
- rektor Univerziteta u Tuzli.
- predsjednik Skupštine Zajednice univerziteta SRBiH,
- član Predsjedništva Zajednice univerziteta Jugoslavije i
- predsjednik naučnog odbora VI kongresa hemičara i tehnologa Jugoslavije.

Učešće na naučnim skupovima

- T. Marković, „Modellversuche der atmosphärischen Korrosion des Eisens“,ACHEMA 1979, Frankfurt.
- Na VI kongresu hemičara i tehnologa Jugoslavije (septembra 1979) podnio referat „Linearna korelacija slobodnih energija nastajanja u sistemu $\text{Co}/\text{H}_2\text{O}$ “ (koautori: M. Ahmetašević i M. Gligorić).

Publikovani radovi

1. Marković T. i Krhatlić, D., „Raspodjela prenapona na miješanoj korozionoj elektrodi“, Zbornik radova VI jugoslovenskog simpozijuma o elektrohemiji (Dubrovnik, 1979), str. 485.
2. Marković, T., „Ireverzibilna termodinamika željezne korozione elektrode“ – plenarna predavanja na V jugoslovenskom simpozijumu o elektrohemiji (Dubrovnik, 1979), str. 37.

Dopisni član Husref REDŽIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član Naučnog vijeća Orijentalnog instituta u Sarajevu,
- član šire redakcije Priloga za orijentalnu filologiju,
- član Komisije za revitalizaciju Baščaršije,
- član Komisije i Redakcionog odbora za izdavanje djela kulturnog nasljeda Bosne i Hercegovine,
- član Komisije za graditeljsko nasljeđe u Savjetu za čovjekovu sredinu Saveznog izvršnog vijeća,
- član Žirija za 27-julsku nagradu,
- član Žirija za ocjenjivanje radova za uređenje prostora Jasenovca,
- član Univerzitetskog savjeta u Sarajevu,
- predsjednik Kadrovske komisije Arhitektonskog fakulteta u Sarajevu,
- član Upravnog odbora Društva za zaštitu kulturno-historijske baštine Bosne i Hercegovine i
- saradnik Gradskog Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture Sarajeva i Bosne i Hercegovine.

Publikovani radovi

1. „Kulturnohistorijski aspekti prostornog razvoja Bosne i Hercegovine“, Posebna izdanja ANUBiH LXIV, knj. 8 (1979).
2. „Stanovanje u srednjovjekovnim utvrđenjima Sokocu, Bilaju i Komotinu“, Radovi ANUBiH LXV, knj. 5 (1979).

Ostale aktivnosti

- Rukovodilac postdiplomskog studija Arhitektonske strukture i mentor na ovom studiju arhitektonskog fakulteta u Sarajevu,
- mentor jednom kandidatu za izradu doktorske disertacije,
- nastavnik i mentor na postdiplomskom studiju Historijsko graditeljstvo Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, sa sjedištem u Splitu,
- član tima autora za izradu Regulacionog plana stare čaršije u Đakovici,
- učestvovao u stručnim razgovorima okruglog stola III programa Radio-Sarajevo na temu „Urbanizam i humani prostori“ i
- objavio nekoliko članaka u novinama i reviji „Odjek“.

Dopisni član Muhamed RİĐANOVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Naučni savjetnik i šef grupe za mehaniku fluida u Zavodu za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu,
- član Jugoslovenskog društva za racionalnu i primijenjenu mehaniku,
- član Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja,
- član ASCE (American Society of Civil Engineers) – Hydraulics division,
- član IAHR (International Association for Hydraulic Research),
- član Komiteta za fundamentalna istraživanja IAHR-a,
- član GAMM (Gesellschaft für Angewandte mathematik und mechanik),
- član Izvršnog odbora Zavoda za hidrotehniku i
- predsjednik Komisije za naučnoistraživački rad i razvoj kadrova Mašinskog fakulteta u Sarajevu.

Učešće na naučnim skupovima

- Na International seminar on karst hydrogeology, koji su organizovale Ujedinjene nacije – Program za razvoj i Državna uprava za vodoprivredu Turske (Turska, Oymapinar-Qutalya, 9–19. oktobra 1979) podnio referat „Thermal stratification of karst reservoirs and some related problems to it”.

Publikovani radovi

1. „Thermal stratification of karst reservoirs and some related problems to it”, International seminar on karst hydrogeology, UN DP and DSI, Turska, (Oymapinar-Qutalya, 1979).
2. „Hidrodinamika i hidraulika akumulacionih bazena” (sa grupom saradnika), istraživački projekt za SZNR BiH – Sarajevo, novembra 1979.

Ostale aktivnosti

U okviru postdiplomskog studija koji je organizovao Arhitektonsko-urbanistički fakultet u Sarajevu, održao predavanje na temu „Arhitektonska aerodinamika”.

U okviru postdiplomskog studija koji je organizovao Mašinski fakultet u Sarajevu, održao predavanje na temu „Turbulencija”.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Akademik Midhat BEGIĆ

Publikovani radovi

- „Kočićevo djelo danas”, Zbornik radova o Petru Kočiću, Institut za jezik i književnost, Odjeljenje za književnost (Sarajevo, 1979), str. 19–33.

Akademik Vojo DIMITRIJEVIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član Komisije za obilježavanje kulturnih i istorijskih događaja, Republičke konferencije SSRN BiH,
- član Komisije za obilježavanje spomen-parka na Vracima i
- član Odbora za proslavu 100-godišnjice Prve gimnazije u Sarajevu.

Učesće na izložbama

Učestvovao na izložbi „40 godina Collegiuma Artisticuma“, sa kompozicijom: Ekološka poema-triptih (380 x 170 cm).

Akademik Vlado MILOŠEVIĆ

Komponovana djela

1. Divertimento a tre.
2. a) Koral
b) Pasakalja (oba djela za gudački kvartet),
3. IV gudački kvartet,
4. Uni. za solo glas i klavir (tekst dr F. Ćurić),
5. A ja bih tako rado, za glas i klavir (tekst Sanja Grabčanović) i
6. Tri transkripcije obrednog narodnog pojanja.

Akademik Ćamil SIJARIĆ

Dužnosti van Akademije

- Član Uprave Udruženja književnika Bosne i Hercegovine,
- član Odbora Podružnice književnika Sarajeva,
- predsjednik Kadrovske komisije Podružnice književnika Sarajeva,
- predsjedavajući Delegacije umjetnika Opštine Centar,
- član Odbora Medurepubličke kulturno-prosvjetne zajednice (Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore) i
- član Savjeta Izdavačkog preduzeća „Veselin Masleša“.

Publikovani radovi

1. Objavio roman „Raška zemlja Rascija“.
2. Objavljivao pripovijetke u časopisima „Život“ i „Stvaranje“ i revijama „Odjek“, „Ovdje“, „Oko“ i „Književne novine“.

Akademik Midhat ŠAMIĆ

Dužnosti van Akademije

- Glavni urednik Zbornika radova sa skupa posvećenog temi *Travnik i djelo Ive*

Andrića – zavičajno i universalno. (Skup je održan u Travniku, u oktobru 1978.)

- organizator i glavni urednik publikacije *Chrestomathie de la littérature française du XIXe et du XXe siècles*. Hrestomatiju rade odsjeci za romanske jezike i književnost naših jugoslavenskih univerziteta,
- član redakcionog odbora saveznog časopisa *Filološki pregled (Beograd)*.

Publikovani radovi

1. „Francuski prevod *Travničke hronike* Ive Andrića i neki problemi u vezi s prevodenjem ovog djela na francuski“, u: *Zbornik radova o Ivi Andriću*, Srpska akademija nauka i umetnosti (Beograd, 1979), str. 671–699.
2. „La Bosnie-Herzegovine et la France“ u francuskom časopisu: *Europe* (Paris, octobre 1979), pp. 24–28.
3. „O projektu istorija književnosti Bosne i Hercegovine“, III program Radio-Sarajeva, 16. aprila 1979.
4. „O ulozi Akademije u oblasti književnosti i umjetnosti“, Posebna izdanja ANUBiH, knjiga XLIV (1979), str. 41–43.
5. Redakcija djela *Bibliografija radova o narodnoj književnosti*, Sarajevo, ANUBiH, 1979, knjiga V.

Ostale aktivnosti

U okviru manifestacije *Dani kulture naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine u Francuskoj*, održao na Sorboni (u Parizu), 21. novembra 1979. predavanje o temi: „Les rapports culturels franco-bosniaques et herzegoviniens dans le passé“.

Dopisni član Vojin KOMADINA

Dužnosti van Akademije

- Predsjednik Udruženja kompozitora BiH i
- član Sekretarijata Sekcije za kulturu Republičke konferencije SSRNBiH.

Učešće na umjetničkim skupovima

- Tribina jugoslovenskog muzičkog stvaralaštva: Preludijum za „Modru rijeku“.

Objavio autorsku ploču sa djelima

„Makove pjesme“,
„Potkozarje“,
„Smrt majke Jugovića“ i
Četiri minijature za klarinet i klavir.

Dopisni član Boško KUĆANSKI

Samostalne likovne izložbe

- Organizovao samostalnu izložbu skulptura i crteža u Novom Sadu.

Kolektivna izlaganja

- Proljetna izložba ULUBIH-a u čast oslobođenja Sarajeva,
- Jugoslovenski bienale a le plastike, uz učešće skulptora iz Španije (Murska Sobota),
- Internacionalni simpozijum „Mermer i zvuci” (salon Muzeja savremene umetnosti u Beogradu) – Informativna izložba o učesnicima Internacionalnog simpozijuma skulpture u prostoru u Arandelovcu,
- Medunarodna izložba „Za bolji svet”, uz učešće predstavnika šesnaest zemalja,
- Savremena bosanskohercegovačka umjetnost (Ferara – Italija),
- Izložba sarajevskih umjetnika (Baku –SSSR) i
- Savremena bosanskohercegovačka umjetnost (Pariz) – Dani kulture naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine u Francuskoj.

Učestvovao u radu Međuakademijskog savjetovanja predstavnika jugoslovenskih akademija u povodu organizovanja izložbe Majstora grafike iz DDR-a.

Priznanja

Dobio Plaketu s diplomom Sarajevskog univerziteta.

V. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1980. GODINU

I – PLAN RADA AKADEMIJE

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

1. Naučni skupovi

To su projekti u kojima Akademija ima ulogu nosioca:

- *Osnovne vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini*

U okviru rada na prvom dijelu projekta, tj. istraživanja vrijednosti socijalističkog društva, u narednoj godini predviđa se definitivna izrada opće studije o pojmu vrijednosti i društvenim vrijednostima, političkim vrijednostima i odnosu vrijednosti i samoupravnog društvenog sistema.

U tom cilju biće izrađeno više radova o pitanjima:

- metodologija istraživanja problema vrijednosti,
- političke vrijednosti,
- moralne vrijednosti,
- pojmu vrijednosti i razvoju vrijednosti u samoupravnom socijalističkom društvu,
- vrijednosti, ideali i ponašanja i
- vrijednosti u revoluciji i revolucionarno ponašanje.

Za drugi dio projekta predviđa se nastavak rada na izradi monografskih radova o sljedećim ličnostima:

- Ivan Krmelj,
- Blagoje Parović,
- Asim Behmen,
- Branko Bujić i
- Marcel Šnajder.

Isto tako se predviđa dovršavanje i štampanje studija o Veselinu Masleši, Safetu Krapiću, Akifu Šeremetu te, eventualno, o još nekim pojedincima.

- *Koncepcija dugoročnog privrednog razvoja Bosne i Hercegovine*

Kako je rad na ovom projektu ušao u svoju završnu fazu, u narednoj godini se planira sljedeće:

- posljednja analitička verifikacija urađenih skica,
- pisanje finalnog teksta,
- recenziranje,
- rasprava na bazi rada u Akademiji – kolokvij i
- publikovanje u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

Predvideni rok završetka rada, do faze recenzije je juni 1980. godine.

Rad bi se, po obavljenoj recenziji, mogao štampati, a potom bi se organizovao naučni skup – kolokvij, na kome bi on bio osnova rasprave. Planira se prethodno umnožavanje potrebnog broja primjeraka, a zatim njegovo definitivno štampanje.

– Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije

Očekuje se da će početkom godine biti završeni radovi koje su preuzeli saradnici u 1979. godini. S tim u vezi primljeni radovi biće razmotreni, staviće se eventualne primjedbe i raspraviće se s autorima.

Osim toga, u narednoj godini predviđa se angažovanje saradnika za obradu onih tema koje u 1979. godini nisu bile predmet obrade, kao i eventualne konsultacije s istaknutim stručnjacima o problemima za koje se to pokaže neophodnim s obzirom na prikupljeni materijal.

Nosilac rada nastaviće proučavanje literature i ostalog prikupljenog materijala i u drugoj polovini godine pristupiće postepenom oblikovanju i izradi studije prema usvojenom projektu.

2. Naučni skupovi

– Naučni kolokvij o vrijednostima socijalističkog samoupravnog društva

Zamišljen je sa ciljem da se razmotri problematika realizacije dijela projekta Osnovne vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini. Organizator kolokvija je Akademija, a odgovorni organizator je dopis. član A. Tanović. Kolokvij će se održati u mjesecu junu, u prostorijama Akademije (predviđa se oko 20 učesnika). Materijali će se štampati u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

– Naučni kolokvij o progresivnoj društvenoj misli u BiH između dva rata

Namijenjen je cilju da se razmotri problematika realizacije dijela projekta Osnovne vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini. Organizator kolokvija je Akademija, a odgovorni organizator je dopis. član A. Tanović. Kolokvij će se održati u mjesecu oktobru, u prostorijama Akademije (predviđa se 20 učesnika). Materijal će se štampati u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

– Savjetovanje pravnika na temu: Gradske zajednice u našem samoupravnom socijalističkom društvu

Na savjetovanju bi se razmijenila mišljenja o metodologiji pristupa istraživanja. Savjetovanje organizuje Akademija, a odgovorni organizator je akademik H. Čemerlić. Savjetovanje će se održati u martu mjesecu, u prostorijama Akademije (predviđa se 10–15 učesnika).

– Okrugli sto na temu: Materijalna kolektivna odgovornost u samoupravnom socijalističkom društvu

Zadatak ovog skupa je provjeravanje opravdanosti teme koja je predložena za novi srednjoročni plan Akademije i u vezi s tim angažovanje odgovarajućih stručnjaka i teoretičara. Akademija ima ulogu organizatora, a odgovorni organizator je akad. V. Spaić. Skup bi se održao u aprilu, u prostorijama Akademije (predviđa se 25–30 učesnika).

– *Kolokvij na temu: Kritička ocjena rezultata istraživanja projekta „Konceptija dugoročnog privrednog razvoja BiH”*

Na kolokviju će se voditi rasprava o konceptu studije. Organizator kolokvija je Akademija, a odgovorni organizator je dopis. član H. Hadžiomerović. Kolokvij će se održati u mjesecu oktobru, u prostorijama Akademije, uz učešće 50 stručnjaka. Materijal će se štampati u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

3. Izdavačka djelatnost

- 1 sveska edicije Radovi;
- Knjiga prof. dra. Malika Mulića Analiza teksta Klimenta Ohridskog: Slovo pohvalno svetim arhistratizima Mihailu i Gavrilu, u ediciji Grada;
- Sveska edicije Radovi Komisije za lingvistička ispitivanja;
- Kritičko izdanje Zbirke napjeva BiH Lj. Kube, u ediciji Grada;
- Druga knjiga Zbornika napjeva BiH (svatovske pjesme) u ediciji Grada.

4. Ostale aktivnosti

Odjeljenje će u 1980. godini održati 8–9 sjednica. Nastaviće se započeti kurs, tako da sadržaj planiranih sjednica neće u svom središtu imati ad hoc pitanja, dopise, korespondenciju i drugu tekuću rutinsku problematiku, nego će u centru preokupacije Odjeljenja biti dugoročna pitanja iz naučne problematike, metoda i organizacije rada (problem stvaranja centara za pojedina naučna područja kao oblika organizacije sistemske i dugoročne naučne preokupacije Odjeljenja). Isto tako, trajna preokupacija Odjeljenja biće problem kadrovskog razvijanja izborom novih članova i pronalaženjem pogodnih oblika saradnje sa naučnim institucijama, kao i angažovanjem mladih sposobnih stručnjaka iz struka u kojima je Odjeljenje kadrovski deficitarno. Uspostavljanje konačne forme saradnje Komisije za lingvistička ispitivanja sa Institutom za jezik i književnost biće jedan od zadataka Odjeljenja. Isto tako, trebaće produbiti saradnju sa Orijentalnim institutom i Institutom za istoriju. U tom cilju Odjeljenje će po jednu sjednicu posvetiti zajedničkom sastanku Odjeljenja sa predstavnicima i naučnim radnicima pomenutih instituta. Odjeljenje će na jednoj sjednici analizirati rad postojećih meduakademijskih odbora, u smislu evidencije i unapređenja rada u tim odborima.

Nastaviće se rad na formulisanju srednjoročnog plana Akademije.

Plan *Komisije za etnomuzikološka ispitivanja – Meduakademijskog odbora za izučavanje jugoslovenskih narodnih umotvorina i Meduakademijskog odbora za ispitivanje narodne obredne religiozne muzike u Jugoslaviji* predviđa:

- a) U toku 1980. godine izvršiće se i pripremiti za štampu projekti:
- Kritičko izdanje Zbirke napjeva BiH Lj. Kube i
 - Druga knjiga Zbornika napjeva BiH C. Rihtmana (Svatovske pjesme).
- b) Ukoliko se odobre zatražena sredstva, pristupiće se radu na projektima:
- Epske pjesme Muslimana iz zapadne Bosne (pjesme Mehmeda Kolakovića iz rukopisne ostavštine Luke Marjanovića) i
 - Epske pjesme Muslimana iz zapadne Bosne (pjesme Bećira Islamovića iz rukopisne ostavštine Luke Marjanovića).
- c) U toku 1980. godine pristupiće se sređivanju, dopuni i redigovanju grade za bosanskohercegovački dio Priručnika narodnih muzičkih instrumenata Evrope.
- d) Predsjednik Komisije akad. C. Rihtman će učestvovati u radu:
- XXVII kongresa Saveza udruženja folkorista Jugoslavije u Tesliću i
 - Međunarodnog skupa IFMC (Međunarodnog savjeta za narodnu muziku), čiji je član, u Segau – Austrija (13–18. maja 1980), sa referatom: EINIGE BEOBACHTUNGEN UBER DIE SPIELER VON VOLKSMUSIKINSTRUMENTEN BOSNIENS UND DER HERZEGOWINA.

Učešće na navedenim skupovima finansirala bi Akademija.

e) Članovi Komisije će učestvovati u radu Međukademijskog odbora za ispitivanje narodne obredne religiozne muzike u Jugoslaviji. Redovno će izvještavati o toku obrade tema koje su prijavljene i usvojene na sjednici Odbora 13. decembra 1979. godine.

Plan *Međukademijskog koordinacionog odbora za proučavanje života i običaja naroda i narodnosti Jugoslavije* sadrži:

a) Do kraja marta 1980. godine izvršiće se proširenje (33 kucane strane) našeg dijela teksta za III tom Etnografije Južnih Slovena.

b) Do kraja aprila 1980. godine u Sarajevu će se, radi usaglašavanja teksta, održati sastanci radnih grupa kojima rukovode naši predstavnici (akad. C. Rihtman i doc. N. Hadžidedić). S tim u vezi naši saradnici će morati da putuju u sjedišta stručnih rukovodstava.

c) Pripremiće se prijava na konkurs kod Samoupravne interesne zajednice nauke BiH za izradu projekta i knjige Etnografski pregled BiH (500–600 strana sa ilustracijama). Projekat se planira na bazi dosadašnjeg (već završenog) rada manjeg obima na ovoj temi, uz dopunska istraživanja u toku sljedeće tri godine. Ovaj rad bi bio prvi takve vrste u našoj republici.

Plan *Međukademijskog odbora za izradu Rječnika i Atlasa jugoslovenskih zemalja u srednjem i XVI vijeku* sadrži:

Kako krajem februara 1980. godine ističe treća, ujedno i završna godina rada na izradi Rječnika i Atlasa za BiH, kako je to i predviđeno ugovorom između Akademije i Republičke zajednice za naučni rad, to ćemo ponovo konkurisati za produženje teme za naredne tri godine: 1980–1982, za vrijeme kojih bismo u potpunosti obraditi toponimiju izvorničkog sandžaka, i to kako slijedi:

U 1980. godini:

- Sumarni defter iz 1517/18. br. 171,
- Opširni vlaški defter iz 1526–8, br. 405,
- Sumarni defter iz 1533. g. br. 173,
- Nepotpuni opširni defter iz 1533. g., br. 175.

U 1981. godini:

- Super sumarni iz 1548. g., br. 259,
- Opširni defter iz 1548. g., br. 260,
- Super sumarni iz 1533. g., br. 376,
- Super sumarni iz 1566/67. g., br. 395.

U 1982. godini:

- Super sumarni defter iz 1581. g., br. 655,
- Super sumarni iz 1580 – 1588, br. 379,
- Opširni defter iz oko 1582. g., br. 728,
- Opširni defter iz 1600 – 1604. g. br. 23.

Obradom svih predviđenih deftera, koja će se sastojati u njihovom prevodu sa turskog na naš jezik, njihovom ispisivanju na listiće i ubikaciji na kartama, te iscertavanju oleaeata, definitivno će biti završena sva toponimija izvorničkog sandžaka XVI vijeka.

U narednoj, trećoj fazi izrade Rječnika i Atlasa BiH srednjeg vijeka i druge polovine XVI vijeka prišlo bi se obradi toponimije i hercegovačkog sandžaka.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

U 1980. godini će biti završen veći dio zadataka koji su predviđeni pretogodišnjim planom Centra za balkanološka ispitivanja. U tom okviru glavna pažnja će biti poklonjena sljedećim temama:

1. U toku 1980. godine biće završeni tekstovi i crteži za IV svesku *Praistorije jugoslavenskih zemalja*, tako da će do kraja godine ova sveska biti pripremljena za štampu. Vodiće se takode, razgovori sa redakcijom V sveske – željezno doba – radi utvrđivanja sadržaja i koncepcije djela i definitivnog izbora autora.

2. U okviru istraživanja *utvrđenih gradinskih naselja*, izvršiće se sljedeći zadaci:

a) biće obrađeno 10 gradina u istočnom dijelu glasinackog područja (rekognosciranje, snimanje i sondaža), čime će biti završene prve dvije faze obrade gradina na ovom području;

b) pripremiće se tekstualni i ilustrativni dio za monografiju *Utvrdena naselja sa teritorije ilirskog plemena Delmata* i

c) nastaviće se s a r a d n j a sa institucijama u S r b i j i i C r n o j G o r i radi istraživanja gradina u tim republikama, a u okviru saradnje Centra sa odgovarajućim institucijama istog ili sličnog karaktera.

3. U daljoj obradi materijala za kartoteku *zatvorenih grobnih nalaza*, za 1980. godinu je planirana obrada 50 grobnih cjelina iz BiH. U ovoj godini biće započeto pripremanje materijala za kompjutersku obradu.

4. U 1980. godini obaviće se probno *istraživanje tumula* na Kupreškom polju radi uvida u sadržinu tih tumula koji predstavljaju najbolje primjerke ovakvog načina sahranjivanja u jugozapadnoj Bosni i koji mogu pružiti materijal iz nekog starijeg metalnog doba.

5. U oblasti *antropologije* radiće se na obradi srednjovjekovnih nalaza iz Ugljevika, zatim materijala sa nekropole u Vinči (600 skeleta), završiće se obrada materijala iz Viminaciuma (1000 skeleta), a obrađivaće se materijal iz dvije nekropole sa Kosova (oko 150 skeleta). Nastaviće se, takođe, antropološko izučavanje život stanovništva dinarskog područja (oblast Podveležja).

6. U 1980. godini biće završen rad na temi *Rimske i predrimske komunikacije i naselja u BiH*. Izvršiće se rekognosciranje terena na potezu Siscia-Sirmium (radi identifikacije priključenih cesta). U isto vrijeme će biti pripremljen i jedan rad za Godišnjak 1980, pod naslovom: „Antička naselja i komunikacije u istočnoj Bosni”.

7. Na području *etnoloških istraživanja* dovršiće se dvije ranije započete teme, i to:
a) na osnovu prikupljenog materijala za temu „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dijela južne Srbije”, sistematizovaće se gradiva i pripremiti rad za Godišnjak o svadbi u ovom dijelu Srbije i,
b) dovršiće se prikupljanje svih podataka za anotiranu etnološku bibliografiju Jugoslavije.

8. Nastaviće se prikupljanje i *klasifikacija materijala o romanskim jezičkim elementima*. Terenska istraživanja će biti obavljena u Crnoj Gori (granični pojas prema Hercegovini).

9. U 1980. godini započeće pripreme *simpozija o duhovnoj kulturi Ilira*, koji će biti organizovan u proljeće 1982. godine. S obzirom na problematiku koja će se razmatrati u osnovnim referatima i koreferatima, zaključeno je da se na simpozij pozovu i kolege iz Albanije, sa nekoliko referata i koreferata.

10. U okviru saradnje Centra i Arheološke komisije Poljske akademije nauka iz Krakova, planirani su sljedeći zajednički poslovi:

a) u 1980. godini će dva stručnjaka iz Krakova učestvovati u *rekognosciranju utvrđenih naselja i nekropola sa tumulima na Glasincu i*

b) vršiće se intenzivne pripreme za organizaciju naučnog skupa *Prelaz neolita u bronzano doba*, koji treba da se održi u Sarajevu 1981. godine. Na ovom skupu će, osim stručnjaka iz Jugoslavije i Poljske, učestvovati i stručnjaci iz nekih drugih zemalja koji se bave ovom problematikom.

11. U 1980. godini biće održan *Trakološki kongres u Beču*, zatim kongres arheologa Jugoslavije, kao i neki drugi naučni skupovi na kojima će učestvovati članovi Centra sa referatima i drugim priložima.

12. Inicijativa o osnivanju jugoslovenske škole za antičke studije u Rimu je već ranije pokrenuta, a u 1980. godini će se dalje raditi na ostvarivanju ove akcije.

13. *Redovni godišnji sastanak članova Centra* održaće se u maju 1980. godine. Na ovom sastanku će se, između ostalog, razmotriti i usvojiti novi petogodišnji plan rada za period 1981–1985, a takode će se pokrenuti diskusija o mogućnosti izrade tekstova o ilirskoj problematiki za poseban broj *Studies indoeuropeans*, koje izlaze u Los Angelesu u Kaliforniji.

14. U okviru *izdavačke djelatnosti* za 1980. godinu Centar je planirao sljedeća izdanja: *Godišnjak XIX/17*, zatim djela A. Stipčevića *Prilozi sistematizaciji elemenata religioznog simbolizma u Ilira* i Ž. Mikića *Stanje i problemi praistorijske antropologije u Jugoslaviji*, a štampaće se i I sveska *O problemima islamizacije u BiH* autora N. Filipovića i I sveska *O ilirskim utvrđenim naseljima (Japodi)*, Ružice Bižić-Drechsler.

15. Uz obradu navedenih tema, obaviće se i odgovarajuća *studijska putovanja* u druge centre radi uvida u postojeći materijal i potrebnu literaturu.

16. Centar će u 1980. godini raditi na daljnjem učvršćavanju veza sa institucijama sa kojima je i do sada saradivao, a nastojaće da uspostavi čvršće veze i sa nekim novim inostranim institucijama (u Beču, Ateni, Tirani i dr.). U tom smislu Centar će pripremiti i okvirni program za međunarodni simpozij na temu „Iliri i Tračani na Balkanu”, koji će se održati u saradnji sa Bugarskom akademijom nauka iz Sofije.

Centar će, isto tako, pomoći dr Marian Vancel oko izrade sintetskog rada o problemu likovnih i simboličkih predstava na srednjovjekovnim nadgrobnim spomenicima – stećcima.

17. Centar će, kao i do sada, iz sredstava za dokumentaciono-tehničke potrebe nabaviti neka osnovna sredstva potrebna za njegovu djelatnost.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

Djelatnost članova i saradnika Komisije u 1980. godini biće, uglavnom, usmjerena u pravcu realizacije poslova koji su vezani za nekoliko većih i dugoročnijih *projekata međunarodnog i međuakademijskog* (jugoslovenskog) karaktera, kao i na ostvarivanje dijela poslova iz Srednjoročnog plana Komisije, odnosno Akademije.

I. Rad na dijalektologiji

Aktivno učešće članova i saradnika Komisije u izradi pojedinih dijalektoloških atlasa predstavljaće i u 1980. godini primaran zadatak Komisije, jer su u ovom slučaju u pitanju ranije preuzete dugoročne obaveze na međunarodnom i međuakademijskom planu.

1) *Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)*

Obaveze Komisije u radu na OLA:

– pripremanje materijala (oko 100 pitanja) sa područja 13 bosanskohercegovačkih punktova u formi indeksa i odgovarajućih transkripcija za kartografisanje;

– objedinjavanje cjelokupnog srpskohrvatskog OLA-materijala u formi indeksa, sa identifikacijom pojedinih leksičkih i fonetskih oblika na sinhronom i dijahronom planu;

- neposredno učešće u kartografisanju: izrada 2 leksičke i 2 fonetske karte;
- izrada indeksa, uz gore navedene 4 karte, od materijala sa svih slovenskih područja (sa preko 850 punktova);
- učešće u redigovanju karata za II (fonetski) i III (leksički) tom i verifikovanje materijala na njima sa bosanskohercegovačkih punktova;
- učešće u radu Redakcionog kolegija i Radne grupe OLA;
- učešće u radu jugoslovenske Komisije OLA na redovnim sastancima, kao i učešće na radnim sastancima Jugoslovenske leksičke i fonetske potkomisije OLA.

Član Redakcionog kolegija OLA D. Vujičić obavezan je da učestvuje na sastancima Redakcionog kolegija, jer se na tim sastancima rediguju karte i odlučuje o konačnoj fizionomiji svakog toma Atlasa. Takođe je obavezan da učestvuje u radu Leksičke sekcije Međunarodne radne grupe OLA, a S. Čerić u radu Fonetske sekcije

Iz toga proističe da se obezbijedi:

- 15-dnevno učešće D. Vujičića u radu Redakcionog kolegija OLA i Međunarodne radne grupe OLA (Leksička sekcija) u Moskvi krajem januara i početkom februara 1980. godine (na bazi bezdevizne razmjene putem Savjeta akademija SFRJ);
- 15-dnevno učešće S. Čerić u radu Međunarodne radne grupe OLA (fonetska sekcija), takođe u Moskvi krajem januara i početkom februara 1980. god. (na bazi razmjene Savjeta akademija SFRJ sa Akademijom nauka SSSR-a);
- 7-dnevno učešće S. Čerić i D. Vujičića u radu Radne grupe i Redakcionog kolegija OLA u oktobru mjesecu naredne godine (19–26.X 1980) – u DDR-u (Rugia-Binz).

Takođe je stalna obaveza Komisije da putem svojih predstavnika redovno učestvuje u radu jugoslovenske Komisije OLA. Ovdje se podrazumijeva obavezno prisustvovanje redovnim sastancima, na kojima se razmatraju izvještaji o radu, jugoslovensko učešću u radu na OLA, kao i učešće na radnim sastancima jugoslovenske leksičke i fonetske podsekcije, koji se organizuju u cilju izrade morfonoloških transkripcija, legendâ, indeksâ i sl. Takvi sastanci se organizuju jednom ili najviše dva puta godišnje za svaku potkomisiju – u zavisnosti od potrebe rada i neophodnih konsultacija u vezi s realizacijom preuzetih međunarodnih obaveza.

2) Evropski lingvistički atlas (ALE)

U ovoj fazi rada na ALE obaveze Komisije su sljedeće:

- da se, u skladu sa zaključcima Međunarodne komisije za ALE, prenese dio materijala što je prikupljen na 7 bosansko-hercegovačkih punktova u specijalno pripremljene kvestionare ALE, da se ti materijali ispišu u vrlo složenoj transkripciji ALE i sl.;
- obavezno je i prisustvovanje na sastancima jugoslovenske Komisije za ALE (D. Vujičić).

3) Opštekarpatški dijalektološki atlas (OKDA)

Za ovaj atlas Komisija je u obavezi da u toku 1980. godine prikupi materijal sa tri bosanska punkta (jedan punkt je na Bjelašnici, jedan na Vlašiću, a jedan u okolini Kupresa – Vukovsko). Ovaj posao trebalo je obaviti u 1979. god., ali je njegovo izvršenje moralo biti odgođeno pošto je kvestionar za OKDA dostavljen sa velikim zakašnjenjem. Obaveza je, takode, da predstavnik Komisije za lingvistička ispitivanja prisustvuje redovnim sastancima jugoslovenske Komisije za OKDA (D. Vujičić).

4) Srpskohrvatski dijalektološki atlas

Osnovna obaveza u sadašnjoj fazi rada na ovom projektu jeste terensko prikupljanje grade. Pošto se punktovi za ovaj atlas poklapaju sa punktovima predviđenim za realizaciju projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija*, potrebno je organizovati i finansirati obradu 5 punktova i na terenu prikupiti razliku grade za 10 punktova. (Finansiranje: po 13 dnevnica za obradu cijelih punktova, a po tri dnevnicke za posao oko dopune razlika.)

5) Učešće u radu na projektu Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija

Ovo je dugoročni projekat, koji se realizuje u saradnji Komisije i Instituta za jezik u Sarajevu. Obaveze Komisije u realizaciji projekta su:

- da učestvuje u terenskim istraživanjima (članovi i saradnici Komisije treba da obrade 5 punktova koji su istovremeno i punktovi za Srpskohrvatski dijalektološki atlas);
- da učestvuju u obradi prikupljene grade za Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik;
- da članovi Redakcije projekta (A. Peco i D. Vujičić) učestvuju na svim sastancima Redakcije.

6) Opštija dijalektološka ispitivanja

I pored vrlo intenzivnih poslova na dijalektološkim atlasima, u obavezi smo da opštijim dijalektološkim ispitivanjima obuhvatimo:

- dalje (10-dnevno) ispitivanje ikavskošćakavskih govora u zapadnoj Bosni (ispitivač: član Akademije A. Peco) i
- 20-dnevni boravak na terenima Bosne radi provjere sakupljenog dijalektološkog materijala.

II. O n o m a s t i k a

U skladu sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima, rad na onomastici će se odvijati prema planu što ga odobrava Međuakademijski odbor za onomastiku. Pored nastavka rada na terenskom prikupljanju hidronimske grade u slivu rijeke Bosne, te pripreme za štampu obrađene hidronimske grade iz lijevog sliva Drine, – u 1980. godini planira se:

- Ekscerpcija onomastičke građe iz bosanskih srednjovjekovnih povelja (XIV i XV vijek);
- nastavak terenskog ispitivanja i bilježenja mikrotoponimije na području Podveležja (S. Čerić).

III. Rječnik crkvenoslovenskog (općeslovenskog) literarnog jezika

1. Nastaviće se ekscerpiranje građe komparativnom metodom iz Nikoljskog, Kopitareva i Čajničkog evanđelja, i to iz teksta po Luki (zaključno do 10. glave). Za ovaj dio posla sredstva su obezbijedena, jer to obavlja saradnik stalno zaposlen u Akademiji.

2. Iz sredstava koje je dodijelila Zajednica za naučni rad finansiraće se sljedeći poslovi: – ekscerpcija totalnom metodom dijelova drugog osnovnog teksta – Nikoljsko evanđelje (taj tekst je morao biti određen, jer je prvi osnovni tekst oštećen i sadržajno nekompletan), i to: dijelovi Evanđelja po Luki i cijelo Evanđelje po Jovanu (svega 25 stranica rukom pisanog teksta staroslovenskim jezikom bosanske redakcije, kao što su i svi tekstovi na kojima se radi na ovom projektu).

IV. Saradnja s inostranim institucijama

Protokolima utvrđene saradnje Komisije sa Instytutom Słowianoznawstwa PAN i Instytutom Języka Polskiego PAN ističu krajem ove godine. Bilo bi dobro nastaviti započetu saradnju i potpisati nove protokole, jer je za to zainteresovana i poljska i naša strana. Ako bi se saradnja nastavila, Komisija bi bila u obavezi da obezbijedi:

- studijski boravak u našoj zemlji saradnika Instytutu Języka Polskiego PAN (u trajanju do 15 dana);
- 15-dnevni boravak člana Akademije A. Pece i D. Vujičića u Poljskoj;
- učešće u pripremi zajedničke jugoslovensko-poljske publikacije koja 1980. godine treba da se objavi u Makedoniji.

V. Sastanci, prisustvovanje naučnim skupovima stručne konsultacije i slično

- 1) Prisustvovanje redovnim i radnim sastancima MO za dijalektološke atlase (A. Peco, S. Čerić i D. Vujičić).
- 2) Prisustvovanje redovnom godišnjem sastanku MO za onomastiku (A. Peco i D. Vujičić).
- 3) Učešće člana Akademije A. Pece na naučnom skupu što ga Slovenska akademija znanosti in umetnosti organizuje povodom godišnjice J. Kopitara.
- 4) Učešće A. Pece i D. Vujičića na naučnom skupu posvećenom čakavštini.
- 5) Učešće A. Pece i D. Vujičića na Međunarodnom skupu slavista što se održava u Vukove dane u Beogradu, Novom Sadu i Tršću.
- 6) Prisustvovanje radnim sastancima Redakcije projekta „Bh. dijalekatski kompleks...” (A. Peco i D. Vujičić).
- 7) Učešće D. Vujičića na VII plenarnom zasjedanju Komisije za slovensku onomastiku pri Međunarodnom komitetu slavista, od 23–26. IX u Krakovu.
- 8) Po potrebi, odlazak saradnika Komisije u druge centre radi konsultacija.

VI. Izdavačka djelatnost

Biće pripremljene i u toku 1980. godine predate za štampu sljedeće knjige:

- 1) 1 knjiga fonoloških opisa jugoslovenskih punktova OLA (oko 30 autorskih tabaka).
- 2) Hidronimi (vodna imena) u lijevom slivu Drine (oko 20 autorskih tabaka).
- 3) Monografija M. Mulića: Jezičko-književna analiza Besjede K. Ohridskog o arhandelima Mihailu i Gavrilu (oko 10 autorskih tabaka).

Prikupljaće se radovi za II knjigu Radova Komisije, koja treba da se preda za štampu 1981. godine.

Pored navedenog, Komisija će aktivno saradivati u kompletiranju zajedničke jugoslovensko-poljske publikacije koja će biti objavljena u Skoplju, kao i na pripremi III knjige Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Odjeljenje medicinskih nauka planira da u 1980. godini nastavi sa radom na realizaciji Srednjoročnog plana Akademije. Planira se rad na naučnim projektima, rad na analizi, ocjeni, organizaciji i unapređenju medicinske naučne oblasti, te objavljivanje rezultata na simpozijumima, naučnim skupovima i u obliku publikacija.

1. Naučni projekti

a) U okviru projekta *Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u BiH* nastaviće se sljedeća faza rada, u kojoj će se obaviti laboratorijska ispitivanja raširenosti jako ugroženih osoba od virusnog hepatitisa tipa B i tipa A; pratiće se morbiditet, mortalitet i letalitet od virusnog hepatitisa i analizirati provođenje Republičkog programa za sprečavanje i suzbijanje virusnog hepatitisa.

b) U okviru projekta *Krvni sudovi srca i koronarna bolest* radiće šest grupa istraživača. U oktobru 1981. godine (po završetku radova) održaće se simpozijum na temu projekta. Nastavak rada na realizaciji ovog projekta predložiće se za naredni srednjoročni plan Akademije.

c) Realizacija projekta *Etiologija, klinika i prevencija endemske nefropatije* i dalje će se odvijati u aktivnoj saradnji sa Republičkom komisijom za endemsku nefropatiju. Pokušaće se provjeriti nove hipoteze o eventualnim glavnim i sporednim uzrocima endemske nefropatije, a nastaviće se i ispitivanje uticaja autoimunih tijela na pojavu endemske nefropatije.

d) U okviru projekta *Unificirana hemoterapija raka*, koji je predmet rada Odbora za rak, biće organizovano istraživanje i izrada terapijskih protokola. Planira se, takode, organizovanje naučnog skupa na temu „Citostatici”. Isto tako se planira oživljavanje rada Odbora: održaće se više sjednica u cilju koordiniranja rada u okviru borbe protiv malignih neoplazmi.

e) *Projekat Mikotoksini i zdravlje ljudi i životinja* nastaviće se u narednom periodu. Pomenuti projekt će biti predložen u okviru makroprojekta „Proizvodnja hrane u BiH” ili u okviru makroprojekta „Proizvodnja mlijeka i mesa” kao projekat za Srednjoročni plan Akademije. Postoje svi uslovi da se nastavi intenzivni rad na navedenom projektu.

f) *Projekat Farmakološka i kliničko-farmakološka evaluacija novih oblika lijekova u farmaceutskoj industriji BiH* je, takode, jedan od projekata čijim radom treba da koordinira Akademija. Odjeljenje planira obrazovanje posebnog odbora za farmakoterapiju čiji bi zadatak bio da inicira, analizira i koordinira rad na ovom projektu.

Posljednja dva naučna projekta odnose se na evaluacijska istraživanja u biomedicinskim naukama i na unapređenje uslova za razvoj medicinske naučne oblasti. Ovo su projekti uopštenog karaktera, ali kako se za njih sve više opredjeljuju članovi Odjeljenja, kao i naučni radnici iz zdravstvenih radnih organizacija, tako se u 1980. godini planira njihova razrada, kao i početna istraživanja.

g) Konstituisaće se odbori za ishranu (odjeljenski, međuodjeljenski i međuakademijski), koji će raditi na temi „Aktuelni medicinski problemi ishrane stanovništva”. Uglavnom će se ispitivati zdravstveni aspekti ishrane stanovništva, kontola kvaliteta i sl.; manje problem dobivanja i distribucije hrane.

2. Naučni skupovi

U 1980. godini planira se održavanje naučnog skupa *Stanje i perspektiva medicinske nauke u BiH*.

Skup se organizuje sa ciljem da se naučno evaluiira današnje stanje izrade projekata, kao i uslovi u kojima se razvija medicinska nauka. Namjera skupa je da ukaže na puteve bolje organizacije medicinskih istraživanja. Akademija će biti nosilac i organizator. Odgovorni organizator je akademik S. Huković. Održavanje skupa se planira u maju 1980. godine. Očekuje se stotinu učesnika. Referati će biti štampani u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

3. Izdavačka djelatnost

Predviđa se štampanje sljedećih publikacija:

- *Zbornik o mikrotoksinima,*
- *Zbornik o izolovanim organima (model – sistem),*
- *Zbornik o hipokampu i amigdaloidnom kompleksu,*
- *Zbornik o stanju i perspektivama medicinske nauke BiH,*
- *Zbornik o analizi nacionalnih sistema (na engleskom jeziku),*
- *Sveska Radovi Odjeljenja medicinskih nauka.*

4. Saradnja sa udruženim radom

Odjeljenje medicinskih nauka saraduje sa udruženim radom u oblasti zdravstva, medicinske edukacije, u farmaceutskoj industriji i sa organizacijama udruženog rada naučnih djelatnosti. U 1980. godini planiraju se sljedeći oblici saradnje:

- predavanja i konsultacije u okviru projekata i odbora,
- usmjereno obrazovanje zdravstvenih radnika,
- osavremenjavanje evaluacije novih oblika lijekova koji se stvaraju u farmaceutskoj industriji u BiH,
- izrada uputstava, smjernica i informacija o prevenciji i terapiji raznih oboljenja,
- evaluacija projekata za naučnoistraživački rad i dr.

Za svaki od pomenutih oblika saradnje biće sklopljeni samoupravni dogovori. Od Akademije se za ovaj vid aktivnosti neće tražiti posebna sredstva, osim dnevnica i putnih troškova ukoliko se radovi budu obavljali van Sarajeva.

5. Ostale aktivnosti

Planira se 10 sjednica Odjeljenja medicinskih nauka i 17 sjednica odbora, sekcija i komisija koje djeluju u okviru Odjeljenja. Tako će odbori – za virusni hepatitis, za nefropatiju i za kardiovaskularni sistem održati po 3 sastanka, a Odbor za rak i Meduakademijski odbor za ishranu po dva sastanka. Planiraju se, također po dva sastanka medicinskih sekcija međuodjeljenjskih odbora za prostorno planiranje i za kibernetiku.

U 1980. godini biće pokrenuta inicijativa za stvaranje medicinskog naučnog centra koji bi koordinirao medicinska istraživanja svih fakulteta i naučnih ustanova, te farmaceutske industrije koja se bavi medicinskim istraživanjima.

Osim toga, Odjeljenje planira dva predavanja, i to: predavanje akademika D. Kanazira, člana Srpske akademije nauka i umetnosti i predavanje prof. dra Knolla, člana Mađarske akademije nauka.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

1. Naučni projekti

Projekti u kojima Akademija ima ulogu koordinatora

U 1980. godini Odjeljenje će, preko svog predstavnika, koordinirati rad na projektu, *Uporedna analiza urbanosti Dinarida i Kavkaza*, koji se realizuje u saradnji sa Akademijom nauka SSSR-a i Geološkim institutom „Geoinženjeringa”.

Nastaviće se rad i istraživanja na projektu *Evolucioni sistemi i procesi odlučivanja u takvim strukturama*. Planom se obuhvataju:

- završetak obrade područja filozofsko-semantičke problematike sistemnog mišljenja i
- dovršenje nekoliko imitacionih modela na prirodnom i matematičkom jeziku iz specifičnih područja ovog projekta.

Članovi Odjeljenja će učestvovati u radu na projektu *Voda kao faktor razvoja na kršu*, koji se realizuje u okviru Komisije za vodoprivredu. (Vidjeti Plan Komisije za vodoprivredu).

Projekt u kojem Akademija ima ulogu nosioca

Projekt *Istraživanje matematičkih modela u transportnim procesima* je proizišao kao rezultat istraživanja i tematike u okviru projekta *Vodno bogatstvo i hidrologija krša*. Rad na ovom projektu će se odvijati u okviru Komisije za vodoprivredu u saradnji sa Komisijom za teoretske i tehničke probleme sistemnih istraživanja. (Vidjeti Plan Komisije za vodoprivredu).

2. Izdavačka djelatnost

Planira se izlazak iz štampe sveske *Radovi LXVII*, knjiga 6, a u prikupljanju je još jedna sveska Radova.

3. Saradnja sa udruženim radom

Odjeljenje će pristupiti neposrednom ostvarivanju saradnje sa organizacijama udruženog rada sa kojima je Akademija potpisala samoupravne sporazume.

4. Ostale aktivnosti

Odjeljenje planira, okvirno, deset radnih sjednica, koje će biti posvećene tekućim i posebnim pitanjima.

Tekuća pitanja su:

- analiza i praćenje rada odbora i komisija,
- izdavačka djelatnost Odjeljenja,
- razrada programiranih aktivnosti iz ovog plana,
- aktivnosti koje proizlaze iz zaključaka Predsjedništva i Izvršnog odbora,
- ostala tekuća problematika i dr.

Odjeljenje će, u skladu sa ranije usvojenim konceptom rasprava o oblastima i naučnim pravcima iz domena tehničkih nauka, organizovati posebne tematske rasprave. Tako su u planu sljedeće rasprave:

- Stanje i problemi naučnih istraživanja u naukama hemijsko-metalurške tehnologije i njihova uloga u razvoju potencijala Republike,
- Energetika i energetske resursi,
- Problematika matematičkog modeliranja i njegov značaj za naučna istraživanja u Bosni i Hercegovini,
- Problemi naučnih informacija i sistemi naučnih informacija,
- Vodni resursi — problemi upravljanja i korištenja i
- Edukativna problematika u tehničkim naukama u svjetlu savremenog razvoja i razvoja naše republike.

Komisija za vodoprivredu

1. Naučni projekti

Projekt u kojem Akademija ima ulogu koordinatora

Kao rezultat istraživačke i koordinatorske aktivnosti na projektu *Vodno bogatstvo i hidrologija krša*, utvrđeni su pravci i prioriteti za dalja istraživanja vodoprivredne problematike krša, što treba da bude objedinjeno u okviru projekta *Voda kao faktor razvoja na kršu*. U cilju konačnog definisanja strukture i tematskog usmjeravanja ovog novog istraživačkog projekta, u 1980. godini predviđa se održavanje jednog radnog skupa.

Projekt u kojem Akademija ima ulogu nosioca

Projekt *Istraživanje matematičkih modela u transportnim procesima*, proizašao je kao rezultat istraživanja i tematike u okviru projekta *Vodno bogatstvo i hidrologija krša*. Rad na ovom projektu će se odvijati u saradnji sa Komisijom za teoretske i tehničke probleme sistemnih istraživanja.

U 1980. godini planiraju se sljedeće aktivnosti:

- razrada programa,
- formiranje radnog tima,
- konkurisanje kod SIZ-a za nauku BiH i
- istraživanje fizikalne strukture modela.

Komisija će i u 1980. godini nastaviti praćenje realizacije zaključaka skupa o aktuelnim vodoprivrednim problemima Bosne i Hercegovine, održanog 1977. godine.

2. Naučni skupovi

a) Komisija će organizovati radno savjetovanje na temu *Struktura i tematsko usmjeravanje novog istraživačkog projekta-Voda kao faktor razvoja na kršu*.

Akademija bi imala ulogu koordinatora, a odgovorni organizator bi bio sekretar Komisije za vodoprivredu Odjeljenja tehničkih nauka. Savjetovanje bi se održalo u februaru — martu 1980. godine, a predviđa se oko 40 učesnika. Štampanje materijala obezbjeđuje Zajednica za realizaciju projekta „Voda kao faktor razvoja na kršu”.

b) U maju — junu 1980. godine održaće se simpozij *Nestacionarno strujanje u sistemima pod pritiskom*, kojem bi Akademija bila pokrovitelj. Odgovorni organizator je prof. dr Zvonimir Janežić, ispred Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja. Predviđa se oko 50 učesnika. Štampanje materijala obezbjeđuje Jugoslovensko društvo za hidraulička istraživanja.

3. Izdavačka djelatnost

Posebna izdanja – publikacija materijala sa simpozija „Hidrodinamički problemi zaštite voda”, koji je održan maja 1979. godine u organizaciji Komisije.

4. Saradnja sa udruženim radom

Svojim zahtjevom iz 1978. godine, Poslovni odbor za izučavanje vodoprivredne problematike krša tražio je angažovanje Akademije u ulozi koordinatora. Taj prijedlog se realizuje prema tačkama 1a i 2a ovog plana, s tim što Akademija treba da preuzme organizovanje skupa koji treba da utvrdi pravce istraživanja, valorizaciju rezultata i koordinaciju rada na ovom kompleksnom projektu. Po ovom prijedlogu Akademija ne preuzima nikakve materijalne obaveze osim obezbjeđenja prostorija za održavanje skupa.

5. Ostale aktivnosti

U narednom periodu Komisija planira održavanje četiri sjednice, na kojima će se, između ostalog, vršiti i pripreme za donošenje petogodišnjeg plana za period 1981–1986. godina.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

1. Naučni projekti

Projekti u kojima Akademija ima ulogu koordinatora

Odjeljenje će u 1980. godini koordinirati i pratiti rad na realizaciji makroprojekta *Unapređenje pravaca poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH*. U okviru makroprojekta članovi Odjeljenja aktivno će učestvovati u radu na četiri projekta, i to:

- Reprodukcija goveda kao faktor unapređenja govedarske proizvodnje,
- Reprodukcija ovaca kao faktor unapređenja ovčarske proizvodnje,
- Istraživanja optimalne tehnologije proizvodnje i proširenja asortimana proizvoda iz ovčijeg mesa i
- Ispitivanje bitnih deficita i disproporcija mineralnih i drugih materija u osnovnim krmivima ovaca brdsko-planinskog područja.

Koordinaciju i valorizaciju rada na projektima vršće i dalje članovi odjeljenja koji su angažovani u Komisiji Savjeta makroprojekta pri Komitetu za poljoprivredu i šumarstvo SRBiH.

U okviru Odjeljenja, nastaviće se rad na projektu *Dendroflora Balkanskog poluotoka*.

Vršće se pripreme za izradu makroprojekta *Kontaminiranosti životinjskog i biljnog svijeta biološkim, kemijskim i radiološkim otpadnim materijalima u privredno razvijenim područjima SRBiH*, sa projekcijom mjera zaštite.

Članovi Odjeljenja učestvovali u realizaciji još dva naučna projekta koji se rade u okviru Komisije za zemljište i Komisije za životinjski svijet Odbora za prirodne resurse. (Vidjeti plan Odbora za prirodne resurse.)

2. Naučni skupovi

— S k u p *Problemi bilansa i kvaliteta voluminoznih krmiva u uslovima intenziviranja primarne stočarske proizvodnje brdsko-planinskog područja BiH*. — Skup će imati naučno-aplikativni karakter, a Akademija će imati ulogu organizatora. Odgovorni organizator je dopisni član Miralem Džinić. Skup će se održati u decembru 1980. godine, u Sarajevu, a predviđa se oko 80 učesnika. Materijali sa skupa će se štampati u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

— S a v j e t o v a n j e *O istraživanjima i obrazovanju u fizici*. — Cilj Savjetovanja je da da pregled i analizu naučnog rada i obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Organizator je Akademija, a odgovorni organizator akademik Krunoslav Ljolje. Očekuje se 200–300 učesnika i 12 referata. Savjetovanje će se održati u prvom kvartalu 1980. godine. Referati će biti umnoženi prije Savjetovanja.

— K o l o k v i j *Razvoj i stanje istraživanja flore BiH*. — Planira se sa 14 tematskih referata. Ispred Komisije za biljni svijet Odbora za prirodne resurse, odgovorni organizator je akademik Pavle Fukarek. Skup će se održati u prvoj polovini 1980. godine u Sarajevu. Predviđa se oko 30 učesnika. Materijali sa skupa štampaće se u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

— U organizaciji Komisije za životinjski svijet Odbora za prirodne resurse planira se s a v j e t o v a n j e *Valorizacija prirodnih resursa BiH*.

— U organizaciji Komisije za zemljište Odbora za prirodne resurse održaće se s a v j e t o v a n j e *O strukturi zemljišnog pokrivača*.

— U okviru Komisije za zaštitu prirode Odbora za prostorno planiranje vršiće se priprema naučnog skupa „Zaštita endema život svijeta BiH”.

(Detaljnije o tri posljednja skupa vidjeti u planovima rada Odbora za prirodne resurse i Odbora za prostorno planiranje.)

3. Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Akademik Miroslav Varadin učestvovali na IX internacionalnom kongresu za reprodukciju životinja i umjetno osjemenjivanje (Madrid, od 16. do 20. juna 1980). Podniće tri referata iz oblasti makroprojekta „Unapređenje pravaca razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH”.

Akademik Pavle Fukarek učestvovali na Fitocenološkom simpozijumu (Strazbur, Francuska, od 22–26. septembra 1980.). Podniće referat pod naslovom „Sastojine sive johe (*Alnus incana*) u Bosni i Hercegovini”.

4. Izdavačka djelatnost

U 1980. godini planira se izlazak iz štampe dvije sveske *Radova* iz serije matematika – fizika, kao i priprema jedne sveske *Radova* iz serije prirodnih nauka. Planiraju se i dvije sveske *Posebni izdanja*; prva, u kojoj će biti štampani materijali sa savjetovanja „Stanje i problemi reprodukcije i proizvodnja domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH” (13 referata na oko 12 autorskih tabaka) i, druga, „Dendrološki rječnik” (autor akademik Pavle Fukarek). U planu je i jedna monografija „Šumske fitocenozne planine Igman – Bjelašnica kod Sarajeva” (autor akademik Pavle Fukarek).

5. Saradnja sa udruženim radom

U okviru inicijative Akademije za razvijanje i unapređivanje organizovane naučne saradnje sa udruženim radom, Odjeljenje će i dalje nastojati da, u dogovoru sa određenim organima udruženog rada, iznade što bolje oblike saradnje (npr. razgovori sa predstavnicima UPI-ja i drugim zainteresiranim organizacijama udruženog rada).

6. Ostale aktivnosti

U 1980. godini planira se održavanje deset sjednica Odjeljenja. Na sjednicama će se rješavati tekući zadaci, kao što su: primanje radova, upoznavanje sa zaključcima Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije, razmatranje potrebe nabavke knjiga, časopisa i sl., vršenje recenzija i razmatranje radova prispjelih za štampanje u Akademijinim edicijama i drugo.

Osim toga, Odjeljenje će:

- i dalje saradivati sa SIZ-om za nauku BiH, razmatrati naučnu politiku i njeno ostvarenje i vršiti vrednovanje tema i projekata;
- razvijati saradnju sa srodnim odjeljenjima drugih akademija u zemlji i inostranstvu i razmatrati oblike i sadržaje te saradnje;
- aktivirati rad Međuakademijskog odbora za unapređenje brdsko-planinskog područja i reaktivirati rad Odbora za ishranu ANUBiH;
- pratiti razvoj nauke i organizovati rasprave o naučnim dostignućima i problemima iz pojedinih naučnih oblasti;
- redovno pratiti i analizirati izvršenje planova rada odbora i komisija iz područja koja se odnose na prirodne i matematičke nauke, kao i rad međuodjeljenjskih i međuakademijskih odbora.

U vezi sa izvršenjem Srednjoročnog plana Akademije, te planova rada odbora i komisija, omogućiće se odlazak članova Odjeljenja na internacionalne i nacionalne skupove u okviru postojećih materijalnih mogućnosti i usvojenih principa za odlazak na naučne skupove.

Članovi Odjeljenja radiće na problematici mastitisa kod goveda i sudjelovaće na predviđenom simpozijumu. Ovaj rad će se odvijati u saradnji sa Odjeljenjem medicinskih nauka.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

1. Naučni projekti

Projekt u kojem Akademija ima ulogu nosioca

a) Nastaviće se rad na *Istoriji književnosti Bosne i Hercegovine*.

I t o m: *Srednjovjekovna bosanska književnost*. – U 1980. godini biće napravljena regesta bosanskohercegovačkih povelja pisama, na temelju koje će se izvršiti čitanje i odabiranje odgovarajuće reprezentativne i ilustrativne građe te njeno fotokopiranje. Otpočeće se rad na bibliografiji natpisa sa stećaka, uz koju bi išla i književna ocjena.

II t o m: *Književnost Muslimana Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima sa alhamijado književnošću*. – U ovoj godini predviđeno je da se pribavi potrebna literatura i s tim u vezi obave neka nužna istraživačka putovanja, kako po zemlji tako i u neke orijentalističke centre izvan Jugoslavije (Kairo, Istanbul, Bratislava, London, Beč i Pariz).

III t o m: *Istorija književnosti naroda Bosne i Hercegovine od sredine XIX stoljeća do 1918. godine*. – Rad na ovom tomu trajao bi 4 godine.

a) U prvom dijelu obradile bi se *kulturne i prosvjetne prilike kod Srba u Bosni i Hercegovini do 1878. godine*: – Manastiri kao školski, kulturni i književni centri. – Školstvo uz crkvene opštine. – Književni rad pod utjecajem Vuka Karadžića i njegovih sljedbenika (A. Marković Slomo, J. Pamučina, P. Čokorilo, S. Skenderova, N. Dučić, V. Pelagić). – Djelovanje „Srpsko-dalmatinskog magazina”. – Mostar kao prvo književno središte. – Odjek ideja „Ujedinjene omladine srpske” u Sarajevu šezdesetih godina (K. Hadžiristić, T. S. Petrović, G. Vučković).

b) *Kulturne prilike kod Hrvata u Bosni i Hercegovini u XIX stoljeću do 1878. godine*: Hrvatsko školstvo u franjevačkim samostanima. – Saradnici Lj. Gaja iz BiH i odjeci ilirskog pokreta u BiH (G. Martić, M. Nedić, I. Jukić). – „Bosanski prijatelj” i značaj ovog lista za književno stvaranje hrvatskih pisaca. – Književni rad A. Kneževića, M. Batinića i I. Zovke.

c) *Prosvjetno-kulturne prilike kod Muslimana u Bosni i Hercegovini u drugoj polovini XIX vijeka*: – Nalaženje starijih književnih oblika u vrijeme političkih, društvenih i književnih reformi. – Pisci na orijentalnim jezicima i alhamijado pisci u drugoj polovini XIX stoljeća. – Vilajetska štamparija i njena djelatnost. – Književno-publicistički rad u šezdesetim godinama XIX stoljeća (S. Hadžihuseinović Muvekit, M. Š. Kurtčehajić i njegov „Sarajevski cvijetnik”).

IV t o m: *Književnost naroda BiH između dva rata*. – U 1980. godini izvršiće se kompletiranje bio-bibliografskih podataka o bosanskohercegovačkim piscima međuratnog perioda i bibliografije književnih priloga u časopisima tog doba.

V t o m: *Poslijeratna književnost naroda Bosne i Hercegovine*. – U 1980. godini bi se radilo na prikupljanju neophodne bibliografske građe.

Projekt u kojem Akademija ima ulogu koordinatora

Za 1980. godinu planirana je, u saradnji sa Institutom za jezik i književnost u Sarajevu, izrada VI knjige Bibliografije radova o narodnoj književnosti. Ekscerpiraće se grada iz časopisa „Narodno stvaralaštvo” i „Folklor”.

2. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će razmotriti mogućnost pripreme treće sveske *Radova*.

3. Ostale aktivnosti

Odjeljenje će i dalje pratiti rad na izradi Istorije književnosti Bosne i Hercegovine i, u dogovoru sa organizatorima i Redakcionim odborom, učestvovati u realizaciji ovog projekta. Ukoliko bude potrebno, Odjeljenje će o pojedinim pitanjima iz područja ove problematike organizovati šire rasprave.

Počinjući pripreme za sljedeće izbore novih članova Akademije, Odjeljenje će, na osnovu utvrđenih kriterija, obaviti prve konsultacije sa predstavnicima odgovarajućih institucija i organizacija. Prethodno će biti sačinjen plan tih konsultacija, a zatim će se razmotriti rezultati razgovora i utvrditi plan daljeg rada u tom smislu.

Odjeljenje će posebnu pažnju posvetiti pitanjima međunarodne saradnje, njenom proširivanju i sadržanom obogaćivanju, naročito nastojanjem da međunarodne organizacije i njihovi projekti u kojima učestvuje Akademija, mijenjaju svoj odnos u pozitivnom smislu prema književnosti i umjetnosti naših naroda i narodnosti.

Ovaj plan rada Odjeljenja podrazumijeva i obaveze iz Protokola o saradnji naše akademija sa Akademijom umjetnosti DDR-a, s tim što će se obaveze koje nisu mogle biti izvršene u 1979. godini, izvršiti u 1980.

Odjeljenje će obnoviti pitanje osnivanja katedre za istoriju umjetnosti pri Filozofskom fakultetu.

Odjeljenje konstatuje neodložnu potrebu stvaranja ili posebnog objekta ili adekvatno adaptiranog prostora za manifestacije svih oblika stvaralaštva iz domena svog djelovanja.

Predložiće se program rada na obilježavanju značajnih imena bosanskohercegovačke umjetnosti (likovne, muzičke, književne i dr.) i njihovih djela, radi jasnijeg utvrđivanja kontinuiteta umjetničkog stvaralaštva u Bosni i Hercegovini tokom ovog vijeka.

Razmotriće se mogućnost osnivanja fonoteke pri Akademiji.

MEĐUODJELJENSKI ODBORI I KOMISIJE

1. – Odbor za prirodne resurse

I u 1980. godini Odbor će raditi:

- u plenumu predsjednika pojedinih komisija i
- u komisijama.

Kako je naglašeno u izvještaju za 1979. godinu, Odbor će nastaviti svoj rad, i to:

- razmotriće se osnovni pravci daljnje aktivnosti, u cilju bolje organizacije i uspješnijeg rada Odbora, u cjelini, kao i pojedinih komisija,
- posvetiće se posebna pažnja većem okupljanju saradnika kako bi se zadaci predviđeni planom rada izvršili u roku,
- izvršiće se izbor najaktuelnijih zadataka i makroprojekata kojih bi nosilac bila Akademija, a koji bi se radili u zajednici sa nekom organizacijom udruženog rada,
- posebna pažnja posvetiće se daljem proširenju veza sa udruženim radom,
- pokušaće se izvršiti izbor takve tematike koja bi predstavljala multidisciplinarnu problematiku i koja bi mogla da poveže rad više komisija ili čak cijelog Odbora.

a) Naučni projekti i zadaci

Komisija za metale:

- *P r o j e k t i: Istraživanje niklonosnih ruda gvožđa Vardišta*

Nastaviće se sa prikupljanjem daljnjih podataka za izradu ovog makroprojekta, kako je to započeto u 1979. godini.

- *Otpadni materijali*

Nastaviće se sa obradom i prikupljanjem materijala za izradu ovog makroprojekta, kako je započeto u prošloj godini.

Komisija za zemljište

Ova komisija radiće na dva p r o j e k t a i to:

- *Usavršavanje modela pedološkog informacionog sistema Jugoslavije*, koji je izrađen u Akademiji i
- zapoćeće sa radom na izradi *Monografije o zemljištima BiH* na osnovu koncepta koji je usvojen na sjednici Međuakademijskog odbora za proučavanje zemljišta, održanoj 8. novembra 1979. godine.

Komisija za životinjski svijet i Komisija za biljni svijet

Ova komisija radiće na realizaciji zajedničkog m a k r o p r o j e k t a „Fauna i flora BiH”.

b) Naučni skupovi

Komisija za metale

U grupi prirodnih resursa rijetki minerali predstavljaju posebnu problematiku i veoma važnu strategijsku sirovinu. Postoje indicije o pojavi ovih minerala kako u crvnom mulju tako i u uglju na teritoriji Republike.

Odlučeno je da se u toku 1980. godine održi s a v j e t o v a n j e na temu *Rijetki minerali*, na kome bi se tretirala opšta i posebna tematika ove danas interesantne oblasti.

Nosilac i organizator savjetovanja je akad. K. Kapetanović, a Akademija bi imala ulogu pokrovitelja. Predviđa se održavanje 16–8 referata i oko 50 učesnika.

Komisija za nemetale i prirodni kamen

U Komisiji je odlučeno da se u toku 1980. godine počne sa prikupljanjem materijala za s a v j e t o v a n j e *O kompleksnim proučavanjima gline na teritoriji BiH*. Trebalo bi da se o ovoj važnoj mineralnoj sirovini prikupe i prouče podaci o: genezi, ležištima, osnovnim mineraloškim osobinama, mehaničkim i tehnološkim, a zatim o rezervama i kvalitetnim odlikama. U tom cilju je potrebno da se angažuje nekoliko organizacija udruženog rada i istraživačkih ustanova u toku 1980. i 1981. godine, a Savjetovanje bi se održalo krajem 1981. godine.

Komisija za geološku kartu

U okviru ove komisije održaće se o k r u g l i s t o *Stanje geološke karte i poznavanje stuba teritorije BiH*.

Po svom karakteru skup treba da dā bibliografsku i kritičku ocjenu prema zadatoj tematici u cilju poznavanja današnjeg stanja rada na novoj geološkoj karti BiH, kao i ocjenu poznavanja stuba i problematike vezane za stub, odnosno za izradu geoloških karata.

Preko Komisije za geološku kartu, poslije diskusije koja će se održati u okviru Okruglog stola, Akademija preuzima inicijativu utvrđivanja stanja i prioritetne problematike iz obje oblasti, koje bi perspektivno mogle da se razraduju kao makroprojekti za daljnje unapređenje poznavanja stuba, kao i izrade geološke karte. Osim toga, iz ovog prvog skupa proizašlo bi i nekoliko savjetovanja koje bi Akademija inicirala u zajednici sa Savezom inženjera i tehničara geološke struke.

Odgovorni organizator savjetovanja je akademik Radoslav Jovanović, predsjednik Komisije za geološku kartu i Odbora za prirodne resurse. Savjetovanje će se održati krajem prvog kvartala 1980. godine u Akademiji. Predviđa se između 30 do 40 učesnika. Na savjetovanju će biti podnijeto 12 referata.

Pored ovoga, Komisija za geološku kartu planira održavanje s k u p a — *Klasifikacije cijena u hidrogeološkom i inženjersko-geološkom smislu*.

Ovaj skup trebalo bi da se održi do kraja 1980. godine, a cilj mu je da pokrene problematiku uslovno važnu za izradu hidrogeoloških i inženjersko-geoloških karata, da stavi u širi kontekst pitanje klasifikacija na kojima je u jugoslovenskim, a naročito u razmjerama Bosne i Hercegovine malo radeno, kako bi eventualni zaključci i korisne sugestije poslužili Komisiji za geološku kartu da sa više autoriteta učestvuje u izradi različitih uputstava, a posebno onih za izradu inženjersko-geoloških i hidrogeoloških karata.

Organizator skupa bio bi akademik Radoslav Jovanović, sa saradnicima: F. Trubeljom, Lj. Rokićem, S. Tokićem i R. Srdić. Predviđa se oko 30 učesnika i 3—4 referata. Akademija bi imala ulogu inicijatora i koordinatora na rješavanju navedene problematike, na osnovu čega bi se radio makroprojekt, ili modelske karte. Savjetovanje će se održati u decembru 1980. godine u prostorijama Akademije.

Ovo je početak rada na složenoj tematici, koji bi se produžio i u narednom srednjoročnom periodu, zavisno od rezultata ovog skupa.

Komisija će raditi i na pripremi skupa „O dijabaz rožnjačkoj formaciji”.

Bez obzira na zaključke Okruglog stola, smatra se da problem dijabaz rožnjačke formacije predstavlja najaktuelniji problem u geologiji BiH, kako zbog petrografsko-mine-rogenog, tako i s obzirom na facijalni i stratigrafski značaj, pa je zaključeno da se u 1980. godini počne sa prikupljanjem i obradom bibliografskih podataka o ovoj tematici, te da se na osnovu toga u narednoj godini zakaže prvo savjetovanje.

Komisija za zemljište

Komisija planira s a v j e t o v a n j e *O strukturama zemljišnog pokrivača*. Odgovorni organizator je akademik Milivoje Čirić. Savjetovanje će održati u junu 1980. godine, u prostorijama Akademije. Predviđa se oko 40 učesnika iz Jugoslavije i SSSR-a. Prije savjetovanja štampaće se izvodi u obimu od 5 stranica, a poslije savjetovanja će se publikovati cjelokupni materijal u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja. Predviđa se 8—10 referata.

Osim toga, Komisija planira održavanje: javne rasprave o rezultatima u razvijanju relacionog sistema za upravljanje bazom podataka i dva koordinaciona sastanka u vezi sa pedološkim kartiranjem

Komisija za živorinjski svijet

Komisija u 1980. godini predviđa pripremu s a v j e t o v a n j a *Valorizacija prirodnih resursa BiH* (životinjski svijet). Termin Savjetovanja odrediće se zavisno od rezultata rada u toku godine.

Komisija za biljni svijet

Nakon proširenja i reorganizacije Komisije, u toku 1979. godine rađeno je na obradi tematike za k o l o k v i j na temu *Razvoj i stanje istraživanja flore BiH*. Odgovorni organizator će biti akademik Pavle Fukarek. Predviđa se oko 50 učesnika i 14 referata. Savjetovanje će se održati u prvoj polovini 1980. godine, u prostorijama Akademije. Materijal sa ovog savjetovanja bio bi objavljen u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

c) Saradnja sa udruženim radom

U toku dosadašnjeg rada Odbor za prirodne resurse je, preko svojih članova, odnosno članova komisija, djelimično saradivao sa pojedinim ustanovama iz oblasti udruženog rada.

Naglašeno je da će se u narednoj godini učiniti novi napori u iznalaženju čvršćih veza između Akademije, Republičke zajednice za naučni rad i udruženog rada na realizaciji makroprojekata. Time bi se ostvarila veća radna aktivnost samog Odbora i pružila mogućnost realizacije značajnih istraživačkih radova iz oblasti prirodnih resursa.

Jasno da bi se pri tome nastojalo da Akademija ima ulogu inicijatora i koordinatora, bez preuzimanja materijalnih obaveza u realizaciji projekata.

2. – Odbor za prostorno planiranje i zaštitu okoline

a) U okviru izrade *Plana prostornog razvoja grada i regiona Sarajevo*, Odbor planira sljedeće:

- uži sastanak s predstavnicima grada i regiona u cilju usvajanja koncepcije koju je predložila Komisija za urbanizam i ekonomiju;

- savjetovanje o problematici prostornog razvoja grada i regiona Sarajevo, koje bi se organizovalo u zajednici sa Skupštinom grada Sarajeva i skupštinama sarajevskog regiona, a poslužilo bi kao podloga za akciju na izradi Plana;

- saradnju i pomoć pri izradi i realizaciji Plana prostornog razvoja.

Ovi zadaci će se detaljnije razraditi nakon sastanka s predstavnicima Skupštine grada.

b) *Varijantni prijedlog trase auto-puta kroz Sarajevo* izradiće Komisija za urbanizam i Komisija za arhitekturu i zaštitu spomenika i predložiće ga u sklopu „Aplikativne studije“, na kojoj radi Institut za arhitekturu i urbanizam, a koja se odnosi na isti problem.

c) *Savjetovanje O zaštiti endema u živom svijetu Bosne i Hercegovine* planira Komisija za zaštitu životne sredine. Ovo savjetovanje, koje će se održati 1980. godine, treba da posluži kao priprema za skup koji se planira za 1982. godinu i čiji će organizator biti Akademija.

3. – Odbor za kibernetiku i sistemne analize

Komisija za teoretsko-tehničke probleme sistemnih istraživanja

Komisija za 1980. godinu planira:

a) pripremu i realizaciju *okruglog stola* u okviru simpozija *Informatika 1980. godine* po tematici sistemnih aspekata istraživanja problema u oblasti energije, energetskih resursa i upravljanja;

b) formiranje Organizacionog odbora i pripreme *simpozija Energetska elektronika*, koji će se održati u 1981. godini i čijeg se pokroviteljstva prihvatilo Odjeljenje tehničkih nauka;

c) izradu p r i j e d l o g a:
– za osnove edukativnih programa iz određenih područja sistemnih istraživanja u okviru visokoškolskih institucija;
– za sastavljanje osnovnih sadržaja sistemnih znanja koja bi trebalo da uđu u opseg redovnih studija,

– za razmatranje programa i mogućnosti organizacije jednog interdisciplinarnog sistema orijentiranog postdiplomskog studija u okviru Univerziteta i
– za pokretanje inicijative za formiranje naučno-stručne edicije iz oblasti sistemnih istraživanja.

d) Pripremanje p r i j e d l o g a sistemno orijentiranog makroprojekta za 1981. godinu, koji bi vodila i koordinirala Komisija.

Komisija će, osim toga, pružiti neposrednu podršku i pomoć u radu Međunakademij-skom odboru za energetiku.

Komisija za sistemske analize ekonomskih kretanja

Na osnovi ocjene sadašnjih realnih mogućnosti Komisije za sistemske analize ekonomskih kretanja, u 1981. godini planiraju se sljedeće aktivnosti:

a) U okviru *opšte orijentacije iz Programskih osnova* Odbora za kibernetiku i sistemske analize, predviđa se okupljanje naučnih radnika koji se u svojoj tekućoj i trajnoj pedagoškoj, naučnoj i stvaralačkoj aktivnosti koriste teorijom sistema i kibernetikom ili su im ova područja predmet neposrednog izučavanja. Organizovano okupljanje ovih kadrova imalo bi višestruki cilj, između ostalog:

– međusobnu razmjenu iskustava i rezultata u oblastima u kojima se koristi sistemnim pristupom i kibernetičkim metodskim aspektima;
– ocjenjivanje dubine i obuhvatnosti njihovih mogućnosti i primjene u određenim oblastima istraživanja i
– mogućnosti njihove primjene u novim istraživačkim oblastima i disciplinama i kritička analiza dosadašnje primjene iz ugla marksističke teorije i socijalističke samoupravne prakse i teorije.

b) U domenu *specifične orijentacije iz Programskih osnova* Odbora, organizovaće se niz tematskih rasprava u cilju definisanja interdisciplinarnog naučnoistraživačkog projektnog koncepta iz oblasti globalnog modeliranja privrednog rasta u BiH, koji bi proizlazio iz samoupravnog sistema planiranja. Osim toga, izvršiće se analiza i ocjena kadrovskih, organizacionih i finansijskih mogućnosti za rad na takvom konceptu i njegovoj realizaciji.

c) U okviru *neposredne orijentacije iz Programskih osnova* Odbora, za 1980. godinu se predviđa, u tematskim područjima tačaka 1 i 2 ovog plana, organizovanje nekoliko širih susreta naučnih radnika sa ekonomskih i pravnih fakulteta, sa Fakulteta političkih nauka, kao i iz odgovarajućih instituta. Isto tako bi se organizovao jedan okrugli sto u okviru interdisciplinarne problematike sadržaja iz tačaka 1 i 2 ovog plana.

Komisija za biokibernetiku

U okviru *opšte i specifične orijentacije* iz Programskih osnova, Komisija za biokibernetiku, koja je nedavno formirana, u 1981. god. usmjeriće svoju osnovnu aktivnost na koncipiranje dugoročnijeg programa rada koji bi se oslanjao na postojeća bio i medicinska istraživanja u Bosni i Hercegovini i okupljanje naučnih potencijala na planu jačanja i razvoja biokibernetičkih aspekata u ovakvim istraživanjima.

4. — Komisija za istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine

a) Naučni projekti

Nastaviće se rad na *Istoriji umjetnosti Bosne i Hercegovine*.

— Svi autori saradnici će, ukoliko to nisu do sada učinili, obaviti planiranu *studijska putovanja*.

— Autori saradnici I potkomisije (praistorija i antika) do kraja 1980. godine predaće testove na recenziranje.

— Do kraja 1980. godine biće završen veći dio tekstova za tomove II–IV.

— U toku 1980. godine održaće se više sjednica potkomisija, isključivo radnog karaktera, u cilju efikasnog završavanja preuzetih obaveza.

b) Naučni skupovi

— U toku 1980. godine održaće se jedno *savjetovanje svih autora saradnika*, vjerovatno sa sljedećim dnevnim redom:

1. Stanje izrade tekstova i problemi u vezi s tim,
2. Ujednačavanje naučnog nivoa tekstova i poslovi oko recenziranja,
3. Saradnja sa Izdavačkim preduzećem „Svjetlost”, izrada ilustrativnog materijala jednakog kvaliteta i oprema knjiga.

Ovo savjetovanje će se održati, orijentaciono, u maju ili junu 1980. godine, u prostorijama Akademije. Predviđa se 25–30 učesnika. Finansijska sredstva su obezbjeđena. Materijali sa savjetovanja biće umnoženi samo za internu upotrebu.

5. Plan izdavačke djelatnosti

Prema planovima odjeljenja, organizacionih i radnih jedinica Akademije, ukupan obim izdavačke djelatnosti u 1980. godini planira se:

Organizaciona jedinica	E d i c i j e:		Pos. izd.	Grada	Godiš.	Ljetopis	Svega
	Radovi	Djela					
Odjeljenje medicinskih nauka	1	—	5	—	—	—	6
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	3	—	4	—	—	—	7
Odjeljenje tehničkih nauka	2	—	1	—	—	—	3
Odjeljenje za književnost i umjetnost	1	—	—	—	—	—	1
Odjeljenje društvenih nauka	1	1	1	—	—	—	3
Centar za balkanološka ispitivanja	—	3	—	1	1	—	5
Komisija za lingvistička ispitivanja	1	—	—	—	—	—	1
Odbor za prirodne resurse	—	—	2	—	—	—	2
Akademija	—	—	2	—	—	1	3
Ukupno:	9	4	15	1	1	1	31

6. Plan Biblioteke

Nabavka knjiga

Kupovina	300 knjiga
Poklon	60 knjiga
Razmjena	750 knjiga
Naša izdanja	40 knjiga
Ukupno:	1.150 knjiga

Nabavka časopisa

Kupovina	70 god.-naslova per.
Poklon	10 god.-naslova per.
Razmjena	450 god.-naslova per.
Naša izdanja	30 god.-naslova per.
Ukupno:	560 god.-nasl. period.

Inventarisanje i signiranje knjiga i časopisa:

Inventarisanje i signiranje knjiga	1.150 primjeraka
Inventarisanje i signiranje časopisa	560 primjeraka
Ukupno:	1.710 primjeraka

Izrada kataloga knjiga i časopisa:

Abecedni-imenski katalog (knjiga)	1.150 kataloških list.
Predmetni katalog (knjiga)	1.150 kataloških list.
Mjesni-topografski katalog (knjiga)	1.150 kataloških list.
Stručni (UDK) katalog (knjiga)	1.150 kataloških list.
Ukupno:	4.600 kataloških list.

Rad sa čitaocima:

Izdavanje knjiga	360 h
Izdavanje časopisa	320 h
Pružanje informacija	480 h
Ukupno:	1160 h

Magacini i katalozi

Ulaganje knjiga i časopisa u magacine 1710 primjeraka.
Ulaganje kataloških listića u katalog 4600 kataloških listića.

**FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE
ZA 1980. GODINU**

O p i s	Plan za 1980. god.
I. Prihodi	
Prihodi iz Budžeta SRBiH	13,650.000,00
Svega prihodi:	13,650.000,00
=====	
II. Rashodi	
Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	200.000,00
Troškovi prevoznih sredstava (gorivo i opravke)	150.000,00
Troškovi PTT usluga	180.000,00
Putni troškovi i dnevnice za služb. putovanja	380.000,00
Troškovi tekućeg održavanja sredstava za rad	41.000,00
Troškovi štampanja publikacija izdav. djelatn.	1.330.000,00
Ostale proizvodne usluge drugih	47.000,00
Sitni inventar i HTZ oprema	35.000,00
Troškovi reprezentacije	50.000,00
Ostali materijalni troškovi	23.000,00
Zakupnine za poslovne prostorije	152.000,00
Ugovori o djelu	36.000,00
Autorski honorari	760.000,00
Akademjske nagrade	3.689.000,00
Naknada troškova radnicima za prevoz na posao i s posla	30.000,00
Sredstva za investicije	110.000,00
Knjige za biblioteku	90.000,00
Naučna saradnja s akademijama	150.000,00
<i>Troškovi naučnih jedinica</i>	
a) Centar za balkanološka ispitivanja	450.000,00
b) Komisija za lingvistička ispitivanja	210.000,00
c) Ostalo	-
Doprinos Savjetu akademija SFRJ	75.000,00
Ostale članarine	15.000,00
Doprinos za opštenar, odbranu i društ. samozašt.	50.000,00
Doprinos SIZ-ovima	626.000,00
Premije osiguranja	60.000,00
Troškovi platnog prometa	30.000,00
Doprinos za gradsko zemljište	26.000,00
Doprinos fondu solidarnosti na izdatke za reprezentaciju	5.000,00
Sredstva za Radnu zajednicu	4,370.000,00
Fond za naučnoistraživački rad	200.000,00
Tekuća rezerva	80.000,00
Svega rashodi	13,650.000,00

II – PLAN RADA INSTITUTA KOJIH JE SUOSNIVAČ AKADEMIJA

Instituti kojih je Akademija suosnivač u 1980. godini radiće na realizaciji sljedećih projekata:

Institut za automatiku i računarske nauke

- a) Istraživanje multioperatorskog sistema za distribuirane mikroprocesorske strukture,
- b) Istraživanje tankoslojne tenzometrijske fenomenologije i
- c) Studija u oblasti prepoznavanja i klasifikacije oblika i razvoj novih algoritama.

Institut za elektroenergetiku

- a) Teorijsko i eksperimentalno istraživanje ponašanja električnog luka u magnetskom polju i prostoru ispunjenim gasom SF_6 ;
- b) Teorijsko, numeričko i eksperimentalno istraživanje metoda oblikovanja električnih polja složene višeravanske konfiguracije.
- c) Teorijska i eksperimentalna studija metoda efikasnog hlađenja električnih postrojenja u kompaktnoj izvedbi.

Institut za termotehniku i nuklearnu tehniku

- a) Istraživanja u oblasti MHD—konverzije energije — termotehnički problemi,
- b) Istraživanje u oblasti gasifikacije uglja,
- c) Numeričke metode i numerički modeli za proračun transportnih procesa u fluidu.

Institut za tehnologiju materijala

- a) Istraživanje u oblasti fizičko-metalurških osnova razvoja metalnih materijala namijenjenih za primjenu na visokim temperaturama (za MHD—postrojenje),
- b) Određivanje treće dimenzije greške i početak plastičnih deformacija aluminijske legure $ALZn_4MG_2$ primjenom densitometrija,
- c) Ispitivanje međusobne veze faktora koji karakterišu toplotni ciklus i ekvivalentnost toplotnih tokova u zavarivanju visokočvrstih čelika i
- d) Mehanizam relaksacije zaostalih napona.

VI. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE U 1979. GODINI

EDVARD KARDELJ
(1910–1979)

Roden je u Ljubljani 27. I 1910. godine, a učiteljsku školu je završio u istom gradu 1929. godine. Već u šesnaestoj godini je postao član SKOJ-a i otada je neprestano, zapravo do kraja svog života, učestvovao u revolucionarnom radu u okviru Partije, odnosno SK Jugoslavije. Zbog svoje političke aktivnosti bio je više puta hapšen i proganjan, ali ga to nije nikada zaustavljalo u njegovoj revolucionarnoj djelatnosti. Dvije godine je pohađao Lenjinsku školu u Moskvi, bio je i predavač na Komunističkom univerzitetu narodnih manjina Zapada. U tom vremenu stekao je vrlo solidnu teoretsku osnovu za svoj naučni i praktični rad, ali svoje usavršavanje u tom pogledu nije, zapravo, nikada ni prekidao.

Od formiranja novog rukovodstva Partije 1937. god., sa drugom Titom na čelu, Edvard Kardelj je bio jedan od neposrednih i najbližih saradnika Josipa Broza Tita, a na V konferenciji je prvi put bio izabran u Centralni komitet Partije.

Treba reći da je Kardelj bio jedan od organizatora, a zatim i jedan od najviših rukovodilaca narodnooslobodilačkog rata i revolucije, pa je u tome svojstvu dao i izvanredne doprinose formiranju narodne vlasti i stvaranju nove, socijalističke Jugoslavije. Među ostalim bio je član Vrhovnog štaba NOV i član AVNOJ-a. Poznata je ogromna politička djelatnost Edvarda Kardelja u vremenu poslije oslobođenja, pa se može reći da sigurno nije bilo nijedne od najodgovornijih funkcija ili velikih akcija u kojima i on nije učestvovao. Bio je, među ostalim, predsjednik Skupštine Jugoslavije, ministar inostranih poslova, potpredsjednik SIV-a, sekretar CK SKJ i član Predsjedništva CKSKJ, član Savjeta federacije i tako dalje.

Posebno je važno napomenuti da se Kardelj od najranije mladosti vrlo aktivno bavio teoretskim istraživanjima u oblasti društvenih nauka, proučavajući uslove i pravce razvoja društva, ekonomske odnose i međunarodnu politiku. U ovom okviru on je napisao i objavio ogroman broj članaka, rasprava, naučnih djela i knjiga. To je jedna obimna bibliografija radova, koja mu je dala veoma ugledno mjesto i u jugoslavenskim akademijama. U tom sklopu se mogu spomenuti, bez pretenzija za posebnim isticanjem, ova djela: *Put nove Jugoslavije* (1946), *O osnovama društvenog i političkog uređenja* (1953), *Problemi naše socijalističke izgradnje* (1954–1955), *Problemi socijalističke politike na selu* (1959), *Pravci razvoja političkog sistema samoupravnog socijalizma* (1976) i druga djela. On se u svojim teoretskim istraživanjima ogledao na raznim poljima društvenih i ekonomskih kretanja i na svakom polju je dao vrlo ozbiljne i trajne doprinose.

Edvard Kardelj je često govorio o određenim konfliktima između teorije i prakse, između nauke i prakse. Značajno je podvući da u ličnosti i djelovanju Edvarda Kardelja nije uopće postojao takav konflikt. On je bio veliki teoretičar, ali se u isto vrijeme neprestano borio da se teoretske postavke pretvore u djelo, da postanu svakodnevna praksa. Prema tome, on je u svom djelovanju veoma skladno objedinjavao ta dva pravca rada i praktično pokazivao kako se navedeni konflikt rješava u svakodnevnom životu. Takva snaga data je malom broju ljudi, a nju je u punoj mjeri posjedovao Edvard Kardelj. Zbog toga je on i u ovom smislu velikan prvorazrednog značaja i može da služi kao izvanredan uzor generacijama koje dolaze i koje će dalje izgrađivati socijalističko društvo i unapređivati naučnoistraživački rad. Velika rijeka njegove misli će sigurno teći kroz vrijeme i izazivati plodan rast novih misli i novih ostvarenja.

Za počasnog člana Akademije nauka i umjetnosti BiH izabran je 1972. godine.

Edvard Kardelj je umro 10. februara 1979. godine. akademik ALOJZ BENAC

JURAJ NEIDHARDT
(1901–1979)

Neidhardt je bio entuzijast – zaljubljenik ljepote, naročito oblikovne i arhitektonske – a posebno naše, bosansko-hercegovačke.

Četrdeset i dvije godine svog najzrelijeg stvaralačkog doba posvetio je našoj Republici. Ovdje je stvorio i ostavio svoja vrhunska kreativna djela – likovna, arhitektonska, publicistička i pedagoška.

Roden je u Zagrebu 1901. godine, gdje je stekao osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, nakon čega je diplomirao na „Meisterschule für Architektur“ u Beču kod poznatog prof. Behrensa, 1924. Radio je nakon toga kod svog profesora Behrensa u Beču a zatim u Berlinu, kod slavnog Corbusier-a u Parizu na nizu arhitektonskih i urbanističkih projekata za Stockholm, Alžir, Nemours, Zürich, Lille. U Sarajevo je došao u 1937. god. i zaposlio se u „Jugoslovenskom čeliku“ gdje je projektovao, posebno za Zenicu i Ilijaš, pretežno stambene zgrade. Nakon oslobođenja je prešao u Ministarstvo građevina u Sarajevo, kasnije u Urbanistički zavod BiH i konačno na Arhitektonsko urbanistički fakultet u Sarajevu, gdje je do penzionisanja djelovao kao redovni profesor.

U toku svog dugogodišnjeg projektantskog rada projektovao je i realizovao 12 većih i manjih stambenih zgrada i blokova, veliki hotel „Metalurg“ u Zenici, 4 veće školske zgrade, među kojim se kao naročito uspjela ističe zgrada Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Projektovao je nekoliko uspjelih zdravstvenih i rekreacionih objekata u Sarajevu, Travniku, na Boračkom jezeru i dr. Među tim objektima se je isticao izuzetnim arhitektonsko-likovnim kvalitetima objekat uz skakaonicu na Trebeviću, koji je nažalost izgorio i „restauriran“ od strane nekog drugog autora, na neuspješan način.

Među njegova posljednja djela spada soliter Republičkih organa uprave na Marindvoru i zgrada Skupštine SRBiH, također na Marindvoru. Ta dva objekta, zajedno sa zgradom Filozofskog fakulteta čine značajnu skupinu Neidhardtovih djela okupljenih na jednom mjestu.

Neidhart je uspješno sudjelovao na mnogim javnim arhitektonskim natječajima i plasirao se na 12 natječaja, dobivši značajne prve i druge nagrade.

U oblasti prostornog i plošnog dizajna vrijedni su pažnje projekti interieura triju objekata koje je i građevinski projektovao, te oko 30 dekoracija za razne javne manifestacije i 15 plakata.

Sudjelovao je na 7 javnih izložbi u Parizu, Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i Novom Sadu.

Publicirao je oko 50 kraćih i dužih studijskih, propagandnih i polemičkih radova, obično ilustriranih vlastitim kvalitetnim crtežima, jer je bio suveren i u oblasti arhitektonskog crteža.

Medu publiciranim radovima se ističu naučne studije *Sarajevo i njegovi trabanti* te *Arhitektura Bosne i Hercegovine*, oba djela u saradnji sa D. Grabrijanom, kao i individualni rad *Turistička magistrala*.

Na svojim projektima i realizacijama manifestirao je ne samo visok i profinjen smisao za oblikovanje prostora nego i dokaz da je uvijek išao u korak s razvojem arhitektonske misli u svijetu, često i daleko ispred svoje sredine.

S neizmjernom ljubavlju je tragao za svim manifestacijama ljudskog stvaralaštva, u svim sredinama, od prethistorije do Antike, od umjetnosti „prirodnih“ naroda Afrike do naših stećaka. Prirodno je da je, došavši k nama s takvom predilekcijom, naša sredina sa osebujnim amalgamom starinskih orijentalnih, islamskih, hogumilskih, slavenskih i drugih kultura, etičkih i umjetničkih naslaga, probudila u njemu duboku ljubav za manifestacije našeg tla. Otkrio je ovdje mnoge crte međuljudskih odnosa, zaboravljene na Zapadu – ljubav i pažnju među susjedima, pravo svake kuće na vidik, sunce, zelenilo, ljepotu pejzaža, žubor žive vode i čar teferića. Te okolnosti su onda rezultirale naročitim arhitektonskim vrijednotama. Neidhardt je nama rođenim Bosancima, otvarao oči da sagledamo ljepote našeg kulturnog i arhitektonskog nasljeda, koje su nam usljed svakodnevne navike izmicale. Borio se za očuvanje tih naših spomenika, izloženih nevremenu, nemaru i skorojevičkom potcjenjivanju. Često je to bila bezuspješna borba usamljenog vojnika, ali nekada i uspješna – kad su ta shvatanja iskristalizirala i u širim krugovima.

Djelujući u toku 25 godina kao profesor na Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu Neidhardt je nadahnuo 25 generacija naših sadašnjih arhitekata svojom ljubavlju i smislom za ljepotu i kreaciju. Svi oni trebaju da za svoje sadašnje sposobnosti u najvećoj mjeri zahvale baš svom učitelju Juraju Neidhardtu.

Neidhardt je bio dopisni član Kraljevskog koledža britanskih arhitekata (RIBA) od 1953. godine, dopisni član Jugoslavenske akademije u Zagrebu i rodovni član ANUBiH.

Neka mu je slava i hvala i dug spomen za sve što je učinio! akademik MUHAMED KADIĆ

DRAGOMIR MALIĆ
(1913–1979)

Dragomir Malić rođen je 1913. godine u selu Oštra Luka, opština Sanski Most. Gimnaziju je završio u Banjaluci 1936, a Tehnički fakultet u Beogradu 1941, gdje je i doktorirao 1959. godine. Bio je profesor termodinamike na Tehničkom fakultetu u Beogradu, a 1975. godine prešao je na Univerzitet u Banjaluku, čiji je bio rektor. Godine 1978. izabran je za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Smrt je zadesila Dragomira Malića u naporu stvaralačke snage, kada je radeći u više naučnih centara stekao vrijedan naučni ugled u zemlji i inostranstvu i za što je dobio mnoga visoka društvena priznanja (Sedmojulsku nagradu SR Srbije, Nagradu „Veselin Masleša“, Orden rada sa crvenom zastavom i dr.).

Ono što je kod ovog čovjeka posebno oduševljavalo jeste izvanredna širina i domet njegovih radova i njegovih razmišljanja, u kojima je ostvario visok stepen multidisciplinarnosti akcije i razudenosti prodora u nepoznato i novo. Produbljavajući suštinu termodinamičke spekulacije, on razrađuje problematiku drugog zakona termodinamike i ostvaruje originalne doprinose njegovom tumačenju. Profesor Malić ulazi u fundamentalne probleme filozofije, analizirajući djelovanje termodinamičkih zakona u sistemu neograničenih dimenzija prostora i vremena, dakle u kosmičkim relacijama; nadalje, oploduje probleme kibernetike života i biologije termodinamičkim izvodima, a na drugoj strani rješava tehničke probleme prenosa toplote, toplifikacije gradova i razrađuje projekcije energetske urbanizacije Beograda do u daleku budućnost 2000. godine. U svim ovim radovima MALIĆ daje takve kvaliteta naučne misli da na mnogobrojnim međunarodnim naučnim skupovima njegovi radovi dolaze u prvi plan, štampaju se na istaknutim mjestima u renomiranim naučnim i stručnim publikacijama, a veoma često se citiraju u odgovarajućim bibliografijama. Njegovi tehnički projekti se prihvataju i izvode i time pružaju najbolji dokaz kvaliteta ponuđenih rješenja. U životima i razvoju čitavih gradova, kao Beograda, Banjaluke, Zenice, Bora, Novog Sada, Vinče, ugrađeni su doprinosi DRAGOMIRA MALIĆA koji će dugo biti prisutni u životu njihovih građana.

Humanista i naučnik, neumorni pregalac u razvoju našeg samoupravnog društva, čovjek erudicije i iskustva, vedra i topla ljudska figura koja je znala i stihom da se iskaže, Dragomir Malić ostaje i svojim djelom i radom u našoj sredini, dugotrajno nadživljujući svoje fizičko prisustvo. Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine predstavlja čast što je u svojim redovima imala takvog stvaraoca i takvog čovjeka.

Bibliografski podaci

Od preko 130 objavljenih radova ističu se važniji radovi:

M A L I Ć, D.: *Elementi kibernetike u svjetlu termodinamičkih metoda*, PFV Oeconomica, Beograd 1973.

M A L I Ć, D.: *Problem snabdevanja Novog Beograda toplotnom energijom*, Naše građevinarstvo, br. 1, Beograd, 1949.

M A L I Ć, D.: *Long Distance Heat Carrier*, Inst. Consol. Edison Co, New York, 1951.

M A L I Ć, D.: *Les évolutions réversibles et irré versibles et leur représentation graphiques*, Chaleur and Industrie, 336, Paris, 1953.

M A L I Ć, D.: *Jedan način izvođenja opšteg izraza za maksimalan rad i pojam ciklusa*, Zbornik radova Rudarsko-geološkog fakulteta, Beograd, 1953–54.

M A L I Ć, D.: *Da li klasične formulacije drugog principa termodinamike imaju univerzalnu vrednost*, Zbornik Mašinskog instituta SAN, knj. 6, Beograd, 1955.

M A L I Ć, D.: *Problem der Wahl des Waerme-ferntraegers* (doktorska disertacija), Technische Hochschule, Wien, 1959.

M A L I Ć, D.: *Stepen iskorišćenja pri pretvaranju parnih vidova energije u sekundarne*, Prvi simpozijum termičara Jugoslavije Herceg-Novi, 1964.

M A L I Ć, D.: *Entropie de la vie et de la pensée*, 5th, International Congress of Cybernetics Medicine, Naples, 1968.

M A L I Ć, D.: *Entropy and Philosophy*, Proceedings of International Congress of Cybernetics, London, 1969.

M A L I Ć, D.: *Social Systems, „Social Order, and Entropy Reserves in Society*, Current Topic in Cybernetics and Systems, Proc. of the IV Internat. Congress of Cybernetics and Systems, Amsterdam, 1978.

JOVAN L. VUKOVIĆ
(1905–1979)

18. marta 1979. godine prestalo je da kuca srce akademika dr Jovana Vukovića, redovnog profesora Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Životna staza profesora Vukovića započeta je 13. avgusta 1905. godine u selu Pišće, SR Crna Gora. Osnovno i srednje obrazovanje stekao je u rodnom kraju (Pišće i Nikšić). Studije srpskohrvatskog jezika i južnoslovenskih književnosti završio je 1928. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Od 1929. pa do 1940. godine Jovan Vuković je bio profesor srpskohrvatskog jezika i jugoslovenskih književnosti u Mostaru (u Gimnaziji i Učiteljskoj školi), a od 1940. do 1946. je asistent na Katedri za južnoslovenske jezike i opštu lingvistiku Filozofskog fakulteta u Beogradu. Od 1946. godine prof. Vuković počinje svoju nastavničku i naučničku djelatnost u Sarajevu: prvo kao profesor Više pedagoške škole, a zatim kao profesor novootvorenog Filozofskog fakulteta čiji je bio jedan od utemeljitelja.

Sarajevski period života i rada akademika Vukovića – skoro pune tri i po decenije – ispunjen je nesebičnim radom na svim poljima djelatnosti jednoga nastavnika i naučnika. Od prve generacije studenata na VPS pa do posljednje generacije, koju je izveo, na Filozofskom fakultetu smjenjivali su se mladi naraštaji koji su na predavanjima profesora Vukovića dobijali široke poglede na mnoga pitanja iz oblasti lingvistike i slavistike. Čitav niz godina profesor Vuković, je bio prinuđen da sam predaje više disciplina, da polazi od azbuke i završava sa novijim pravcima u lingvistici. I zato se sa pravom može reći da su skoro svi jezički stručnjaci koji danas rade na području SR Bosne i Hercegovine neposredni ili posredni učenici profesora Jovana Vukovića.

Kao što je već rečeno, profesor Vuković je bio aktivno prisutan u mnogim oblastima nauke o jeziku. Pa ipak, nesumnjivo je, njegova naučnička ljubav bila je dijalektologija. Ta oblast nauke o jeziku ležala je na srcu ovome neumornom naučniku. A spisak njegovih radova, počevši od prvog stručnog priloga objavljenog u časopisu Naš jezik 1934. godine pa do posmrtno objavljenog priloga o jeziku Zije Dizdarevića, iznosi 244. Ako se ima na umu da među tim radovima ima nekoliko opsežnih monografija, udžbenika i studija, lako se dolazi do zaključka da je životni put ovoga naučnika bio usmjeren ka nauci i ispunjen samoprijegornošću i mukotrpnim radom. A to je osobina naučnih pregalaca; to su atributi koji prate ljude od nauke.

Akademik Jovan Vuković je ne samo pionir mnogih naučnih poduhvata iz oblasti jezika na području Bosne i Hercegovine, nego je on i jedan od glavnih nosilaca svih projekata te vrste na ovim jezičkim prostorima. On je pokrenuo jezičke časopise. Dugo godina bio njihov glavni i odgovorni urednik, a, nerijetko, i glavni saradnik. On je osnovao Komisiju za lingvistička ispitivanja pri ANiUBiH i sve do smrti bio njen rukovodilac. Uz to, profesor Vuković je bio aktivni učesnik u svim oblastima jezičkih istraživanja kako u granicama naše republike tako i u granicama našeg jezika. I šire. U granicama opšte slovenske jezičke zajednice.

Za svoj plodni dugogodišnji rad akademik Jovan Vuković je dobio najveću republičku Dvadesetsedmojulsku nagradu, a bio je nosilac i triju odlikovanja kojim ga je naša društvena zajednica odlikovala za neumornu stvaralačku aktivnost u oblasti našega jezika.

Prof. dr ASIM PECO

Važnije bibliografske jedinice

- *Karakteristične osobine mostarskog govora*, GlPDr XVII, 1937, Zbornik Mostar i Hercegovina, str. 89–99.
- *Govor Pive i Drobnjaka*, JF XVII, 1938/9, str. 1–113.
- *Akcentat Pive i Drobnjaka*, SDZb X, 1940, str. 185–417.
- *O kulturi književnog jezika*, PrR I, 1946, sv. 2–3, str. 8–13.
- *Jedan stari bosanski nadgrobni natpis i spomenik*, GlZM II, 1947, str. 52–68.
- *IJE, JE ili E u ijekavskom književnom narečju*, Odj. br. 14, 1948, str. 9–10; br. 15, str. 11–12, br. 16, str. 11; br. 17, str. 11; br. 18, str. 11; br. 19, str. 11; br. 20, str. 11; br. 21, str. 11, 22/I, 1949, str. 11; br. 23/2, str. 11; br. 24/3, str. 11; br. 25/4, str. 11; br. 26/5, str. 11; br. 27/6, str. 16; br. 28/7, str. 11; br. 29/8, str. 14.
- *O jeziku i stilu jednog savremenog bosanskog pripovedača*, Br I, 1948, str. 591–605.
- *Kočićeve borba za jezik*, Br I, 1948, str. 684–689.
- *O osobinama Kranjčevićeva pesničkog izraza*, Br. I, 1948, str. 745–754.
- *Osvrt na književni izraz Zije Dizdarevića*, Br. I, 1948, str. 918–922.
- *Novo čitanje i tumačenje nekih starih bosanskih natpisa*, GlstDr I, 1949, str. 80–100.
- *Pravopisna pravila i uputstva za pisanje ijekavskih glasovnih oblika sa pravopisnim rječnikom ijekavizama*, izd. „Svjetlost”, Sarajevo 1949, str. 1–220 (drugo prošireno izdanje, „Veselin Masleša”, Sarajevo 1953, str. 3–291).
- *Glagolske imenice na –NJE i ČE*, PSKJ I/1, 1949, str. 40–53.
- *O kulturi govornog jezika*, PSKJ II/1, 1951, str. 54–71.
- *Granica sloga i rastavljanje riječi na slogove*, NJ, n.s., III, str. 103–117.
- *Pravopis savremenog našeg jezika – I dio: Upotreba velikog slova i Složene riječi*, „Svjetlost”, Sarajevo 1952, str. 3–221.
- *Značenje i upotreba glagolskih oblika u srpskohrvatskom jeziku*, PSKJ II/2, 1952, str. 225–236.
- *Aleksandar Stojičević: „Značenje aorista i imperfekta u srpskohrvatskom jeziku”* (kritika), PKJ I, 1954, str. 180–190.
- *Modalni oblici sa imperfektom glagola BITI – infinitiv glavnog glagola*, JF XX, 1953–1954, str. 263–272.

- Posebni perifrastični oblici u srpskohrvatskom jeziku, RND III/1, 1954, str. 5–48.
- Prilozi za proučavanje upotrebe padeža s predlozima, ZbMSKJ, knj. 2, 1954, str. 132–149.
- Sintaksička vrednost imperfekta u srpskohrvatskom jeziku, RND III/2, 1955, str. 144–246.
- Osvrt na anketu, diskusiju i zaključke u Novom Sadu, Ž, god. IV, sv. 1–2, 1955, str. 47–58.
- *Das serbokroatische Toponim GORAŽDE und Verwandes*, Südostforschungen, München 1957, str. 221–222.
- *Futur II i ekvivalentni glagolski oblici po upotrebi u srpskohrvatskom jeziku*, PKJ IV i V – sveska B, 1957–1958, str. 5–28.
- *O načinima služenja sintaksičkim sredstvima prilikom ispitivanja predloško-padežnih konstrukcija*, PKJ IV i V – sveska B, 1957–1958, str. 89–125.
- *Gramatika srpskohrvatskog jezika za VII razred osmogodišnje škole*, Sarajevo 1958, str. 3–162; (drugo izdanje), Sarajevo 1959, str. 3–174.
- *Gramatika srpskohrvatskog jezika za VIII razred osmogodišnje škole*, Sarajevo 1958, str. 3–124; (drugo izdanje), Sarajevo 1959, str. 3–124.
- *Narodni govor Neuma i okoline*, GlZM (etnologija), n.s., XIV, 1959, str. 111–116.
- *Pravopis srpskohrvatskoga (hrvatskosrpskoga književnog jezika (sa pravopisnim rečnikom))*, Matica srpska – Matica hrvatska, Novi Sad – Zagreb 1960, str. 1–829 (jedan od članova Pravopisne komisije).
- *O jugoslovenskom radu na dijalektološkom atlasu*, Makedonski jezik XI–XII, 1960/1961, str. 213–223.
- *Povodom najnovijih radova i interpretacija posvećenih imperfektu i aoristu*, RND, knj. XVIII, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knj. 6., 1961, str. 19–50.
- *Govorne osobine Imljana*, GlZM (etnologija), n.s., sv. XVIII, 1962, str. 27–49.
- *Les alternances vocaliques članb (členb et l'ancienne prononciation du son b dans les dialectes serbo-croates*, Prace filologiczne, tom VIII, cz. 2, str. 439–449.
- *O stilističkim analizama Bogdana Popovića*, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu, knj. I, 1963, str. 39–60.
- *Sistem srpskohrvatskih vremenskih glagolskih oblika u vremenskim i funkcionalnim međuodnosima (korelacijama)*, RND, knj. XX, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka knj. 7, 1963, str. 105–148.
- *Refleksi medujezičkih dodira u fonetskim osobinama bosansko-hercegovačkih govora*, RND, knj. XX, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knj. 7, 1963, str. 157–172.
- *Kreševsko-lepenički govor*, Posebna izdanja Naučnog društva BiH, knj. III, Sarajevo 1963, str. 157–172.
- *Bosanski i hercegovački govorni tipovi*, GlZM (etnologija), n.s., sv. XVIII, 1963, str. 17–28.
- *Sintagma u srpskohrvatskom jeziku*, RND, knj. XXIV, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knj. 8, str. 5–76.
- *Govorne osobine Žepe*, GlZM (etnologija), n.s., XIX, 1964, str. 45–62.
- *Prilog osnovama za proučavanje intonacionih valera u srpskohrvatskom stihu*, Studii z filologii polskiej i slowiańskiej, tom VI, Warszawa 1966, str. 213–224.
- *Stabilnost i nestabilnost pojedinih gramatičkih kategorija i inovacije u književnom jeziku*, RANU, knj. XXX, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 10, 1966, str. 5–92.

ANTUN AUGUSTINČIĆ
(1900–1979)

Maja mjeseca 1979. godine umro je majstor vajar, revolucionar i borac Antun Augustinčić, vjećnik AVNOJ-a, član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Antun Augustinčić rođen je 4. maja 1900. godine u Klanjcu u porodici zagorskog seljaka. Osnovnu školu pohađao je u rodnom Zagorju, a 1918 godine opredjeljuje se za izučavanje likovnih umjetnosti na Visokoj školi za umjetnost i obrt u Zagrebu. Nakon osnutka Likovne akademije u Zagrebu, studira vajarstvo kod Ivana Meštrovića, a zatim kao stipendista francuske vlade nastavlja studije na Ecole décoratifs i na Académie des Beaux-Arts u Parizu (1924–1926). Po povratku iz Pariza aktivno učestvuje u likovnom životu Zagreba, izlaže na grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu i sa slikarom Hegedušićem formira grupu napredno orijentisanih likovnih umjetnika „Zemlja”. Istovremeno učestvuje i na javnim konkursima i realizira spomenike: Palim šumadincima u Kragujevcu, Petru Kočiću u Banjaluci, Palim nišlijama u Nišu i Spomenik rudaru u Ženevi. Nakon dizanja ustanka 1941. godine prelazi na slobodnu teritoriju i učestvuje u različitim kulturnim i političkim manifestacijama i zasjedanju AVNOJ-a u Jajcu kao njegov prvi podpredsjednik. Od oslobođenja do kraja života radi na edukaciji brojnih generacija studenata na Likovnoj akademiji u Zagrebu i svojoj majstorskoj radionici, te realizira brojna djela iz svog zamašnog stvaralačkog opusa.

Antun Augustinčić, majstor vajar ostvario je veliki broj skulptura u gotovo svim vajarskim materijalima, a posebno monumentalnih spomeničkih rješenja, koja karakteriše suptilni osjećaj za komponovanje i ravnotežu skulptoralnih masa u prostoru i specifična modelacija oblikovnih površina, rukopis po kome su njegove skulpture prepoznatljive (Spomenik maršalu Titu u Kumrovcu, Spomenik Crvenoj armiji na Batinoj skeli). Posebno značajno mjesto u njegovom stvaralačkom opusu zauzimaju dobro prostudirani i maestralno obrađeni portreti.

Izvanrednan poznavalac anatomije ljudskog i životinjskog tijela u pokretu i mirovanju, Augustinčić se svojim skulptorskim djelom uvrstio među najistaknutije predstavnike jugoslavenske i evropske figuracije, koji su snažno utisnuli vlastiti pečat likovnom stvaralaštvu i vremenu u kome su živeli. Njegova figuracija međutim gotovo nikada nije bila samoj sebi svrha, već je uvijek bila uslovljena idejnim sadržajima koji tretiraju neke opšteljudske, nacionalne i patriotske teme. U okvirima te figuracije posebno značajno mjesto pripada oblicima inspirisanim narodnooslobodilačkom borbom, koji, nesumnjivo, spadaju među najvrednija ostvarenja u našoj revolucionarnoj plastici (Portret maršala Tita u Kumrovcu, Spomenik Crvenoj armiji na Batinoj skeli).

Predratni antifašista, borac partizan, podpredsjednik AVNOJ-a, i član Savjeta federacije Antun Augustinčić do kraja svog plodnog života čvrsto je stajao na istaknutim humanističkim pozicijama ne prestajući da druguje sa vajarskim dljetom, prenoseći svoje bogato vajarsko iskustvo na mlađe generacije.

Sjećajući se danas impozantnog stvaralačkog opusa i lika neumornog pregaoca Antuna Augustinčića sa dužnim poštovanjem i u ime života, govorimo o životu koji se ugasio, da bi njegov duh nastavio živjeti u njegovim skulpturama među nama i među budućim generacijama.

BOŠKO KOČANSKI

Štampa: ENERGOINVEST OOUR Biro za oblikovanje i reprografiju, Sarajevo

Tiraž: 500 primjeraka